НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ

Школски програм за први и други циклус основног образовања и васпитања ОШ" IV краљевачки батљон" припремио је стручни актив за развој школског програма.

Основно образовање и васпитање остварује се на на основу Школског програма за први и други циклус основног образовања и васпитања.Школски програм доноси Школски одбор, по правилу сваке четврте године.

Школски програм доноси се на основу наставног плана и програма , односно програма одређених облика стручног образовања. Школским програмом обезбеђује се остваривање принципа, циљева стандарда постигнућа, према потребама ученика и родитеља, односно старатеља и локалне заједнице.

Школски програм за први и други циклус основног образовања и васпитања је основни радни документ који обухвата све садржаје, процесе и активности који су усмерени на остваривање циљева, задатака и исхода, а који су регулисани на националном и школском нивоу.

ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ПРОГРАМ ОСТВАРУЈЕ ЈЕ: СРПСКИ ЈЕЗИК

Полазне основе за израду Школског програма су:

1. Закону о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС" број 55/2013.)
2. Закон о основама система образовања и васпитања("Службени гласник РС" број 72/2009, 52/2011,55/2013 и 62/2016 одлука Уставног суда.)
3. Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања («Сл. гласник РС –Просветни гласник» бр. 6/2007,2/2010,7/2010,3/2011,1/2013 и 4/2013.)
4. Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања («Сл. гласник РС- Просветни гласник» бр. 5/2008,3/2011,1/2013 и 5/2014.)
5. Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања («Сл. гласник РС- Просветни гласник» бр.6/2009,3/2011 и 8/2013.)
6. Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања («Сл. гласник РС- Просветни гласник» бр. 2/2010, 3/2011 8/2013и 5/2014.)
7. Правилник о наставном плану и програму Верска настава за први разред основне школе («Просветни гласник», бр.5/01, 10/2004, 23/04, 9/05, 1/2006, 7/08.)
8. Правилник о календару образовно-васпитног рада основне школе за сваку наступајућу школску годину почев од школске 2016/17 године до школске 2019/20. године
9. Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи ("Просветни гласник" РС 2/92, 2/2000.)
10. Правилнику о условима и поступку напредовања ученика у основној школи (»Службени гласник РС» – 47/94.)
11. Стручно упутство за организовање наставе техничког образовања, хора и оркестра и спортских активности у основној школи, бр. 610-00-71/93-02 од 21.јуна 1993. године

12. Уредби о организовању и остваривању Верске наставе и алтернативних предмета основне школе ("Службени гласник РС бр. 46/2001.)
13. Правилник о стандардима квалитета уџбеника и упутство о њиховој употреби („Службени гласник“ бр.42/2016.)
14. Правилник о плану уџбеника („Просветни гласник“ бр.9/2016 и10/2016)
15. Правилник о општим стандардимаа постигнућа- образовни стандарди за крај обавезног образовања („Просветни гласник“ бр.5/2010.)
16. Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног и васпитања и наставном програму за трећи разред („Просветни гласник“ бр.1/2005,15/2006,2/2008,2/2010,7/2010,3/2011,7/2011,1/2013 и 11/2014.)
17. Правилник о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања(„Просветни гласник“ бр. 7/2010.)
18. Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете:српски језик,математика и природа и друштво(„Просветни гласник“ бр.5/2011.)
19. Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Просветни гласник“ бр.67/2013.)
20. Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања ("Просветни гласник"-10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010,7/2010, 3/2011, 7/2011, 1/2013, 4/2013, 14/2013, 5/2014 и 11/2014)
21. Правилник о наставном плану и програму за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл.гл.-Просветни гласник"-3/2006,15/2006,2/2008,3/2011,7/2011,1/2013 и 11/2014)
22. Правилник о наставном плану за први, други , трећи и четврти разред и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања("Просветни гласник"-1/2005, 15/2006,2/2008, 2/2010,3/2011, 7/2011, 1/2013 и 11/2014)
23. Правилник о Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитаља(Сл.гл.РС 22/2016 од 4/03/2016)
24. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику(Сл.гл.РС 63/2010 од8./9./2010)
25. Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање,(Сл.гл.РС 76/2010 од 30/10/2010)
26. Правилник о општим основама предшколског програма *(*"Сл. гласник РС - Просветни гласник",бр. 14/2006)
27. Правилником о ближим условима за остваривање припремног предшколског програма *("Сл. гласник РС*- "Просветни гласник РС", број 5/12).

ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ

Основна школа "IVкраљевачки батаљон" је једна од осам основних школа у граду Краљеву са Рибницом. Налази се у најужем градском језгру на територији месних заједница "Центар" и "Стара чаршија" са преко 30000 хиљада становника од чега је једна трећина деце свих узраста. На овој територији живи велики број избеглица и расељених лица.

Назив Народна школа "IV краљевачки батаљон" носила је још 1945.г. једна четвороразредна школа. Међутим, тај назив се није дуге одржао, али се касније појављивао у модификованим облицима.

Летопис за школску 1955/56. годину садржи податак да је одлуком Народног одбора општине од 1. септембра 1955. године формирана Осмогодишња школа "IV краљевачки батаљон" од ученика нижих разреда Прве мешовите гимназије и још неке школе чије је име испуштено непажњом летописца.

Поуздано се зна да је пресељење из старе школске зграде у учионички блок нове школске зграде извршено 1. октобра 1975. године. Стара школска зграда коришћена је до тада 92 године, а потом уз дугогодишње обнављање добија намену као музејски простор.

Од почетка је у новој школској згради примењена организација рада по специјализованим учионицама, а од школске 1976/77. године и рад у петодневној наставној седмици.

Основна школа ″IV краљевачки батаљон″ има историјски значај, а и традицију успеха, иновација и ширања просветних и културних идеја.

За изузетне заслуге и стваралачки допринос развоју културе народа и народности СРС Међуопштински завод за унапређивање васпитања и образовања и 2. месна заједница ″Центар″ као предлагачи за доделу Вукове награде 1985. године о нашој школи између осталог су навели: ″... Основна школа ″ IV краљевачки батаљон″ у Краљеву није само најстарија просветна установа из ове области у Краљеву, већ и трајно средиште напредних идеја, шире познат центар унапређивања васпитања и образовања, место стваралачког обликовања педагошког рада. У овој школи се постижу високи резултати у васпитно образовном раду уз стално критичко и стваралачко преиспитивање праксе, од значаја и за шире сагледавање услова и могућности унапређивања ове делатности. То је могуће постићи и захваљујући свестраном ангажовању и залагању радника ове школе, чија активност излази из оквира уже стручног рада, на шире поље друштвене делатности и наставе са мерама унапређивања васпитања, критике, истраживања резултата које постижу наставници ове школе″ .

Из њених клупа изашли су многи научници, лекари, просветни радници, уметници, привредници..., а данас захваљујући тој својој традицији брзим кораком улази у тренд савремености, стварајући боље услове за реформске задатке који је очекују. За своја постигнућа и мисију коју врши, добила је највиша друштвена и стручна признања од којих су изузетног значаја - награда ″Вук Караџић″ 1985. године и "25. мај". О квалитету и резултатима сведоче многе награде признања и висока репутација ученика на свим нивоима такмичења.

Ова школа тражи нови модел рада са ученицима па је као таква добила сагласност од Министарства просвете и спорта да буде експериментални Регионални центар за професионални развој наставника 25.02.2002. године. У периоду трајања пројекта школа у школи је реализован велики број семинара кроз који је прошло више од 2 хиљде полазника са територије читаве школске управе. Такође, школа је у једном периоду била и и регионални центар за Активну наставу и имала два инструктора из редова колега. Данас наша школа школа отвара врата савременом добу и уклапа се у Европске токове, па је партнер многим организацијама са којима остварује добру сарадњу.

РЕСУРСИ ШКОЛЕ И СРЕДИНЕ

Наставно особље: У школи је запослено 75 професора и наставника од којих је 3 васпитача у припремном предшколском програму, 23 у разредној настави, 49 у предметној настави, 3 стручна сарадника (педагог, психолог, логопед,) и библиотекар, помоћник директора школе и директор школе.

Школа је центар за "Активно учење" у Округу и има два инструктора.

Школски простор чини: 27 специјализованих учионица, кабинет за информатику, 2 универзалне учионице, мултимедијални центар - амфитеатар, библиотека са читаоницом, учионица за даровиту децу и играоница, 1 продужени боравак, учионица припремног предшколског програма и фискултурна сала.

У школи ће се у наредном четворогодишњеммперииоду настава реализовати у објекту који се састоји од три целине и то:

- главни учионички блок

- тзв. ″боравак"
- фискултурна сала

У току школске 2003/04.године завршени су радови на изградњи мултимедијалног центра - амфитеатра са потребним пратећим простором, библиотеке са читаоницом, учионице за даровиту децу и играонице и овај простор је у функцији од 1. септембра 2004.године тако да ће се у том простору реализовати многе наставне и ваннаставне активности.

Током наступајућих година настава ће се одвијати у објекту школе. Ученици млађих разреда имају своје учионице у којима ће се радити у две смене. У учионицама се налази одговарајући намештај и ормани у којима су смештена наставна средства и радни материјал. Школски инвентар (столице, клупе, табле) обнавља се по потреби и у складу са могућностима.Настава физичког васпитања одвијаће се у фискултурној сали која ће се током лета и јесени школске 2016/17. године адаптирати и санирати донацијом добијеном за пројекат "Адаптација и санација фискултурне сале" од којим смо конкурисали код Министарства правде, затим у малом дворишту, у учионици и градском парку. Ученицима је на располагању и богата библиотека са читаоницом која осим лектире поседује књиге савремених дечјих писаца и дечју штапу.

Школа броји 40 одељења и три групе припремног предшколског програма што значи да школа има 43 одељења , вишегодишњи просек одељења је изнад 26 ученика. У школи раде и три групе продуженог боравка.Сви ученици су похађали предшколску установу. Сви ученици који се уписују у први разред пролазе проверу готовости за полазак у школу и већина њих је припремљена за праћење наставе. Један број ученика има лошу артикулацију гласова, недовољно развијену графомоторику и лабилну пажњу. У популацији ученика имамо и ученике који су рођени и до поласка у школу живели у иностранству. Ови ученици су делимично савладали српски језик, и потребно им је посветити посебну пажњу при савладавању наставног градива. Уколико се укаже потреба за ове и све друге ученике који имају било какве потешкоће у савладавању градива сачиниће се индивидуални образовни планови у складу са њиховим специфичним потребама, као и за ученике који показују посебна интересовања за одређене области и постижу високе резултате на такмичењима(ИОП- 3).

Опремљеност школе: школа је добро опремљена наставним средствима. Свака учионица поседује графоскоп и касетофон са ЦД-ом, а10 интерактивне табле. Специјализоване учионице су опремљене адекватним и потребним наставним средствима, које задовољавају нормативе. Школа врши сталну набавку нових наставних средстава у складу са својим могућностима. Опремљен је кабинета за хемију и замењује се намештај у учионицама по потреби, мења се и столарија на деловима школске зграде која још увек није замењена али парцијално у складу са финансиским могућностима школе . Школа поседује 10 интерактивних табли.Такође, кабинет за музичко је опремљен електричним клавиром, а купљено је и озвучење за школу. Кабинет за информатику је опремљен са 30 савремених рачунара, али недостаје скенер, школа поседује богату библиотеку са читаоницом са великим избором лектире и савремених дела. У школи ради и зубна амбуланта. Такође, школа је опремила и амфитеатар видео бимом, пратећим рачунаром, великим платном и озвучењем и учинила га изузетно подесним за реализацију редовне наставе, ваннаставних активности као и за групне родитељске састанке, презентације, одржавање семинара и других стручних скупова као и могућност одржавања дечјих позоришних представа и филмова.. Школско двориште је реконструисано,а поправљена је и фонтана која је изграђена од средстава прикупљених у акцији када су на изложби ученичких радова родитељи откупили радове своје и друге деце.

Ресурси средине: школа има веома добро организовану и развијену сарадњу са локалном заједницом. То је дугогодишња сарадња, која се стално проширује и продубљује на обострану корист и задовољство. Врата школе су према локалној заједници стално отворена за сарадњу. Родитељи и представници локалне заједнице помажу школи финансијски, али много чешће школи помажу својим струковним знањима и умењима.

Школа сарађује или је сарађивала и са невладиним организацијама: УНИЦЕФ, SAVE THE CHILDREN, ACDI VOCA, ХАБИТАТ …

УВАЖАВАЊЕ УЗРАСНИХ, РАЗВОЈНИХ И ИНДИВИДУАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ДЕЦЕ

Да би се разлике међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања поштовале, односно уважавале неопходно је да се настава прилагоди то јест индивидуализује тамо где је то потребно а суштина индивидуализоване наставе је „у различитим дидактичко-методичким поступцима усмереним ка задовољењу индивидуалних потреба сваког ученика тако да се до максимума утиче на његово учење и развој.“ (Ђукић, Мара, 1995:63). То значи да се садржаји рада, степен њихове сложености и облици организације процеса учења прилагођавају индивудуалним карактеристикама, као и брзина и темпо савлађивања садржаја, такође и материјали који се користе, а и сам начин усвајања и давања задатака, прилагођавање интересовањима и потребама како би се сваком ученику омогућило да развије знање и вештине дефинисане циљевима и задацима образовања.

ПОТРЕБЕ ДЕЦЕ И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Родитељи су исказали потребу да се код деце развијају вештине за свакодневне животне ситуације, као и потребу да се развија критички став према реалном свету, подстичући децу на развијање истраживачког духа. Узети су у обзир и подаци о потребама локалне заједнице (све више се намеће потреба за развијањем еколошке свести код деце као и за буђење љубави према природи и животном окружењу).

Сви подаци, до којих смо дошли разговором, заједно су анализирани.

ОПШТИ ПРИНЦИПИ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

1. једнако право и доступност образовања и васпитања без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама;
2. квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке и прилагођено узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;
3. образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негује отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;
4. усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике наставе, учења и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;
5. једнаке могућности за образовање и васпитање на свим нивоима и врстама образовања и васпитања, у складу са потребама и интересовањима деце, ученика и одраслих, без препрека за промене, настављање и употпуњавање образовања и образовање током целог живота;
6. оспособљеност за рад ученика и одраслих усклађену са савременим захтевима професије за коју се припремају.

Систем образовања и васпитања својом организацијом и садржајима обезбеђује и:

1) ефикасну сарадњу са породицом укључивањем родитеља, односно старатеља ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања;
2) разноврсне облике сарадње са организацијама надлежним за послове запошљавања и локалном заједницом и широм друштвеном средином како би се постигао пун склад између индивидуалног и друштвеног интереса у образовању и васпитању;
3) ефикасност, економичност и флексибилност организације система ради постизања што бољег учинка;
4) отвореност према педагошким и организационим иновацијама.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

1) правовременом укључивању у различите видове предшколског васпитања и образовања;
2) адекватној припремљености за школско учење и за прелазак на више нивое образовања и васпитања;
3) могућности да ученици и одрасли са изузетним способностима (талентовани и обдарени), без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и установама, као и идентификацији, праћењу и стимулисању ученика са изузетним способностима, као будућег научног потенцијала;
4) могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју и са инвалидитетом, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, болесна деца, ученици и одрасли остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;
   4а) смањењу стопе осипања из система образовања и васпитања, посебно особа из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, особа са сметњама у развоју и инвалидитетом и других особа са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног образовања;
   4б) каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;
5) остваривању права на образовање, без угрожавања других права детета и других људских права.

ПРАВО НА ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Свако лице има право на образовање и васпитање.

Грађани Републике Србије једнаки су у остваривању права на образовање и васпитање, без обзира на пол, расу, националну, верску и језичку припадност, социјално и културно порекло, имовно стање, узраст, физичку и психичку конституцију, сметње у развоју и инвалидитет, политичко опредељење или другу личну особину.

Лица са сметњама у развоју и са инвалидитетом имају право на образовање и васпитање које уважава њихове образовне и васпитне потребе у редовном систему образовања и васпитања, у редовном систему уз појединачну, односно групну додатну подршку или у посебној предшколској групи или школи, у складу са овим и посебним законом.

Лица са изузетним способностима имају право на образовање и васпитање које уважава њихове посебне образовне и васпитне потребе, у редовном систему, у посебним одељењима или посебној школи, у складу са овим и посебним законом.

Страни држављани и лица без држављанства имају право на образовање и васпитање под истим условима и на начин прописан за држављане Републике Србије.

ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Циљеви образовања и васпитања јесу:

1. пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
2. стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова (у даљем тексту: знања, вештине и ставови), језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву;
3. развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
4. развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
5. оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу;
6. развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, учење и образовање током целог живота и укључивање у међународне образовне и професионалне процесе;
7. развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8. оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
9. развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву, оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, развојем савремене науке, економије, технике и технологије;
10. развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
11. развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
12. развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
13. развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
14. формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
15. развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости.

ОПШТИ ИСХОДИ И СТАНДАРДИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да деца, ученици и одрасли стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да деца, ученици и одрасли постижу опште исходе, односно буду оспособљени да:

1. усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање;
2. науче како да уче и да користе свој ум;
   2а) овладају знањима и вештинама потребним за наставак школовања и укључивање у свет рада;
3. идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење;
4. раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице;
5. одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима;
6. прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације;
7. ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
8. ефикасно и критички користе науку и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
9. схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани;
10. покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

Остваривање општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

Стандарди образовања и васпитања обухватају:

1. опште и посебне стандарде знања, вештина и вредносних ставова ученика и одраслих (у даљем тексту: општи и посебни стандарди постигнућа);
2. стандарде знања, вештина и вредносних ставова (у даљем тексту: компетенције) за професију наставника и васпитача и њиховог професионалног развоја;
3. стандарде компетенција директора, просветног инспектора и просветног саветника;
4. стандарде квалитета уџбеника и наставних средстава;
5. стандарде квалитета рада установе.

Стандарди постигнућа јесу скуп исхода образовања и васпитања који се односе на сваки ниво, циклус, врсту образовања, образовни профил, разред, предмет, односно модул.

Општи стандарди постигнућа утврђују се на основу општих исхода образовања и васпитања по нивоима, циклусима и врстама образовања и васпитања, односно образовним профилима.

Посебни стандарди постигнућа утврђују се према разредима, предметима, односно модулима, на основу општих исхода образовања и васпитања и општих стандарда постигнућа.

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога то потребно, посебни стандарди постигнућа могу да се прилагођавају сваком појединачно, уз стално праћење његовог развоја.
За ученика са изузетним способностима посебни стандарди постигнућа могу да се прилагођавају сваком појединачно, уз стално праћење развоја.

ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА СЕ ЗАСНИВА ОБРАЗОВНИ ПРОЦЕС

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањимач
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученикач
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учењач
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући животч
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањинач
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивањач
- Развијање свести о значају заштите и очување природе и животне срединеч
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштвач
- Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за свеч
- Развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних црквава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитостч
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштвуч
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Циљеви основног образовања и васпитања јесу:

1) пун и усклађен интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
2) стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, медијске, техничке, финансијске и информатичке писмености, неопходних за наставак школовања и активну укљученост у живот породице и заједнице;
3) развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса, као и изражавање на језицима различитих уметности;
4) развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење медија и информационо-комуникационих технологија;
5) оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;
6) развој мотивације за учење и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота;
7) развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
9) развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;
10) развој и практиковање здравог начина живота, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
11) развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
12) развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
13) развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
14) формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог матерњег језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националног и светског културног наслеђа;
15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне и узрасне равноправности и толеранције.

ИСХОДИ

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
6) бити оспособљени за самостално учење;

7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању;
11) умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Основна школа "IV краљевачки батаљон" на својој листи предмета имаће предмете који су прописани на националном нивоу и активности које је сама предложила. На националном нивоу изучаваће се обавезни предмети

Редни број	Обавезни наставни прдмет	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
3.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Свет око нас	2	72	2	72	/	/	/	/
5.	Природа и друштво	/	/	/	/	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108

Обавезни програм изабране спортске гране остварује се са по једним часом седмично у сваком разреду од 4. ди 8. разреда(обавезно)
За спортске гране ученици се опредељују накрају школске године а за наредну школску годину.

Редни број	Обавезни наставни предмет	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Српски језик	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	2	72	2	72	2	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	1	36	1	36	1	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	/	/	2	72	2	72	2	68
8.	Хемија	/	/	/	/	2	72	2	68

9.	**Математика**	**4**	**144**	**4**	**144**	**4**	**144**	**4**	**136**
10.	**Биологија**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**68**
11.	**Техничко и информатичко образовање**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**68**
12	**Физичко васпитање**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**68**

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни план обухвата наставне предмете по нивоима и врстама образовања од којих ученик обавезно бира један или више предмета према својим склоностима . Један од обавезних изборних предмета је верска настава или грађанско васпитање.

Други обаезни изборни педмет је страни језик са листе језика који школа нуди, опредељује се на крају првог циклуса за други циклус.

Спортску грану(физичко васпитање –изабрани спорт)са листе коју нуди школа ученик бира на крају школске године а за наредну школску годину.

Школа је понудила листу изборних предмета према реалним потребама ученика, родитеља и локалне средне , водећи рачуна да у школи постоји наставни кадар и остали услови неопходни за реализацију ових активности.

Редни број	**Обаезни избори наставни предмет**	**ПРВИ РАЗРЕД**		**ДУГИ РАЗРЕД**		**ТРЕЋИ РАЗРЕД**		**ЧЕТВРТИ РАЗРЕД**	
		Недељно	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**
1.	**Верска настава**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**
2.	**Грађанско васпитање**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**

Редни број	**Обаезни избори наставни предмет**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		Недељно	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**
1.	**Верска настава**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**34**
2.	**Грађанско васпитање**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**34**
3.	**НЕМАЧКИ/ ФРАНЦУСКИ/ ИТАЛИЈНСКИ ЈЕЗИК**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**68**
4.	**ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – ИЗАБАНИ СПОРТ**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**34**

Други изборни предмет ученик бира са листе коју школа понуди а према својим склоностима.

Редни број	Изборни наставни предмет	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Чувари природе	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Народна традиција	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Руке у тесу	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Шах	1	36	1	36	1	36	1	36

Редни Број	Изборни наставни предмет	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Цртање, сликање, вајање	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Хор и оркестар	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Шах	1	36	1	36	1	36	1	34
5.	Чуваари природе	1	36	1	36	-	-	-	-

ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни Број	Облици образ.-васп. рада	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Редовна настав	21-24	756-864	22-25	792-900	22-26	792-936	22-26	792-936
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	/	/	/	/	/	/	1	36
4.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Редни Број	Облици образ.-васп. рада	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Редовна настав	28-31	1008-1116	29-32	1044-1152	31-33	10116-1188	31-33	1054-1122
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	Остали облици образовно васпитног рада	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског	1	36	1	36	1	36	1	36

	старешине								
Редни број	**Остали облици образовно васпитног рада**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		Недељно	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**
1.	**Час одељењског старешине**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	34

ФАКУЛТАТИВНИ САДРЖАЈИ

Факултативни део наставног плана и програма обухвата предмете којим се задовољавају интереси ученика у складу са могућностима школе , као садржаје и облике слободних активности.

Редни број	**Остали облици образовно васпитног рада-Слободне активности**	**ПРВИ РАЗРЕД**		**ДУГИ РАЗРЕД**		**ТРЕЋИ РАЗРЕД**		**ЧЕТВРТИ РАЗРЕД**	
		Недељно	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**
1.	**Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности**	**1-2**	**36-72**	**1-2**	**36-72**	**1-2**	**36-72**	**1-2**	**36-72**
2.	**Екскурзије**	**1-3дана годишње**		**1-3дана годишње**		**1-3дана годишње**		**1-3дана годишње**	
3.	**Настава у природи**	**7-10 дана годишње**		**7-10 дана годишње**		**7-10 дана годишње**		**7-10 дана годишње**	
Редни број	**Остали облици образовно васпитног рада-Слободне активности**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		Недељно	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**	**Недељно**	**Годишње**
1.	**Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности**	**1-2**	**36-72**	**1-2**	**36-72**	**1-2**	**36-72**	**1-2**	**34-68**
2.	**Екскурзије**	**До1-3 дана годишње**		**До 1-3 дана годишње**		**До 1-3 дана годишње**		**До1-3 дана годишње**	

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Редни број	Остали облици образовно васпитног рада-	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	ЗИМОВАЊЕ	/	7-10	/	7-10	/	7-10	/	7-10
2.	ЛЕТОВАЊЕ	/	7-10	/	7-10	/	7-10	/	7-10
Редни број	Остали облици образовно васпитног рада	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	ЗИМОВАЊЕ	/	7-10	/	7-10	/	7-10	/	7-10
2	ЛЕТОВАЊЕ	/	7-10	/	7-10	/	7-10	/	7-10

- **Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности које се реализују саставни су део Годишњег плана рада школе и планова образовно васпитног рада.**
- **Циљ, задаци и садржаји екскрзија и наставе у природи остварују се на основу наставног план и ппрограма образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део Годишњег плана рада школе. Настава у природи организује се за ученике од првог до четвртог разреда у трајању од 7-10 дана годишње.**
- **Зимовање и летовање организује се за ученике од 0- 8. разреда у складу са инересовањима,потребама родитеља и могућностима установе**

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА

СРПСКИ ЈЕЗИК

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
-Књижевност; језик,граматика и правопис; Култура изражавања (усмено и писмено)	- именује и чита слова, - прави речи од слова, - прави од речи реченице, - чита текстове, препознаје слова, речи, реченице - игра се мењајући гласове у речима, - вежба у изговарању обавештења, питања и заповести - вежба у изговору и писању гласова ч, ћ, ђ, х, р	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира	- демонстративна - текстуална - дијалошка - монолошка	- правилно изговорати гласове - правилно интонирати реченицу правилно изговарати гласове, речи и реченице - поштовати тачку, упитник и узвичник правилно употребљавати велико слово на почетку

	- започиње реченицу великим словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљава тачку, упитник и узвичник - пише по диктату слушање - читање текстова - учествовање у причању - - рецитовање активно слушање - састављање реченица - именује и чита слова латинице - - писање по диктату	-наводи на повезивање и примену знања		реченице у писању имена и презимена и имена једночланих назива -савладавање просте реченице - стицање основних појмова о именицама, глаголима и придевима - -савладавање реченица по значењу и облику - - овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма

МАТЕМАТИКА

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Предмети у простору и односи међу њима; Линија и област;Природни бројеви до 100; Мерење и мере Блок бројева до 1000; Геометријски објекти и њихови међусобни односи	**- сабирање и одузимање - множење и дељење - примењивање стечених знања - запажање - Уочава - посматра - именује - разликује - именује - посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу - упоређује - мери и процењује -**	**-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -подстиче на логично мишљење -развија кооперативност**	**- демонстративна - дијалошка - илустративна - истраживачка - монолошка**	**- орјентисати се у простору користећи одреднице горе, доле, изнад, испод, лево, десно... - разликовати и именовати геометријска тела - одређивати положај предмета - разликовати и именовати тачку, дуж и линију - умети да их нацрта - овладати руковањем геометриским прибором - упоређивати по облику и дужини - користити математичке термине: скуп, елеменат - уочити једноставне правилности - читати, писати и упоређивати бројеве од 0 до 100 - употребљавати знаке једнакости и неједнакости**

				- савладати сабирање и одузимање до 100 - схватити појам 0 - упознати метар, динар, пару - знати вредност новчаница и поступак плаћања - мерити дужину: стопом, кораком... - формирају представу о правој и полуправој - уочавају и цртају углове (оштар, прав и туп угао) - цртају правоугаоник, квадрат, троугао и кружницу -да савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему - упознају скуп природних бројева и исте приказу ју тачкама бројевне полуправе - знају да читају, састављају израчунавају вредност израза са више операција - знају да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу природних бројева -упознају разломке,њихово читање,писање и значење -да упознају и науче формуле за израчунавање површине правоугаоника, квадрата,коцке и квадра -

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВА У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА

МАТЕМАТИКА

Садржаји програма	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Скуп природних бројева	**- сабирање и одузимање** **- множење и дељење** **- примењивање стечених знања** **- запажање** **- уочавање**	**-усмерава** **-наводи** **-ствара ситуацију** **-сугерише** **-поставља проблем** **-подстиче** **-дискутује** **-анализира** **-мотивише** **-координира** **-наводи на повезивање и примену знања** **-подстиче на логично мишљење** **-развија кооперативност**	**- демонстративна** **- интерактивна** **- илустративна** **- игра**	**- да савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему** **- упознају скуп природних бројева и исте приказу ју тачкама бројевне полуправе** **- знају да читају, састављају израчунавају вредност израза са више операција** **- знају да речавају једноставније једначине и неједначине у скупу природних бројева** **- упознају разломке,њихово читање,писање и значење**
Мерење и мере	**- упоређивање** **- мерење** **- прављење модела** **- примена стечених знања** **- посматрање**	**-усмерава** **-наводи** **-ствара ситуацију** **-сугерише** **-поставља проблем** **-подстиче** **-дискутује** **-анализира** **-мотивише** **-координира** **-наводи на повезивање и примену знања** **-подстиче на логично мишљење** **-развија кооперативност**	**- експериментална** **- демонстративна** **- игра** **- илустративна**	**- да упознају јединице за површину** **- претварају јединице у мање и веће јединице мере**

Површина	**- упоређивање** **- мерење** **- рачунање** **- примена стечених знања**	**-усмерава** **-наводи** **-ствара ситуацију** **-сугерише** **-поставља проблем** **-подстицање** **-дискутује** **-анализира** **-мотивише** **-координира** **-наводи на повезивање и примену знања** **-подстиче на логично мишљење** **-развија кооперативност**	**- експериментална** **- демонстративна** **- игра** **- илустративна**	**- да упознају и науче формуле за израчунавање површине правоугаоника, квадрата,коцке и квадра**

ДОПУНСКА НАСТАВА У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА

Допунски рад се организује за ученике који , из објективних разлога , у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја, за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања и отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива. Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад.Такође бира активности, методе које ће најпре довести до напретка.

Садржаји програма	**Активности ученика у образовно-васпитном раду**	**Активности наставника у образовно-васпитном раду**	**Начини и поступци извођења програма**	**Циљеви и задаци садржаја програма**

У зависности од наставног предмета одређује се садржај из редовног наставног плана код кога постоји потреба за допунским радом	-слуша, -поставља питања, - чита, - уочава -именује -разликује -упоређује	- презентује наставни садржај и прилагођава методе ученичким способностима,објашњава, одговара на постављена питања, демонстрира, мотивише, ослобађа треме, подстиче, охрабрује, похваљује,сугерише, објашњава, демонстрира на карти,	индивидуални, групни, фронтални кооперативна; интерактивно, рад у пару,текстуално, Дијалошки, демонстрационо	Боље разумевање појмова, усвајање основних знања, препознавање, разумевање наставникових инструкција, повезивање градива, примена наученог

ДОДАТНА НАСТАВА НАСТАВА У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА

За додатни рад се опредељују даровити ученици и ученици посебних интересовања. Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за све нивое такмичења које се организују) и постепено их уводити у области професионалне оријентације **.**

Садржаји програма	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начини и поступци извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма

У зависности од наставног предмета одређује се садржај из редовног наставног плана који се проширују у складу са узрастом, потребама и интересовањима ученика	- примењује претходно стечена знања; - уочава на примерима; - упоређује; - уз помоћ наставника решава тестове са ранијих такмичења, чита, анализира, интерпретира. Слушају, разговарају, пишу, прикупљају материјал(исечци из штампе,са интернета), праве паное,уређују кабинет, истражују, открива релације и изражава их,упоређује, уочава	- Презентује наставне садржаје; - Мотивише на закључивање; - Припрема за такмичења; - Подстиче креативност - Мотивише на стваралачки однос - усмерава ученика - подстиче на размишљање - развија код ученика аналитичко,синтетичко, индуктивно,дедуктивно мишљење Наводи на размишљање - прилагођава методе способностима ученика, поставља проблем	- монолошки; - дијалошки; - текстовни; - индивидуални демонстративни	- припрема ученика за школско, општинско, међуопш и републичко такмичење тражење и давање обавештен - описивање и именовање предмета; - изражавање припадности; Развијање културе усменог и писменог изражавања, истраживачког духа, проширивање знања,развијање стваралачког и критичког мишљења

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Садржаји програма	Активности ученика у	Активности наставника	Начин и поступак оств.	Циљеви и задаци садржаја програма

Израда годишњег програма рада		Сарадња са тимовима на нивоу Школе	Састанци са руководством и члановима тимова, разговори,размене мисљења, успостављање додирних тачака	Постизање нивоа потребне припремљености за реализовање активности на годисњем нивоу
Обликовање интерног календара културних активности	Чланови Ђачког парламента дају предлоге и учествују у изради календара	Сарадња са Организацијом Црвеног крста;увид у планиране активности Позориста у Краљеву;анализа календара такмичења Министарства просвете и календара Дечије недеље	Договори, посете, организоване посете, састанци	Кореспонденција планираних активности Тима за културне и спортске активности са програмима Министарства просвете и одговарајуцих институција
Обележавањ Дечије недеље, Дана Светог Саве, Васкрса,	Учешће у изради маски за манскембал, Учешће у приредбама поводом пријема првака у Дечији савез	Припрема програма, координирање рада са ученицима	Рад у тимовима, састанци делова стручног већа учитеља са наставницима српског језика, ликовне и музичке културе	Развијање и проширивање утицаја школе на васпитање ученика и културни развој окружења школе
Обликовање интерног календара спортских активности	Чланови Ђачког парламента дају предлоге и учествују у изради календара	Увид у календар такмичења Министарства просвете,календар Дечије недеље	Дооговори, анализе, састанци	Уклапање у програм такмичења Министарства просвете,креативна сарадња са спортским организацијама, удружењима и другим школама
Припрема и организовање Дана школе, Дана успешних; приредбе,културне смотре; учешће у културним и спортским манифестацијама у организацији Школе	Креативно ангажовање ученика;самостални радови, пробе, учешћа, јавни наступи и такмичења	Праћење,критичко посматрање,вредновање;израде сценарија,режија;организациони и технички послови; руковођење секцијама	Наступи,презентрације драмских,литерарних,поетских и хорских остварења	Организовање културног и спортског живота Школе.Осмишљавање садржаја који ће допринети подизању нивоа квалитета културног и медијског профила Школе.Јавна културна презентација Школе која ће привући родитеље да се определе за нашу школу. Путем спортских активности афирмисати здравље и пожељан такмичарски дух код ученика.
Учешће у културним активностима локалне средине	Упознавање позоришног живота у нашем граду;израда самосталних изложби,јавни	Комплексна сарадња Тимаса са локалним Позориштем, Градским музејом, општином, домовима	Присуствовање позоришним представама, посете музеју, изложбама, учешће у јавним манифестацијама	Интеграција Школе у културни, спортски и јавни живот града и непосредно упознавање ученика са значајем културних институција на пољу друштвене егзистенције.Сагледавање

	наступи,заједнички наступи са ученицима Музичке школе	културе, Забичајним друштвом...		значаја просвете за општи културни и естетско-цивилизацијски развој савременог друштва
У оквиру предмета Музичка култура ,у другом полугодишту планирана је посета Народном позоришту у Београду(Мјузикл, Опера, Балет или Оперета).	Ученици, стичу знање о одређеном музичком жанру у живом контакту са уметницима , на основу слушања музике и посматрања рада оркестра и других учесника представе или концерта.	Организација посете Народном позоришту у Београду(Одредити термин у договору а управом НП, изабрати представу , у складу са планом и програмом предмета Муз култура , прилагођену узрасту ученика, организовати превоз на основу броја пријављених ученика. По доласку у НП, наставници воде рачуна да све ученике сместе на планирана места у свечаној дворани, да их подсете на правила понашања која се захтевају у Установи културе и да за време трајања представе контролишу понашање ученика. Наставници брину о ученицима док представа не почне. По завршетку исте , смештају ученке у аутобусе и припремају за повратак.	Наставник музичке културе, у обавези је да на часу, најдаље, пред одлазак , децу уведе у дело које ће имати прилике да чују и виде у НП. Да им каже ком жанру припада (ОПера , Балет, Мјузикл, Оперета), о поменутим жанру исприча основне карактеристике, ученике упозна са композитором дела, извођачима у оркестру , улози диригента, као и значају Установе културе коју ће посетити као и о понашању у истој. На првом часу, након посете НП , наставник је у обавези да са децом прокоментарише, представу коју су посетили, али и да њихово знање допуни .	Ученици имају прилику да се уживо упознају са свим врстама- групама, инструмената(жичани, дувачки, удараљке, инструменти са диркама), боље виде и разумеју, на конкретном примеру, улогу диригента у оркестру, улога солисте , синхронизација оперских певача , балетских играча са оркестром, да боље разумеју шта су чинови .....) Осим стицања општег знања , тј познавања муз културе, ученици стичу знање о понашању у концертној дворани за време представе или коцерта (када алпаудирати , о употреби , хране, пића, моб телефона, фотоапарата и слично- што је наравно забрањено)

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Спортска недеља- Међуодељенска такмичења, шетња, трчање на градском стадиону, такмичење у оквиру секције...	Активно учешће ученика у садржајевима, суђење, асистенција...	Организација, спровођење активности, додељивање задатака ученицима, суђење, обезбеђивање потребних алата, вођење активности	Неке од активности ће се обављати у оквиру редовних часова, неке за време секција а неке после часова, зависно од врсте активности	- Стицање навике за систематским вежбањем - Развијање осећаја за фер плеј - Припремање за школска такмичења
Јесењи и пролећни крос- Такмичење у трчању на различите дужине стаза зависно од узраста деце	Трчање	Вођење деце, распоређивање по узрастима	Деца ће се окупити у школском дворишту и онда ће их наставници одвести на место реализације активности	- Развијање љубави деце према базичној физичкој вештини- трчању
Спортске игре(мали фудбал, кошарка, одбојка) и стони тенис - такмичење	Учешће и представљање школе на такмичењима у кошарци, одбојци, рукомету, фудбалу и стоном тенису	Вођење деце на такмичења, одређивање састава екипа који ће да игра, осмишљавање тактике игре. Анализирање и поређење резултата, Суђење	Деца ће се окупити у школком дворишту и онда ће их наставници одвести у школу где ће бити организовано такмичење, Одржавање спортских секција	- Стицање навике за систематским вежбањем, правилан развој, неговање и развијање физичких способности, превенција наркоманије и осталих болести зависности, малолетничке деликвенције, неговање здравих стилова живота -Развијање осећаја за фер плеј,

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Израда програма за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања	Активно учешће деце у изради програма	Активно учешће у изради програма	На састанку ШТ	Едукација свих актера школе у циљу сензибилизације на појаву и препознавање насиља,злостављања и занемаривања; - помоћ ученицима у стицању увида у персоналне проблеме и указивање на могуће начине њиховог решавања;

Континуирано усклађивање подзаконских аката школе са свим законским изменама	Информисање ученика о законским изменама	Размена информација у сарадњи са секретаром школе	На састанку ШТ	- перманентно разрађивање начина и техника за праћење и процену предузетих мера и остваривање ефикасности; - кроз сарадњу са Тимом за инклузивно образовање и Тимом за социјалну заштиту, пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању и опсервација и идентификација ученика с одређеним социјалним проблемима.
Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака свих актера школе	Учествовање у доношењу правила понашања у школи	Учествовање у извршавању процедура и поступака	На седници Наставничког већа	
Измене у вршњачком тиму и едукација Вршњачког тима	Учешће у радионицама, постављање плаката с правилима понашања и саветима за ненасилну комуникацију	Реализација едукативних радионица	На часовима ОС	
Индивидуално-саветодавни рад са ученицима који су актери у ситуацијама насиља	Разговори, размена информација	Подршка деци која трпе насиље и рад са децом која врше насиље	На одмору, пре и после наставе	
Обавештавање родитеља и разговор о ситуацијама насиља	Разговори, размена информација	Разговори ОС, предметних наставника и чланова ШТ са родитељима	На одмору, пре и после наставе	
Повремени контакат са полицајцем – школски/ реонски	Размена информација и обавештења	Размена информација са полицајцем –школски – реонски	На великом одмору и у периоду између смена	

Сарадња Тима са Тимом за социјалну заштиту и Тимом за инклузивно образовање	Активно учешће деце у свим тимовима	Размена информација са члановима Тимова	На састанцима тимова	
Евалуација програма и евентуалне измене на основу документације	Исказивање мишљења о активностима програма	Школски Тим за заштиту деце /ученика од насиља,злостављања и занемаривања	На састанцима ШТ,седници Наставничког већа и састанцима ВТ	

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Израда програма за превенцију болести зависности, васпитно запуштног и свих облика деликвеног понашања	Учешће деце у изради програма	Учешће наставника у изради програма	На састанку ШТ	Унапређење квалитета живота ученика: - развијањем негативног става код ученика, према коришћењу ПАС, развијање социјално пожељних облика комуникације и стварање безбедне средине за живот и рад ученика - укључивање свих носилаца превентивних и интервентних активности
Континуирано усклађивање подзаконских аката школе са свим законским изменама	Информисање ученика о законским изменама	Континуирано информисање у сарадњи са секретаром школе	На састанку ШТ	
Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака свих актера школе	Учествовање у доношењу правила понашања у школи	Учествовање у доношењу правила понашања у школи	На седници Наставничког већа	
Реализација радионица о штетности и опасности употреба ПАС, као и о ризицима деликвентог понашања	Учестововање у радионицама	Реализација радионица	На часовима ОС	

Обавештавање родитеља и разговор о ситуацијама употребе ПАС и/или испољавања ризичних облика понашања	Разговори, размена информација	Разговори ОС и предметних наставника	На одмору, пре и после наставе	
Евалуација програма и евентуалне измене на основу документације	Исказивање мишљења о активностима програма	Исказивање мишљења о активностима програма	На састанцима, седници Наставничког већа	

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Друштвене активности	Израда паноа, зидних новина, посете, изложбе, учешће у акцијама локалне заједнице	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира - демонстрира - контролише	Дијалошка, текстуална, метода писаних радова, излагање, демонстративна,систематско посматрање, практични рад, илустративна метода, експериментална, пронцип очигледности	Сарадња са локалном заједницом, развијање свести о здравом начину живота, поштовање разлика и уважавање својих и туђих потреба, изграђивање личних критичких ставова
Техничке активности	Израда честитки, израда модела, уређњеј простора, израа васкршњих украса			Развијање креативности, стваралачког рада, уредности, прецизности, изграђивање личних критичких ставова
Хуманитарне активности	Прикупљање помоћи, учешће у хуманитрним акцијама, помоћ ученицима који слабије напредују			Развијање хуманости, поштовање разлика и туђих потреба, развијање такмичарског духа

Спортске активности	такмичење у спортским вештинама, учешће у кросу, Игре без гранца			Развијање такмичарског духа, развијање моторичке спретности и физичких способности
Културне активности	Посете музеју, биоскопу, позоришту, библиотеци, ...			Развијање опште културе, развијање и подстицање стваралачке активности, развијање маште оргиналности и смисла за лепо,оспособљавање ученика за испуњење слободног времена садржајима из области културе, науке, технике, уметности ...
Активности у области науке	Посета сајму науке; Посета и учешће у радионицама у истраживачкој станици "Петница", Организација гостовања Центра за промоцију науке, Организација дана науке у школи			Посдтицање индивидуалних склоности и интересовања, развијање и неговање социјалних односа, упућивање на садржајније и целисходније искоришћење слободног времена, развијање правилног односа према науци и ккоришћење постојећих научних достигнућа у циљу богаћења сазнања и .....
Активности у области медија	Изрда сценариа и мини филм о школским дешавањима или на задате теме пројеката у оквиру конкурса у којима школа може узети учешће.Израда школског часописа и алманаха за ученике завршног разреда			Посдтицање индивидуалних склоности и интересовања, развијање и неговање социјалних односа, упућивање на садржајније и целисходније искоришћење слободног времена, богаћење друштвеног живота ученика и разоноде ученика, неговање другарства

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Упознавање сопствене личности	Ученици слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, цртају, одговарају на питања, дискутују, предлажу, користе рачунаре, праве паное, сарађују у групи или пару.	Наставник припрема материјал за радионице, организује, реализује радионице, информише, пише, црта, мотивише, прати активности ученика, подстиче на рад, објашњава, демонстрира	Радионице	Ученици треба да кроз тематске радионице, разне врсте тестове, интроспекцију и саветовање уз помоћ пре свега психолога а препознају своје таленте, интересовања, вредности, склоности и могућности; Општи циљ ове области је освешћивање афинитета и капацитета ученика у оквиру спознаје реалне слике о сопственој личности.
Информисање о занимањима	Ученици слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, одговарају на питања, дискутују, предлажу, користе рачунаре, праве паное, сарађују у групи или пару.	Наставник припрема материјал за радионице, организује, реализује радионице, информише, пише, црта, мотивише, прати активности ученика, подстиче на рад, објашњава, демонстрира, упућује ученике на могуће изворе информација, коришћење савремених технологија у циљу добијања што богатијих информација...	Радионице	Ученици треба да буду упућени на истраживање спектра занимања и професија; да буду упознати која су знања, вештине и особине потребне за успешно бављење одређеним занимањем занимањем, какве могућности за запослење постоје на тржишту рада тренутно и какве су прпјектоване за наредни период(временска дистанца од 4-8 година) ; Општи циљ области представља стицање знања о различитим понудама о школама и занимањима(у граду , у ближем и даљем окружењу), као и оспособљавање ученика да активно и самостално користе расположиве информације.
Могућности школовања	Ученици слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, цртају, одговарају на питања, дискутују, предлажу, користе рачунаре, праве паное, сарађују у групи или пару.	Наставник припрема материјал за радионице, организује, реализује радионице, информише, пише, црта, мотивише, прати активности ученика, подстиче на рад, објашњава, демонстрира	Радионице	Ученици треба да реално сагледају могућности родитеља да изнесу њихово школовање; да се упознају са могућностима за школовање - школама, факултетима и другим образовним установама и сазнају како изгледа школовање за њихово жељено занимање и који је пут школовања-трајање, праксе, ...; Општи циљ је упознавање ученика са начинима информисања о могућностима школовања.
Реални сусрети	Ученици одлазе на реалне сусрете ако су ван школе, присуствују излагању експерата,	Наставник организује долазак експерата, организује одлазак деце у друге школе или установе (организације), води	Сусрети са експерима у школи и/или одласци у друге школе или	Ученици треба да се упознају са представницима жељених занимања и радним окружењем, испробавају поједине радне задатке и распитују се о занимањима и потребном школовању; Општи циљ ове области је упознавање са светом рада и опробавање ученика у аутентичним систуацијама у свету рада

	постављају питања, учествују у неким практичним активностима.	ученике на реалне сусрета, охрабрује ученике да постављају питања.	организације	
Одлука о избору занимања	Ученици слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, одговарају на питања, дискутују, предлажу, користе рачунаре, одлазе на тестове професионалне орјентације	Наставник припрема материјал за радионице, организује, реализује радионице, информише, пише, црта, мотивише, прати активности ученика, подстиче на рад, објашњава, демонстрира, упућује ученике код школског психолога или психолога у служби за запошљавање	Радионице	Ученици треба да што боље упознају себе, добију потребне информације ради што сигурнијег доношења одлука. Општи циљ је оснажити ученике да самостално и одговорно донесу одлуку о даљем школовању и занимању.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Садржаји програма	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Систематски прегледи ученика и вакцинација	Редовни систематски прегледи, прегледи пред одлазак у школу у природи, на екскурзије, летовања, зимовања	Здравствена заштита, развијање свести о важности превенциј и заштите здравља
Стоматоошки систематски прегледи и санација	Редовни прегледи код школског стоматолога,	Развијање свести о важности превенциј и заштите здравља уста и зуба
Континуирана сарадња са ЗЗЗЗ, Црвеним крстом	Предавања, трибине, радионице	Развијање свести о здравим стиловима живота важности превенције, здраве исхране,

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Упознавање запослених о плану и програму рада Тима	-Ученици као главни учесници у образовању и васпитању обавезни су да уважавају и поштују личности других-ученика, запослених, родитеља. -Да поштују правила установе и сва она акта којима се уређују њихова права,обавезе и одговорностии	Наставник има кључну улогу у тиму; -Помаже прилагођавању деце, охрабрује их за сарадњу са вршњацима, помаже родитељима у раду са децом код куће -Непрестано приступа и мења свој приступ деци уколико има потребе за тим у складу са способностима, знањем интресовањима и потребама ученика	-Установа може да укључи у тим за социјалну заштиту и представнике родитеља и по потреби одговарајуће стручњаке (лекар, представник полиције)	-Упућивање и стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција ради благовременог уочавања и реаговање на насиље, постојање различитих видова насиља као и како их препознати. -Упознавање осталих запослених у ком домену је потребна социјална заштита и шта ће све радити Тим током једне наставне године. -Врло је битно истакнути да је заштита детета јадинствен процес у коме учествују различити системи а кључна реч је сарадња.
Мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика	- Активно учествују у раду одељенске заједнице, као чланови ученичког парламента посебно доприносе и учествују у превентивним активностима	-Укључује родитеље у наставу, консултује стручњаке кад год је то могуће у планирању, праћењу и постављању циљева -Пропагира образовну политику којом се уважавају различитости	-Одвија се у школи где стручни сарадници уз сарадњу учитеља учествују у обукама које мере превенције треба користити као и препоснавање социјалног проблема независно од тога да ли га дете поседује или његова породица	-Израда прогарама за заштиту ученика -Организовање разговора, трибина,обука о безбедности и заштити ученика -Дефиинисање правила понашања и последица кршења правила -Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља -Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља(савет родитеља,школски одбор,ученички парламент,наставничко веће)

Мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у школи	-Ученици похађају школу да би учили, развијали и неговали културу понашања -уколико се процени да постоји потреба да се прилагоди обр.вас.рад ученик наставља рад по ИОП-у	-Прилагођава наставно градиво могућностима и способностима сваког детета као и у инклузивном процесу - Особа која минимизира ефекат етикетирања у разреду и један од оних који су заслужни за друштвено прихватање индивидуалних разлика	-Стручни сарадници тада уколико је потребно извештавају ЦСР који на основу темељних извештаја одлазе у обилазак породице -Могућ је и долазак сарадника ЦСР у школу где ће такође обавити разговор са родитељима и учеником и покушати да реше проблем	-Дефинисање процедура и поступаказа социјалну заштиту и реаговање у датим ситуацијама -Сарадња са релевантним службама и континуирано евидентирање -Саветодавни рад са родитељима -Пружање помоћи ученицима са поремећајем у понашању,тј.са ученицима са казненим делима, sапуштеним ученицима, оних који долазе из проблематичних породица
Израда социјалне карте	Попуњавање упитника о породично економској ситуацији унтар примарне породице	Обрад упитника, и анализа добијених података, сарадња са члановима тима	Сачињавање упитника, презентација и планирање активности	Утврдити социјалну структуру породице, и евидентиратионе којима је из било ког разлога потребан било какав облик подршке
Хуманитарне акције	Иницирају и промовишу акције, прикупљају помоћ	Координирају између Савета родитеља, Ђачког парламента, Организацијам у сарадњи са којима се помоћ прикупља	Састанци, израда обавештења, информисање орезултатима акција...	Развијање свести о хуманим вредностима
Сарадња са институцијама социјалне заштите (Центар за социјални рад, Црвени крст, Друштвене делатности града краљева, координаторима за питање рома	/	Систематизовање податак унутар школе	Контактирање по потреби, тражење и достава одатака, "Конференције случаја, Састанци	Већи степен подршке ученицима и породицама корисницима средстава социјалне заштите. Свеобухватнија подршка породици ради подизања квалитета живота ученика

ПРОГРАМ ЗАШТИТ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Заштита птица лешинара Светски дан заштите озонског омотача Светски дан хране Дан заштите животиња Национални дан без дуванског дима Дан планина Дан заштите шума Светски дан воде Светски дан заштите биодиверзитета Природни ресурси	Прикупљање материјала, израда постера на задату тему, презентација, истраживање, обрада података, решавање проблема извођење закључака, дискусија, изложба радова Активно учествовање у радионицама	Менторска улога наставника, омогућити подстицајну средину за рад и учење, сарадња, праћење, усмеравање, развијање потреба и могућности личног ангажовања у заштити животне средине	Изложба радова ученика на задате теме, постављање едукативно – информативних постера у кабинету за биологију и у холу школе, презентација Радионице – Здрава храна Спратовност у шуми Виртуелни акваријум Црвене листе и црвене књиге	Разумеју улогу и значај личног ангажовања у заштити животне средине, стекну знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине, схвате значај озонског омотача, изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине, развијају еколошку, здравствену и културу живљења, постицање на тимски рад, схвате значај очувања биодиверзитета, упознају природне ресурсе и значај рационалног коришћења, схвате значај планина и значај очувања шумских екосистема, упознати ученике шта су маб резервати, да се упознају са обновљивим и необновљивим природним ресурсима
Птице Србије и обележавање викенда храњења птица	Активно учешће у радионицама, тимски рад	Упознавање ученика са птицама Србије	Радионице – израда кућица за птице	Да ученици схвате значај птица у природи, разноврсност птица, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине, да схвате значај одговорног односа према животињама
Дан борбе против трговине крзном Дан заштите животиња од експериментисања над њима	Прикупљање материјала, истраживање, квиз, дискусија, изложба радова, тимски рад	Упознати ученике са заштићеним животињским врстама, радионице на тему животиње и експерименти	Радионице на задату тему	изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине, развијају еколошку, здравствену и културу живљења, развој еколошке свести, развијају свест о заштити животиња

Светски дан чистог ваздуха – индикатори чистог ваздуха	Извођење вежбе	Упознати ученике са поступком вежбе и начином извођења	Упознати ученике који су индикатори чистог ваздуха	изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине, схвате значај оувања ваздуха и основне изворе загађења, развијање еколошке свести
Дан борбе против сиде	Израда црвених трака као симбол солидарности са оболелима од хива	Упознавање, едукација ученика кроз презентације, кратке филмове , сарадња са Ђачким парламентом	Приказ филмова и презентација, израда црвених трака	Познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља
Јосиф Панчић Угроженост и заштита биљака Лековите биљке	Изложба ученичких радова, учествовање у радионицама	Израда презентација, прикупљање неопходног материјала о Јосифу Панчићу, припрема квиза и радионице	Упознати ученике са животом Јосифа Панчића, реализација радионица - свет ботанике Значај зелених биљака у учионици Квиз – угроженост и заштита биљака	Да ученици схсвате допринос Јосифа Панчића ботаници, да схвате значај заштите биљака и степен њихове угрожености, да схвате употребу појединих лековитих биљака
Светски дан очувања енергије Дан енергетске ефикасности	Прикупљање материјала, истраживање	Менторска улога наставника, припрема радионица и неопходног материјала	Радионица – да ли сам енергетски ефикасан	изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине, развијају еколошку, здравствену и културу живљења, развој еколошке свести, схватају значај и потребу за енергетском ефикасношћу, очување природних ресурса и упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике
Дан планете Земље	израда предмета од рециклираног материјала, учествовање у локалним еколошким акцијама	Радионица – Отпад и рециклажа припрема материјала, сарадња са локалном заједницом, организовање локалних еколошких акција	Радионица – Отпад и рециклажа Учешће у локалним еколошким акцијама	изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине, развијају еколошку, здравствену и културу живљења, развој еколошке свести, схватају значај и потребу очувања природних ресурса, Разумеју улогу и значај личног ангажовања у заштити животне средине, стекну знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине
Европски дан паркова	Израда фотографија, постера на задату тему, посета парку, учествовање у акцији Учинимо	Обилазак парка на територији Краљева, сарадња са локалном самоуправом	Обилазак парка на територији Краљева, садња дрвећа или цвећа у сарадњи са „Чистоћом“Краљево	изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине, развијају еколошку, здравствену и културу живљења, развој еколошке свести, схватају значај и потребу очувања природних ресурса, Разумеју улогу и

	паркове лепшим			значај личног ангажовања у заштити животне средине, стекну знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине
Дан заштите животне средине	Извођење закључака и осврт на еколошке акције током године	Праћење, опажање, закључивање	Проглашење зеленог хероја школе за школску годину која је у току(2016-2020)	Разумеју улогу и значај личног ангажовања у заштити животне средине, развој еколошке свести

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Садржаји програма	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Сарадња са друштвеним делатностима	Консултативни разговори у вези израде финансијског плана, Помоћ при спровођењу јавних набавки,	Успешна израда финансијског плана уз сагледавање реалних могућности локалне самоуправе, Поштовање прописа у области финансијског пословања
Сарадња са МУП-ом	Организација трибина, предавања, контролни прегледи возила приликом одласка на екскурзије, излете и школе у природи	Утицати на повећање свести о безбедности у саобраћају,
Сарадња са месном заједницом	Заједничке акције озелењавања, уклањања графита, чишћење околине школе, ...	Учешће у акцијама месне заједнице, подизање свести о
Сарадња са градском управом	Културне и спортске активностима локалне управе	Учешће у културним, спортским и другим активностима локалне управе

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Садржаји програма	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Помоћ родитељима у остваривању васпите функције породице	Предавања , индивидуални разговори, разговори у сарадњи са стручним сарадницима	Родитељски сатанци, групни разговори, индивидуални контакти, Дан пријема родитеља, обезбеђивање и упућивање родитеља на литературу	Ојачати породицу, указати на важност правилног функционисања породице; Успоставити добру сарадњу ради јединственог деловања на васпитање и образовање деце
Укључивање родитеља у живот и рад школе и њихово ангажовање у активностима од значаја за школу	Анимира родитеље, подстиче их, извештава	Заједничка израд кодекса понашања, израда процедура реаговања у случајевима вршњачког или било ког другог злостављања и малтретирања, сардњљ на писању пројеката за унапређење материјално техничких услова рада,учешће у културној и јавној делатности школе организујући спортске	Узејамно повезивање и деловање школе и породице као услов за успешно остваривање циљева васпитања и образовања деце
Сарадња са родитељима на пољу ПО	Оргаизује посете предузећима, сарађује са средњим школама, извештава родитеље,...	Организовати трибине, заједничке посете СШ, предузећима која могу да приме ученике	Утицати на правилан избор занимања
Анкетирање породице на крају школске године	Подела анкете и обрада резултата на нивоу одељења	Израда упитника и обрада података добијених од стране одељњских старешина, припрема презентације добијених резултата	Увид у став родитеља о раду школе, сарадње са предметним наставницима, одељењским старешинама, стручним сарадницима , управом и администарцијом школе, помоћним и техничким особљем циљу унапређивања сарадње и подизања степена задовољства родитеља.

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА НАСТАВА У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈА

НАСТАВА У ПРИРОДИ ИЗЛЕТИ И ПОСЕТЕ У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА

Настава у природи

РАЗРЕД	ДЕСТИНАЦИЈА	Време реализације
Први	Кушићи	Мај
Други	Златибор	Мај
Трећи	Златибор 2016/17, а затим Копаоник	Септембар
Четврти	Копаоник 2016/17, а затим Букуља	Септембар

Излети

Разред	Маршрута	Време извођења
П.П.П.	Краљево – Јагодина(Музеј воштаних фигура,ЗОО врт, Аква парк)- Крагујевац(Акваријум)- Краљево – Краљево	Мај,Јун
I	Краљево –Свилајнац(Дино парк) Крагујевац(Акваријум)- - Краљево	Мај,Јун
II	Краљево –Свилајнац(Дино парк) Крагујевац(Акваријум)- - Краљево	Мај,Јун
III	Краљево –Соко Бања -Краљево	Мај,Јун
IV	Краљево –Ваљево(Муселимов конак, Народни музеј)- Бранковина –Бања Врујци – Краљево	Мај,Јун

Програм излета

- за полазнике припремног предшколског програма: Краљево – Јагодина (Музеј воштаних фигура,ЗОО врт, Аква парк) – Крагујевац (Акваријум) - Краљево
- за ученике **I** разреда једнодневни излет на релацији Краљево –Свилајнац (Дино Парк)-Крагујевац(Акваријум)- Краљево. Упознавање шире околине, реализација програма наставног програма свет око нас- врсте дрвећа и паркова, рекреација ученика, упознавање са праисториским биљним и животињским светом у Дино парку
- за ученике **II** разреда једнодневни излет на релацији: Краљево- Свилајнац (Дино Парк)-Крагујевац(Акваријум)- Краљево. Реализоваће се садржај из српског језика, познавање природе и друштва, ликовне културе и физичко васпитање.
- За ученике **III** разреда једнодневни излет на Краљево – Соко БањаМанастири Ђунис и Свети Роман-Лазарица-Вњачка Бања – Краљево. Реализоваће се садржај из српског језика, природе и друштве, ликовне културе и физичког васпитања.
- за ученике **IV** разреда једнодневни излет на релацији: Краљево – Ваљево (Муселимов конак, Народни музеј) - Бранковина – Бања Врујци – Краљево.Упознавање различитих облика рељефа, животињског и биљног света, историјских и верских објеката. Упознавање биљног света на поменутом простору.

Наставне области	Активности ученика у образовно – васпитном раду	Активности наставника у образовно – васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
СРПСКИ ЈЕЗИК	- посматрање - уочавање - дискусија - описивање - писање - читање - фотографисање	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања	- дијалошка - текстуална - писаних радова - излагања	- Развијање способности посматрања и уочавање богатства облика, боја, звукова и гласова у природи (у шуми, на ливади, ...) - Доживљавање лепог у природи и сталних промена у њој - Богаћење речника - Упућивање ученика да доживљавају, разумеју и изражавају слике и осећања изражена у књижевним текстовима - Изражавање сопственог утиска
МАТЕМАТИКА	- упоређивање - процењивање - израда задатака - уочавање - мерење - закључивање	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -подстиче на логично мишљење -развија кооперативност	- дијалошка - демонстративна - писаних радова - текстуална	- Примена стечених знања о мерењу и јединицама мера - Утврдити и продубити стечена знања о сабирању и одузимању двоцифрених бројева - Примена стечених знања кроз решавање текстуалних задатака из свакодневних ситуација - упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе - уочавају и стичу спретност у цртању праве, дужи, кривих и изломљених линија -

СВЕТ ОКО НАС	- разгледање - уочавање сличности и разлика - препознавање - именовање - уређивање окружења - одржавање хигијене	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања	- дијалошка - демонстративна - очигледности - практичних радова - писаних радова - експериментална	- Усвајање основних временских одредница – сналажење у времену и простору - Уочавање и опажање живе и неживе природе у непосредној околини - Развијање одговорног односа према окружењу - Уочавање и именовање различитих временских промена
ПРИРОДА И ДРУШТВО	- разгледање - посматрање - уочавање сличности и разлика	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања -постављање занимљивих питања	- дијалошка - систематско посматрање - текстуална - писаних радова	- Проширивање знања о лековитим водама, - Упознавање сведока прошлости - Уочавање разлика и сличности међу крајевима, Упознавање биљног и животињског света, одлика рељефа, начина живота људи у различитим крајевима ...
МУЗИЧКА КУЛТУРА	- певање - играње - слушање	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -развија кооперативност	- дијалошка - демонстративна	- Извођење народних дечјих игара - Учење нове песме - Развијање осећаја за ритам и мелодију - Подстицање расположења и ведрине

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	- шетање - трчање - такмичење - савладавање природних препрека - одржавање личне хигијене	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -подстиче -анализира -мотивише -координира -развија кооперативност	- демонстративна - дијалошка - самосталног рада	- Развијање издржљивости, истрајности и упорности - Упознавање ученика за коришћење „трима” за саморекреацију - Развијање хигијенских навика ради ефикаснијег очувања здравља, повећања отпорности организма од штетног утицаја савременог начина живота - Развијање координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге
ЛИКОВНА КУЛТУРА	- посматрање - уочавање - прикупљање природног материјала - преобликовање	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -развија кооперативност	- дијалошка - демонстративна - експериментална	- Развијање код ученика смисла за спајање различитих облика и материјала и предмета како би добили нову, занимљиву целину, и то посматрањем и прикупљањем материјала и предмета из непосредног природног окружења - Подстицање оригиналности и креативности код ученика
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	- причање - препознавање својих осећања и осећања других	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -наводи на повезивање и примену знања	- дијалошка - демонстративна	- Развијање другарства и пријатељства - Поштовање разлика - Уважавање својих и туђих потреба

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

	Активности ученика у образовно – васпитном раду	Активности наставника у образовно – васпитном раду	Основни облици извођења	Циљеви и задаци садржаја програма

			програма	
ИЗЛЕТИ рекреативно – сазнајног карактера	- шетање - уочавање - учење - препознавање - прикупљање биљака, гранчица, каменчића - прављење хербаријума	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира - наводи на повезивање и примену знања	- излагања - дијалошка - очигледности - практичних радова	- Развијање правилног односа према природи и њеном очувању - Развијање спретности и кондиције у природи - Стицање нових знања - Примена стечених знања на очигледним, природним објектима - Боравак на шистом ваздуху ради очувања здравља
КУЛТУРНО – ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ (библиотека, музеј, биоскоп, позориште.....)	- посматрање - опажање - играње - певање - креирање маски, костима и фризура - имитирање - такмичење у знању, умењу и вештинама	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира	- демонстративна - експериментална - практичних радова	- Неговање лепоте и задовољства у дружењу - Развијање такмичарског духа - Подстицање оригиналности и креативности - Препознавање склоности ученика и карактеристичних особина
ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	- причање - размена искустава - прилагођавање - учење правила понашања	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - анализира проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира	-излагања - демонстративна -дијалошка	- Развијање другарских односа - Прилагођавање новим условима живота - Подстицање на културно понашање у различитим животним ситуацијама (у посети, шетњи, игри, у ресторану, купатилу, соби, дискотеци, продавници...) - Развијање осећања припадања у групи - Развијање толеранције и сарадње

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА

5. разред

Садржаји, места и објекти које треба посетити	Број дана	Активности у образовно-васпитном раду	Образовно-васпитна област	Циљеви и задаци садржаја програма
Краљево – Виминацијум-Ниш(Ћеле кула, Тврђава; Медијана)-Нишка Бања – Врњачка Бања - Краљево	2	- Посматрање - Упоређивање - Дружење - Разговор (постављање питања и давање одговора) - Певање - Упознавање - Проширивање знања - Корелација међу предметима	Српски језик Географија Историја Ликовна култура Биологија	- упознавање на терену онога што је у 5. разреду научено из наведених наставних области - упознавање, проширивање и сагледавање географских објеката и појмова - упознавање и проширивање знања о културно -историјским споменицима - упознавање са биљкама и животињама кроз геолошко-историјски развој - разгледање и упознавање фресака и других елемената ликовне културе

6. разред

Садржаји, места и објекти које треба посетити	Број дана	Активности у образовно-васпитном раду	Образовно-васпитна област	Образовно-васпитни циљеви и задаци екскурзије
Краљево – Студеница – Сопоћани - Ђурђеви стпови-Копаоник-Брус-Ђавоља варош- Пролом бања- Краљево	2	- посматрање - упоређивање - упознавање нових предела, културноисторијских споменика - упознавање природно - географских феномена - упознавање са основним одликама византијске културе Срба (фреске, слике) и модерним правцима сликарства - корелација међу наставним предметима - проширивање знања	- историја - географија - ликовна култура - биологија - српски Језик	- проширивање и усвајање дела наставног програма, непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и процеса и природно-географских феномена, као и односа у природној и друштвеној средини - упознавање културног наслеђа и достигнућа - - развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима - развијање позитивних социјалних односа разгледање и упознавање фресака и других елемената ликовне културе - подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја

7. разред

Садржаји, места и објекти које треба посетити	Број дана	Активности у образовно-васпитном раду	Образовно-васпитна област	Циљеви и задаци садржаја програма
Краљево – Крушевац – Гамзиград - Feliks Romulijana (Зајечар - посета градском музеју) – Неготин(Музеј Хајдук Вељка Петровића, Кућа Стевана Мокрањца)-Ђердап хидроелектрана - Доњи Милановац – Голубац - Сребрно језеро - Смедеревска тврђава – обилазак - Краљево.	2	- посматрање - упоређивање - упознавање нових предела,културно-историјских споменика - упознавање природно-географских феномена - упознавање са остацима римске културе на нашим просторима - корелација међу наставним предметима - проширивање знања	Историја Географија Ликовна култура Биологија Српски језик	- савлађивање и усвајање дела наставног програма(примереног узрасту ученика) непосредним упознавањем садржаја више наставних предмета, - уочавање и анализирање појава и односа у друштвеној средини - упознавање културног наслеђа -рекреативно-здравствени опоравак ученика

8. разред

Садржаји, места и објекти које треба посетити	Број дана	Активности у образовно - васпитном раду	Образовно-васпитна област	Циљеви и задаци садржаја програма
Краљево – Љиг- Тршић- Троноша - Фрушка Гора (Хопово или Крушедол - Сремски Карловци (Гимназија, Богословија, Музеј) –Нови Сад- Суботица (Градска кућа) - Палићко језеро(ЗОО врт) – Нови Сад (Петроварадин, Матица српска, Српско народно позориште) - Краљево	3	- Посматрање - Упоређивање - Дружење - Разговор (постављање питања и давање одговора) - певање - упознавање - проширивање знања - корелација међу предметима	Српски језик Географија Историја Ликовна култура Биологија Физика	- упознавање на терену онога што је у 8 разреду научено из наведених наставних области - упознавање, проширивање и сагледавање географских објеката и појмова - упоузнавање и проширивање знања о културно -историјским елементима - упознавање са биљкама и животињама кроз геолошко-историјски развој - упознавање са делом и радом Јована Јовановића Змаја - разгледање и упознавање фресака и других елемената ликовне културе - проширивање и упознавање културе изражавања и упознавање са делом и радом песника Брнака Радичевића

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Промовисање програма читања и културних догађаја кроз квизове такмичења, изложбе, постављање паноа на задате теме	Припремање материјала на задате теме, постављање паноа	Анализирање потреба за информацијама и изворима знања ученика у образовном процесу школе	На часовима одељенске заједнице, у библиотеци	Развијање културе читања код ученика, говорне културе као и потреба, навика и интересовања закоришћење библиотечке грађе
Обука ученика за коришћење каталога и претраживање базе података по различитим параметрима (аутор,УДК,)	Практичан рад на рачунару	Израда е – каталога	У библиотеци	Оспособљавање за самостално коришћење и проналажење потребне књижне и некњижне грађе
Савладавање вештине учења (прикупљање, бирање,бележење, вредновање)	Приказ књиге „Заинтересујте ђаке за учење “	Упознавање ученика са теоријом и методологијом учења	У библиотеци, на часу	Оспособљавање ученика у овладавању вештина за учење током читавог живота
Такмичење одељењских заједница у провери прочитаних књига и набрајању наслова једног аутора	Ученици старијих разреда проналазе најкаректеристичније одељке из прочитаних књига	Одабир књига које су нјачитаније	На часу одељењског старешине	Развијање љубави и интересовања за књигу и њене ствараоце
Читање прича из ЗОО врта и укључивање деце у разговор о кућним љубимцима	Старији основци читају млађим ученицима	Избор најбољих читача	На часу Сета око нас	Подстицање ученика на читање и утицај књиге на свестрани развој личности(интелектуални, морални, социјални, емотивни и вољни)

- У току остваривања школског програма посебно ће се водити рачуна да се активности предвђене Развојним планом школе кроз акциони план рализују у што већој мери ради побољшања свих сегмената образовно васпитног процеса. Акциопни план чини прилог Годишњем плану рада за сваку годину.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Садржаји програма	Активности	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Обука запослених који нису прошли раније едукацију из пружања прве помоћи	Присуство предавњу, вежбање,	Усмено излагање , практичне вежбе	Оспособити одређени број запослених за пружање прве помоћи при повређивању како ученика тако и запослених
Обука запослених у школској кухињи о правилном и безбедном раду у склду са ХАСАП стандардом	Предавања	Усмено излагање , практичне вежбе	Оспособоти запослене у школској кухињи да правилно безбедно рукују опремом за рад у склду са ХАСАП стандардом
Процедуре понашања професора физичког при повређивању ученика на вежбама, такмичењима , при изазивању нереда на утакмицама које организује школа, Процедуре у случајевима повређивања ученика у току наставе, појаве здравствених проблема и сл.	Састанак, обука, предавање	Усмено излагање , израда ходограма, практичне вежбе	Утврђивање процедура понашања професора физичког при повређивању ученика на вежбама, такмичењима , при изазивању нереда на утакмицама које организује школа ради повећања сигурности и заштите ученика; Утврђивање процедура понашања у случајевима повређивања ученика у току наставе, појаве здравствених проблема и сл.
Управљање отпадом и смећем	Предавања	Усмено излагање, презентација	Оспособоти помоћно особље за правилнои безбедно по здравље одлагање отпадом и смећем
Подсећање помоћног особља на почетку школске године о правилном и безбедном коришћењу средстава за хигијену	Предавања	Усмено излагање , презентација	Оспособоти помоћно особље да правилно и безбедном користи средстава за хигијену

Укључивање родитеља ради елиминисања могућег злостављања од стране ученика према вршњацима и према запосленима	Састанак са саветом родитеља, родитељски састанци	Усмено излагање	Елиминисање могућег злостављања од стране ученика према вршњацима и према запосленима, избећи ризичне ситуације, оснажити ученике и запослене за мирно решавање конфликата
Противпожарна обука у сарадњи са МУП-ом- Ватрогасном бригадом	Предавање и показна вежба	Усмено излагање и демонстрација	Оспособити све запослене да у случају пожара правилно реагују, да умеју да користе противпожарни апрат, да правилно организују евакуацију и израдити правилник о евакуацији

Педагошко-корективни рад

Педагошко-корективни рад је значајна обавеза учитеља и предметних наставника, особито одељенских старешина, али и стручних сарадника. Школа ће разрадити програме за подршку ученицима у процесу учења, личног и социјалног развоја. Планови рада ће бити конципирани уважавајући сопсобности и могућности ученика, а задаци и активности ће бити диференцирани према индивудуалним потребама ученика. Где је неопходно школа ће, заједно са родитељима, тражити помоћ и стручњака из других институција.

Биће предузимане следеће мере:

1. Учитељи и наставници водиће рачуна о правилном држању тела ученика при седењу, стајању и кретању.
2. Повременим мењањем места седеwа у односу на таблу спречаваће се непотребне деформације на кичменом стубу.
3. У првим месецима а и током године (по потреби), логопед ће извршити тестирање артикулације, проверу познавања слова, ниво усвојености читања и писања, обавиће дијагностицирање и укључиће ученике у индивидуални и групни корективни рад.
4. Благовремено ће бити уочавани ученици првог и осталих млађих разреда који при читању, писању и другим школским пословима држе главу ниско и биће предлагано родитељима да такву децу воде на специјалистички преглед код специјалисте за очи.
5. За децу која носе наочаре или слушне апарате потребно је утврдити која места у одељењу им највише одговарају.
6. Наглуви и глуви ученици ће бити укључени у слушне и говорне вежбе, с циљем да се допринесе потпуније оствариваwe развоја говора и језика као једног од основних задатака наставе са ученицима оштећеног слуха, јер од степена реализације развоја говора ове деце зависи успе{ан ниво васпитно образовног рада.
7. Учитељи и наставници физичког васпитаwa ће на часовима физичког васпитања уводити вежбе којима се коригује неправилан и обезбеђује правилан физички развој ученика.
8. У зависности од психомоторног развоја поједини ученици ће бити укључивани у посебне вежбе којим ће се допринети нормаланом расту и напредовању.
9. Учитељи, наставници и стручни сарадници ће обратити посебну пажњу да неки ученици којима су неопходна извесна помагала не избегавају да их користе.
10. Деца која имају развојне проблеме, емоционалне сметwe, проблеме у понашаwу и учењу упутиће се школском психологу, школском педагогу и школском логопеду.
11. Посебну пажњу посветити ученицима који су променили средину, због чега је неопходно да савладају извесне разлике у току претходног школоваwa у оном делу где је с њима потребан допунски рад- за праћење задужени су одељењске старешине и Тим за новодошле ученике.

12. Школски педагог, школски психолог и логопед, у сарадњи са одељенским старешинама и родитељима, благовремено ће утврђивати узроке слабијег напредоваwа неких ученика и у процесу саветодавног рада са наставницима, ученицима и родитељима предлагаће мере које је потребно предузимати да се спорије напредовање отклони.
13. Сви наставници и стручни сарадници су дужни да прилагоде професионално понањаwе и захтеве према ученицима који имају здравствене проблеме озбиљније природе, телесне недостатке и разне функционалне сметwе.
14. Посебна пажwа се мора посвећивати стварању климе међусобног поштоваwа и уважаваwа, а да ученици са развојним проблемима буду лепо прихваћени и не буду исмевани од стране осталих ученика.
15. Школа мора показати посебан смисао за сарадwу са ученицима који имају сметње у развоју и са њиховим родитељима.
16. О деци која имају здравствених и разних функционалних сметњи, о раду с њима и њиховом напредовању, стручни сарадници(психолог пре свега) воде евиденцију, водећи рачуна које чињенице нису за јавну употребу.

Програм рада за децу са посебним потребама

Законска и морална обавеза је да свако дете добије шансу да се образује у складу са својим могућностима. За децу са посебним потребама посебно је значајно да се укључе у активности својих вршњака без развојних ометености.

Циљеви овог програма су:

- За децу са посебним потребама - подстицање развоја и стабилизација осећања сигурности, задовољства и самопоштовања. Развој комуникацијских способности (изражавање потреба, жеља и намера вербалним и невербалним путем). Развој осетљивости за потребе других. Боља емоционална контрола и успешнија социјализација.
- За децу без посебних потреба - Прихватање различитости као нормалности. Развој осетљивости за потребе деце која се теже развијају, развој способности за препознавање тих потреба, развој вештина сарадње и помагања у дечјем колективу и са децом која имају тешкоће у развоју.
- За родитеље деце са посебним потребама - упознавање са откривеним могућностима њихове деце. Овладавање вештинама подстицања дечјег развоја. Развијање реалистичких ставова према детету и његовим могућностима. Развијаwе реалних и позитивних искустава у погледу будућности детета.
- За родитеље деце без посебних потреба - Развијање позитивних ставова према заједничком школовању и дружењу деце са и без посебних потреба.

У току сваке школске године наставиће се функционална процена телесног и менталног статуса детета с циљем утврђивања очуваних и оштећених функционалних способности детета, породичне ситуације и ширег окружења у коме дете живи. Такође, према способностима сваког детета биће формиран Индивидуални образовни план - педагошки документ којим се обезбеђује прилагођавање образовног процеса (кроз циљеве, задатке, садржаје, активности, исходе и временску валоризацију), детету са посебним потребама. За израду и реализацију је задужен тим који сачињавају: учитељ, један од родитеља или старатеља, школски педагог, психолог и логопед. Сваки ученик ће имати свој педагошко-психолошки досије.

Циљ је да се свако дете развија и живи у границама својих способности и међу вршwацима.

Како у нашој школи нема образовања одраслих, националних мањина нити ученика који наставу прате двојезично изостаја се део препоруке који се односи на те категорије

Препоручени начин прилагођавања програма ученика са изузетним способностима

За ученике са изузетним способностима припрем се индивидуални образовни план, програм и начин рада којим ес утврђује обогаћен начин образовањ и васпитањ који садржи :

- Дневни распоред активности часова наставе у одељењу.
- Дневни распоред са лицем које пружа додатну подршку и учесталост те подршке
- Циљеве образовно васпитног рада
- Посебне сандарде постигнућа и прилагођене стандарде за поједине или све предмете са обраложењем за одступање
- Програм по предметима, прецизирано којинсаджаји се обрађују у одељњу акоји садодатном подршком
- Индивидуализован начин рада наставника, избор адекватних метода и техника образовно васпитног рад

ПРЕПОРУКЕ ЗА ПРИПРЕМУ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА КОЈИ СЕ СА ЗАКАШЊЕЊЕМ УКЉУЧУЈУ У ОБРАЗОВНИ ПРОЦЕС, КОЈИ НЕ ПОЗНАЈУ ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНИ РАД

Индивидуални образовни план, индивидуални програм и индивидуализовани начин рада

Инклузија је процес решавања и реаговања на разноврсност потреба свих ученика и све мању искљученост у оквиру образовања и из њега. Обухвата промене и измане садржаја, приступа, структура и стратегија.(Извод са конференције у Саламанки 1994)

Наставници школе треба да прилагоде начин рада тако да излазе у сусрет потребама деце. Некој деци, због инвалидета или сметњи у развоју, потребна је додатна помоћ.Окретање ка инклузивноим образовању значи подржавање све деце у редовним школама.

Право на *Индивидуални образовни план, индивидуални програм и индивидуализовани начин рада* регулисан је кроз Закон о основама система оразовања и васпитања и то чланом 3,; чланом 5; чланом 6. чланом 9; чланом 82; чланом 107 и чланом 77који каже: За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.За ученика са изузетним способностима, установа доноси индивидуални образовни план...Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања детета и ученика у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

ИОП обезбеђује постизање индивидуалних циљева учења, средства за постизање тих циљева, додатне услуге и начин њиховог пружања и одговорност за различите аспекте ИОП-а

ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПРВОГ И ДРУГОГ ЦИКЛУСА ОБАВЕЗНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Оцењивањем ученика процењује се оствареност прописаних циљева и стандарда постигнућа у току савладавања школског програма, а за ученике са сметњама у развоју прилагођених стандарда постигнућа у савладавању индивидуалног образовног плана.
Ученик се оцењује из свих наставних предмета и владања. У току школске године оцењивање је бројчано и описно и врши се на основу праћења напредовања ученика у савлађивању школског програма а на основу посебних стандарда постигнућа.

У првом разреду обавезног образовања оцењивање и закључна оцена су описне.
У другом разреду оцењивање и закључна оцена су бројчани осим за, верску наставу и грађанско васпитање.
У трећем и четвртом разреду оцењивање и закључна оцена су су бројчани осим за верску наставу и грађанско васпитање.
У петом, шестом, седмом и осмом разреду оцењивање и закњучна оцена су бројчане, осим за верску наставу и грађанско васпитање.
Описно оцењивање, које је квалитативно и формативно, доприноси обезбеђивању услова за остваривање планираних циљева образовања, односно услова за развој ученика кроз васпитно-образовни процес у школи.
Током првог разреда, као почетног у институционализованом процесу образовања, оцена и оцењивање, пре свега, су у функцији праћења напредовања ученика: шта је ученик усвојио, шта му теже иде, шта треба додатно подржати идр. На основу чега се даље прави план наредних активности у раду са учеником;
Дефинисани циљеви образовања, а посматрани и као корак до остваривања циљева за први и други циклус, представљају наставницима кључни ослонац да осмишљавају своју праксу оцењивања у контексу целовитости наставног процеса, која је, у функцији праћења напредовања ученика и планирања наредних наставних активности. Према томе, нужно је уважавати особености индивидуалног тока развоја и напретка појединог ученика у савлађивању школског програма.
Потребно је да наставник ученику, континуирано и на адекватан начин (примерено учениковој способности да разуме и прихвати) , указује на квалитет његовог постигнућа у различитим доменима активности и знања. Овим се ученицима омогућава да развијају способност да самостално прате и да самостално себе процењују (оцењују) на релативно објективан начин. Постављањем основа за развој способности евалуације већ у првом разреду, ученици почињу да се оспособљавају да и активно учествују у свом развоју и образовању.
Формативна улога оцењивања захтева да оно има улогу подстицајне повратне информације, што значи да се мора водити рачуна о следећем:
- повратна информација је ефикасна када је добро увремењена,тј. дата непосредно након активности на коју се односи, или током обављања активности,
- она мора да буде конкретна, тј. мора да се односи на активности и продукте детета, а не на личност или трајне карактеристике особе,
- она мора бити позитивно интонирана, тј. прво да садржи истицање оних елемената који су за похвалу, а тек потом оних елемената у односу на које би дете требало или могло да уложи додатне напоре.
Сумативна евалуација је вредновање у завршној фази образовног процеса. Финална евалуација има за циљ да сумира исходе и процени њихов квалитет.
Овако постављено и реализовано праћење напретка ученика и оцењивање (квалитативно, континуирано, коректно, позитивно и адекватно образложено) , доприноси и њиховом развоју појма о себи, формирању реалне слике о себи, о ономе што знају, умеју, о својим способностима, што је значајно за развој самопоштовања ученика и здравог односа према себи.

ЕЛЕМЕНТИ, МОДЕЛИ ПЛАНИРАЊА И ПРОГРАМИРАЊА НАСТАВНОГ РАДА

Стручни актив за развој школског програма је размотрио више модела, односно могућности како да се у школском програму прикажу циљеви, задаци,исходи, садржаји и активности па је одлучено да начин планирања прилагоди својим потребама и прошири другим потрбним елементима.

Планирање и програмирање обавезних, обавезних изборних, изборних наставних предмета као и осталих облика образовно-васпитног рада извршено је по следећем моделу: наставне теме, васпитно – образовни циљеви и задаци, садржаји, активности наставника и ученика,типологија наставног часа, облици и методе рада, наставна средства и литература, време реализације, место реализације, начин евалуације, иновације. Сви елементи планирања и програмирања наставног рада биће конкретизовани у писаним припремама наставника.

У оперативним плановима рада наставника назначене су наставне наставне јединице које се баве заштитом деце од насиља а део су акционог плана превентивних активности Програма заштите деце од злостављања и занемаривања.
Такође су назначене наставне јединице које се односе на професионалну оријентацију и иновације у настави и здравствено васпитање.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење остваривања школског програма је континуиран задатак чланова школског тима са циљем унапређewa свих сегмената школског програма.

Праћење остваривања школског програма реализоваће се на основу неколико елемената, који ће се оперативно разрађивати у поступку планирања и реализације праћења:

Садржај праћења остваривања школског програма: постигнуће ученика, оствареност циљева и задатака, усклађеност циљева и задатака са садржајима и темама, адекватност наставних метода и облика рада, активност ученика и наставника, наставна средства, временска динамика, усклађеност са узрасним и развојним карактеристикама ученика, фактори који подржавају реализацију планираног и фактори који ометају реализацију планираног ушколском програму.
Начин праћења остваривања школског програма: различите методе и технике оцењивања ученика, мерење постигнућа ученика, ученички радови, мерење задовољства ученика и наставника у раду, диференцирање различитих нивоа постигнућа уђеника и процењивање активности ученика.
Инструмент праћења остваривића школског програма: тестови, анкете, скале процене, упитници, модели евалуације, извештаји о ученицима.
Сарадници у тиму за праћење остваривања школског програма: наставници, стручни сарадници, директор, школски тимови других школа, надзорници за осигурање квалитета МПХТР-а, родитељи, институције које су задужене за унапређиваwe праксе оцењивања и вредновања.
Временска динамика праћења остваривања школског програма: месечно, класификациони периоди, током целе године.

ЕВАЛУАЦИЈА И САМОЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНИКА

Ради што бољег и успешнијег остваривawa школског програма неопходан је и рад са наставницима на развијању свести о битности самопроцене сопственог рада, да би се повећала објективност процене на свим нивоима. Пожељно је да сваки наставник по завршеном дану постави себи питања:

- Да ли је успео да оствари планиране циљеве и задатке?
- У којој мери су циљеви и задаци остварени код појединих ученика?
- Колико су и да ли су примењене методе и технике одговарале ученицима?

- Колико су се поклопиле са планираним циљевима и задацима?
- Шта би могло да се промени у циљу побољшавања наредних часова?

Оваквим ставом према сопственом раду и оваквом оријентацијом наставник ће бити у стању да ученике осопособи за самооцењивање што је један од битних циљева наставног рада.

ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ВРЕДНОВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Оцењивање је у функцији праћења напредовања ученика: Шта је ученик усвојио од прописаних циљева и задатака, шта му теже иде, шта треба додатно подржати те се на основу тога прави план наредних активности у раду са учеником.

Дефинисани циљеви и задаци образовања за пети, шести, седми и осми разред, представљају наставницима кључни ослонац оцењивања у контексту целовитости наставног процеса. При том ће нужно уважавати особености идивудуалног тока развоја и напретка појединог ученика у савлађ|ивању школског програма.

Праћење развоја и напредоваwа ученика обавља се на начин који обезбеђује што адекватније и објективније сагледавање.

Наставник ће ученику континуирано и на адекватан начин (примерено учениковој способности да разуме и прихвати) указивати на квалитет његовог постигнућа у различитим доменима активности. Истовремено ће се омогућити ученицима да развијају способност да самостално прате и оцењују квалитет свог рада и сопствено понашање у односу на стандарде и критеријуме и да самостално себе процењују и оцењују на релативно објективан начин. Тиме ће се ученици оспособити да активно учествују у свом развоју и образовању.

Формативно оцењивање има улогу подстицајне повратне информације и при том се мора водити рачуна о следећем:

- повратна информација је ефикасна само када је добро временски усклађена,
- она мора да буде конкретна и јасна, тј. да се односи на активности и продукте рада детета, а не на личност и карактеристике особе,
- треба да је дата у позитивном тону, тј. да прво истиче добре елементе који су за похвалу, а потом оне које би дете требало и могло да поправи улажући додатне напоре.

У петом, шестом, седмом и осмом разреду учници ће бити оцењивани бројчано из свих предмета осим из верске наставе и грађанског васпитања, који се оцењују описно. Оцењивање из наставних предмета који захтевају посебне способности учника вршиће се полазећи од способности ученика, степена спретности и умешности, а посебно ће се узимати у обзир ангажовање ученика. Оцењивањем се подстиче самопоуздање ученика и развој његове личности, као и његово активно учешће у настави и ваннаставним активностима.

Повратне информације о напредовању ученика, остварености циљева и задатака и задовољавању развојних потреба ученика прикупљаће се

- методом посматрања (пригодно, систематско, опште и селективно)
- анализом ученичких радова
- разговором са ученицима
- писменим испитивањем (диктати, краћи контролни задаци, неформални и стандардизовани тестови.....)
- усменим испитивањем (усмено излагаwe ученика на задату тему, дискусијама, разговором, објашњавањем појава, процеса и појмова...)

Овим ће се, код ученика, допринети развоју појма о себи, формирању реалне слике о себи, о ономе шта знају и умеју, о својим способностима, што је значајно за развој самопоштоваwа ученика и здравог односа према себи.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ СТАНДАРДИ ЗНАЊА

Образовни стандарди представљају суштинска знања, вештине и умења која ученици треба да поседују на крају одређеног разреда, циклуса или нивоа образовања. То су искази који нас упућују на знања и вештине које очекујемо код ученика на одређеном нивоу постигнућа.

Образовни стандарди су основа за прикупљање поузданих и ваљаних података о степену остварености очекиваних постигнућа и, посредно, циљева и задатака васпитања и образовања.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа, одређују се тако да буду у одређеној мери изнад нивоа који се у датом тренутку може утврдити на основу испитивања ученика како би се на тај начин утицало на развој квалитета образовања. На основу испитивања постигнутог, стандарди се мењају и померају на више.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ

Наша школа има за циљ:

- да подстиче стручно усавршавање наставника за креативни рад уз коришћење адекватних и ефикасних метода у циљу постизања квалитетних постигнућа ученика и њиховог целокупног развоја,
- негује разумевање, сарадњу и поштовање свих учесника образовно-васпитног процеса при чему развијамо свест о самоодговорности.

Желимо да постанемо школа у којој наставни процес и учење пружају квалитетно, савремено образовање и развијају способности примењиве у свакодневном животу. У нашој школи сваки ученик у интеракцији са носиоцима наставног процеса налази себе и задовољење својих потреба.

Да би ово било остварљиво школа је учествовала на бројним конкурсима за израду пројеката за унапређивање наставе и добила је знатна материјална средства за репарацију инфра-структуре, уређење и проширење наставног простора и набавку наставних средства. Школа ће јачати постојећу сарадњу са школом из Словеније- Марибора (ОШ "Мартин Коншак")и успостављати нове међународне контакате са образовним институцијама, наставиће са интензивним стручним усавршавањем наставног особља, кроз похађање семинара акредитованих програма, осмишљавање и планирање ученичких активности које ће се спроводити у новоопремљеним просторима и јачаће се везе са локалном заједницом. Наставиће да сарађује са побратимским школама из Врања, Каравукова и Апатина размењујући искуства и знања

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ И ПРВИ ЦИКЛУС УРАДИЛИ

	Марина Вучинић	**директор школе, проф. биол.**
1.	**Наташа Вуковић**	**проф. ТИО, пом. директора**
2.	**Миловић Драгана**	**школ. педагог**
3.	**Оцокољић Марина**	**школ. психолог**
4.	**Шиљковић Мирјана**	**логопед**
5.	**Петришко Оливера**	**професор разредне наставе**
6.	**Вукосављевић Марија**	**професор разредне наставе**
7.	**Сабљић Раца**	**наставник разредне наставе**
8.	**Ракић Цана**	**наставник разредне наставе**
9.	**Крунић Милица**	**професор разредне наставе**
10.	**Симоновић Биљана**	**професор разредне наставе**
11.	**Ивана Милашиновић**	**професор разредне наставе**
12.	**Павловић Иван**	**професор разредне наставе**
13.	**Гуњић Станка**	**професор разредне наставе**
14.	**Николић Ана**	**професор разредне наставе**
15.	**Петришко Вјекослав**	**професор разредне наставе**
16.	**Пантић Михаела**	**професор разредне наставе**
17.	**Станковић Мира**	**професор разредне наставе**
18.	**Стевановић Оливера**	**професор разредне наставе**
19.	**Шашић Снежана**	**професор разредне наставе**
20.	**Бајровић Бојана**	**професор разредне наставе**
21.	**Вујовић Мира**	**професор разредне наставе**
22.	**Милићевић Мира**	**професор разредне наставе**
23.	**Вукадиновић Алемпијевић Надица**	**професор разредне наставе**
24.	**Бошњаковић Драгана**	**професор разредне наставе**
25.	**Дијана Вујовић**	**васпитач**
26.	**Љиљана Веселиновић**	**васпитач**
27.	**Данијела Нешковић**	**васпитач**
28.	**Радовић Тања**	**професор енглеског језика**
29.	**Томић Бечки Весна**	**професор енглеског језика**
30.	**Николић Јелена**	**професор енглеског језика**
31.	**Матовић Олгица**	**професор енглеског језика**
32.	**Радојичић Слађана**	**професор енглеског језика**
33.	**Андрић Никица**	**вероучитељица**
34.	**Балтић Милутин**	**вероучитељ**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС УРАДИЛИ

	Марина Вучинић	**директор школе, проф. биол.**
1.	**Наташа Вуковић**	**проф. ТИО,пом. директора**
2.	**Миловић Драгана**	**школски педагог**
3.	**Оцокољић Марина**	**школски психолог**
4.	**Шиљковић Мирјана**	**логопед**
5.	**Данијела Петрић**	**професор српског језика**
6.	**Наташа Митровић**	**професор српског језика**
7.	**Нада Тијанић**	**професор српског језика**
8.	**Гордана Миљковић**	**професор српског језика**
9.	**Наталија Балтић**	**професор српског језика**
10.	**Аница Вучинић**	**професор српског језика**
11.	**Олгица Матовић**	**професор енглеског језика**
12.	**Тања Радовић**	**професор енглеског језика**
13.	**Јелена Николић**	**професор енглеског језика**
14.	**Слађана Радојичић**	**настававник енглеског језика**
15.	**Весна Томић Бечки**	**професор енглеског језика**
16.	**Даница Петровић**	**професор немачког језика**
17.	**Јелена Секулић**	**професор немачког језика**
18.	**Александра Ћировић**	**професор француског језика**
19.	**Бојана Ђуричић**	**професор италијанског језика**
20.	**Јасмина Николчевић**	**професор ликовне културе**
21.	**ДушицаРадосављевић Јованчевић**	**професор ликовне културе**
22.	**Лидија Спаски**	**наставник музичке културе**
23.	**Александра Кљајевић**	**професор музичке културе**
24.	**Марија Томић Гољић**	**професор физике**
25.	**Милош Дедеић**	**професор физике и информатике**

1.	**Марта Мамула**	**професор историје.**
2.	**Милан Вучетић**	**професор *историје*..**
3.	**Војкан Трифуновић**	**професор историје**
4.	**Јасминка Мијатовић Поповић**	**професор географије**
5.	**Љубомир Ђуровић**	**професор географије**
6.	**Мила Вукомановић**	**професор географије**
7.	**Милена Савићевић**	**професор математике**
8.	**Ана Павловић**	**професор математике**
9.	**Никола Радовић**	**професор математике**
10.	**Александра Стојановић**	**професор математике**
11.	**Зоран Дугалић**	**професор математике**
12.	**Светлана Керечки**	**професор хемије**
13.	**Сандра Радетић Вучетић**	**професор биологије**
14.	**Марија Весковић**	**професор биологије**
15.	**Душица Вукомановић**	**професор биологије**
16.	**Живан Бањанац**	**професор ТИО**
17.	**Радисав Рачић**	**професор информатике и рачунарства**
18.	**Јелена Стефановић**	**професор ТИО**
19.	**Александар Милутиновић**	**професор ТИО**
20.	**Маријана Радојичић**	**професор ТИО**
21.	**Раданка Кузмановић**	**професор физичког**
22.	**Јелена Симоновић**	**професор физичког**
23.	**Јеленко Димитријевић**	**професор. физичког**
24.	**Сања Николов Белоица**	**професор грађанског**
25.	**Никица Андрић**	**вероучитељ**
26.	**Милутин Балтић**	**вероучитељ**
27.	**Марија Данчетовић**	**библиотекар**

ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Програм припремног предшколског васпитања и образовања

Предшколски програм Основне школе „IVкраљевачки батаљон" је заснован на Моделу А.

Модел А дете схвата као активно, интерактивно и креативно биће, као посебну личност, која има свој стил и начин учења, има свој темпо развоја, свој темперамент, своје потребе. Свако дете има урођену мотивацију за учењем и сазнавањем, оно учи када има лични разлог за учење, када учење за њега има смисао, односно када му учење омогућује да делује, мисли и изражава се у складу са својим тренутним моћима, када је прихваћено и уважено. Дете би требало да учи путем властите активности, користећи при томе посматрање, истраживање, експериментисање, манипулисање, играње улога, решавање проблема, учествовање у разменама са децом и одраслима. Учење је активан процес изграђивања, а не гомилања знања. Важну улогу у развоју предшколског детета има игра, јер у њој дете на спонтан и аутентичан начин стиче, прерађује и проширује искуства и показује иницијативу.

Васпитач би требало да стваралачки гради и развија програм у сарадњи са децом и родитељима полазећи од потреба, интересовања и стилова учења деце и програмских циљева и задатака. Он треба да открива и препознаје различите дечје могућности и интересовања и да у складу са њима ствара довољно широке и флексибилне образовне ситуације које ће бити изазов и прилика за учење;

Васпитач има аутономију у развијању програма, избору активности и садржаја, у избору средстава и методичком приступу. Он треба да:

- усмерава децу да истражују и уочавају односе између предмета и појава;
- помогне деци да структуирају и систематизују знање;
- омогући детету да користи различите изворе сазнања
- ствара услове и подстиче конструктивне размене међу децом;
- буде партнер деци у решавању проблема, током дискусије и практичне активности;
- изграђује и развија педагошку заједницу деце, родитеља и других одраслих;
- обезбеди да деца о околини уче не само у вртићу, него и ван вртића (врт, парк, двориште, шума, ливада, музеј, боравак у разним друштвеним институцијама, и слично):
- користи животне ситуације као прилике за учење;
- континуирано процењује и критички преиспитује своју васпитну праксу и на основу тога је мења и унапређује.

У интеракцији са другима, дете развија и стиче свест о себи и другима, опажа и разуме сопствена емоционална стања, као и емоционална стања других, схвата односе међу људима, разуме социјалне појаве и развија вештине решавања социјалних проблема и конфликата.

А) Предвиђене усмерене активности

Путем усмерених активности у васпитној групи предшколске деце у основној школи плански и организовано се спроводи васпитно-образовни рад. Кроз игру се усвајају елементарна знања из више области. То је специфичан облик рада на упознавању елементарних чињеница из дечијег окружења и то унапред планираних васпитно-образовних садржаја. У припремној групи се реализују усмерене активности из следећих области:

1. Развој говора
2. Почетно читање и писање
3. Развој почетних математичких појмова
4. Упознавање природне и друштвене средине
5. Физичко васпитање
6. Ликовно васпитање
7. Музичко васпитање

Развој говора

Задаци:

- Да се обезбеде деци активности у којима ће да слушају и дискриминишу поједине шумове, звукове и гласове;
- Да подстичу децу да слушају, препознавају и разликују гласове, гласовне супрасегменте и друге говорне целине;
- Да на разне начине усмерава пажњу детета на чињеницу да се говор састоји од гласова, речи и реченица;
- Да децу припрема за описмењавање развијајући њихову фонематску перцепцију и оспособљава их за анализу грађе говора;
- Да на време открива децу која имају потешкоће у паравилноом изговарању гласова и пружа им специјалну помоћ, по потреби у сарадњи са логопедом;
- Да ствара атмосферу стваралаштва и отворености према искуству, као и његово симболичко трансформисање организујући одговарајућу средину и обезбеђујући услове за извођење драмских активности;
- Да организује дечије игре са драмским елементима;
- Да оспособљава и охрабрује дете да говори пред другима;
- Да подстиче децу на звучно представљање неких предмета, појава, идеја, осећања или ситуација, да приликом причања мењају интонацију;
- Да омогући деци гледање позоришних представа, драмске програме за децу и организује разговоре о виђеном.
- Неговање говорне културе
- Циљеви:
- Правилан изговор свих гласова матерњег језика;
- Фонематска перцепција (место, број и редослед гласова у речи);
- Запажање ритма говора, гласност и висине гласова, боје и емотивност тона говора;
- Интонациона изражајност говора;

- Правилна артикулација гласова;
- Изговор речи у складу са нормама књижевног језика;
- Усавршавање дикције;
- Садржај и активности
- Вежбе артикулације гласова;
- Вежбе изражајности говора;
- Говорне вежбе.
- Богаћење дечијег речника и неговање граматички правилног
- Циљеви:
- Познавање значења речи (посебно општих појмова) уз њихово правино и активно коришћење у комуникацији;
- Вербално изражавање према стандардима граматички правнилног говора;
- Формирање речи које означавају множину, деминутиве, аугментативе и глаголе, и њихово повезивање у правилно структуиране, све сложеније реченице.
- Садржаји и активности:
- Увећање лексичког фонда речи и адекватно коришћење у говору;
- Говорно стваралачка игра.
- Вербално изражавање и комуникација
- Циљеви:
- Способност за коришћење језиком у дијалошком и монолошком облику комуницирања;
- Култура говорне комуникације;
- Способност активног учествовања у разговорима на разне теме.
- Садржаји и активности:
- Комуницирање у разним ситуацијама;
- Разговор на разне теме;
- Комуницирање уз помоћ нацртаних порука и симбола;
- Невербална комуникација (мимика, панзомима, гестови).
- Монолошки говор
- Циљеви:
- Способност препричавања;
- Способност причања по сећању.
- Садржаји и активности:
- Препричавање приче уз помоћ очигледних средстава и без њих;
- Причање по серији слика;
- Причање по актуелним ситуацијама и по сећању.

- Упознавање са дечијом књижевношћу
- Циљеви:
- Способност слушања, разумевања, дожиљавања и памћења оног што се чита и прича;
- Препричавање уз коришћење књижевних израза;
- Способност да се разликује гланви јунак књижевног дела;
- Способност запажања и доживљавања звучности, ритмичности и сликовитости песничког говора, мотивисаност да се памте стихови и изражајно рецитује пред публиком;
- Трајно интересовање за књижевно стваралаштво;
- Стицање елементарних сазнања о позоришту и драмској уметности уопште.
- Садржаји и активности:
- Упознавање са одабраним текстовима из народне и уметнићке књижевности за децу (песме, приче, бајке, басне,загонетке, питалице, брзалице, разбрајалице,бројалице, успаванке, пословице);
- Разгледање и читање сликовница, књига за децу, дечијих листова;
- Учење стихова и изражајно рецитовање;
- Игре драматизације;
- Упознавање са радом библиотеке.
- Говорне игре
- Циљеви:
- Познавање језичких игара загонетања, игара речима, разбрајалица и друго;
- Способност повезивања уобичајено неповезаних појмова, њихово комбиновање;
- Способност проналажења мноштва идеја;
- Способност доживљавања лепоте песничке речи;
- Смисао за хумор;способност за маштање.
- Садржаји и активности:
- Игре гласовима и речима;
- Игре загонетања, питалице, изокретаљке и др.;
- Допуни започету реченицу;
- Уметање догађаја у познату причу;
- Игре римовања и стихотворства;
- Грађење нових речи по аналогијама, измишљање нових речи.

Припрема за почетно читање и писање

Задаци:

- да се код деце подстакне развој графомоторике
- да деца правилно уочавају и изговорају гласове
- да се оспособе деца да правилно интонирају реченицу
- да се подстичу деца да слободно изражавају мисли, идеје и осећања
- да се негују моторне и перцептивно-моторне координације ситне мускулатуре шаке, и елеганцију покрета шаке
- унапређивати мануелну способност децембар -прилагођавати децу разноврсним активностима(коришћењу алата, писању, цртању, вајању…) које захтевају одређен степен моторне успешности

Почетно читање

Циљеви:

- Мотивисаност да се препознају графички симболи, знаци, поруке и обавештења, као и да се научи да чита;
- Вештина читања развијена до нивоа одређеног могућностима и интересовањима сваког појединог детета.

Садржаји и активности:

- Читање лепих књига;
- Препознавање натписа, назива и имена без посебног обраћањапажње на слова од којих се састоје
- Гласовна анализа речи;
- Почетно читање у складу са дечијим могућностима.

Почетно писање

Циљеви:

- Представе о облику, боји, величини и положају у простору предмета, цртежа и знакова;
- Способност визуелног процењивања, запажања, као и репродуковање њиховог изгледа;
- Спретна и покретљива рука, шака и прсти;
- Правилно седење и држање прибора за цртање, сликање и писање;
- Сразмерно развијена моторика;
- Усвршеност покрета за писање вршених у одговарајућој свесци, као и оспособљавање да се свеска користи на одговарајући начин.

Садржаји и активности:

- Вежбе за разгибавање и опуштање руке и шаке, посебно сваког прста;
- Правилно држање руке, положаја тела и руковање прибором за цртање, сликање и писање;
- Вежбе за кординацију покрета руку и очију;
- Вежбе за усавршавање тачности покрета какве захтева писање;
- Графомоторичке вежбе.

Развој почетних математичких појмова

Задаци:

- да се утиче на општи сазнајни развој деце и да им се развија култура мишљења ослобађајући их зависности од опажајно датог, доприносећи схватању суштинског у околини у којој живи
- да се посредно доприноси формирању личности као што су радозналост, самосталност, тачност итд.
- да се код детета граде појмови како би га оспособили да уочи и раздвоји предмет од његових видљивих својстава
- да ствара ситуације у којима ће деца да групишу ствари на основу једног, а затим и два заједничка својства и формирају класе предмета уз описивање заједничког својства свих чланова класе
- да се подстакне процес поређења предмета ради утврђивања разлика међу њима
- обезбеђивање богатих чулних искустава, упућивање на начине њиховог уобличавања
- да се унапређује дечије физичко сазнање, односно откривање особина ствари као што су: текстура, тежина, тврдоћа, чврстина и др.
- успостављање хијерархијских система знања код деце, полазећи од једноставнијих односа и законитости до сложенијих
- да се уочавају спољашње особине ствари и појаве, а потом и њихов дубљи смисао
- да се организују разне операције скуповима, утврђивање једнакости и неједнакости и изједначавање скупова по бројности, дељење скупова на подскупове…
- да подстакне децу на разумевање и изражавање спољашњег света кроз квантитативне односе у њему и стављати их у ситуације у којима ће осетити потребу бројања
- стављати децу у ситуацију за решавање једноставних проблема

Положаји

Циљеви:

- Способност сагледавања простора у односу на сопствено тело и способност сагледавања међусобног односа предмета у простору;
- Способност уочавања релација међу предметима
- Способност распоређивања према одређеном правилу (у низу, у серији, по величини или по неком другом својству);
- Способност уочавања односа целине и дела.

Садржаји и активности:

- Истраживачка активност;
- Однос међу предметима.

Кретање кроз простор

Циљеви:

- Способност уочавања правца кретања кроз простор;
- Способност предвиђања где ће пасти бачени предмет;
- Способност кретања предмета или модела у замишљеним ситуацијама.

Садржаји и активности:

- Кретање: ка, иза, преко, кроз, око, поред, испод, изнад...

Поређење и процењивање

Циљеви:

- Способност именовања појединих величина поређењем два предмета или коришћењем трећег предмета као условне мете;
- Способност упоређивања величина на основу малих разлика и њихова серијација;
- Упознавање са условним мерама (палац, шака, корак...) и конвенционалним мерама (метар, килограм, литар)
- Основни појмови о мерењу вредности

Садржаји и активности:

- Поређење по димензијама;
- Серијација по димензијама;
- Мерењем условним мерама и сазнање шта се мери килограмом, метром и литром.

Области, линије, тачке

Циљеви:

- Способност обележавања простора линијама;
- Способност елементарне оријентације у простору.

Садржаји и активности:

- Дељење простора линијама, отворени и затворени простори, праве и криве линије, пресек линија.

Облици

Циљеви:

- Способност уочавања одређених геометријских предмета у околини;
- Способност уочавања и разликовања геометријских облика;
- Способност уочавања и разликовања геометријских фигура;
- Способност представљања и реконструисања одређених фигура.

Садржаји и активности:

- Уочавање облика (фигура) на стварима;
- Цртање и моделовање геометријских облика.

Образовање скупова

Циљеви:

- Способност уочавања скупова, формирање скупова и утврђивање припадности елемената скупу;
- Појмови о пресеку скупова, унији скупова, подскуповима;

Садржаји и активности:

- Уопштавање и класификовање према одређеном критеријуму за формирање скупова;
- Пресек скупова, унија скупова, подскупови, проверавање једнакобројности скупова придруживањем.

Бројање и скупови

Циљеви:

- Способност бројања, познавање ознака за једноцифрене бројеве тј. цифре;
- Способност успостављања кореспонденције "један према један" придруживањем;
- Способност проверавања бројности скупова, поређење бројности скупова;
- Способност бројања елемената скупова;
- Способност правилног коришћења метематичких симбола за једнако и неједнако;
- Овладавање рачунских операција сабирања и одузимања у оквиру прве десетице;
- Разумевање разлике између редних и кардиналних бројева;
- Способност решавања једноставнијих математичких проблема.

Садржаји и активности:

- Бројање;
- Одређивање бројности скупова;
- Коришћење симбола за једнако и неједнако;
- Сабирање и одузимање у оквиру прве десетице;
- Уочавање облика цифара;
- Појам пара;
- Новац;
- Серијација и редни бројеви;
- Решавање логичко – математичких проблема.

Временско сазнање

Циљеви:

- Способност сналажења у времену;
- Способност уочавања и реконструисања временског следа догађаја;

Садржаји и активности:

- Запажање трајања времена;
- Праћење хронолошког следа догађаја/оријентисање у времену

Упознавање природне и друштвене средине

Задаци:

- да се стварају ситуације у којима ће деца уочавати битне особине и разликовати живу од неживе материје
- да организује активности у којима ће деца упознати представнике живог света у својој околини, себе саме и схватити понешто о улози човека у живом свету
- да се ствара свест о разноврсности трансформација кроз које се током времена успостављају промене, путем рашћења или пропадања у биолошком свету
- да ствара услове за развој еколошког мишљења код детета (свест о свеопштој повезаности и међузависности живог и неживог света, свих живих створења међу собом, човека, биљака и животиња, као и одговорности сваког појединца за заједничку судбину)
- да утиче на дете да поред дивљења према делима људских руку и осећања поноса што припада људској врсти осети и страхопоштовање и дивљење према ономе што људи нису створили, према живом и неживом свету који га окружује, одговорност за њега и потребу да га упозна и чува
- да пружа прилику детету да доживи радост коју изазива свест о томе да је на неки начин допринело очувању живота на планети и природној равнотежи
- поређење у начинима живота и организације створења која живе у заједницама
- да омогући деци да посматрају представнике живог света у њиховој природној средини и уоче оне карактеристике њиховог изгледа и понашања које се могу повезати са њиховим прилагођавањем срединским условима у којима живи
- да створи услове да деца посматрају представнике живог света у специјалним куцима и гајећи их, уз њихово поређење како би постепено разликовали оно што је опште и битно од небитног и спорадичног
- да развија самосталност деце у све ширим доменима активности, као и способност одлагања жеља
-да се подржи и развија радозналост за друштвене и природне појаве и на тој основи изграђује активан и стваралачки став према свету који га окружује
-да се путем практичних поступака: посматрања, експериментисања, предвиђања, проверавања и доказивања изграђују основе научног мишљења

<u>Живи свет</u>

Циљеви:

- Разликовање живог од неживог;
- Основна својства живих бића;
- Карактеристике животних заједница.

Садржаји и активности:

- Упознавање живог света;
- Уочавање и тумачење природних појава;

- Посматрање представника живог света у њиховој природној средини, у њиховим животним заједницама;
- Сакупљање узорака из природе.

Свет животиња

Циљеви:

- Познавање карактеристичних облика понашања, кретања животиња;
- Познавање животних циклуса животиња (рађање, одрастање, разможавање, угинуће);
- Познавање животне средине подесне за опстанак појединих врста животиња;
- Познавање начина комуницирања међу животињама;
- Детаљније познавање типичних представника животињских царстава;
- Разликовање домаћих и дивљих животиња, ближе упознавање, сазнања о кућним љубимцима;

Садржаји и активности:

- Посматрање животиња у њиховом амбијенту, изглед, делови тела, начин кретања, исхрана,размножавање, брига о младунцима и др.;
- Уочавање разлика између домаћих и дивљих животиња и упознавање њихових општих карактеристика;
- Однос човека према животињама (брига, корист, штета).

Биљни свет

Циљеви:

- Познавање изгледа и основних делова биљака;
- Познавање животног циклуса биљака, услови за раст и развој биљака;
- Елементарно познавање животних заједница у којима расту поједине биљке;

Садржаји и активности:

- Откривање карактеристичних својстава биљака;
- Посматрање карактеристичних фаза у расту и развоју појединих представника биљног света;
- Прикупљање узорака из природе;
- Уочавање и праћење промена на биљкама;
- Неопходни услови за раст и развој биљака

Човек као припадник живог света

Циљеви:

- Сазнања о човеку као живом бићу;
- Познавање основних карактеристика изгледа и грађе човековог тела, унуитрашњих органа и њихових физиолошких функција, основних карактеристика раста и развоја човека, услова за живот човека.основних полних разлика и главних фаза човековог живота.

Садржаји и активности:

- Поређење човека са осталим створењима;
- Упознавање фаза човековог живота;
- Разликовање повољних од неповољних услова за живот човека.

Човек као друштвено биће

Циљеви:

- емоционална стабилност и однеговане позитивне емоције
- изграђивање сопствених начина за изражавање емоција
- осетљивост за осећања других људи
- способност контролисања испољавања својих негативних осећања и ослобађање на конструктиван начин

Садржаји и активности:

- Живот у установи и шире друштвене средине;
- Друштвене игре и активности;
- Међусобни односи деце и односи између;
- Разговори о породици;
- Разговори на тему деца највише воле, чега се плаше, шта их љути, ко им је најбоља другарица, зашто и сл.;
- Упознавање са основним правилима о лепог понашања у различитим ситуацијама;
- Упознавање са начинима живљења у различитим крајевима наше земље, неким народним обичајима, традиционалним играма;
- Посета деци у други срединама;
- Упознавање са симболима наше земље.

Рад људи

Циљеви:

- Оспособљавање деце да се у што већој мери брину о себи;
- Оспособљавање за непосредно учествовање у животу и раду одраслих према дечијим могућностима;
- Руковање техничким уређајима доступним деци;
- Доживљавање вредности,лепоте и смисла људског рада;
- Издржљивост, сналажљивост, истрајност, самосталност, одговорност и спремност на сарадњу;
- Руковање алатима и приборима прилагођеном и доступном деци;
- Вештина прављења најједноставнијих играчака од различитих материјала;
- Елементарна сазнања о институцијама од друштвеног значаја (пошта, болница, пијаца, аутобуска и железничка станица и сл.);
- Спремност да се радно ангажују у складу са дечијим могућностима у акцијама.

Садржаји и активности:

- Самопослуживање и дечији рад;
- Помагање одраслима у вршењу једноставнијих послова доступним деци;
- Упознавање са значајем људског рада;

- Упознавање установа и професија значајних за средину у којој деца живе.

Заштита животне средине

Циљеви:

- поштовање и љубав према свему живом, уз мотив да се природа чува и унапређује
- упознавање природног богатства(вода, угаљ, нафта, руде, сунчева енергија, хидроцентрале, воденице, ветрењаче, кисеоник, шуме…)
- схватање човековог утицаја на околину и повратни утицај
- схватање значаја очувања природне средине (услов опстанка људске врсте)
-изграђивање личног става према природи и човековој средини

Садржаји и активности:

- Уочавање прилагођености живих бића животним условима, клими, окружењу;
- Разговори о значају биљака и животиња за човека;
- Уочавање промена које настају човековим деловањем на живи и неживи свет;
- Уочавање загађивача природе, последице;
- Брига човека о животињама;
- Организовање "еколошких патрола";
- Ликовно изражавање онога што се запажа у свом окружењу.

Материјални свет

Циљеви:

- Упознавање једноставнијих физичких законитости;
- Упознавање са природним појавама;
- Откривање и разликовање разних врста материјала, њихова својства;
- Познавање предмета из свакодневне употребе и њихових карактеристика;
- Карактеристике годишњих доба;
- Магнетизам и електрицитет (игре и огледи);
- Оптика;
- Акустика;
- Информатика;

Садржаји и активности:

- Руковање стварима;
- Запажање предмета и појава, као и појаве које се одигравају на њима захваљујући деловању на њих, стварање сопствених

претпоставки и објашњења запажених појава;
- Уочавање узрочно – последичних веза;
- Експериментисање, посматрање ради увиђања појава.

Саобраћајно васпитање

Циљеви:
- Знање своје кућне адресе, адресе школе;
- Познавање локација на којима је играње безбедно;
- Разликовање тротоара од коловоза куда се крећу возила;
- Познавање саобраћајних правила;
- Познавање саобраћајних знакова, улоге семафора, улога саобраћајног полицајца;
- Познавање правила понашања путника.

Садржаји и активности:
- Увежбавање тачне оријентације у простору;
- Увежбавање слушне пажње;
- Упознавање појединих саобраћајних знакова;
- Коментарисање саобраћајних згода и незгода из живота;
- Упознавање са радом саобраћајног полицајца;
- Драматизација саобраћајних ситуација;
- Увежбавање понашања кроз игролике активности;
- Вежбе осамостаљивања у саобраћају.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Задаци:
- стварати повољне услове за развој способности кретања и опробавања разноврсних покрета у разним животним ситуацијама
- да се код деце потпомаже раст и развој, утиче на унапређење здравља, развијајући способност прилагођавања променљивим условима живота
- развијати вољно-карактерне особине(самосталност, смелост, самопоуздање, одлучност, истрајност, самосавлађивање и сл.)
- у сарадњи са стручњацима радити на корективном физичком развоју
- да се код деце спречавају поремећај моторике и држања тела
- да се деци пружају сазнања о начинима за чување и јачање здравља
- да задовољава потребу за разним врстама активности, односно да предупређује последице физичке неактивности којој су изложена деца у савременим условима живљења

- да се свакодневно организује јутарња гимнастика
- да се обезбеђује свакодневни боравак деце на свежем ваздуху, излагање сунчевим зрацима, али са опрезом (опасност услед повећања озонских рупа)
- стварати услове за задовољавање дечије потребе за одмором
- посебну пажњу посветити болесној и осетљивој деци

Физички развој
Циљеви:
- здраво, физички добро и складно развијено дете
- стицање богатог моторичког искуства
- овладавање простором кроз грациозно, уравнотежено и ритмично кретање у њему
- развој брзине, окретности, снаге, издржљивости, прецизности…
- прилагодити услове у којима се обавља телесна активност
Развијеност свих мишићних група
- оспособљеност за руковање разним реквизитима
Садржаји и активности:
- Природни облици кретања са елементима атлетике;
- Елементарна гимнастика;
- Вежбе за развој појединих мишићних група;
- Покретне игре;
- Плесне активности.
Развој опажања
Циљеви:
- усавршавање функција чулних органа: вида, слуха, додира, мириса и укуса
Садржаји и активности:
- вежбе којима се унапређују функције чулних органа: вида, слуха, додира, мириса и укуса.
Јачање здравља и одржавање хигијене
Циљеви:
- развој здравствене културе ради очувања и јачања сопственог телесног и менталног здравља и здравља других људи око себе
- стицање елементарног знања о болестима и повредама, њиховом избегавању поступцима прве помоћи
- упознавање професија које се старају о здрављу људи
- упознавање са здравим навикама ради очувања здравља
Садржаји и активности:
- Телесне активности;
- Свакодневни боравак и кретање на свежем ваздуху;

- Покретне игре и шетње;
- Активности за правилно и лепо држање тела;
- Одржавање личне хигијене;
- Сунчање, правилан сан и одмор;
- Правилна исхрана, праћење тежине, раста и телесне способности;
- Физичке активности.

ЛИКОВНО ВАСПИТАЊЕ

Задаци:

- да се деца оспособљавају за потпуније и сигурније коришћење ликовних техника и материјала доступних овом узрасту
- подстицати децу на целовито ликовно изражавање одређених садржаја улазећи постепено у реалистичку фазу приказивања, богаћењем детаља и већим осећајем за декорисање простора и композицију
- усредсређивати дечију пажњу на богатство боја и облика у визуелној стварности и указивати на њихов склад, ред, меру као и на одговарајуће вредности у делима ликовних уметника
- да задовољава потребе деце за откривањем нових ствари и разноврсних материјала, подстичући, развијајући и негујући њихове истраживачке тежње и покучаје у вези са посматрањем, упоређивањем и анализом предмета и појава, поређењем између онога што јесте и онога што је могуће, довршавањем непотпуних целина на разне начине и успостављањем оригиналних визуелних асоцијација
- доприносити неговању и развијању визуелне ликовне културе код деце, откривајући им могућности разних просторних решења и оспособљавати их за нова , разноврсна и необична просторна трагања, дводимензионалним и тродимензионалним представљањем њима блиских тема и погодних мотива
- повезивати разне врсте дечијег ликовног израђавања (сликање уз музику, илустративно цртање на мотиве из приче, прављење музичких инструмената, реквизита и декора за драмске игре итд.)
- код деце развијати смисао за вредновања сопствених радова и радова друге деце. Формирати основе критеријума у том вредновању.
- доприносити развоју опажајних, доживљајних и стваралачких способности деце и тиме помоћи њиховом ослобађању, потврђивању, подстицању на активност

<u>Цртање</u>

Циљеви:

- Стицање искуства о представљању разних облика у простору применом различитих врста линија;
- Маштовитост;
- Способност приказивања фигура људи, животиња, биљака и других објеката са више детаља;
- Способност декоративне примене линије;

Садржаји и активности:

- Коришћење разних врста линија;
- Представљање уз помоћ цртежа;

- Цртање животиња, биљака и других објеката;
- Декоративно коришћење линије.

Сликање

Циљеви:

- Осетљивост за боје;
- Смисао за способност изражавања бојом уз употребу најједноставнијих ликовно – сликарских техника;
- Богатство боја и облика;
- Познавање основних сликарских материјала и техника;
- Способност декоративне употребе боје.

Садржаји и активности:

- Експериментисање бојама;
- Мешање боја;
- Декоративно коришћење боја сликањем на разним подлогама.

Пластично обликовање

Циљеви:

- Смисао за обликовање од различитих материјала који се спајају или обликују прстима додавањем или откидањем;
- Усвајање технике рада, познавање својства материјала;
- Освајање простора, већа обрада детаља у постопку вајања.

Садржаји и активности:

- Обликовање (тесто у боји, песак, глина, пластелин, глинамол);
- Обликовање од разних природних материјала (плодови, гранчице, лишће, кукурузовина, суве стабљике ливадских биљака и др.);
- Обликовање папира;
- Прављење макета (саобраћајне ситуације, рељеф и др.).

Естетско доживљавање и процењивање

Циљеви:

- Самостално и свесно уочавање боја, облика и њиховог склада;
- Формирани елементарни естетски ставови и доживљаји као почетни корак у комуникацији детета са уметничким делима.

Садржаји и активности:

- Уочавање боја, облика и њиховог склада;
- Украшавање амбијента;
- Разговор о ликовним радовима деце;
- Разговори о репродукцијама ликовних дела која су створили уметници.

МУЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Задаци:
- да се стварају услови за упознавање деце са богатством и разноврсношћу света музике, прожимање њиховог начина доживљавања, схватања стварности око себе и тако им обогатити и оплеменити живот
- да се развија дечије интересовање за музику и ствара код њих потреба за свакодневним контактом са овом уметношћу, која у живот установе уноси ведрину, оптимизам и радосно расположење, обезбеђујући тако њено благотворно дејство на дечји нервни и респираторни систем, емоционалну стабилност и психомоторни развој
- да омогући детету откривање богатства и разноврсности света звукова, подстиче жељу и навику активног слушања музике, као и да подржи, подстиче и култивише његову природну склоност за учествовање у разним музичким активностима, као што су певање, свирање, кретање уз музику и др., негујући разне облике спонтаног музичког стваралаштва

Циљеви:
- Интересовање за музику, способност њеног пажљивог слушања и доживљавања;
- Најелементарније познавање музике, музичке традиције и дела савремене музичке уметности, посебно нашег краја, приступачних деци;
- Способност уочавања и разликовања карактера композиције.

Садржаји и активности:
- Слушање вокалних и инструменталних дела из познате културне баштине, поготову дела компонована за децу;
- Приче о животу и раду великих композитора.

Певање

Циљеви:
- Правилна дикција и артикулација текста приликом извођења песме;
- Осећај за прецизно извођење различитих ритмичких структура песама
- Способност индивидуалног певања, као и постепено увођење у групно певање;
- Развој музикалности кроз певање.

Садржаји и активности:
- Певање у оквиру музичких игара или музичка драматизација;
- Извођење мелодијеуз пратњу мелодијског инструмента и ритмичке структуре уз пратњу Орфовог инструментаријума;
- Јавна презентација научених текстова на приредбама, свечаностима.

Свирање

Циљеви:
- Оспособљавање за коришћење инструмената Орфовог инструментаријума (штапићи, бубњеви, звечке);
- Елементарно музичко описмењавање прилагођено узрасту.

Садржаји и активности:
- коришћење сопственог тела, посебно ногу и руку, као инструмента (пљескање, ударање у колена, трупкање и тапкање по тврдој подлози)
- експериментисање звуцима, тоновима и ритмовима трагајући за разним могућностима и оригиналним решењима за

интерпретацију музичких остварења. Инструментално стваралаштво- музичке импровизације ради стварања ритмичких и мелодијских мотива и целина на познатим инструментима , опонашајући појаве у природи, животињске гласове, кретање људи и сл., „разговарајући" и изражавајући емоције уносећи у то елементе личног израза и креације

- испитивање и откривање звучних својстава дечијих музичких инструмената
- коришћење дечјих музичких инструмената за извођење ритма, као и ритмичку пратњу песмама, бројалицама и музичким играма
- повезивање вокално-инструменталног стваралаштва са другим врстама дечјег креативног стваралаштва: вербалног, ликовног, гестовног и др.(музичке драматизације, опонашање ликова из познатих прича…)

Плесне активности

Циљеви:

- постизање стваралачке синтезе какву даје преплитање музичких, телесних, драмских, ликовних и говорних активности у плесним активностима као новом квалитету
- ритмичка прецизност, координација и култура покрета, њихов склад, лакоћа и слобода у изражавању музичког доживљаја уз сналажење у простору
- способност симултаног играња улоге креатора плесних активности и њиховог гледаоца, у којима дете доживљава, изражава, али и процењује своје извођење
- елементарно познавање и разумевање аутентичног народног мелоса и орског стваралаштва (музике која их прати, покрета, старих народних инструмената, неких обичаја и етнографских података за крај у којем деца одрастају, али и шире)

Садржаји и активности:

- Плесне инпровизације;
- Народне и орске игре;
- Плесови у оквиру музичких драматизација.

Б) Слободне активности

Путем слободног избора теме, садржаја и средстава дете улази у свет личне имагинације. Употреба играчака и разних игара помоћу њих, кроз цртање, моделовање, конструисње, причање прича, прегледање и читање сликовница, неговање цвећа, кроз бригу о животињама, дежурство, помоћ васпитачу, уређење радног простора, самопослуживање, пружање помоћи друговима и сл. васпитач упознаје физичке и менталне могућности, интересовања, степен истрајности у раду, степен толеранције и способности учешћа у колективним активностима сваког детета понаособ.

В) Посебни програми

У циљу што свестранијег развијања детета, у припремној предшколској групи се реализују и посебни програми акредитовани од стране Министарства просвете и спорта. У Основној школи "IV краљевачки батаљон" ће се реализовати следећи посебни програм:
1.Радионице из приручника за подстицање дечјег самопоштовања „JA"

Радионице из приручника за подстицање дечјег самопоштовања „ JA" Породични споменар		
Циљеви :	Задаци	Садржај и активности
- подстицање индивидуалности, јединствености и различитости сваког појединог детета - стицање појма о себи (свом настанку, рођењу), о својим карактеристикама, односима са другим људима и њиховим односима према себи (породичним, пријатељским, формалним и др.), праћен осећањем сопствене прихваћености и значаја у склопу стварности у којој живе - изграђивање свести о сопственим мислима, осећањима, намерама, потребама, мотивима, жељама и свему осталом што представља унутрашњи свет детета - свест о физичком идентитету (изгледу,	- да исказује поверење у способност детета да делује самостално, како би оно стекло осећање личног достојанства и изградило самопоштовање - да се кроз учешће у све сложенијим активностима обезбеди успех детета у њима, самопотврђивање и друштвено признање. Пружати му прилике да осећа и изражава задовољство својим постигнућима. - да се дечија позитивна слика о себи заснива на реалним чињеницама, захваљујући упознавању сопственог тела, својих емоционаллних карактеристика и реакција, интелектуалних капацитета, способности за интеракцију са људима и стварима, начин на који га доживљавају други људи и сл.	1. Моје име, презиме и надимак 2. Моје тело - отисци и исцртавање дланова - отисак прста под лупом - мој и дланови моје породице-анализирање и упоређивање - моје и очи моје породице - очи у очи-очи мога друга - породична слика - на кога личим 3.Моја осећања - како се осећам кад ме руке мојих најближих…(милују, грле, воде преко улице, гурају, туку) - ја сам главни јунак приче 4.Моје порекло

називима делова тела, њиховим функцијама и особинама, могућностима и сл.) - сигурност и поверење у своје снаге и могућности разумевања у свету око себе, као и осећање да му је тај свет наклоњен и отворен за њега - поседовање здравог појма о себи- да дете цени сопствене идеје, осећа наклоност према себи и другим људима	- да пружа детету љубазност, разумевање и подршку и ствара ситуације у којима оно може да се добро осећа и опушта, ствара код њега осећање сигурности, прихваћености и задовољства.	- како сам дошао на свет - шта је било пре мог рођења - ја као мала беба - моје сестре-моја браћа… - ко је све морао да се роди да бих се ја родио (породично стабло) - један дан у животу моје породице - породични ручак - наша кућа - породични грб

План реализације: током целе године/ Радионице из приручника за подстицање дечјег самопоштовања „ЈА”, аутори: Ибоја Гера и Љубица Дотлић

ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

ПРВИ ЦИКЛУС

ПРВИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: _ПРВИ	**Наставни предмет: __СРПСКИ ЈЕЗИК**	**Годишњи фонд часова: _180**			**Недељни фонд часова: _5**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Разликује глас, слово,

1. ЈЕЗИК 1а. ГРАМАТИКА 1б. ПРАВОПИС	- циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска, и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.	-самостално усвајање непознатих слова и савлађивање (шчитавања) ради сазнавања значења записаних или сложених речи а мало касније и садржаја краћих реченица -савлађивање писања писаним словима, усавршавање техника читања; савлађивање технике и логике читања (изражајно читање брзином нормалног говора) -упознавање,	- остваривање хигијенских, техничких и практичних навика за писање (правилно седење и држање тела), развијање тачности, прецизности, упорности и истрајности -развијање љубави према	-фукционална употреба прибора за писање -стицање навика за правилно	реч, реченицу, правилно их користи у писању и читању.Пише и изражава се једноставним и потпуним реченицама.Користи и примењује правописна правила. Препознаје и разликује наслов, име аутора, садржај, илустрације у књизи.Разликује главне ликове, особине ликова као и њихова емоционална стања. Одговара на питање краћом реченицом.Препричава краће текстуалне садржаје. Описује догађаје из окружења и према низу слика. Описује предмете и бића по битним обележјим

2. КЊИЖЕВНОСТ - ЛЕКТИРА- Читање и тумачење текстова, књижевни појмови 2а. ЛИРИКА 2б. ЕПИКА 2в.ДРАМА 2г. ПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ		читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу -усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности -оспособити ученике за правилно и течно читање наглас, речи, реченице и кратких текстова;провера разумевања прочитаног; оспособљавање да у читању уочавају знаке интерпункције, цитање дијалошког текста, прилагођавање читања текстовној ситуацији, читање у себи реченица и кратких текстова, активно слушање	културној баштини и потребе да се она негује и унапређује -васпитање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности	дисање, стицање хигијенских навика при читању	

		уметничког текста -усавршавање читања и писања и уочавање основних појмова у књижевности, уочавање наслова, имена аутора, садржаја и илустрација у књизи,уочавање главних ликова, њихових особина и поступака; одговарање на питање о прочитаном садржају; систематично и поступно усвајање књижевних и функционалних појмова: песма, стих,строфа,дога -ђај, време и место збивања, пословица, загонетка, драмска игра.			

3. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА 3а. ОСНОВНИ ОБЛИЦИ УСМЕНОГ И ПИСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА (препричавање, причање о догађајима и доживљајима, описивање предмета) 3б. УСМЕНА И ПИСМЕНА ВЕЖБАЊА (ортоепске вежбе, ортографске вежбе, диктат, лексикчке вежбе, синтаксичке вежбе)		-поступно уводити ученике у основне облике усменог и писменог изражавања -оспособљавање за усмено и писмено препричавање, причање и описивање према захтевима програма	- формирање навике за читко, уредно и лепо писање	-увежбавање и усавршавање читања и писања до степена аутоматизованих радњи	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Дијалошка, демонстративно- илустративна, објашњење,	Индивидуални, фронтални, групни рад,	**Уџбеници, припремљен материјал, листићи, дечја штампа,**
усмено изражавање, посматрање, метода графичких	**Рад у пару**	**ученичке свеске, графофолија, честитке, разредна и дечја**
радова, метода писаних радова, хеуристичка,		**илустративна словарица, пригодни текстови**
текстуална		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-прати, усмерава, вреднује, стзвара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, наводи на повезивање и примену знања	- посматра, разговара о посматраном, ради на илустрованим словарицама, црта, чита, израђује фризове, рецитује, драматизује, смишља приче, користи дечју штампу и непознате текстове, слуша, практично комуницира, ређа слагалице од слова и слика, слободно и усмерено препричава,прича, описује на основу онога што је видео, доживео, осетио, саставља реченице, прави самостални речник, пише честитке, писма, пише по диктату и аутодиктат.	- вођење ученичког картона, вежбе, тестови знања, разговор, контролне вежбе, посматрање ангажованости на часу, ученички радови, и продукти ученичких активности, домаћи задаци, писмени радови, илустрације, рад на тексту, препричавање, драматизација, тематске дискусије	- Свет око нас, Музичка култура, Ликовна култура, Математика, Народна традиција, Грађанско васпитање, Чувари природе, Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова:2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
UNIT 1 HELLO	Утврђивање лексике, уочавање сличности и разлика, утврђивање бројева и боја, развијање креативности припрема за игру.	Именовање предмета у школи, постављање питања и давања одговора о предметима у учионици и односима у простору. Понављање бројева до 10 и увежбавање математ. операција.	Развијање позитивног осећања према енглеском језику, развијање позитивног односа према школи и наставницима.	Развијање комуникативне компетенције везане са тему као и способности да се опише слика из уџбеника и исприча кратка прича из шест слика.	Препознавање, памћење и именовање предмета из непосредног окружења, бројање до 10, именовање боја. Интерпретација сликовне приче.
UNIT 2 SCHOOL	Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, утврђивање назива спортова и предлога.	Представљање, именовање особа, изражавање годишта, давање информација о себи и другима, обнављање назива играчака и игара.	Развијање другарства и позитивног односа према друговима.	Развијање комуникативне компетенције везане са тему као и способности да се опише слика из уџбеника и исприча кратка прича из шест слика.	Знање, запамћивање и представљања себе и других, давање информација о старости и изгледу, именовање играчака и игара. Интерпретација сликовне приче.

UNIT 3 FAMILY AND FRIENDS	Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, утврђивање назива дана у недељи и назива чланова породице.	Именовање чланова породице, изражавање односа припадности, казивање годишта и занимања, изражавање свакодневних активности у кући, обнав. делова тела.	Неговање позитивног односа везаног за породицу и њене чланове.	Развијање комуникативне компетенције везане са тему Породица.	Препознавање и именовање чланова породице, занимање, навођење свакодневних активности у кући. Учествовање у кратким дијалосима.
UNIT 4 YOU AND ME	Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, песмице и рецитације везане за празнике, прављење честитки.	Честитање Божића, Ускрса, рођендана. Учење назива предмета везаних са поменуте празнике као и игара везаних за кићење јелке и фарбање јаја.	Упознавање ученика са културолошким разликама земаља енгл. говорног подручја. Истицање разлика у прослави празника код нас и у Енглеској.	Развијање комуникативне компетенције везане са тему Празници.	Препознавање, памћење и именовање обележја везаних за прославу празника. Поређење разлика у прослави у нпр. Енглеској и Србији.
UNIT 5 TOYS AND GAMES	Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, увежбавање глагола can, утврђивање назива делова намештаја.	Обнављање назива просторија у кући и намештаја. Описивање различитих активности у кући, казивање	Развијање позитивног осећаја за стране језике.	Развијање комуникативне компетенције везане са тему Мој дом.	Препознавање, памћење, именовање и описивање просторија у кући и намештаја. Бројање до 30, гледање у сат, казивање адресе и броја.

		адресе и времена на сату.			
UNIT 6 MY BODY	Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, утврђивање делова одеће и описних придева као и делова тела.	Учење и обнављање назива хране, оброка, судова, навика и укуса. Изрази молбе и захвалности, наручивање у ресторану. Постављање питања и одговора везаних за склоности ка одр. врстама хране.	Указивање на лепо понашање за столом као и учтиви изрази молбе и захвалности.	Развијање комуникативне компетенције везане са тему Храна.	Препознавање, памћење, именовање оброка и намирница. Разумевање- дефинишу шта воле да једу и пију, глуме улогу приликом куповине.
UNIT 7 FOOD	Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, учење нових имена хране као и утврђивање песмица и рецитација везаних са храну.	Обнављање и увођење нових назива одеће и обуће. Обнављање дана у недељи, месеца у години и временских услова.	Указивање на различитости у облачењу у зависности од временских прилика.	Развијање комуникативне компетенције везане са навике у облачењу у различитим годишњим добима.	Препознавање, памћење, именовање дана у недељи, месеци, год. доба, временских услова. Разумевање- описивање одеће, тренутно време напољу.
UNIT 8 MY HOUSE	Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, утврђивање делова одеће и описних придева. Утврђивање лексике и структуре, развијање креативности, утврђивање назива домаћих и	Изражавање будуће радње, домаће и дивље животиње, превозна средства, називи града, села, парка, зоо врта као и описи догађаја.	Уочавање и исказивање односа везаних за простор у коме живимо (понашање у граду, на улици, у парку, зоо врту).	Развијање комуникативне компетенције везане тему градска средина.	Препознавање, памћење и описивање града и села, навођење разлика, именовање животиња и превозних средстава.

	дивљих животиња.				

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
ТПР	**ФРОНТАЛНИ**	**УЏБЕНИК**
КОМУНИКАТИВНА	**ИНДИВИДУАЛНИ**	**РАДНА СВЕСКА**
КООПРАТИВНА	**У ПАРУ**	**КОМПАКТ ДИСК**
ИНТЕРАКТИВНА	**ГРУПНИ**	**ПОСТЕРИ**
		ФЛЕШ КАРТИЦЕ
		ИГРАЧКЕ
		ИЛУСТРАЦИЈЕ

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
Организује наставни процес, мотивише ученике, развија њихова интересовања, демонстрира, поставља питања, показује картице, илустације, објашњава, даје упутства.	Слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби.	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, сликовни диктат, домаћи задаци, ученички радови и продукти ученичких активности.	Корелација са предметима свет око нас, математика, српски, музичко.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: ___МАТЕМАТИКА** **Годишњи фонд часова: 180** **Недељни фонд часова: 5_**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.ПРЕДМЕТИ У ПРОСТОРУ И ОДНОС МЕЂУ ЊИМА	Циљ наставе математике у основној пколи јесте: Да ученици усвоје елементарна знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављањематематичког самообразовања; као и да допринесе развоју менталне способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика.	\ -успешно одређују положај предмета према себи и предмета према предмету	-да развија ученикову способност посматрања , опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења	-да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу	Разликује и именује предмете, геометријске фигуре и одређује им положај. Уме да разликује и именује линије и уме да их црта. Броји, чита, пише и упоређује бројеве до 10.Сабира, одузима и решава једноставне текстуалне задатке.Чита, пише и упоређује бројеве до 20 и до 100.Успешно и са разумевањем решава једноставне задатке.Препознаје непознати број. Саставља одговарајући задатак на основу израза. Уочава улогу метра за мерење дужине и вредност динара.

2.КЛАСИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА ПРЕМА СВОЈСТВИМА		-ученици треба да препознају и исправно именују облике предмета	-да развија културне, радне ,етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава	- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подруцјима човекове делатности (математичко моделовање),за успешно настављање образовања и укључибање у рад	

-3.ЛИНИЈА И ОБЛАСТ		-препознају, разликују и исправно именују површи и линије; -разликовати и именовати тачку, дуж и линију	-да оспособи ученике за прецизност у цртању и геометријским конструкцијама	-посматрањем и цртањем упознају тачку и дуж и стекну умешност у руковању лењиром	
-4.ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100		-да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима; -да ученици савладају основне операције с природним ,целим, рационалним и реалним бројевима,као и основне законе тих операција	-да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења	-да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањемм основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развитку лицности ученика	
5.МЕРЕЊЕ И МЕРЕ		-упознају метар, динар и пару	-да оспособе ученике за прецизност у мерењу; да изграђују позитивне особине ученикове личности као што су: упорност,систематилност	-да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Демонстративна, писаних радова, графичка,дијалошка,	Индивидуални, фронтални, рад у пару, групни	**Уџбеник, радна свеска, прибор, модели геометријских тела и**
Илустративна, објашњења, хеуристичка, показивања,		**Облика, играчке, припремљени листићи, графофолија, канап,**
монолошка		**Наставни листићи, жетони, апликације**

АКТИВОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Упоређује, мери и процењује, наводи на повезивање и примену знања, подстиче на логичко мишљење, усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, усмерава, наводи, ствара ситуацију	Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, групише, проверава, математички се изражава, пребројава, броји, сређује по редоследу, рачуна, мери и процењује, примењује стечена знања, прави моделе	Писмени задаци, тестови знања, контролне вежбе, посматрање ангажованости на часу, ученички радови, продукти ученичких активности, домаћи задаци	Српски језик, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, физичко васпитање, чувари природе, народна традиција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: СВЕТ ОКО НАС** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова 2 _**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.ЈА И ДРУГИ 2.ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА	Циљ наставног предмета свет око нас јесте да ученици упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему	-препознати и уважити сличности и разлике међу појединостима, препознати своје жеље, интересовања, именовати групе којима припада, описати своју породицу, обичаје и празнике -оспособљавати их за разликовање биљака и животиња различитих станишта -да уочавају разлике и сличности међу живим бићима на основу уочених особина -развијање основних појмова о живој и неживој	-развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других -развијање навика за поштовање чланова породице, правилан однос према радницима школе и друговима -развијање правилног односа према природи -развијање еколошке свести	-оспособљавање за правилно понашање у родитељском дому, школи, учионици и насељу -подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појмовима, процесима и ситуацијама у окружењу -подстицање и развијање истраживачких активности деце	Зна своје место у групама људи и место где живи и ради. Разликује живу и неживу природу. Уочава и именује разлике и сличности међу живим бићима и њихова станишта. Разликује живу и неживу природу.Препознаје утицај воде, ваздуха, земљишта и сунчеве светлости на жива бића.Запажа и описује узрочно- последичне везе живе и неживе природе.Набраја и разликује годишња доба.

		природи			
3.ОРЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ		-развијање основних појмова о сналажењу у простору и времену -стицање елементарних знања о кретању у различитим срединама	-очување природне дечје радозналости за појаве у окружењу и подстицање интересовања и способности за упознавање појава кроз активне истраживачке делатности	-решавање једноставних проблем ситуација кроз огледе, самостално и у тиму	
4.КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА		-упознати и поштовати елементе културе живљења -разумевање чињенице да је човек део природе и да својим поступцима утиче на природу као и развијање способности препознавања човековог утицаја на здравље и животну средину	-развијање одговорног односа према себи због опасности које их вребају -развијање навика за правилним понашањем за столом и окружењу	-развијање навика о могућности разноврсног информисања, развијање навика за очување здравља, одржавање личне хигијене, боравак у чистим просторијама, чист ваздух и вода, редовна здрава и разноврсна исхрана	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Дијалошка, илустративна, демонстративна,текстуална	**Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Уџбеник, Буквар дечјих права, слике, пригодни радови, текст,**
Амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,	**Активна настава**	**Наставни лист, материјал за оглед, Уџбеник енциклопедије,**
експериментална		**Предмети различитих облика**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује	Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се	Контролне вежбе, тестови знања, посматрање ангажованости на часу, ученички радови и продукти ученичких активности, домаћи задаци	Српски језик, грађанско васпитање, народна традиција,природа и друштво, ликовно култура, чувари природе, математика,

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА** **Годишњи фонд часова: _36** **Недељни фонд часова: __1__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученик:
1. Облици и њихови квалитети	- подстиче и развија учениково и стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета	- развијање способности ученика за опажање облика, величина	-разввијање љубав према вредностима израженим у делима свих области уметности	- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава	-опажа облик,величину,светлост,боју,положај облика у природи; -зна да користи технике и средства ликовно-визуелног изражавања; -препознаје традиционалну,модерну и савремену уметност; -посећује изложбе,музеје,галерије.
2. Односи у видном пољу		- развијање способности ученика за опажање светлина, боја, положаја облика у природи	-развија памћење, повезивање опажаних информација што чини основу за увођење у визуелно мишљење	-развијати сензибилитет за лепо писање, осетљивост за визуелне вредности које примењују у раду и животу	
3. Временски и просторни низови **(цртани филм и стрип)**		-развијање способности ученика за уочавање временских и просторних низова	-развијати сензибилитет за временске и просторне низове	-развијање моторичке способности ученика да ствара интресовање и потребу за посећивањем	

				изложби, галерија, музеја и чување културних добара	
4. Светло и сенка		-- развијање способности ученика за опажање светлина, боја, положаја облика у природи, уочавање променљивости облика и сенке зависно од угла и даљине осветљавања	- разввијање љубави према вредностима израженим у делима свих области уметности	-осетљивост за ликовне и визуелне вредности које стичиу у настави ученици треба да примењују у раду и животу	
5. Тактилност		-развијање осетљивости за различитзе материјале путем додира	- разввијање љубави према вредностима израженим у делима свих области уметности	-да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави примењују у раду и животу	
6. Изглед употребних предмета (дизајн)		- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности	-развија памћење, повезивање опажаних информација што чини основу за увођење у визуелно мишљење	- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених	

				техника и средстава	
7. Одређени предмети као подстицај за рад (перформанс)		-оспособљаваање ученика за креативно опажање, преобликовање материјала	-развијати моторичке способности ученика	-мотивисати ученике да маштовито представњају свет око себе	
8. Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем		-оспособљаваање ученика за креативно опажање, преобликовање материјала	--развијати моторичке способности ученика	--мотивисати ученике да маштовито представњају свет око себе	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Дијалошка, монолошка, демонстративна, илустративна,	Фронтални, индивидуални, рад у пару,	**Оловка, креде у боји, предмети у учионици или домаћинству,**
објашњење, експеримент, слика, метода практичног рада	**рада**	**уџбеник, дрвене бојице, водене боје, пластелин, глинамол,**
, лабораториијска метода, слагање, коректура.		**Оловка, чачкалице и остали материјали, фломастери, дрвени**
		Шташпићи, сламке, текст, лампа, свећа, кутије, кесе, торба, бела
		темпера, динар, мрежа, играчке, колаж папир, вуница, дугмићи,
		Лишће, лепак, маказе. Жица, фолија, плодови, амбалжа, делови
		Играчака

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност,планира, организује	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира	Посматрање ангажованости на часу, ученички радови, продукти ученикиx активности	Свет око нас, Српски језик, Математика, Музичка култура, Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА** **Годишњи фонд часова: 36 _____** **Недељни фонд часова: __1__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученик:
	-Развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; -оспособљавање за разумевање могућности музичког истраживања; -развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.				-пева песме по слуху; -слуша и препознаје вредна дела уметничке и народне музике; -изводи дечје, народне и уметничке игре; Зна основе музичке писмености.
1.Извођење музике		-развијање способности извођења музике (певање и свирање)	- развијање критичког мишљења (исказавање осећања о музици која се изводи и слуша)	--подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука	
2. Слушање музике		-упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа	- развијање критичког мишљења, стварање навика за активно слушање музике	-стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких поруке	
3. Стварање музике		- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности	-неговање способности извођења музике (певање и свирање), развијање дечје маште.	-примена састављених музичких игара у свакодневном животу	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Текстуална, метода слушања музике,	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару	Уџбеник, синтисајзер, ЦД,музички инструменти, фолија,
Илустративна- демонстративна, дијалошка		бојице, дечји музички инструменти Орфовог инструментарија,
		радио апарат, микрофон, звучници за озвучење, графички приказ
		Теорије музике

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност	Уочава, слуша, пева, изражава се, комуницира, истражује, свира, уочава, закључује	Посматрање ангажованостио на часу, ученички радови и продукти ученичких активности, усмено испитивање, разговор са учеником	Српски језик, Ликовна култура, Физичко васпитање, Свет око нас, Природа и друштво, Математика, Народна традиција, Чувари природе, Грађанско васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ** **Годишњи фонд часова: _108** **Недељни фонд часова: _1_**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученик:
	-је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.				-правилно држи тело; -правилно изводи вежбе обликовања; -трчи,скаче,прескаче,баца лоптице у циљ... -изводи вежбе на справама и тлу; -познаје основе тимских игара; -упознаје народне плесове и ритмичку гимнастику. -води рачуна о личној хигијени,хигијени здравља,правилној исхрани ,ритму рада и одмора.
1. Ходање и трчање		-упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела	-формирање морално-вољних квалитета личности	-оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада	
2. Скакања и прескакања		-задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром	--формирање морално-вољних квалитета личности	--оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада	
3. Бацања и хватања		-стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим	-формирање морално-вољних квалитета личности	- стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан зивот и рад	

		условима			
4. Вишења, упори и пењања		-развој и усавршавање моторичких способности	-утицати на развој свесне дисциплине, упорности и истрајност у раду, на смисао за рад	- стварање претпоставке за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика	
5. Вежбе на тлу		-стицање моторичких умења у вежбама на тлу	-развијати здрав однос према колективу, дисциплину и одговорност у извршавању конкретнх задатака	-упућивање ученика на самостално вежбање ради одржавања и побољшавања физичке кондиције	
6. Вежбе(скакања и прескакања) упором рукама		- развијање, координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге	-развијање спретности, прецизности и изржљивости	-- стварање претпоставке за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика	
7. Вежбе равнотеже		-развијање основних елемената кондиције као што је снага руку, ногу, трбушних и леђних мишића	- развијање равнотеже , издржљивости, спретности	-учвршћивање нормалног држања тела у мировању и кретању	

8. Вежбе реквизитима		-Развијање физичких спосообности	- развијање здравствено-хигијенских навика, упорности и истрајности у раду, васпитавати их да се радују победи и да коректно подносе пораз	--учвршћивање нормалног држања тела у мировању и кретању	
9. Ритмичке вежбе и народни плесови(игре)		-дисциплиновати рупу и створити угодно расположење, утицати на развој свесвне дисциплине	-тежити да ученици буду ведри и насмејани, ради мотивисања за даљи рад	-примена наученог, кретног изражавања у свакодневном живота	
10. Минимални образовни захтеви		-развијање основноих елемената физичке кондиције као што је снага руку, ногу, трбушних и леђних мишића	-развијање брзине, равнотеже, спретности, прецизности и издржљивости	-упућивање ученика на самостално вежбање ради одржавања и побољшавања физичке кондиције	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Демонстративна, дијалошка,метода практичног	**Фронтални, групни, индивидуални,рад у пару**	**Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте,**
Вежбања, Метода усменог излагања		**Реквизити, клупа, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије,**
		Школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака,
		Картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило,козлић,
		Сандук,обручи,касета,вијаче, лоптица, табла, листови хартије,
		штоперица

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара	Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предсмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елемнте, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе.	Посматрање ангажованости на часу, стање мотичких способности усвојене здравствено-хигијенске навике, достигнути ниво савладаности моторних знања, умења и навика у складу са индивидуалним могућностима, однос према раду	Музичка култура, Српски језик, Математика, Свет око нас, Народна традиција, Грађанско васпитање, Ликовна култура, Чувари природе

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: ВЕРСКА НСТАВА** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.Увод	Сусрет и упознавање ученика и катихете, упознавање садржаја програма и начина рада	Да се ученици упознају са најзначајнијим празницима-Божићем и Васкрсом, да схвате њихов заначај, и да кроз Свету Литургију упознају све значајне моменте из живота Христовог, Пресвете Богородице и Светитеља (препознавање најважнијих елемената Крсне Славе).	Ученици упознају ко су личности Свете Тројице, како се пројављују кроз Свету Литургију, и повезују са исповедањем вере у свакодневном животу.	Да се науче да иду у цркву, да се осене знаком Крста, и да науче молитву Оче наш	-Ученик ће бити способан да се опусти и са радошћу долази на часове Верске наставе
2.Бог је заједница личности Оца, Сина и Светог Духа (биће као заједница, као љубав).	Упознавање са основним садржајем вере у Бога као Свету Тројицу. Развијање односа према Богу као Другој и другачијој Личности у односу на нас, као и однос и отвореност према другом човеку као икони Божијој, личности, такође другачијој у односу на нас те да се између ове две релације оствари узајамно зависна веза (свест о заједници).				-Да науче да се крсте
3.Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа са Богом	Упознавање са православним учењем да је све што је створено да постоји као део заједнице Бога Оца, Сина и Духа , постојаће као драго Богу и зато вечно. У овом контексту се пројављује Црква као заједница Бога и крштених, јер се крштењем конституише Црква као заједница са Христом, у којој постајемо синови Божији и међусобно браћа				-Препознавање литургијских учесника
4.Исус Христос је	Показати да када човек воли једно биће онда				

посредник између Бога и створене природе	кроз њега гледа и остала. Бог Отац највише воли свога Сина, Исуса Христа, и у њему види све људе као своје синове.				-Да разликују личност Господа Исуса Христа, познају као истинитог Бога и Човека кога срећу на Светој Литургији
5.Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Духом	Усвајање библијске повести о стварању по којој природа има Творца. Изграђивање уверења да је свет и све што је у њему, створен за вечност , да су сви у створени да буду причасници вечног живота, те да се из те перспективе код ученика развије способност разумевања, преиспитивања и вредновања сопственог односа према другом човеку као непоновљивом бићу и према творевини Божијој и изгради спремност на покајање.				-Да схвате љубав Божију као однос родитеља према деци
6. Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа са Богом (човек као биће заједнице)	Стварање потреба за одговорним обликовањем заједничког живота са другима, и налажење равнотеже између властите личности и заједнице у сусрету са светом (са људима различитих култура , религија и погледа на свет, са друштвом, природом ...) и са Богом.				-Да схвате да све створено има свој смисао постојања
7.Човек је икона	Показати да је љубав,тј. остваривање заједнице са неком конкретном личношћу,				

Божија (човек има својство да љубављу чини нешто) 8.Православна иконографија показује свет и човека у заједници са Богом	параметар стварног постојања, односно да човек Упознавање ученика са иконама, њиховим настанком, употребом, и разликовање иконе од слике				-Да схвете да су људи деца Божија -Да науче да разликују икону од слике

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошки		уџбеник
	фронтални	дидактички материјал
текстуални	индивидуални	
посматрање	рад у пару	
Рад на тексту	групни рад	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
-презентује, објашњава и демонстрира Литургијску службу -црта свештеника , ђакона и владику -објашњава на макети Цркве њене делове -објашњење значења три прста -подстиче ученике да се прекрсте	-посматрају -цртају и боје припремљени матерјал(владика, свештеник, ђакон) - цртају цркву -уочавају време када треба да се прекрсте -уче да певају песме о Крсту -цртају Крст	Усмена провера знања њиховог узраста	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Свет око нас Народна традиција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције 2. Подстицање развоја сазнања о себи, о сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, само поштовања и самопоуздања	- циљ наставе грађанског васпитање јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.	-подстицање групног рада договарања и сарадње са вршњацима и одраслима -оспособљавање ученика за подстицање развоја сазнања о себи	-развијање креативног изражавања -развијање креативног изражавања	-изражавање и разумевање у потпуности својих и туђих утисака са часа -одигравање ситуација (снова) чиме ученици контролишу и изражавају своја приватна искуства	Да стекну базичне способности и вештине које су им потребне као активним грађанима Да знају своја права и одговорности, да граде моралну процену и делују као информисани, самопоуздани и толерантни грађани Подстицај за развој, адаптацију на нове проблеме и одговор на нове изазове с циљем да се унапреди квалитет живота заједнице у којој дете живи. Ученици стичу основно знање о дечјим/људским правима (подучавање о људским правима, сазнање о пореклу и историји људских права, питање универзалног прихватања људских права) Развијају ставове, способности и вештине које им омогућују да учествују у отвореном демократском друштву, како у школи (док су у школи), тако и касније, у зрелом животном добу. Развијају независан начин мишљења, толеранцију, способности слушања и сарадње с другима итд.

3. Изражавање и комуникација осећања; проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања		- оспособљавање ученика да препознајуи разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге, развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникацији, вештина ненасилне комуникације	-развијање креативног изражавања	-оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредова Њу	
4. Подстицање групног рада, договарање и сарадња		-разумевање појма групног рада, договарања, сарадње	-развијање креативног изражавања, сарадничких односа и договарања	-примена научених облика понашања кроз игру	

5. Подстицање социјалног сазнања, разумевање и прихватање међусобних разлика; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других		-научити ученике да воде рачуна о осећањима и потребама других	-развијање креативног истраживања, развијање љубави и поштовања према другима	-применити стечена знања о употреби шале у свакодневном животу	
6. Развијање комуникативне способности, конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима		-указивање на значај прецизности и јасности у изражавању за међусобно разумевање	-развијање потребе да се увиде понашања која су неприхватљива и да се иста саопште онима који се неприхватљиво понашају	-одигравање ситуације из властитог живота	
7. Упознавање ученика са дечјим правима и подстицање и оспособљавање ученика за активну партиципацију у животу школе		-упознавање ученика са дечјим правима	-развијање креативног изражавања, остваривање права на слободу мишљења	-примена стечених знања у свакодневним ситуацијама	

8. Евалуација		-оспособљавање ученика за увиђање сопствених развојних промена	-развијање креативног изражавања, подстицање блискости и повезаности самопоштовања и самопоуздања код деце	-примена стечених знања у свакодневним ситуацијама	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Интерактивна, истраживачка, игровна, стваралачка	**Рад целог разреда, групни рад, рад у пару**	**Уџбеник, потребан материјал**
симулациона	**индивидуални**	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
организује наставни процес, поставља (логичка) питања показује у тексту, на карти демонстрира даје практичне инструкцијеса повратном информацијом како би се исправиле грешке, прати напредак ученика	Посматра, описује, процењује, групише, прати, примењује, изводи вежбе, огледе, експерименте, користи карту, сакупља, ствара, игра	Разговор на радионицама, рад у групама, продукти њиховог рада	Српски језик, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: _ПРВИ	**Наставни предмет: НАРОДНА ТРАДИЦИЈА_**		**Годишњи фонд часова: 36**		**Недељни фонд часова: 1_**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
	-Остварити директно увођење ученика у активности	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Зна разлику између

1. ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ	ревитализације, традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.	-усвајање елементарних знања о разлици између фолклорног и актуелног окружења и то кроз (бајке,легенде, приче, песме, пословице)	-развијање тачности, уредности, прецизности; неговање и развијање љубави према трдицији свога краја	-подстицати ученике да трагају sa изворима информација од старијих, формирање сопствене датотеке од прикупљених материјала	фолклорног и актуелног окружења. Познаје легенде, приче, песме. Зна основну разлику између градског и сеоског живота.Познаје дечји фолклор (игре,кратке текстуалне форме као што су загонетке,успаванке,разбрајалице).Зна основне сезонске радове и обичаје и обредне радње везане за њих.Зна празнике и обичајно-обредне радње везане за њих.
2. РАДОВИ И ПРАЗНИЦИ		-усвајање елементарних знања о годишњем циклусу, познавањем основних сезонских радова и обично обредних радњи везаних за те празнике	-развијање систематичности, поступности, истрајности у раду, развијање и неговање љубави према српским обичајима	-развијање моторичких вештина кроз израду предмета	
3. ЗИМСКИ ХЛЕБОВИ И		-усвајање елементарних знања о годишњем	-развијање поштовања према живом	- савлађивање процеса мешања хлеба, шарања славског колача,	

ПРОЛЕЋНО БИЉЕ		циклусу, познавањем основних обичајно-обредних радњи везаних за радове	свету, веровање у значајну улогу биљака (од лековитоисти до њихове магичне моћи)	оспособљавање за сакупљање лековитих биљака и коришћење истих у свакодневном животу.	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	НастаВана средства
Демонстративна, компаративна, дијалошка,	**Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару**	**Уџбеник, прибор за цртање, текст, слике, боје, модели ткања,**
Илустративна, писаних радова, практична,		**веза, одеће, намештаја, материјал за рад**
Истраживачка, усменог излагања		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес, мотивише ученике организовањем посета музејима, галеријама, етно кућама, развија интересовања ученика, објашњава, демонстрира, подстиче ученике на стваралаштво	-пише, чита, црта, говори инспирисан догађајем, посматра, истражује, сакупља биљке, ствара, упознаје нашу прошлост, прави збирке и албуме, израђава сопствено искуство	- разговор са ученицима, посматрање ангажованости на часу, ученички радови и продукти њихових активности	-српски језик, математика, свет око нас, физичко васпитање, ликовна култура, музичка култура

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: __ПРВИ **Наставни предмет: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	**Ученик:**
1. Животна средина	-развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану ћивотну средину	- Упознавање појма и основних елемената животне средине	- развијање радозналости, креативности и истраживачких способности	-примена стечених знања о животној средини у свакодневном животу	-препознаје негативне појаве у човековом односу према животној средини; -чува и уређује простор у коме живи и учи; -се одговорно понаша према животињама; -чува животну средину.
2. Природне појаве и промене у животној средини		- уочавање и описивање основних појава и промена у животној средини, и појава које угрожавају животну средину	- развијање основних елемената логичног и критичног мишљења	- оспособљавање ученика за препознавање промена у природи у свакодневном животу	
3. Загађивање животне средине		-уочавање и описивање појава које загађују животну средину (загађивање воде, ваздуха,	- развијање одговорног односа према себи и према животној средини	-примена стечених знања о загађењу животне средине у свакодневном животу	

4. Заштита животне средине и заштита здравља		земљиште, бука) - уочавање најчешће угрожених врста биљака и животиња и њихова заштита, уочавање разградивих и неразградивих материја	-развијање одговорног односа према себи и преме животној средини	- оспособљавање ученика за рационално коришћење природних богатстава (раздвајање отпада за рециклажу), развијање правилног односа према себи (предност здраве хране за раст и развој, ризично понашање које може угрозити здравље)	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Демонстративно –илустративна, дијалошка, објашњење	**Групни рад, индивидуални, фронтални**	**Слика, ЦД, уџбеник, средства за извођење огледа, текстови,**
Експеримент, метода практичног рада, лабораторијског	**Рад у пару**	**Компјутер, графоскоп**
Рада, хеуристичка.		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Посматра, дискутује, објашњава, води, усмерава, поставља питања, предлаже огледе и начин њиховог извођења, представља резултате њиховог рада	Посматра, сакупља материјал, податке, упоређује,класификује, бележи, замишља и поставља оглед, објашњава, користи податке. Користи оно што је виђено и урађено, дискутује резултате	Ученички радови и продукти њихових активности, посматрање ангажованости на часу, разговор са ученицима	Српски језик, Математика, Свет око нас, Природа и друштво, Народна традиција, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПРВИ **Наставни предмет: РУКЕ У ТЕСТУ** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Кретање Различите врсте кретања и њихове карактеристике Котрљање и клизање Клати се, љуља, таласа... Све што стоји - хтело би да стоји, све што иде - хтело би да иде Балони високо лете, "покрећу" бродове и ракете Огледи Свећа која гори у води Водени пешчани сат Слатки модел вулкана Правим облак, кишу и лед Тела (чврста, течна и гасовита) заузимају одређени простор и на одређени начин га попуњавају Колико нас чула варају Да ли у корпи пуној јабука има још места Мерење У свету мерења (основне представе о мерењу и мери) Поређење и мерење дужине, масе и запремине Појаве	-Развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање; -Развијање радозналости и истраживачких способности; -Развијање основних елемената критичког и логичког мишљења; -Подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и записе о изведеним огледима.	- формирање елементарних научних појмова из природних наука; - уочавање важних особина, објеката или појава које се испитују; - препознавање неких критеријума за класификацију објеката и живих бића, на основу уочених особина; - постављање хипотеза, односно, исказивање претпоставки за решавање проблема; - извођење једноставних огледа; - уочавање узрочно-последичних веза између појава и процеса у окружењу и изведеним огледима; - решавање	- подстицање истрајности и сарадње, у покушајима заједничког постављања и решавања проблема; - развијање критичког односа према информацијама, које се добијају чулима	-развијање способности истраживања појава у окружењу, - задовољење сопствене радозналости трагањем за одговорима на различите начине (постављањем питања, хипотеза, испробавањем...) ;	-зна да изводи огледе самостално и у групи, -уочава и разуме узрочно-последичне везе између појава у природи; -зна основне појмове из природних наука; -уочава важене особине објеката или појава које се испитују; -уме да класификује појмове према неком одређеном својству; - задовољава своју радозналост на различите начине: посматрањем, истраживањем, кроз самосталну активност и добро осмишљен поступак, -зна да реши проблемске ситуације; -проучава, анализира и критички вреднује информације о појавама из непосредног окружења -зна основне јединице за мерење дужине,масе и запремине; - зна својство електрицитета и наелектрисавања тела; -зна како настаје сенка и њена својства; -уочава и разуме промене на живим бићима;

У свету електрицитета Могућности наелектрисавања тела и њихова својства Светлост и сенка Можеш ли стићи своју сенку Боје дуге Видим да растем Шаре које живот значе		једноставних проблем-ситуација, самостално и у тиму;			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**

Д – дијалошка **М – монолошка** **ПР – метода писаних радова** **МПР-метода практичних радова** **ВЕ – вербална** **ЕК-експериментална** **ИА – игровне активности** **ИЛ – илустративна** **ТЕ – текстуална** **КМ – компаративни метод** **ИЛД – илустративно демонстративна** **Х – херуистичка**	**Фронтални, индивидуални,** **групни рад,** **рад у пару**	**Предмети и узорци материјала,** **Лопатице, лупа, тегле...потребан прибор и материјал за огледе** **Текстови, упитници, Радни-наставни лисови,Уџбеник,свеске** **штампани, аудио-визуелни и електронски медији; посебно аутентични природни и друштвени извори као** **најверодостојнији показатељи стварности, појава и процеса у** **свету у коме живимо**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-Води и усмерава ученике у свим етапама истраживачког рада: приликом постављања питања и хипотеза, предлагања огледа, њиховог извођењаи представљања резултата рада, -врши корелацију садржаја кроз остале предмете где је могуће,	- посматра, сакупља материјале и податке, упоређује, класификује, бележи, замишља и поставља огледе, објашњава, користи податке, представља оно што је виђено и урађено, поставља једноставне моделе, дискутује о резултатима и даје предлог за нове експерименте, учествује у самосталном и групном истраживању; -изводи огледе и експерименте самостално и уз помоћ; -анализира посматране појаве, снимке и фотографије о природним појавама -активно учествује у разговору и дискусији и доноси закључке; -активно учествује у мерењу масе,дужине и запремине на објектима из непосредне околине - показује, посматра, проналази, препознаје, евидентира, именује појаве и промене у окружењу.	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Свет око нас: Оријентација у простору и времену(Кретање промена положаја у простору и времену, просторне (напред, назад, горе, доле, лево, десно) и временске одреднице Кретање свуда око нас, Покретање и заустављање предмета (гура,вуче,подиже), Кретање у различитим срединама и по различитим подлогама (брзина и правац кретања), Утицај облика предмета на његово кретање, клизање и котрљање; Свет око нас:Нежива природа (Вода,ваздух, земљиште,сунце); Материјали (Својства материјала); Математика:Мерење и мере (Поредити, процењивати и мерити дужину: стопом, кораком, метром, центиметром); Ликовна култура: Облици и њихови квалитети

ДРУГИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред:ДРУГИ **Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК** **Годишњи фонд часова: 180** **Недељни фонд часова: 5**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.ЈЕЗИК 1а.ГРАМАТИКА 1б.ПРАВОПИС 2.КЊИЖЕВНОСТ ЛЕКТИРА-Читање и тумачење текстова,књижевни појмови 3.ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.	- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; - уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; препознавање и разумевање главних реченичних делова; - упознавање са фонетским и морфолошким појмовима према захтевима програма; - савладавање нових програмских захтева из правописа;	развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; - развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;	поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;	Ученик уме да препозна кратке прозне врсте народне књижевности(пословице, загонетке,питалице, ређалице). Ученик уме да препозна особине ликова из басне и повеже их са особинама људи.. Показује да је разумео једноставан текст, тако што уме да одреди тему, изабере одговарајући наслов, успостави једноставан хронолошки ред догађаја. Ученик уме да препозна властите и заједничке именице у реченици. Уме да одреди род и број именица. Одређује реченичне чланове-субјекат и предикат. Разликује именице и глаголе Препознаје слова оба писма и употребљава их. Правилно пише упину речцу ЛИ и одричну речцу НЕ , уз глаголе. Познаје правописно правило о писању великог слова на почетку реченице, у личним именима и именима животиња. Уписује одговарајуће знаке интерпункције на крају реченице. Чита ћирилични и латинични текст наглас и у себи, с разумевањем.

		усвајање књижевних (лирика, епика, драма) и функционалних појмова -уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије (обавештење, питање, заповест) као и њен потврдан и одричан облик увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);	- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији; - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;	- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности - развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; -усвајање књижевних (лирика, епика, драма) и функционалних појмова	

		оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу; поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);	- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.); васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности; - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима	увежбавати и усавршавати препричавање (текстови, филмови позоришне представе, РТВ емисије за децу по плану), причање (догађаја и доживљаја индивидуално и по заједничком плану, према слици или низу слика које представљају целовит, занимљив инамичан догађај), описивање (предмета биљака, животиња слободно или по утврђеном плану које је једно од основних елемената приступа описивању)	

		- овладавање техником читања и писања латиницом; - увежбавање читања наглас; усавршавање читања у себи у функцији тумачења текста; - уочавање и тумачење битних чинилаца текста према захтевима програма; симултано усвајање књижевних и функционалних појмова; систематско и доследно реализовање програмираних и њима сличних вежбања у говору и писању	- мотивисање, подстицање и усмерење на читање лектире; - подстицање свесне активности и мисаоног осамостаљивања ученика; - сузбијање мисаоне инерције и ученикових имитаторских склоности;	увежбавати и усавршавати ортоепске вежбе (правилан изговор речи и сл.), ортографске вежбе (преписивање реченица и краћих одломака), лексичке и семантичке вежбе (основно и пренесено значење речи као и грађење речи), синтаксичке вежбе (самостално и подстицајно састављање реченица проширивање истих и сл.)	

		повезивање наставе језика са доживљавањем уметничког текста; - откривање стилске функције, односно изражајности језичких појава; - коришћење уметничких доживљаја као подстицаја за учење матерњег језика;			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Дијалошка, демонстративно- илустративна, објашњење,	**Индивидуални, фронтални, групни рад,**	**Уџбеници, припремљен материјал, листићи, дечја штампа,**
усмено изражавање, посматрање, метода графичких	**Рад у пару**	**ученичке свеске, графофолија, честитке, словарица**
радова, метода писаних радова, хеуристичка,		**, пригодни текстови**
текстуална		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-прати, усмерава, вреднује, стзвара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, наводи на повезивање и примену знања	(род и број) глаголи, прошлост ,садашњост, будућност, разликовање основних глаголских облика, подела речи на слогове (самогласници и сугласници) употребљавају велико слово у писању вишечланих географских имена, растављају речи на крају реда, правилно пишу речце ли и не, две тачке, запета у набрајању, скраћенице, усвајају латиницу, читају и пишу, решавају задатке препричавају текст у целини и по деловима, по датом плану, по заједничком или самостално сачињеном, причају, описују, извештавају	- вођење ученичког картона, вежбе, тестови знања, разговор, контролне вежбе, посматрање ангажованости на часу, ученички радови, и продукти ученичких активности, домаћи задаци, писмени радови, илустрације, рад на тексту, препричавање, драматизација, тематске дискусије	- Свет око нас, Музичка култура, Ликовна култура, Математика, Народна традиција, Грађанско васпитање, Чувари природе, Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ДРУГИ **Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Unit 1 *We are back!*	Утврђивање лексике везане за предмете у учионици, уочавање сличности и разлика, утврђивање бројева и боја, развијање креативности, припрема за игру. Упознавање и представљање. Постављање питања и именовање и бројање предмета у учионици. Изражабање односа у простору. Игре и песмице са бројевима, бојама и школским прибором. Причање приче на основу слика и самостално извођење дијалога. Цртање предмета по диктату и игре са бојицама.	Именовање предмета у школи, постављање питања и давања одговора о предметима у учионици и односима у простору. Понављање бројева до 10 и увежбавање мат. операција.	Развијање позитивног осећања према енглеском језику, развијање позитивног односа према школи и наставницима. Употреба учтивих фраза приликом упознавања.	Развијање комуникативне компетенције везане за тему као и способности да се опише слика из уџбеника и исприча кратка прича на основу слика. Употреба кратких дијалога везаних sa упонавање.	Препознавање, памћење и именовање предмета из непосредног окружења, бројање до 10, именовање боја. Интерпретација сликовне приче. Ученик је у стању да понови речи, песмице и дијалоге везане за тему школа и другови. Ради сликовне диктате са предметима у учионици и бројевима до 10.

UNIT 2 *Party time!*	Утврђивање лексике и језичких структура везаних за прославе рођендана, Ускрса, Божића и других празника. Развијање креативности, утврђивање назива празнка, поклона и ствари које се користе на прославама. Утврђивање израза везаник за честитање. Певање песмица о празницима и причање приче на основу слика.Увежбавање бројева и боја. Игре са флеш картицама. Слушање аудио материјала. Прављење рођенданске честитке за друга. Упознавање са енглеским празником Ноћ вештица и обичајима за тај празник,	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Препознавање, памћење и именовање обележја везаних за прославу празника. Поређење разлика у прослави у.Енглеској и Србији.Ученик је у стању да користи речи и изразе везане за тему и ради сликовни диктат са вокабуларом из ове теме. Уме да пева пригодне песме и честита Божић, Ускрс, рођендан.
		Именовање празника,изражавање годишта, давање информација о себи. Учење назива предмета везаних за поменуте празнике као и игара. Кићење јелке и фарбање јаја.	Развијање другарства и позитивног односа према друговима. Упознавањем са значајем и значењем празника. Учење песмица и игара везаних за празнике Божић, Ускрс.	Развијање комуникативне компетенције везане за тему као и способности да се опише слика из уџбеника и исприча кратка прича на основу слика. Певање пригодних песмица.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Други_ **Наставни предмет: _Енглески Језик_** **Годишњи фонд часова: _72_** **Недељни фонд часова: _2__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Unit 3 *Home and family*	Утврђивање лексике и језичких структура везаних sa тему дом и породица. Развијање креативности, именовање чланова породице, назива просторија у кући и намештаја. Игре са флеш картицама и израда сликовних диктата на тему кућа и намештај. Дијалози на тему породица и рецитовање и певање песмица о овој теми,	Именовање чланова породице, изражавање односа припадности, казивање годишта и занимања, изражавање свакодневних активности у кући, Именовање намештаја.	Неговање позитивног односа везаног за породицу и њене чланове.Развијање љубави према породици и давање информација о члановима. Описивање куће и стварање осећаја за уредност.	Развијање комуникативне компетенције везане за тему породица и кућа. Именовање чланова и давање информација о њима. Описивање куће и собе и односа у простору. Сликовни диктати и описивење..	Препознавање и именовање чланова породице, занимање, навођење свакодневних активности у кући. Учествовање у кратким дијалозима. Препознавање, памћење, именовање и описивање просторија у кући и намештаја. Бројање до 10, гледање у сат, казивање адресе и броја. Цртање по диктату, рецитовање.
Unit 4 *Friends*	Утврђивање лексике и језичких структура аа тему другови. Развијање креативности, дијалози, песмице и рецитације везане за пријатеље. Увођење бројева до 15. Именовање назива кућних љубимаца, Увежбавање have got. Описивање особе. Обнављање делова тела. Игре са флеш картицама, цртање по диктату. Причање приче на основу слика. Прављење постера.	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученик је у стању да именује и да информације о својим друговима и кућним љубимцима. Уме да да кратак физички опис користећи називе боја и придеве. Користи називе делова тела. Бројеве до 15. Уме да употреби реченице са have got да изрази поседовање.
		.Именовање и описивање особа. Обнављање делова тела. Именовање кућних љубимаца. Бројеви до 15 Изражавање припадности.	Истицање важности другарства. Развијање љубави према животињама. Прављење постера за љубимца и цртање и описивање свог најбољег друга	Развијање комуникативне компетенције везане за тему другови. Описивање особа и кућних љубимаца. Постављање питања у вези љубимца и прављење постера	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Други_ Наставни предмет: _Енглески Језик_ Годишњи фонд часова: _72_ Недељни фонд часова: _2__

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Unit 5 *Animals*	Утврђивање лексике и језичких структура везаних за тему животиње. Развијање креативности, увежбавање глагола can, Прављење дијалога користећи глагол can. Игре погађања. Описивање дивљих и домаћих животиња. Рецитације и песмице о животињама. Игре са флеш картицама. П.О. ВЕТЕРИНАР	Именовање назива домаћих и дивљих животиња. Описивање животиња и способности. Певање песмица и прављење дијалога о животињама.	Развијање позитивног односа према човековој средини и љубави према животињама. Упознавање са занимањем ВЕТЕРИНАРА.	Развијање комуникативн компетенције везане за тему животиње. Певање песмица о животињама и прављење дијалога уз помоћ глагола can.	Препознавање, памћење, именовање назива домаћих и дивљих животиња. Ученик је у стању да опише животињу и каже шта она може или не може да ради.
Unit 6 *My town*	Утврђивање лексике и језичких структура везаних за тему град. Увезбавање назива зграда и делова града. Увежбавање конструкције there is/are, назива превозних средстава. Описивање града или улице.	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Препознавање, памћење и описивање града и села, истицање разлика, именовање животиња и превозних средстава. Опиивање улице и прављење приче на основу слика.
		Конструкција there is/are, превозна средства, називи града, села, парка, зоо врта као и описи улице.	Уочавање и исказивање односа везаних за простор у коме живимо (понашање у граду, на улици, у парку, зоо врту).	Развијање комуникативне компетенције везане тему градска средина.Употреба there is/are. Бројеви до 20.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Други_ **Наставни предмет: _Енглески Језик_** **Годишњи фонд часова: _72_** **Недељни фонд часова: _2__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Unit 7 *My favourite food*	Утврђивање лексике и језичких структура везаних за тему храна, оброци. Развијање креативности, учење нових назива хране као и утврђивање песмица и рецитација везаних за храну.Изражавање допадања и недопадања. Бројеви до 100. Причање приче на основу слика. Бајка Ивица и Марица. Разговор о здравој храни. Занимање кувара. П.О. КУВАР	Учење и обнављање назива хране, оброка, судова, навика и укуса. Изрази молбе и захвалности, наручивање у ресторану. Постављање питања и одговора везаних за склоности ка одређеним врстама хране.	Указивање на лепо понашање за столом као и учтиви изрази молбе и захвалности. Истицање значаја правилне исхране. Која је храна здрава. Занимање КУВАРА.	Развијање комуникативне компетенције везане за тему храна. Именовање назива хране. Креирање дијалога о храни. Изражавање допадања и недопадања.	Препознавање, памћење, именовање оброка и намирница. Изражавање допадања и недопадања. Игра улога приликом куповине.Ученик је у стању да понови називе намирница и каже које воли и које су му омиљене. Певање песмица о храни и разне игре.
Unit 8 *Clothes*	Утврђивање лексике и језичких структура везаних за тему одећа и обућа. Развијање креативности, утврђивање описних придева.	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Препознавање, памћење, именовање дана у недељи, месеци, год. доба, временских услова. Разумевање- описивање одеће, тренутно време напољу.Ученик је у стању да именује одећу и обућу и каже шта има на себи као и да опише шта носе његови другови.
		Обнављање и увођење нових назива одеће и обуће. Обнављање дана у недељи, месеца у години и временских услова.Постављање питања о гардероби.	Указивање на различитости у облачењу у зависности од временских прилика.Традиционална одећа неких земаља.	Развијање комуникативне компетенције везане за навике у облачењу у различитим годишњим добима.Прављење дијалога о одећи, израда сликовних диктата.	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
TPR, кооперативна, комуникативна, интерактивна	**фронтални, групни, у пару, индивидуални, у низу**	**Уџбеник Smart Junior 2, радна свеска, CD, постери, флеш картице, играчке, илустрације, бојице**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, објашњава - Демонстрира - Поставља питања - Показује илустрације - Показује картице - Даје упутства - Даје сликовне диктате - Коригује изговор - Оцењује рад ученика	- слушање - понављање - показивање - бојење - рецитовање - певање - драматизација дијалога - игре погађања - издавање наредби - цртање - активно учествовање	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, сликовни диктат, домаћи задаци, ученички радови и продукти ученичких активности.	Корелација са предметима свет око нас, математика, српски језик, музичка култура, ликовна култура, физичко васпитање, верска настава, грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: ДРУГИ	**Наставни предмет: МАТЕМАТИКА**	**Годишњи фонд часова: 180**			**Недељни фонд часова: 5**
Тематски садржај програма	**Циљ наставног предмета**	**Задаци наставног предмета**			**Исходи**
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100	Циљ наставе математике је да ученици усвоје	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Знати: -Таблицу множења

Сабирање и одузимање природних бројева до 100 (с прелазом преко десетице). Комутативност и асоцијативност сабирања. Множење и дељење природних бројева; знаци за множење и дељење (. , :); речи: чиниоци, производ, дељеник, делилац, количник. Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Комутативност и асоцијативност множења. Изрази (две операције); заграде, редослед рачунских операција. Слово као замена за неки број. Одређивање непознатог броја у једнакостима типа: x + 5 = 9; 7 x = 35; x : 5 = 3; 12 : x = 4. Појам половине. Решавање једноставнијих задатака (највише две операције). ГЕОМЕТРИЈСКА ТЕЛА И ФИГУРЕ Предмети облика лопте, ваљка, квадра и коцке. Упоређивање предмета по облику, ширини, висини и дебљини. Дуж, полуправа и права. Цртање разних кривих и изломљених линија. Отворена и затворена изломљена линија. Уочавање и цртање правоугаоника и квадрата на квадратној мрежи. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење дужи помоћу метра,	елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика.	- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу; - да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција; - да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе; -да ченици савладају сабирање и одузимање до 100; - схвате множење као сабирање једнаких сабирака, упознају и	Да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности, за успешно настављање образовања и укључивања у рад, Да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава. Да изграђује позитивне особине ученикове личности: упорност, уредност, систематично-ст, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад.	Развијање способности посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења, Оспособљавање ученика да се изражавају математичким језиком, развијање јасности и прецизности изражавања у писменом и усменом облику, Оспособљавање ученика за прецизност у мерењу и цртању и геометријским конструкција-ма.	једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења; - јединице: дециметар, центиметар, час, минут, дан, седмица, месец; - основна својства рачунских операција Умети: - користити таблицу множења једноцифрених бројева (до аутоматизма); - вршити четири основне рачунске операције у оквиру прве стотине; - вршити проверу обављене рачунске операције; - израчунати вредност бројевног израза са две операције, - решавати једначине на основу зависности између резултата и компонената операције; - решавати једноставније задатке са 1-2 операције; - мерити дуж у центиметрима, дециметрима и метрима; - цртати изломљену линију, правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи.

дециметра и центиметра. Мере за време: час, минут, дан, седмица - недеља, месец. Однос између јединица упознатих мера.		користе термине и знак множења; - упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења; - упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност рачунских операција (без употребе ових назива); - уочавају својства нуле као сабирка, чиниоца и дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца; - савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења (до аутоматизма); - савладају множење и дељење у оквиру 100, упознају функцију заграде и редослед извођења рачунских операција; - умеју да			

		прочитају и запишу помоћу слова збир, разлику, производ и количник, као и да знају да одреде вредност израза са две операције; - упознају употребу слова као ознаку за непознати број (односно, kао замену за неки број) у најједноставнијим примерима сабирања и одузимања;Завод за унапређивање образовања и васпитања - умеју да решавају текстуалне задатке с једном и две рачунске операције, као и једначине с једном операцијом (на основу веза између компонената операције); - схвате појам половине; - уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и			

		дужи као и разних кривих и изломљених линија; - уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи; - упознају и примењују мере за дужину (м, дм, цм) и време (час, минут, дан, седмица, месец).			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Дијалошка, монолошка, демонстративна, посматрање, метода писаних радова, интерактивна, текстуална, илустративна, учење путем открића, метода графичких радова	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару,	Уџбеници, радне свеске, наставни листићи, модели геометријских тела, предмети,

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
излаже градиво, објашњава, демонстрира, мотивише, подстиче, усмерава, храбри, помаже, прати, диктира, отклања нејасноће, даје упутства за рад, упућује на активно коришћење уџбеника и правилно коришћење прибора за рад, проверава ниво усвојености знања	решава једначине и неједначине, поставља и решава математичке изразе, примењује правилност у редоследу рачунских операција усваја и правилно примењује свако својство у рачунским операцијама, одређује половину датог броја, црта праве, дужи као и криве и изломљене линије, црта правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи	Усменим и писменим испитивањем, тестирањем, израдом домаћих задатака	Српски језик, свет око нас, ликовна култура, физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ДРУГИ **Наставни предмет: СВЕТ ОКО НАС** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА (28 часова) Жива природа (12 часова) Заједничке особине живих бића (1 час) Процеси који се одвијају у живим бићима (дисање, исхрана, раст, остављање потомства) (3 часа) Разлике међу живим бићима у зависности од средине у којој живе (1 час) Разноврсност биљака у мојој околини (2 часа) Разноврсност животиња у мојој околини (2 часа) Значај биљака и животиња за човека (2 часа) Човек као део живе природе и његова улога у очувању природне равнотеже (1 час) Нежива природа (12 часова) Где све има воде (облици појављивања и основна својства воде) (1 час) Променљивост облика и слободна површина воде, услови тока (2 часа) Ваздух свуда око нас, ваздух - услов живота (1 час) Како препознати ваздух (кроз сопствено кретање и покретање тела) (2 часа) Сунце - извор светлости и топлоте и услов живота (1 час) Промене које настају при загревању и хлађењу воде и ваздуха (промена температуре, испаравање и замрзавање воде, настајање облака, магла, падавине, ветар...) (3 часа)	Циљ изучавања интегрисаног наставног предмета Свет око нас је да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају као и шире друштвене заједнице. Откривањем света код деце се развијају сазнајне способности, формирају се основни појмови и постепено се граде основе за систем појмова из области природе, друштва и културе. Истовремено стичу се знања, умења и вештине које им омогућавају даље учење. Активним упознавањем природних и друштвених појава и процеса подстиче се природна радозналост деце. Најбољи резултати постижу се уколико деца самостално истражују и искуствено долазе до сазнања - спознају свет око себе. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују. Кроз интерактивне социјалне активности они упознају себе, испољавају своју индивидуалност, уважавајући различитости и права других, уче се како треба живети заједно. Усвајањем елементарних форми функционалне писмености омогућује се стицање и размена информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење. Примена наученог подстиче даљи развој детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи и свету који га окружује и	- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука; - овладавање почетним техникама сазнајног процеса и почетним методама и техникама учења; - подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развојним способностима; - подстицање и развијање истраживачких активности деце; - подстицање уочавања узрочно-	- усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања; - развијање еколошке свести. - подстицање и развијање истраживачких активности деце; - развијање различитих социјалних вештина и прихватање основних људских вредности за критеријум понашања према другима; - развијање одговорног односа према окружењу као и интересовања и спремности за његово очување	- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних елемената логичког мишљења; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - подстицање и развијање истраживачких активности деце; - подстицање уочавања једноставних узрочно-	Да ученик уме да наведе елементе живе и неживе природе. Уме да наведе заједничке особине живих бића (рађају се, расту, дају потомство, хране се). Разликује изглед живих бића у односу на средину у којој живе. Уме да наведе разлике у начину живота биљака и животиња у односу на средину у којој живе. Разуме улогу човека у очувању природне равнотеже.Зна да наведе основне карактеристике: извора, реке, потока, баре, језера... Разуме и уме да опише кружење воде у природи. Познаје основна својства воде. Уме да препозна одређена стања воде настала при загревању и хлађењу. Схвата значај ваздуха као услова за живот. Схвата значај сунца за живот живих бића. Схвата значај земљишта за живот живих бића. Уме да наведе узроке загађења земљишта. Схвата значај повезаности живе и нежива природе Познаје називе за врсте наеља и разликује типичне случајеве. Разуме значај насеља за задовољавање људских потреба. Уме да

Дуга (час) Земљиште - услов за раст и развој биљака (1 час) Веза живе и неживе природе (4 часа) Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба (2 часа) Облик тела живих бића у зависности од средине у којој она живе (1 час) Без чега не могу жива бића - нераскидива веза живе и неживе природе (1 час) ГДЕ ЧОВЕК ЖИВИ (15 часова) Насеља (појам и врсте насеља некад и сад) (2 часа) Рељеф и површинске воде у месту и околини (1 час) Живимо у насељу (групе људи, улоге појединаца и група) (2 часа) Правила понашања у групи (права и одговорности припадника групе, обичаји, традиција и празници некад и сад) (4 часа) Сналажење у насељу (улица, број, карактеристични објекти...) (2 часа) Саобраћај у насељу (врсте саобраћаја и комуникације, саобраћајна средства, ред и безбедност и култура понашања у саобраћају...) (4 часа) ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ (17 часова) Човек ствара (услови за живот и рад, потребе људи, производи људског рада) (2 часа) Исти материјал - различити производи, различити материјали за исти производ (1 час) Разноврсност материјала (дрво, камен, метал, стакло, разне врсте пластике, гума, папир, картон, пластелин...)	омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота. Општи циљ интегрисаног наставног предмета Свет око нас јесте да деца упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.	последичних веза, појава и процеса, на основу различитих параметара; - описивање и симулирање неких појава и моделовање једноставних објеката у свом окружењу; - слободно исказивање својих запажања и предвиђања и самостално решавање једноставних проблем-ситуација;		последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања; - решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; -оспособљавање ученика за коришћење различитих извора знања, графичких и електронских медија, с намером да се код ученика развије функционална писменост као подлога за даље учење.	опише рељеф непосредне околине. Уме да се орјентише на непознатом терену помоћу карактеристичних објеката. Уме да одреди своје место у различитим групама. Разуме везу између права и одговорности чланова групе. Познаје саобраћајна правила и понаша се у складу са њима. Разуме важност поштовања саобраћајних правила. Уме да препозна основна својства неких материјала. Разуме на које начине топлота утиче на различите материјале. Зна да се неки материјали могу наелектрисати а неки не. Схвата везу између различитих својстава неких материјала и њихове употребне вредности. Уочава и разуме како различити фактори (облик и величина тела, материјал од кога је начињено, подлога...) утичу на начин и брзину кретања. Уме да набројi временске одреднице (дан, седмица, месец, година). Уме да одреди дужину трајања временских одредница. Уме да се служи часовником како би одредио тачно време. Зна да наведе датуме почетка и краја годишњих доба.

(1 час) Основна својства материјала (тврдоћа, еластичност, пластичност...) и њихов значај за људску делатност (2 часа) Понашање материјала под механичким утицајима (2 часа) Утицај топлоте на тела (промена температуре, ширење и скупљање, топљење и очвршћавање, сагоревање...) (2 часа) Топлотна проводљивост материјала (2 часа) Могућност наелектрисавања тела и особине које тада испољавају (2 часа) Електрична проводљивост материјала (провера помоћу струјног кола са батеријом и малом сијалицом) (2 часа) Комбиновање материјала и прављење нових целина (1 час) КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ (12 часова) Дан, одређивање доба дана према положају Сунца, трајање дана (1 час) Кретање у простору и времену (промена положаја у току времена) (1 час)					

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Партиципативне методе учења, Решавање проблем-ситуација, Кооперативне методе, Интерактивне методе Амбијентално учење, Игра - као најживотнија ситуација Дијалошка, монолошка, демонстративна, посматрање, метода писаних радова, интерактивна, текстуална, илустративна, учење путем открића,	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, -организоване посете, шетње, излети, настава у природи, осмишљене екскурзије, зимовања и летовања ученика.	Уџбеник, погодна литература и извори информација: штампани, аудио-визуелни и електронски медији; посебно аутентични природни и друштвени извори, као најверодостојнији показатељи стварности, појава и процеса у свету у коме живимо.

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
утиче мотивационо и подстицајно на развој способности ученика - уз максимално коришћење диференцираних захтева и интересантних начина рада - у циљу поштовања права на различитост, како у нивоу предзнања ученика, тако и динамике развоја њихових потенцијалних способности. -преношење информација, излагање градива, презентација садржаја; вођење наставног процеса; постављање циљева часа: планирање садржаја, облика, мето-да и средстава рада; подстицање стручне интеракције у функцији ученичког сазнавања; пружање информација ученицима из дате области, примена разноврсних начина за	- Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика); - Описивање - вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; - Процењивање - самостално одмеравање; - Груписање - уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење - континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење - записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање - у настави, свакодневном	Праћење и вредновање треба обављати континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. Учитељ ће да организовањем наставе - учења, утиче мотивационо и подстицајно на развој способности ученика - уз максимално коришћење диференцираних захтева и интересантних начина рада - у циљу поштовања права на различитост, како у нивоу предзнања ученика, тако и динамике развоја њихових потенцијалних способности. При процесу праћења остваривања постављених циљева и задатака, као и постизању постављених	Ликовна култура, Српски језик, Грађанско васпитање, Народна традиција, Физичко васпитање, Музичка култура, Математика

развијање, подстицање и одржавање радозналости и интересовања за интелектуални рад код ученика; процењивање ученика и њиховог сазнајног напредовања, понашања и личности; процењивање наставног процеса процењивање сопственог рада;	животу и спонтаној игри и раду; - Експериментисање - намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; - Истраживање - испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; - Сакупљање - прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; - Стварање - креативна продукција; - Играње - дидактичке, едукативне и спонтане игре; - Активности у оквиру мини-пројекта - осмишљавање и реализација.	стандарда, пожељно је што мање користити класичне писмене провере знања - контролне и писмене вежбе. Поред мотивационог значаја, оцена би требало да представља и одраз квалитета испуњености постављених стандарда (знања, умења, ставова и вредности) у оквиру предмета.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: **ДРУГИ** Наставни предмет: **ЛИКОВНА КУЛТУРА** Годишњи фонд часова**: 72** Недељни фонд часова: **2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. КРЕТАЊЕ ОБЛИКА У ПРОСТОРУ 2. ДЕЈСТВО СВЕТЛОСТИ НА КАРАКТЕР ОБЛИКА (СВЕТЛОСТ) 3. АМБИЈЕНТ - СЦЕНСКИ ПРОСТОР 4. ЛЕПО ПИСАЊЕ СА КАЛИГРАФИЈОМ 5. КОНТРАСТ (КАО МОТИВАЦИЈА ЗА ОПАЖАЊЕ ОБЛИКА) **6.** РАЗНЕ ВРСТЕ ЗНАКОВА И СИМБОЛА 7. ЈЕДНОБОЈНА КОМПОЗИЦИЈА УПОТРЕБНИХ ПРЕДМЕТА (КЛУАЖ) **8.** ЗАМИШЉАЊА 9. ПРЕОБЛИКОВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА ИЛИ ПРЕДМЕТА ЊИХОВИМ СПАЈАЊЕМ (ВЕЗИВАЊЕ)	Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.	- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи; - да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење; - стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава; - стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја	- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности; - развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава; - развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности; да ствара интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и	- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, примењују у раду и животу; - развијати сензибилитет за лепо писање; - развијати моторичке способности ученика - опажају, сећају се, објашњавају и реконструишу појаве или ситуације; -оспособљавање за превођење визуелне перцепције у ликовном раду и да уочавају ликовне вредности у вербалним описима, литералним текстовима и фотографијама	Ученик: -опажа облик,величину,светлост,боју,положај облика у природи; -зна да користи технике и средства ликовно-визуелног изражавања; -препознаје традиционалну,модерну и савремену уметност; -посећује изложбе,музеје,галерије.

		користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања; - схватање ликовно-визуелног рада као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имагинације; - стекну искуства о: оплемењивању животног и радног простора, контрасту облика, карактеру облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажањима облика у кретању, компоновању, рекомпоновању, дејству светлости на карактер облика;	чување културних добара; - развију навику лепог писања; - развију осетљивост за лепо писање (ћириличка и латиничка палеографија). развијати смисао sa креативна решења и естетску процену		

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Дијалошка, монолошка, демонстративна, илустративна,	Фронтални, индивидуални, рад у пару,	Оловка, креде у боји, предмети у учионици,
објашњење, експеримент, слика, метода практичног рада	Групни	уџбеник, дрвене бојице, водене боје, играчке, колаж папир, пластелин, глинамол,
		фломастери, дрвени штапићи, лепак, маказе,папир у боји,
.		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност,планира, организује	Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира	Посматрање ангажованости на часу, ученички радови, продукти ученикиx активности. У настави ликовне културе оцењује се активност ученика, процес рада и постигнути напредак, а вреднује и самовредну резултат рада.	Свет око нас, Српски језик, Математика, Музичка култура, Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: **ДРУГИ**	Наставни предмет: **МУЗИЧКА КУЛТУРА**	Годишњи фонд часова: **36**			Недељни фонд часова: **1**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.Извођење музике (певање и свирање) 2.Слушање музике Музичко стваралаштво	Циљ - развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; - оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; - развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.	- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа; - развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша); - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности. -певање и свирање ,уз поступно упознавање и усвајање ритмичких структура ,музичког писма и интонације -слушање музике и усвајање основних појмова из опште	- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; - навикавање ученика на пажљиво слушање музике (што је услов за квалитетно доживљавање музичких дела); развијање извођачких вештина ученика и њихов стваралачки приступ певању/свирању	- неговање способности извођења музике (певање/свирање) - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука); - Опонашање звукова из непосредне околине, спонтаном или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи...);	Ученик: -пева песме по слуху; -слуша и препознаје вредна дела уметничке и народне музике; -изводи дечје, народне и уметничке игре; Зна основе музичке писмености.

		музичке културе; - развијање и подстицање стваралачких могућности музичког изражавања ученика; - упознавање основне музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности. - стицање искуства у слушном разликовању звучних боја (људски гласови, неки инструменти, звуци из животног окружења); - развијање меморије ученика;		- Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре, користећи при том различите изворе звука (глас, тело, дечји ритмички инструменти). - Смишљање малих ритмичких целина помоћу различитих извора звука (говором, изговарањем група гласова, различитим предметима, дечјим инструментима). - Креирање покрета уз музику коју певају или слушају ученици	

		-усвајање музичког речника у вези са свирањем		- упознавање музичких дела уметничког и народног стваралаштва - Прављење властитих дечјих инструмената.	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Дијалошка,метода стваралачког рада,	**Индивидуални, фронтални, групни, рад у пару**	**Уџбеник, инструмент, ЦД,уценичке свеске**
демонстративно - илустративна		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
демонстрира, свира, пева, подстиче ученике да певају, слушају, импровизује рукама, ногама, бројчано оцењује, прати напредовање ученика, развија естетски доживљај, машту, храбри...	певају (по скуху), скушају, свирају, изводе дечије народне и уметничке музичке игре, повезују различите садржаје песама, препознају темпо, различите тонске боје (гласове и инструменте), опонашају звукове импровизацијом, креирају једноставне пратње за бројалице песме креирају покрете, драматизују, ликовно изражавају, праве дечије музичке инструменте...	Посматрање ангажованости на часу, ученички радови, продукти учениких активности	Српски jesik , ликовна култура , свет око нас

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: **ДРУГИ** Наставни предмет: **ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ** Годишњи фонд часова: **108** Недељни фонд часова: **3**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Ходање и трчање Ходање у месту уз правилно држање тела и са радом руку; у кретању кратким и дугим корацима, у различитом ритму/, уз правилно постављање стопала; на прстима, уз узручење/ са истезањем тела. Трчање уз правилно постављање стопала и правилан рад руку, са подизањем колена са забацивањем потколенице; са укрштањем ногу и уназад; брзо трчање до 20 метара са поласком из стајања, лежања, упора чучећег и другим начинима поласка. Вежбе са ходањем у кретању. Ходање, и на знак, промена правца. Трчање преко препрека са постављањем предњег дела стопала на уздужну линију. Брзо трчање до 10 метара и прелазак у спорије трчање са меким и постепеним заустављањем (без топота стопалима). Трчање са променом правца, брзо-спорије; брзо трчање до 30 метара. Скакање и прескакање. Прескакање вијача и палица поређаних на тлу, једноножним и суножним одскоком,	Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.	- стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање; - усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја; - развијање координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге; - стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима	- формирање морално-вољних квалитета личности; - стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине. - задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром; - стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика; - стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.	- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела; - развој и усавршавање моторичких способности; - оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;	Ученик: -правилно држи тело; -правилно изводи вежбе обликовања; -трчи,скаче,прескаче,баца лоптице у циљ... -изводи вежбе на справама и тлу; -познаје основе тимских игара; -упознаје народне плесове и ритмичку гимнастику. -води рачуна о личној хигијени,хигијени здравља,правилној исхрани ,ритму рада и одмора.

Вежбе (скакања и прескакања) упором рукама Скок удаљ и увис; Прескакање кратке вијаче у месту са међупоскоком и комбиновати са скоковима без међупоскока; прескакање вијаче с ноге на ногу; прескакање дуге вијаче . Припремна вежба за прескок Суножни скокови са одскочне даске и спојено доскок на струњачу. Бацања и хватања Поновити бацање лоптице из места у одговарајући циљ; комбиновати вежбу из ходања. Вежбе руковања лоптом . Вођење лопте у ходању и трчању. Додавање са две руке у пару у ходању. Гађати лоптом у импровизовани кош или гол (једном и са обе руке). Вишења и пењања Дохватно вратило: помицање улево и удесно погрченим ногама у вису предњем; помицање улево и удесно, у вису предњем са окретом 180° укрштеним хватом. Узмак корацима уз косу површину, нагласити правилан завршни положај -упор. Њихање уз помоћ. Пењање: уз лестве. Вежбе на тлу Упор чучећи, померањем руку напред, упор лежећи за рукама; померањем руку назад, упор лежећи пред		кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела; - формирање и овладавање елементарним облицима кретања - "моторичко описмењавање";			

рукама. Два повезана колута напред; колут напред и спојено скок пруженим телом; колут напред из упора стојећег опружених ногу (после колутова обавезно урадити неколико вежби за јачање мишића леђа). Комбиновати два спојена колута напред. Колут назад, из чучња у чучањ. Вежбе равнотеже На тлу и греди. Ниска греда, клупа: поновити ходања из првог разреда; ходање са привлачењем на целом стопалу и у успону; ходање на целом стопалу, опружене стајне и са предножењем друге ноге (висина предножења према могућностима). Наскок: кораком, левом или десном ногом на почетак греде (бочно) до става заножно другом ногом. ходање са предножењем и, после ходања уназад додати чучањ и окрет у чучњу за 90°. Вежбе реквизитима Реквизите (палице, вијаче, обручи, коцке и обручи) користити приликом вежби обликовања, обучавања и увежбавања појединих садржаја, како је наведено у програму за први разред. Ритмичке вежбе и народни плесови Елементи ходања и трчања .					

Дечји поскок са докораком. Вијача: Плесови: Ми смо деца весела. Једно коло по избору. Минимални образовни захтеви Трчање на 30 метара, са поласком из усправног става: Скокови у дубину са сандука, козлића и греде . Бацање лоптице у циљ после неколико корака. Обавезна вежба на греди и вежба на тлу. Обавезни састав са вијачом. Вођење лопте лев-ом и десном руком у ходању.					

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Дијалошка, монолошка, демонстративна, посматрање, интерактивна, практичног вежбања,	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару,	Струњаче, лопте, палице, шведска клупа, ниска греда, обручи, клупе, ЦД, касетофон, вијаче, ластиш, справе за пењање, чуњеви, козлић, џакови, конопац, медицинке.

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
демонстрира вежбе обликовања, усмерава ученике на самостално извођење истих, организује рад у групама са различитим задацима, контролише шта је ученик од постављених задатака остварио, прилагођава вежбање индивидуалним могућностима ученика, подстиче моторичке способности учиника и упућује их да у слободно време смостално вежбају, развија физичку кондицију код ученика и поставља здравствено- хигијенске навике, води рачуна о безбедности ученика на вежбалишту.	хода, трчи, скаче, прескаче, скаче удаљ и увис, баца, хвата, правилно користи справе, изводи вежбе на тлу и вежбе равнотеже, користи реквизите у различитим облицима вежби, усваја елементе ритмичких вежби и народних плесова.	Праћење и вредновање рада ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: 1. Стање моторичких способности; 2. Стање здравља и хигијенских навика; 3. Достигнути ниво савладаности моторних знања, умења и навика; 4. Однос према раду. 1. Праћење и вредновање моторичких способности врши се на основу савладаности програмског садржаја којим се подстиче развој оних физичких способности за које је овај узраст критичан период због њихове трансформације под утицајем физичких активности - координација, гипкост, равнотежа и експлозивна снага. 2. Стање здравља и хигијенских навика,	Свет око нас, Математика, Музичка култура, Народна традиција, Ликовна култура, Грађанско васпитање

		прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене. 3. Степен савладаности моторних знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, који је утврђен на крају навођења програмских садржаја. 4. Однос према раду вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: ДРУГИ	**Наставни предмет:ВЕРСКА НАСТАВА Годишњи фонд часова: _36_ __**				**Недељни фонд часов**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. УВОД 2. БОГ ЈЕ ЗАЈЕДНИЦА ЛИЧНОСТИ ОЦА, СИНА И СВЕТОГ ДУХА 3. СТРУКТУРА ЛИТУРГИЈЕ – ЦРКВЕ 4. ЛИТУРГИЈА – ОТКРИВАЊЕ БОГА 5. ЛИТУРГИЈА ЈЕ И ПРИСУСТВО ХРИСТОВО И ИШЧЕКИВАЊЕ ДОЛАСКА ХРИСТОВОГ 6. ПОСТОЈАЊЕ ПРИРОДЕ ЈЕ ИЗРАЗ ЉУБАВИ БОГА И ЧОВЕКА **7.** БОГ ЈЕ СТВОРИО СВЕТ ДА СА ЊИМ ИМА ВЕЧНУ ЗАЈЕДНИЦУ ЉУБАВИ ПРЕКО ЧОВЕКА И ДА У ТОЈ ЗАЈЕДНИЦИ ЧОВЕК БУДЕ ВЕЧНО И НЕПООВЉИВО БИЋЕ	. Циљ верске наставе је стицање знања и упознавање структуре Литургије – Цркве, као и стицање знања о истовременој присутности и одсутности Христа. Разумевање да је Исус Христос, иако физички одсутан, присутан на Литургији као плод наше љубави према њему.	упознати ученике са програмом за други разред и планом рада; указати им на основне задатке предмета, на његову функцију и значај. оспособљавати ученике за самостално и целовито размишљање о садржајима којима се бави верска настава**;**	побудити ученичку радозналост и љубав према овом предмету, указати ученицима на праве вредности, неговати их; упознати ученике са традиционалним вредностима и веровањима, чиме се проширују сазнања о животу и на тај начин формира личност ученика.	побудити истраживачку радозналост ученика; развијати критичко мишљење; учити их свестраном сагледавању; припремати их за примену стеченог знања ;	Ученик разуме и зна садржај наст. плана и програма, као и начин његове реализације. Ученик разуме и зна да је Бог заједница конкретних личности: Оца, Сина и Светог Духа. Ученик зна елементе и структуру Литургије – Цркве и препознаје и објашњава литургијске службе. Ученик зна и разуме суштину постојања природе. Ученик зна елементе и структуру Литургије и разуме значај причешћа за човеков живот

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка,	фронтални,	
монолошка	рад у групама	
текст метода	индивидуални	ученичке свеске
комбинована	Рад у паровима	радни налог
метода самосталних ученичких радова		табла, креда
		интерактивни тестови и креативне слагалице

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организатор и реализатор наставног процеса Партнер у педагошкој и афективној комуник. Подстиче на размишљање, закључивање и развијање критичког става Мотивише, подржава и развија	Слушање Писање Читање Препричавање Игра асоцијација Квиз	Наставник процењује у којој је мери ученик разумео и усвојио појмове на основу посматрања активности и ангажованости ученика. Усменим испитивањем остварује увид у ниво стеченог знања ученика. Даје повратну информацију о учениковом раду.	Ликовна култура Музичка култура Историја Географија Информатика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: **ДРУГИ**	Наставни предмет: **ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**		Годишњи фонд часова: **36**		Недељни фонд часова: **1**____
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
I Тема - Подстицање групног рада, договарања и сарадње са	Циљ наставе "Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима" јесте	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Да стекну базичне способности и вештине које

вршњацима и одраслима. II Тема - Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других. - Репортери. Кроз игру интервјуисања, упознају квалитете којима се одликују, њихови другови и уче да о њима говоре са уважавањем; III Тема - - Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе, и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге. IV Тема - Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације. V Тема - Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању. VI Тема - Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему, и да активно доприносе развоју школе по мери детета. VII Тема - - Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању. VIII Тема - Развијање и неговање основних људских	подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.	- проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других;	- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима; - подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других; - развијање и неговање основних људских вредности.	- оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге; - развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације; - оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању; - развијање креативног изражавања; - оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место	су им потребне као активним грађанима Да знају своја права и одговорности, да граде моралну процену и делују као информисани, самопоуздани и толерантни грађани Подстицај за развој, адаптацију на нове проблеме и одговор на нове изазове с циљем да се унапреди квалитет живота заједнице у којој дете живи. Ученици стичу основно знање о дечјим/људским правима (подучавање о људским правима, сазнање о пореклу и историји људских права, питање универзалног прихватања људских права) Развијају ставове, способности и вештине које им омогућују да учествују у отвореном демократском друштву, како у школи (док су у школи), тако и касније, у зрелом животном добу. Развијају независан начин мишљења, толеранцију, способности слушања и сарадње с другима итд.

вредности. IX Тема – Евалуација				у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета; - оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Дијалошка, монолошка, демонстративна, кооперативна, игра улога, текстуална, илустративна,	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, радионица	Приручник за грађанско васпитање – Сазнање о себи и другима 2

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		

води развојно- подстицајну размену, подстиче и одржава интересовање и сазнајну мотивацију ученика динамичном сменом различитих видова експресије (игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета...), помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да стекну самопоуздање, и да осете да кроз процес размене са другима обогаћују своју личност, да подржи ученике када им је тешко да се изразе или слушају, и отворен да чује и оно што није у складу са његовим вредностима без критикоања и процењивања	искуствено учење, откривање и сазнавање о себи и другима кроз размену, кроз игру истражују разноврсна , дивергентна решења за проблеме са којима се суочавају, активно раде и активно слушају	Сагласно природи предмета, његовом циљу и задацима наставе, ученици се не оцењују класичним школским оценама нити пореде. Задатак наставника је да ученицима јасно стави до знања да је свака лична експресија подједнако драгоцена, да истакне позитивне потенцијале у сваком од учесника, дајући лични, конкретни подстицај сваком ученику.	Српски језик, Ликовна култура, Свет око нас, Музичка култура Физичко васпитање, Народна традиција

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

РУКЕ У ТЕСТУ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
РазредДруги	Наставни предмет: **Народна традиција**	Годишњи фонд часова: 36			Недељни фонд часова: 1
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученик:

1. Биљке 2. Кућа	Правилним, одмереним и правовременим пласирањем информација о народној традицији постижу се и многа друга добра, као што су стицање свести о себи самом и свом месту у свету сличних и различитих, формирање представе о континуитету и укорењености са посебним нагласком стављеним на локалну народну традицију , чиме се у мултинационалној и мултиконфесионалној средини, каква претеже у Србији, чувају права и особености мањина и њихов идентитет.	Усвајање елементарних знања о разлици између фолклорног и актуелног окружења, и то кроз (бајке, легенде, приче, песме, пословице); - усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима и то кроз понављање сновних разлика између градског и сеоског начина живота, - основних сезонских радова, - основних обичајно-обредних радњи везаних за те радове.	-развијање тачности, уредности, прецисности; неговање и развијање љубави према традицији свога краја -развијање поштовања према живом свету, веровање у значајну улогу биљака (од лековитости до њихове магичне моћи)	-развијање моторичких вештина кроз израду предмета -подстицати уценике да трагају за изворима информација од старијих, формирање сопствене датотеке од прикупљених материјала	-Зна разлику између фолклорног и актуелног окружења. -Познаје легенде, приче, песме. -Зна основну разлику између градског и сеоског живота. -Познаје дечји фолклор (игре,кратке текстуалне форме као што су загонетке,успаванке,разбрајалице). -Зна основне сезонске радове и обичаје и обредне радње везане за њих. -Зна празнике и обичајно-обредне радње везане за њих. -познаје лековите биљке -зна њихово лековито дејство

		- стицање елементарних знања о носећим наставним мотивима (хлеб и биљке). Усвајање знања о фолклорним празницима,биљкама и хлебовима кроз: -познавање разлике између отвореног и затвореног простора(ливада-кућа) -познавање разлике између настањивог и ненастањивог простора(шта је најмањи услов да се нешто сматра домом) -познавање различитих облика становања(пећина, кућа,село,варош,град) -познавање различитих облика становања(пећина, кућа,село,варош,град)			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Демонстративна, компаративна, дијалошка,	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару	Уџбеник, прибор за цртање, текст, слике, боје, модели ткања
Илустративна, писаних радова, практична,		Шеме,енциклопедије
Истраживачка, усменог излагања		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
Организује наставни процес, мотивише ученике организовањем посета музејима, галеријама, етно кућама, развија интересовања ученика, објашњава, демонстрира, подстиче ученике на стваралаштво	-пише, чита, црта, говори инспирисан догађајем, посматра, истражује, сакупља биљке, ствара, упознаје нашу прошлост, прави збирке и албуме, израђава сопствено искуство	- разговор са ученицима, посматрање ангажованости на часу, ученички радови и продукти њихових активности	-српски језик, математика, свет око нас, физичко васпитање, ликовна култура, музичка култура

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: __ДРУГИ	**Наставни предмет: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ**	**Годишњи фонд часова: 36**			**Недељни фонд часова: 1__**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученик:

1. Животна средина	-развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану ћивотну средину	- Упознавање појма и основних елемената животне средине	- развијање радозналости, креативности и истраживачких способности	-примена стечених знања о животној средини у свакодневном животу	-препознаје негативне појаве у човековом односу према животној средини; -чува и уређује простор у коме живи и учи; -се одговорно понаша према животињама; -чува животну средину.
2. Природне појаве и промене у животној средини		- уочавање и описивање основних појава и промена у животној средини, и појава које угрожавају животну средину	- развијање основних елемената логичног и критичног мишљења	- оспособљавање ученика за препознавање промена у природи у свакодневном животу	
3. Загађивање животне средине		-уочавање и описивање појава које загађују животну средину (загађивање воде, ваздуха, земљиште, бука)	- развијање одговорног односа према себи и према животној средини -развијање	-примена стечених знања о загађењу животне средине у свакодневном животу - оспособљавање	

4. Заштита животне средине и заштита здравља		- уочавање најчешће угрожених врста биљака и животиња и њихова заштита, уочавање разградивих и неразградивих материја	одговорног односа према себи и преме животној средини	ученика за рационално коришћење природних богатстава (раздвајање отпада за рециклажу), развијање правилног односа према себи (предност здраве хране за раст и развој, ризично понашање које може угрозити здравље)	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Демонстративно –илустративна, дијалошка, објашњење	Групни рад, индивидуални, фронтални	Слика, ЦД, уџбеник, средства за извођење огледа, текстови,
Експеримент, метода практичног рада, лабораторијског	Рад у пару	Компјутер, графоскоп,пластичне флаше, бојице,шибице,илустрац.
Рада, хеуристичка, истраживачка, метода писаних		енциклопедије, фптографије, часописи, разгледнице
радова		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Посматра, дискутује, објашњава, води, усмерава, поставља питања, предлаже огледе и начин њиховог извођења, представља резултате њиховог рада	Посматра, сакупља материјал, податке, упоређује,класификује, бележи, замишља и поставља оглед, објашњава, користи податке. Користи оно што је виђено и урађено, дискутује резултате	Ученички радови и продукти њихових активности, посматрање ангажованости на часу, разговор са ученицима	Српски језик, Математика, Свет око нас, Природа и друштво, Народна традиција, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ДРУГИ **Наставни предмет: РУКЕ У ТЕСТУ** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Кретање Различити облици кретања у окружењу Кретање у забавном парку Огледи Како изазвати таласе у води Брзо,брже,најбрже - од чега то зависи Материјали и њихова електрична проводљивост Када ће сијалица да светли Дрво или метал – где се користе и зашто Мерење Мерим- значи упоређујем (мерење дужине, масе времена	-Развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање; -Развијање радозналости и истраживачких способности; -Развијање основних елемената критичког и логичког мишљења; -Подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и записе о изведеним огледима.	- формирање елементарних научних појмова из природних наука; - уочавање важних особина, објеката или појава које се испитују; - препознавање неких критеријума за класификацију објеката и живих бића, на основу уочених особина; - постављање хипотеза, односно, исказивање претпоставки за решавање проблема; - извођење једноставних огледа; - уочавање узрочно-последичних веза између појава и процеса у окружењу и изведеним огледима; - решавање	- подстицање истрајности и сарадње, у покушајима заједничког постављања и решавања проблема; - развијање критичког односа према информацијама, које се добијају чулима	-развијање способности истраживања појава у окружењу, - задовољење сопствене радозналости трагањем за одговорима на различите начине (постављањем питања, хипотеза, испробавањем...) ;	-зна да изводи огледе самостално и у групи, -уочава и разуме узрочно-последичне везе између појава у природи; -зна основне појмове из природних наука; -уочава важене особине објеката или појава које се испитују; -уме да класификује појмове према неком одређеном својству; - задовољава своју радозналост на различите начине: посматрањем, истраживањем, кроз самосталну активност и добро осмишљен поступак, -зна да реши проблемске ситуације; -проучава, анализира и критички вреднује информације о појавама из непосредног окружења -зна основне јединице за мерење дужине,масе и запремине; - зна својство електрицитета и наелектрисавања тела; -зна како настаје сенка и њена својства; -уочава и разуме промене на живим бићима;

и температуре) Дневна температура ваздуха Појаве Како настају различити звуци Својства звука)јачина, боја и висина) Звуци у жици и свирали Високо С Биљке траже своје тло		једноставних проблем-ситуација, самостално и у тиму;			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства

Д – дијалошка М – монолошка ПР – метода писаних радова МПР-метода практичних радова ВЕ – вербална ЕК-експериментална ИА – игровне активности ИЛ – илустративна ТЕ – текстуална КМ – компаративни метод ИЛД – илустративно демонстративна Х – херуистичка	Фронтални, индивидуални, групни рад, рад у пару	Предмети и узорци материјала, Лопатице, лупа, тегле...потребан прибор и материјал за огледе Текстови, упитници, Радни-наставни лисови,Уџбеник,свеске штампани, аудио-визуелни и електронски медији; посебно аутентични природни и друштвени извори као најверодостојнији показатељи стварности, појава и процеса у свету у коме живимо

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
-Води и усмерава ученике у свим етапама истраживачког рада: приликом постављања питања и хипотеза, предлагања огледа, њиховог извођењаи представљања резултата рада, -врши корелацију садржаја кроз остале предмете где је могуће,	- посматра, сакупља материјале и податке, упоређује, класификује, бележи, замишља и поставља огледе, објашњава, користи податке, представља оно што је виђено и урађено, поставља једноставне моделе, дискутује о резултатима и даје предлог за нове експерименте, учествује у самосталном и групном истраживању; -изводи огледе и експерименте самостално и уз помоћ; -анализира посматране појаве, снимке и фотографије о природним појавама -активно учествује у разговору и дискусији и доноси закључке; -активно учествује у мерењу масе,дужине и запремине на објектима из непосредне околине - показује, посматра, проналази, препознаје, евидентира, именује појаве и промене у окружењу.	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Свет око нас: Оријентација у простору и времену(Кретање промена положаја у простору и времену, просторне (напред, назад, горе, доле, лево, десно) и временске одреднице Кретање свуда око нас, Покретање и заустављање предмета (гура,вуче,подиже), Кретање у различитим срединама и по различитим подлогама (брзина и правац кретања), Утицај облика предмета на његово кретање, клизање и котрљање; Свет око нас:Нежива природа (Вода,ваздух, земљиште,сунце); Материјали (Својства материјала); Математика:Мерење и мере (Поредити, процењивати и мерити дужину: стопом, кораком, метром, центиметром); Ликовна култура: Облици и њихови квалитети

ТРЕЋИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет:СРПСКИ ЈЕЗИК** **Годишњи фонд часова: 180** **Недељни фонд часова:5**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I Књижевност (лирика, епика, драма) II Језик (граматика, правопис и ортоепија) III Језичка култура (усмено и писмено изражавање)	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.	- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; - поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим	- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; - развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално	- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког); - оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу; - поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко	- Поступно и систематично навикавање ученика на доживљајно читање текста као значајног предуслова за његово ваљано тумачење на часу - Усмерено/истраживачко читање у функцији продубљивања доживљаја текста и непосредне припреме за његово тумачење. - Казивање напамет научених текстова (лирских, епских и драмских). - Сценско приказивање драмског и драматизованог текста. - Неговање културе слушања саговорника; писање писма, честитке и разгледнице. - Слушање и вредновање говора и разговора у емисијама за децу на радију и телевизији. - Ученик упознаје основна, базична знања о именицама, глаголима, придевима - Упознаје појам и врсте реченица и главне делове

		комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности; - овладавање техником читања и писања на оба писма; - савладавање просте реченице (појам, главни делови); - стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима; - постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике); - овладавање усменим и писменим	коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; - васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности; - развијање	схватање и критичко процењивање прочитаног текста; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији; - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; - подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);	- Уочавање упрвног говора у тексту - Преписивање текста са ћирилице на латиницу. - Увежбавање читког и уредног рукописа, уз примену правописних правила. - Преписивање текста са датим задатком. - увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова; слушање звучних записа, снимање читања, анализа снимка и одговарајуће вредновање. - Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица (обавештајне, упитне, узвичне и заповедне) или неких њихових делова (реченични акценат). - Увежбавање подешавања реда речи према комуникативним потребама у контексту - Загонетање и одгонетање, састављање и решавање ребуса и укрштених речи. Служење речником и енциклопедијом за децу и писање сопственог речника

		изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање); - постепено упознавање методологије израде писменог састава.	патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима		-Неговање културе слушања саговорника; писање писма, честитке и разгледнице. - Основно и пренесено/ фигуративно значење речи, грађење речи - формирање породица речи; изналажење синонима и антонима, уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и њихова замена језичким стандардом. - Допуњавање исказа различитим могућно-стима у складу са понуђеном говорном ситуацијом, проши-ривање реченице уно-шењем личног тона, сажимање реченице ради појачања њене информативне моћи и др. - Интонационо подеша-вање гласа у изговору појединих реченица (обавештајне, упитне, узвичне и заповедне) или неких њихових делова (реченични акценат). Увежбавање подешавања реда речи према комуникативним потребама у контексту. - Казивање напамет научених текстова (лирских, епских и драмских).

					- Сценско приказивање драмског и драмати-зованог текста. - Загонетање и одгонетање, састављање и решавање ребуса и укрштених речи. Служење речником и енциклопедијом за децу и писање сопственог речника. - Неговање културе слушања саговорника; писање писма, честитке и разгледнице. - Слушање и вредновање говора и разговора у емисијама за децу на радију и телевизији. -Систематско увођење у начин планирања (израда подсетника) и писања тзв. слободних писмених састава

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
монолошка	**фронтални**	**читанка**
дијалошка	**индивидуални**	**Радна свеска**
текстуаллна	**групни**	**Лектира,**
илустративно-демонстративна	**рад у пару**	**књиге, часописи,енциклопедије**
Пис.рад		**Наст.листић**
		вежбанке
		графофолије

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Разговара, подстиче, мотивише, прати, пружа помоћ, показује, диктира, снима казивање и читање, анализира и вреднује, поставља питања, објашњава, отклања нејасноће, двосмислености,подстиче и развија машту ученика, развија културу усменог изражавања подстиче и храбри ученике, даје упутства за рад, упућује на активно коришћење речника, пружа сталну систематску помоћ, ако је неопходна ученицима у раду, развија хигијенске навике	-Читање наглас и у себи усмерено читање, уочавање језичко - стилских слика истражују -казују напамет научене стихове и целине -сценски импровизују текст -тумаче текст (уочавају, запажају, именују целине уочавање нових појмова: субјекат, предикат, потврдне и одричне реченице, именице, (род и број) глаголи, прошлост,садашњост, будућност, разликовање основних глаголских облика, лице и број глагола, употребљавају велико слово у писању вишечла. географских имена,празника,наслова књига, часописа и новина, правилно пишу речце ли и не, писање датума назива улица, скраћенице, препричавају текст у целини и по деловима, по датом плану, по заједничком или самостално сачињеном, причају, описују, извештавају	Оцењивањем се подстиче самопоуздање и развој личности ученика, као и његово активно учешће у настави и ваннаставним активностима предвиђене су провере знања после одређеног броја часова обраде и утврђивања у оквиру сваке теме у циљу утврђивања нивоа усвојености знања.	Музичка култура Ликовна култура Природа и друштво Народна традиција Чувари природе

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Трећи **Наставни предмет: Енглески језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Тема 1 – Школа School Unit 1 Learning to write 1a Greetings, The English Alphabet 1b Colours, Classroom objects 1c Classroom furniture 1d Names Unit 2 Let's count and play 2a Numbers 1-20, Age, People at school 2b Numbers 2c Activities in the classroom 2d Activities in the classroom Unit 3 What time is English 3a The Time 3b The Time 3c School subjects 3d Timetables Unit 4 School friends 4a Days in a week 4b Games in the playground 4c Physical features – face 4d A story - Homework	Упознавање ученика са енлеским алфабетом, увежбавање латиничмних слова, упознавање са новим планом и програмом и основним разликама у писму и писању на енглеском језику. Обнављање поздрава и основног вокабулара стеченог у претходне две године. Оспособљавање ученика да поздрављају, дају команде и реагују на њих, упознају се, постављају и одговарају на питања о себи. Упознавање са песмама енглеског говорног подручја, увођење спеловања. Постављање питања и давање кратких одговора везаних за боје, предмете у учионици и школски намештај, игре, предмете у школи, делове тела, другове. Представљање треће особе и давање информација о имену, годишту, занимању. Увођење читања кратких реченица.Бројање до 20 и писање бројева до 20.. Оспособљавање ученика да кажу колико је нечега. Оспособљавање ученика да говоре о активностима у учионици. Извођење скечева. Казиање времена на сату и постављање питања уз учтиво извињење. Именовање предмета у школи и изражавање допадања и недопадања. Увежбавање писања распореда часова, дана у недељи, делова лица. Подстицање описивања догађаја и кратких прича. Причање о свакодневним активностима. Описивање особа. Скретање пажње на нешто и изражавање активности у тренутку говора употребом Садашњег трајног времена.	Комуникација на основном нивоу у усменом и писаном облику везана за непосредно окружење у школи: поздрављање, боје, школски намештај, другове, распоред часова, дане, време на сату, игре. Усвајање енглеског писма, писање и спеловање речи, читање кратких реченица. Усвајање првих граматичких појмова.	Развијање свести о сопственом напредовању, стимуисање маште, креативности и радозналости. Подстицање употребе енглеског језика у личне сврхе и из задовољства. Упознавање са културом народа енглеског говорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења.	Разумевање говора наставника и другова. Препознавање енглеских гласова. Употреба енглеског алфабета. Учешће у кратким дијалозима. Реаговање на команде и поруке и давање команди. Усвајање основних граматичких принципа енглеског језика. Течно читање кратких текстова.	Ученик препознаје енглеске гласове, препознаје и пише слова енглеског алфабета, речи и реченице везане за тему школа. Разуме кратке дијалоге и учествује у њима. Разуме значење кратких текстова и уме да их чита. Реагује адекватно на личне поруке везане за тему. Учествује у свим активностима на часу. Даје основне информације о себи и окружењу самостално и уз помоћ. Казује време на сату, идентификује предмете у учионици, представља себе и другове. Поштујући правопис преписује, допуњава и пише краће реченице у вези са темом школа. Препознаје основне граматичке елементе. Схвата везу између свог залагања и постигнућа

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
		Уџбеник Easy 3, радна свеска, ЦД и ДВД уз уџбеник
комуникативна	Фронтални	Флеш картице предмети у учионици, бројеви
интерактивна	индивидуални	Предмети из непосредног окружења
кооперативна	У пару	Бојице, фломастери
ТПР	У групи	Аудио материјал везан за тему
дијалошка	У низу	Флип постер
демонстративна		илустрације
аудио-лингвална		Маказе, лепак
диктат		Распоред часова
Сликовни диктат		Играчке
Језичке игре		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес, мотивише ученике, развија интересовања ученика, итерпретира, демонстрира, поставља питања, показује на илустрацијама, чита, пише на табли, користи аудио запис. Уводи нове језичке садржаје користећи слике, апликације, илустраије, писани текст и ЦД. Подстиче обнављање језичких садржаја кроз различите активности ученика. Иницира рад у пару и групи, надгледа и усмерава активности ученика. Оцењује.	Учествује у креирању правила понашања на часу, слуша инструкције, понавља речи и изразе које наставник уводи и коригује изговор, сарађује са другим ученицима у заједничким активностима, разликује енглески алфабет од српске азбуке, памти нове речи и богати речник. Црта, увежбава писање, чита хорски и индивидуално. Прати, понавља и вежба. Преписује, допуњава. Учи и прикупља информације. Уочава културолошке разлике. Развија позитиван став према страном језику. Учествује у групном раду и раду у пару. Труди се да што више учествује у свим активностима на часу. Поштује правила енглеског правописа и вежба и код куће.	Разговор, посматрање, усмено изражавање, активност на часу, залагање у групном раду, интеракција у одељењу, прецизност усменог изражавања, константне белешке о напредовању, диктати, сликовни диктати, десетоминутне провере, писмене вежбе, домаћи задаци, ученички радови.	Корелација са предметима српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, физичко васпитање, природа и друштво, чувари природе, грађанско васпитање, верска настава.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: трећи **Наставни предмет: Енглески језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова:72**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Тема 2 – Породица и кућа Family and home Unit 5 Together at home 5a Family members, Numbers 30- 100 5b Jobs 5c House and rooms 5d Furniture Unit 6 It's December 6a Months 6b Christmas, New Year 6c Santa Claus and presents 6d Winter sports Unit 7 Morning to night 7a Morning at home 7b Afternoon at home 7c Evening at home, A telephone call 7d Cutlery and crockery Unit 8 I'm hungry 8a Food 8b Meals 8c Sweets, Shopping 8d A party	Оспособљавање ученика да комуницирају на основном нивоу на тему породице и дома. Идентификовање чланова породице и усмено излагање о њима. Учешће у дијалозима, постављање питања и давање одговора везаних за чланове породице Бројање и писање бројева од 30-100. Увезбавање назива занимања. Именовање назива просторија у кући и описивање односа у простору. Повезивања назива соба са активностима у њима. Употреба предлога.Оспособљавање учника да говоре о месецима и рођенданима, празницима и фестивалима. Именовање месецаи празника и писање честитки. Вођење конверзације на тему уобичајених активности за празнике и рођендане. Честитање, употреба учтивих израза код давања поклона. Изражавање временских прилика,активности на снегу употребом трајног садашњег времена. Употреба Простог садашњег времена за изражавање радње која се понавља. Описивање уобичајених активности. Изражавање осећања. Вођење телефонског разговора. Тражење дозволе употребом модалних глагола. Именовање назива посуђа и хране.Изражавање задовољства, допадања и недопадања. Повезивање оброка са временом.Изражавање глади и жеђи. Учтиве молбе у кући и ресторану. Изражавање спосности и изненађења. Игра улога. Оспособљавање ученика да усмено и у писаном облику описују свој дом и активности у њему. Прављење дијалога на тему куповина.	Именовање и писање назива чланова породице, описивање особа и активности у кући. Употреба садашњих времена. Бројеви до 100. Описивање куће и просторија као и односа у простору.Празници и рођендани, учтиве фразе. Именовање посуђа и хрне и описивање оброка. Читање кратких текстова и дијалога везаних за куповину и прославе.	Однос са члановима породице. Поштовање старијих. Упућивање на добре и лоше стране занимања. Истицање разлике у обичајима код прославе празника код нас и у земљама енглеског говорног подручја. Указивање на потребу учтивог изражавања приликом давања и примања поклона као и телефонског разговора. Понашање у куповини и у ресторану.	Употреба основног вокабулара везаног за породицу и кућу и конверзација на тему самостално и уз помоћ. Именовање месеца у години и прзника и могућност описивања активности током празника. Казивање свакодневних активности и описивање ситуација у кући. Креативно прављење дијалога уз помоћ. Увежбавање писања и израда лакших граматичких вежби – допуни.	Ученик именује, чита и пише речи које означавају чланове породице, занимања, бројеве до 100, собе и намештај, празнике, зимске спортове, посуђе, храну, оброке,месеце у години. У стању је да усмено излаже самостално или уз помоћ о наведеним темама. Учествује у интеракцији на часу и препознаје основне принципе граматичке и социо лингвистичке компетенције. Чита са разумевањем кратке писане текстове. Ученик је у стању да направи списокe различите намене – куповина, прослава итд. Води рачуна да правилно изговара гласове енглеског језика и прави ралику у односу на матерњи језик. У стању је да самостално или уз помоћ другова и наставника пева, рецитује и глуми на енглеском језику.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
		Уџбеник Easy 3, радна свеска, ЦД и ДВД уз уџбеник
комуникативна	Фронтални	Флеш картице кућа, чланови породице
интерактивна	**индивидуални**	Предмети из непосредног окружења
кооперативна	У пару	Бојице, фломастери
ТПР	**У групи**	Аудио материјал везан за тему
дијалошка	У низу	Флип постер
демонстративна		илустрације
аудио-лингвална		Маказе, лепак
диктат		Намештај за лутке
Сликовни диктат		Играчке
Језичке игре		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес, мотивише ученике, развија интересовања ученика, итерпретира, демонстрира, поставља питања, показује на илустрацијама, чита, пише на табли, користи аудио запис. Уводи нове језичке садржаје користећи слике, апликације, илустраије, писани текст и ЦД. Подстиче обнављање језичких садржаја кроз различите активности ученика. Иницира рад у пару и групи, надгледа и усмерава активности ученика. Оцењује.	Учествује у креирању правила понашања на часу, слуша инструкције, понавља речи и изразе које наставник уводи и коригује изговор, сарађује са другим ученицима у заједничким активностима, разликује енглески алфабет од српске азбуке, памти нове речи и богати речник. Црта, увежбава писање, чита хорски и индивидуално. Прати, понавља и вежба. Преписује, допуњава. Учи и прикупља информације. Уочава културолошке разлике. Развија позитиван став према страном језику. Учествује у групном раду и раду у пару. Труди се да што више учествује у свим активностима на часу. Поштује правила енглеског правописа и вежба и код куће	Разговор, посматрање, усмено изражавање, активност на часу, залагање у групном раду, интеракција у одељењу, прецизност усменог изражавања, константне белешке о напредовању, диктати, сликовни диктати, десетоминутне провере, писмене вежбе, домаћи задаци, ученички радови.	Корелација са предметима српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, физичко васпитање, природа и друштво, чувари природе, грађанско васпитање, верска настава.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Трећи **Наставни предмет: Енглески језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Тема 3 - Забава Fun Unit 9 Dressing up 9a A fancy dress party 9b Clothes 9c Clothes 9d Physical features - body Unit 10 Playing at home 10a Indoor games and toys 10b Indoor games 10c Easter 10d Seasons Unit 11 Playing in the park 11a In the park 11b Games in the park 11c Games in the park 11d The weather Unit 12 Let's have fun 12a TV 12b Cinema and films 12c Sports 12d A story - circus	Циљ наставе енглеског језика је да оспособи ученике за именовање и описивање одеће као и описивање шта неко носи. Изражавање припадности, игру улога, активности везане за одећу и различита изражавања осећаја хладноће и топлоте. Именовање делова тела и изражавање могућности. Именовање играчака уз употребу показних заменица и придева. Давање предлога за неку активност Тражење дозволе и давање одриних команди. Изражавање допадања и недопадања. Честитање празника и разговор о њима.Односи у простору – предлози. Именовање годишњих доба и повезивање временских услова са њима. Именовање предета за игрње у парку. Изражавање способности.Разговор о текућим активностима.Тржање помоћи идавање инструкција. Усмено изражавање о телевизојском програму. Описивање врста филмова и изражавање допадања и недопадања. Прављење кратких дијалога. Именовање спортова и разговор о спортовима. Описивање фудбалског меча. Разумевање и течно читање кратке приче. Употреба Саксонског генитива за изражавње припадности. Писање кратких вођених састава на задату тему. Развијање вештина разумевања, слушања, говора, читања и писања у складу са узрастом ученика.	Савладавање вокабулара везаног за одећу, делове тела, впеменске услове, годишња доба, игре у кући и у парку, спортове , забаву и празнике. Употреба показних заменица и придева. Изражавање радње у тренутку говора употребом трајног садашњег времена и описивање навика употребом простог садашњег времена. Течно читање текстова на тему одећа и празници и писање речи кратких реченица.	Упознавање ученика са културолошким разликама приликом прославе Ускрса, Божића и других празника код нас и у земљама енглеског говорног подручја. Скретање пажње на потребу бављења спортом. Учтиво изражавање приликом давања и примања поклона. Оспособљавање ученика да дају предлог, изразе осећања, допадање или недопадање.	Оспособљавање ученика да дају негативне команде, изразе припадност,способност, да питају за дозволу, да дају инструкције и питају за помоћ. Неговати и подстицати течну комуникацију на енглеском језику и могућност краћег самосталног излагања везаног за тему. Израда кратких састава на тему омиљени спорт или игра. Подспешивање активног учешћа у свим активностима и праћење сопственог напретка.	Ученик је у стању да разуме кратке дијалоге, приче и песме које чује на часу и труди се да их понови или креира сличне. Чита и пише слова, речи и реченице везане за теме одећа, празници, забава. Разговетно изговара гласове поштујући акценат, ритам и интонацију. Даје основне информације о себи и свом окруњењу самостално и уз наставникову помоћ. Описује укратко познату радњу или ситуацију поштујући реченичне моделе. Са саговорницима размењује неколико основних исказа везаних за одећу, време, игру, прославе. Препознаје кад нешто не разуме, пита и тражи објашњење. Допуњава и пише краће реченице на тему. Препознаје основне граматичке елементе и у стању је да уради граматичка вежвања типа допуни, изабери, пребаци у други облик.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тп наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна	Фронтални	Уџбеник Easy 3, радна свеска, ЦД и ДВД уз уџбеник
интерактивна	**индивидуални**	Флеш картице одећа, временски услови, играчке
кооперативна	У пару	Предмети из непосредног окружења
ТПР	**У групи**	Бојице, фломастери
дијалошка	У низу	Аудио материјал везан за тему
демонстративна		Флип постер
аудио-лингвална		илустрације
диктат		Маказе, лепак
Сликовни диктат		Одећа за лутке
Језичке игре		Играчке

а

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес, мотивише ученике, развија интересовања ученика, итерпретира, демонстрира, поставља питања, показује на илустрацијама, чита, пише на табли, користи аудио запис. Уводи нове језичке садржаје користећи слике, апликације, илустраије, писани текст и ЦД. Подстиче обнављање језичких садржаја кроз различите активности ученика. Иницира рад у пару и групи, надгледа и усмерава активности ученика. Оцењује.	Учествује у креирању правила понашања на часу, слуша инструкције, понавља речи и изразе које наставник уводи и коригује изговор, сарађује са другим ученицима у заједничким активностима, разликује енглески алфабет од српске азбуке, памти нове речи и богати речник. Црта, увежбава писање, чита хорски и индивидуално. Прати, понавља и вежба. Преписује, допуњава. Учи и прикупља информације. Уочава културолошке разлике. Развија позитиван став према страном језику. Учествује у групном раду и раду у пару. Труди се да што више учествује у свим активностима на часу. Поштује правила енглеског правописа и вежба и код куће	Разговор, посматрање, усмено изражавање, активност на часу, залагање у групном раду, интеракција у одељењу, прецизност усменог изражавања, константне белешке о напредовању, диктати, сликовни диктати, десетоминутне провере, писмене вежбе, домаћи задаци, ученички радови.	Корелација са предметима српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, физичко васпитање, природа и друштво, чувари природе, грађанско васпитање, верска настава.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: трећи **Наставни предмет: Енглески језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Тема 4 – Животиње и места Animals and places Unit 13 We like animals 13a Pet animals 13b Farm animals 13c Zoo animals 13d Animal world Unit 14 Where do you live? 14a A village 14b A farm 14c A town 14d A bi city – London Unit 15 This is my street 15a Street and shops 15b Street and traffic 15c Public transport 15d A weekend Unit 16 Going on holiday 16a Summer holidays 16b Holiday in the village 16c Holiday at the seaside 16d Going to the mountains	Код ове теме циљ наставе енглеског језика је да оспособи ученике да именују и описују домаће и дивље животиње и места где људи живе: село, град, улицу. Ученици треба да користе основне језичке елементе како би идентификовали и описали неко место, изразили припадност, способност, тражили дозволу, давали сугестије и упозорења, описивали активности на путовању,описивали институције у граду или околину у селу, изражавали радост или страх. Циљ је богаћење речника, као увежбвање вештине читања и писања на енглеском језику. Постављање питања и давање одговора везаних за сналажење у граду или селу, идентификовање продавница и робе која се у њима продаје, превозних средстава, изражавање односа у простору употребом предлога. Описивање тренутних активности на фарми, плажи, зоо врту. Стварање навике употребе енглеског језика и ван школе и самосталног истраживања и учења. Мотивисање да се прати сопствени напредак и коригује изговор и граматизке грешке. Оспособљавање за израду различитих типова језичких вежбања са циљем да се усвоје граматичка правила и увежба правопис.	Именовање домаћих и дивљих животиња и места где оне живе. Описивање кућних љубимаца и омиљених животиња усмено и у писаном облику. Правилана употреба граматичких конструкција за изражавање допадања, способности, дозволе, упустава, предлога. Именовање средстава превоза и писање. Разговор о плановима за рапуст и местима где се може провести.	Стварање љубави према природи, околини, житотињама. Учтиво постављање питања за оријентацију у неком месту. Уважавање саговорника кроз утиво давање предлога, сугестија и изражавање осећања. Стицање свести о значају свог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Развијање радозналости, истраживачког духа и отворености према комуникацији са говорницима других земаља.	Стварање језичке компетенције за усмену и писмену комуникацију о наведеним темама. Учествовање у активностима на часу које симулирају говорне ситуације. Употреба енглеског језика да се говори о себи на основу примера из уџбеника. Писање кратких састава не тему животиње, село, град, планови за распуст. Течно читање и поштовање граматичких модела при говору и писању.	Ученик је у стању да именује домаће и дивље животиње и говори о њима, описује их и даје основне податке. Ученик зна да описује село, град, улицу самостано и уз помоћ водећи рачуна о односима у простору. Ученик уме да чита и пише обрађене речи и реченице. Усваја и коригује граматичке моделе и труди се да напредује својим темпом. Уочава шта треба више да вежба. Активно учествује у интеракцији на часу и отворен је за комуникацију. Ради у пару и групи у складу са својим могућностима. Повезује рад на часу са искуствима ван школе, користи енглески језик на инернету, обраћа пажњу приликом гледања телевизије**.**

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
	Фронтални	**Уџбеник Easy 3, радна свеска, ЦД и ДВД уз уџбеник**
комуникативна	**индивидуални**	**Флеш картице животиње, превозна средства**
интерактивна	У пару	**Предмети из непосредног окружења**
кооперативна	**У групи**	**Бојице, фломастери**
ТПР	У низу	**Аудио материјал везан за тему**
дијалошка		**Флип постер**
демонстративна		**илустрације**
аудио-лингвална		**Маказе, лепак**
диктат		**интернет**
Сликовни диктат		**Играчке**
Језичке игре		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес, мотивише ученике, развија интересовања ученика, итерпретира, демонстрира, поставља питања, показује на илустрацијама, чита, пише на табли, користи аудио запис. Уводи нове језичке садржаје користећи слике, апликације, илустраије, писани текст и ЦД. Подстиче обнављање језичких садржаја кроз различите активности ученика. Иницира рад у пару и групи, надгледа и усмерава активности ученика. Оцењује.	Учествује у креирању правила понашања на часу, слуша инструкције, понавља речи и изразе које наставник уводи и коригује изговор, сарађује са другим ученицима у заједничким активностима, разликује енглески алфабет од српске азбуке, памти нове речи и богати речник. Црта, увежбава писање, чита хорски и индивидуално. Прати, понавља и вежба. Преписује, допуњава. Учи и прикупља информације. Уочава културолошке разлике. Развија позитиван став према страном језику. Учествује у групном раду и раду у пару. Труди се да што више учествује у свим активностима на часу. Поштује правила енглеског правописа и вежба и код куће	Разговор, посматрање, усмено изражавање, активност на часу, залагање у групном раду, интеракција у одељењу, прецизност усменог изражавања, константне белешке о напредовању, диктати, сликовни диктати, десетоминутне провере, писмене вежбе, домаћи задаци, ученички радови.	Корелација са предметима српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, физичко васпитање, природа и друштво, чувари природе, грађанско васпитање, верска настава.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет:МАТЕМАТИКА** **Годишњи фонд часова: 180** **Недељни фонд часова:5**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Блок бројева до 1000 Геометријски објекти и њихови међусобни односи Мерење и мере	Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика.	- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу; - да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад; - да ученици стичу способност изражавања	- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава; - да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању; - да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;	- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења; - да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања; - успешно обављају све четири рачунске операције до 1000; - упозната својства операција користе за рационалније (лакше) рачунање; - умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција; - успешно решавају текстуалне	Знати: - низ бројева до 1000; - табличне случајеве операција (напамет); таблицу сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања, таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења; - јединице за дужину, масу и запремину течности; - својства рачунских операција. Умети: - читати, записивати и упоређивати бројеве прве хиљаде; - вршити четири основне рачунске операције у оквиру прве хиљаде; - користити при обављању рачунских операција упозната својства операција, као и специјалне случајеве операција (са нулом и јединицом); - израчунати вредност бројевног израза са највише три операције; - користити знаке за скуп и припадност елемента скупу; - решавати једначине (наведене у програму) на

		математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику; - да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима; - да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција; - да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе; - да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама. Ученици треба да: - савладају читање, писање и упоређивање природних	- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика;	задатке; - уочавају и умеју да цртају прав, оштар и туп угао; - знају да цртају паралелне и нормалне праве, квадрат, правоугаоник, троугао и кружницу (помоћу лењира, троугаоника и шестара); - знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла;	основу зависности између резултата и компонената операција; - решавати неједначине (наведене у програму) методом пробања; - решавати једноставније задатке са највише три операције; - записивати разломке (наведене у програму); - цртати углове (прав, оштар и туп); паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат, троугао и круг (помоћу одговарајућег геометријског прибора); - израчунати обим правоугаоника, квадрата и троугла; - користити уџбеник.

		бројева до 1000; - упознају римске цифре (I, V, X, L, C, D, M) и принцип читања и писања бројева помоћу њих; - упознају зависност резултата од компонената операције; - знају да израчунају вредност бројевног израза са највише три операције; - знају да одреде вредност израза са словима из дате вредности слова; - знају да решавају једноставније једначине у скупу бројева до 1000; - упознају и правилно записују разломке чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10; - формирају представе о правој и полуправој; - стичу			

		представе о подударности фигура (преко модела и цртања); - упознају мерење масе тела и запремине течности, као и нове јединице за време (година, век).			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Метода усменог излагања	**фронтални**	**уџбеник**
Метода разговора	**индивидуални**	**Радна свеска**
Метода рада с текстом	**групни**	**Лењир,шестар**
Метода демонстрације	**рад у пару**	**модели**
Метода писмених и графичких радова		**Цртежи,слике,таблице**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
излаже градиво, објашњава, демонстрира, мотивише, подстиче, усмерава, храбри, помаже, прати, диктира, отклања нејасноће, даје упутства за рад, упућује на активно коришћење уџбеника и правилно коришћење прибора за рад, проверава ниво усвојености знања	Стичу знања, математичку културу; посматрају, опажају и логички закључују, показују културне, радне, етичке и естетске навике; стичу способност изражавања математичким језиком у усменом и писменом облику	ученика пратимо и оцењујемо у одељењу индивидуално и групно: кроз разговоре и усмена испитивања, решавањем задатака објективног типа, који су најчешће припремљени као различите форме тестова знања, отвореног или затвореног типа, са различитим нивоима тежине задатака који мере различите нивое постигнућа, два су основна облика праћења и оцењивања знања: усмено и писмено, усмено праћење и оцењивање је неопходно јер се њиме сазнају важни подаци који се не могу сазнати писменим, усмено праћење и оцењивање знања ученика спроводимо на сваком часу без најаве, писмено праћење, проверавање и оцењивање постигнућа обавља се током целе наставне године,а након обрађених	српски језик ликовна култура пр.и друштво

		и увежбаних наставних целина, писмена провера знања ученика обавља се контролним и домаћим задацима, тестовима знања и другим облицима провере, редовним праћењем и проверавањем знања различитим облицима, и на основу више елемената добићемо објективну	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет:ПРИРОДА И ДРУШТВО** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова:2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
ПРИРОДА ↔ ЧОВЕК ↔ ДРУШТВО КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ НАШЕ НАСЛЕЂЕ МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ	упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.	- развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење; - развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу – завичају; - стицање елементарне научне писмености, њена функционална примењивост и развој процеса	- усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања; - развијање еколошке свести. - разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама; - коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу; - развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу	- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних елемената логичког мишљења; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; - интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва; - развијање основних научних појмова из природних и	- Зна да објасни карактеристике рељефа у окружењу - Знати својства воде, ваздуха и земљишта и њихов значај за живи свет и људске делатности - Именовати биљке и животиње из своје околине и њихове главне одлике - Груписати жива бића на основу њихових разлика и сличности - Користити научни речник, примерен узрасту, за описивање особина и понашања живих бића, материјала, појава и процеса - Уочавати разлике између живе и неживе природе и призвода људског рада - Увиђати везу између облика живих бића, њиховог начина живота и станишта - Стећи навике одговорног односа према живим бићима Развијање правилног и активног односа према средини у којој се живи - Знати појмове везане за оријентацију у простору и времену

		учења; - оспособљавање за сналажење у простору и времену;		друштвених наука; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; - развијање основних елемената логичког мишљења;	- Препознавати различите облике кретања, њихове основне карактеристике и уочавати узроке неких облика кретања - Уочавати како и када тела падају, клизају се и котрљају наниже - Посматрати и истраживати промене у окружењу кроз једноставне огледе и исказивати своја запажања - Уочава и описује појаве, промене и процесе у природи, формулише питања, слободно исказује своја предвиђања, интересовања и даје предлоге - Зна јединице за време (скунд, минут, сат, дан, седмица, месец, година, деценија, век, миленијум) - Зна да се оријентише према Сунцу и географској карти Уочава облике рељефа, воде, насеља, саобраћајнице, границе - Ученик сазнаје како откривамо прошлост: материјална, писана, усмена и обичајна. - Развијање свести о чувању и неговању остатака прошлости.

					- Ученик одређује ближу и даљу прошлост - Упознаје свој завичај и његову културну и историјску прошлост - Упознаје ликове из наших народних песама, приповедака и бајки - Повезаује догађаје из прошлости са местом и временом догађања. Зна знамените људе свог краја - Сазнаје специфичне промене материјала под топлотним и механичким утицајима - Упознаје електричну проводљивост воде, водених раствора и ваздуха - Зна да је ваздух - топлотни изолатор. - Упознаје се са магнетним својствима материјала и њиховом употребом - Ученик се упознаје са особинама становништва свог краја - Сазнаје своја права, правила група, уважава их и живи у складу са њима - Упознаје производне и непроизводне делатности

					људи и њихову међузависност. - Упознаје се са особинама села и града, њиховом повезаношћу, зависношћу и међуусловљеношћу. - Упознаје се са понашањем на саобраћајницама: прелазак преко улице - пута, кретање дуж пута, истрчавање на коловоз, коришћење јавног превоза, вожња бициклом, игра поред саобраћајница; именовање и препознавање на географској карти

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
монолошка	Фронтални	уџбеник
дијалошка	индивидуални	Радна свеска
текстуаллна	Групни	графофолије
Метода демонстрације	рад у пару	књиге, часописи,енциклопедије
Пис.рад		Наст.листић
Партиципативне методе учења .		аудио-визуелни и електронски медији
Решавање проблем-ситуација		
Кооперативне методе учења		
Интерактивне методе		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
преношење информација, излагање градива, презентација садржаја; вођење наставног процеса; постављање циљева часа: планирање садржаја, облика, метода и средстава рада; подстицање стручне интеракције у функцији ученичког сазнавања; пружање информација ученицима из дате области, без обзира да ли су предвиђене наставним програмом или не; примена разноврс-их начина за развијање, подстицање и одржавање радозналости и интересовања за интелектуални рад код ученика; процењивање ученика и њиховог сазнајног напредовања, понашања и личности; процењивање наставног процеса процењивање сопственог рада;	Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика); Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; Процењивање - самостално одмеравање; Груписање - уочавање сличности и различитости ради класификовања; Праћење - континуирано посматрање ради запажања промена; Бележење - записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; Практиковање - у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; Експериментисање - намерно модификоване активности, огледи које	праћење и вредновање треба обављати континуирано уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним способностима; обавеза учитеља је да организовањем наставе- учења, утиче мотивационо и подстицајно на развој способности ученика уз максимално коришћење диференцираних захтева и интересантних начина рада у циљу поштовања права на различитост, како у нивоу предзнања ученика, тако и динамике развоја њихових потенционалних способности; поред мотивационог значаја, оцена би требало да представља и одраз квалитета испуњености постављених стандарда (знања, умења, ставова и вредности) у оквиру предмета.	Српски језик Музичка култура ликовна култура народна традиција чувари природе

	изводи сам ученик; Истраживање - испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последич-них односа; Сакупљање - прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; Стварање - креативна продукција; Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање, реализација и презентација; Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре.		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова:2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ ОРНАМЕНТИКА ПРОСТОР (ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ) ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА . ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ; ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА	Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.	- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи; - стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања; - увођење ученика у различите могућности комуникација;	- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности; - развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава; - развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности; - развијати сензибилитет за лепо писање - стварање услова за развијање свести о потреби чувања човекове	- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење; - стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава; - да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара; - да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;	- Усмеравање на креативну дораду - Развој маште и индивидуалног ликовног израза - Стварање и усхићење при откривању новог - Елементарно компо новање разноврсним материјалима кроз игру - Развијање смисла за компоновање - Маштовит прилаз приликом реализације линеарног ликовног израза - Сагледавање смисла композиције као целине - Развити елементарно обликовање мишљења - Развити лични ликовно-естетски сензибилитет - Схватање елемнтарних односа у композицији - Развијање маште на основу постојећих знакова и симбола - Компоновање помоћу словних и цифарских знакова - Развој маште и

			природне и културне околине, те активног учествовања у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.	- развијати моторичке способности ученика. - ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног естетског сензибилитета за медијуме, уз коришћење разних материјала за компоновање, покрет у композицији, орнаментику, простор, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору, плакат и ликовне поруке као могућност споразумевања;	комбинаторике -Упућивање на маштовит прилаз проблему (врсте и облици орнаментике) - Стицање знања о елементарним облицима и њиховим односима - Опажање и представљање облика у простору - Развијање креативних способности, субјективног мишљења и ликовног сензибилитета за простор - Способности за изражавање лавирним цртежом - Развијање визуелне перцепције и аперцепције и моторичких способности - Способности изражавања вајањем Потстицање стваралачког мишљења, смисла за оплемењивање простора - Развој маште у случајно насталим ликовним вредностима - Пут од идеје до реализације - Подстицање на лична решења међусобних ликовних порука

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
– Вербално-текстуалне методе (монолошка метода, дијалошка метода, метода рада са текстом);	Фронтални	уџбеник
Илустративно-демонстративне методе;	индивидуални	Радна свеска
Експериментално-практичне методе;	Групни или тимски	графофолије
Откривачка метода (хеуристички метод);	рад у пару	књиге, часописи,енциклопедије
– Проблемска метода.	екскурзије, посете локалитетима, музејима, галеријама, установама за образовање метника, уметничким атељеима; сусрете са уметницима и активно учешће у културним и метничким манифестацијама и активностима;	Наст.листић
		аудио-визуелни и електронски медији

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
упућује, објашњава, мотивише, подстиче, прати, обилази и усмерава у циљу подстицања креативности, маштовитости, демонстрира, храбри, помаже, коментарише њихов приказ естетско доживљаја, упућује на правилно коришћење материјала и средстава за рад, оспособљава за правилно оцењивање степена успешност урађеног, подстиче групни рад и рад у пару, као и развој љубави и интересовања за ликовну културу	опажа, уочава, креативно изражава, демонстрира, црта, слика, ваја, слаже, разлаже, лепи, облаже, комбинује, процењује и естетски вреднује радове других ученика, изводи огледе, сенчи, машта, израђује маске и костиме, прави играчке, црта , прави разгледнице и позивнице и исказује естетски доживљај на дату тему.	приликом оцењивања и вредновања креативности и естетских способности ученичког рада поштоваће се образовни стандарди, али и знање проткано осећајима или непосредним естетским доживљајем ученика; оцењивање и вредновање ће се вршити у оквиру сваке теме, јер неки ученици су успешнији у некој другој техници и са другим материјалом више у односу на друге теме;приликом оцењивања треба водити рачуна о томе да се избегава награђивање ученика за имитације, копирања и опонашања, већ инсистирати на подстицању самосталности и креативности	Српски језик Математика Природа и друштво Народна традиција Чувари природе Музичка култура Грађанско васпитање Верска настава

		У настави ликовне културе оцењује се активност ученика, процес рада и постигнути напредак, а вреднује и самовреднује резултат рада.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет:МУЗИЧКА КУЛТУРА** **Годишњи фонд часова :36** **Недељни фонд часова:1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.Извођење музике -певање -свирање 2.Слушање музике 3.Стварање музике	- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; - оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; - развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свога и других народа.	- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа; - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности. - певају песме по слуху; - изводе дечје, народне и уметничке игре; - свирају на дечјим музичким инструментима; - усвајају основе музичке писмености.	- неговање способности извођења музике (певање/свирање) - развијање љубави према делима уметничке и народне музике; -развијање и неговање сарадничких односа	- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - развијање критичког мишљења;	Ученик: -пева песме по слуху; -слуша и препознаје вредна дела уметничке и народне музике; -изводи дечје, народне и уметничке игре; Зна основе музичке писмености.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
- Вербално-текстуалне методе (монолошка метода, дијалошка метода, метода рада са текстом);	Фронтални	уџбеник
Илустративно-демонстративне методе;	Индивидуални	цд
Експериментално-практичне методе;	Групни или тимски	графофолије
Откривачка метода (хеуристички метод);	Рад у пару	аудио-визуелни и електронски медији
- Проблемска метода.		Наст.листић

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрира, свира, пева, подстиче ученике да певају, слушају, импровизује рукама, ногама, бројчано оцењује, прати напредовање ученика, развија естетски доживљај, машту, храбри.	Певају (по слуху), слушају, свирају, изводе дечје народне и уметничке музичке игре, повезују различите садржаје песама, препознају темпо, различите тонске боје (гласове и инструменте), опонашају звукове импровизацијом, креирају једноставне пратње за бројалице, песме; креирају покрете, драматизују, ликовно изражавају, праве дечје музичке инструменте...	Оцењивање је бројчано и у функцији је праћења напредовања ученика; да би се пратило напредовање ученика важно је да наставник упозна музичке способности сваког ученика, сваком ученику треба омогућити најбољи могући развој у оквиру васпитно-образовног рада, без погрешних реаговања; оцењивање је саставни део процеса учења и наставе , а треба да подржи учење и допринесе његовој успешности, оно захтева максимално реалне и објективне критеријуме у оцењивању сваког ученика појединачно, наставник треба да сагледа опште ангажовање и рад ученика и према томе да донесе адекватну и реалну оцену.	Српски језик Математика Природа и друштво Народна традиција Чувари природе Грађанско васпитање Верска настава

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет:ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ** **Годишњи фонд часова :108** **Недељни фонд часова:3**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Атлетика Вежбе на справама и тлу Ритмичка гимнастика и народни плесови Основи тимских игара -здравствено васпитање -елементарне и штафетне игре	Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.	- стицање моторичких способности; - развој и усавршавање моторичких способности; - стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање ради разумевања значаја и - суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја; - развијање координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге; - формирање и овладавање елементарним облицима кретања - "моторичко описмењавање"; .	- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела; - формирање морално-вољних квалитета личности; - стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине. - задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром; - стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика; - стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан	- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада; - стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;	- Побољшање издржљивости и вољних особина, истрајности - Развијање осећаја за временске одлике кретања - Развијање способности брзог кретања - Развијање брзог реаговања, снаге мишића ногу - Развијање такмичарског духа - Да дете стиче моторичка умења у природним облицима кретања - Да јача мишиће ногу и руку - Да развија спретност и оријентацију - Да се придржава правила Развијање такмичарског духа и упорности - Проширивање кретног искуства вођења лопте - Развијање локомотроне и манипулативне спретности - Да зна да тапка лопту „бољом“ и „слабијом“ руком - Развијање статичке снаге

			живот и рад		свих мишића тела, упорности, борбености и свесне дисциплине - Да се придржава правила - Да негује коректне односе међу супарницима - Развијање брзине кретања, брзине кретног реаговања и снаге мишића ногу - Увежбавање тимске игре - Развијање спретности брзине кретне реакције и издржљивости - Да дете овлада рационалном техником бацања са акцентом на синхронизовано деловање горњих и доњих екстремитета - Развијање брзинске (експлозивне) снаге руку и раменог појаса - Стимулисање унутрашњих органа и издржљивости - Да овладају вештином ношења терета - Јачање и истезање свих мишића тела Проширивање кретног искуства новим облицима кретања - Развијање издржљивости и стимулисање рада унутрашњих органа - Да зна да је хидијена здравље. Да утичу на унапређивање личне хидијене и хигијенских и

					радних услова и елиминисање штетних утицаја на здравље - Утврђивање вештине комбинованог кретања - Развијање прецизности и спретности - Развијање осећаја за равнотежу и координацију покрета - Развијање осећаја за естетско кретно изражавање - Развијање мишићне снаге руку и раменог појаса - Да научи да се правилно држи пуним натхватом - Утврђивање навика пењања - „Меким“ доскакивањем амортизује удар са подлогом - Развијање способности сналажења у простору, развијање координације, повећање покретљивости кичменог стуба и јачање телесних мишића - Јачање мишића ногу и ножних зглобова - Развијање способности спретног и стабилног извршавања задатака у условима игре и такмичења - Развијање способности процењивања просторних и временских одлика кретања - Овладавање новом кретном акцијом у сарадњи са другим - Неговање сарадничких

					односа - Развијање способности спретног и стабилног извршавања у условима које намеће игра - Проширивање кретног искуства „валцер“ кораком - Овладавање новим плесним садржајем Социјализација ученика путем непосредне телесне комуникације

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Вербално-текстуалне методе (монолошка метода, дијалошка метода,	**фронтални**	**уџбеник**
демонстративна методе;	**индивидуални**	**цд**
Експериментално-практичне методе;	**Групни или тимски**	**аудио-визуелни и електронски медији**
Откривачка метода (хеуристички метод);	**рад у пару**	**креда, модел метра, лоптице, лопта**
пр.вежб.		**ластиш, ниска греда, кутије, мање гајбе**
		штоперица
		конопац за надвлачење, медицинке
		струњаче, козлић

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
демонстрира вежбе обликовања, усмерава ученике на самостално извођење истих, организује рад у групама са различитим задацима, контролише шта је ученик од постављених задатака остварио, прилагођава вежбање индивидуалним могућностима ученика, подстиче моторичке способности учиника и упућује их да у слободно време смостално вежбају, развија физичку кондицију код ученика и поставља здравствено- хигијенске навике, води рачуна о безбедности ученика на вежбалишту	хода, трчи, скаче, прескаче, скаче удаљ и увис, баца, хвата, правилно користи справе, изводи вежбе на тлу и вежбе равнотеже, користи реквизите у различитим облицима вежби, усваја елементе ритмичких вежби и народних плесова	вредновање и оцењивање постигнутих резултата и достигнућа ученика врши се током целе године, у току и након савладавања планираног програмског садржаја, а према наведеним елементима за четири тематске целине (стање моторичких способности, стање здравља и хигијенских навика, достигнути ниво моторних знања, умења и навика, однос према раду); наставник пажљивопрати и оцењује ученика тако да се добија потпуна слика о психофизичком стстусу сваког ученика, оцена треба да делује стимулативно на напредак ученика, поготову што је за овај узраст карактеристична велика заинтересованост за покрет и игру, у току праћења и оцењивања, треба ученике упознавати са циљем постигнућа	Српски језик Математика Музичка култура Народна традиција Грађанско васпитање Природа и друштво Ликовна култура

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: III **Наставни предмет: Верска нстава** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.Увод	Разговор о програму који ће се остваривати у трећем разреду и о начину рада	-да ученици схватају разлику створено-нестворено, појам бића и небича, личности и индивидуе.	-да разумеју Бога као личност - да разумеју да је свет створен ни из чега	одлазак на Литургију	-Да сагледа градиво којим ћемо се бавити током године
2.Бог је створио јединствени свет и то као многе конкретне врсте ни из чега	Указати на веру Православне Цркве да је Бог створио елементе природе (воду, ваздух, земљу, светлост) посебно, сва небеска тела посебно, као и сваку животну врсту посебно и то у различитим временским раздобљима и то ни из чега		-стварање света и човека као врхунац створене природе да буде у заједници са Богом-слободно		-Да препозна да је Бог створио све, па и нас, из љубави
3.Последице створености по природу и њено постојање	Надовезујући се на претходно поглавље, долази се до закључка да је свет по себи и својој природи потенцијално смртан (временско-просторна раздељеност бића), ако нема некога ко ће га ујединити чувајући његове разлике. Те разлике је створио Бог и то има онтолошке последице по бића, те смо и ми дужни да их поштујемо и чувамо. Упознавање деце са библијском историјом стварања човека са освртом на везу човека и претходно створене творевине иако се човек разликује. Ова се разлика огледа у слободи човека да жели да постоји слободно у односу на природу која га окружује као када воли коме				-Да се упознају са стварањем света по Библији

4.Стварање човека на крају свега створеног по „ икони и подобију „ Божијем 5.Евхаристија као свет у малом 6.Стварање света и човека у православној иконографији	жели вечност тј. бесмртност,те се стога не мири са његовом смрћу и губитком. На концу, човек има задатак да се брине о творевини узводећи је ка Богу. Опис литургијске структуре на основу кога ће се закључити да је човек створен са циљем да уједини сву природу и да је преко себе сједини са Богом чиме ће се превазићи смрт у природи, што значи да је човек створен свештеник у природи. Ово на основу библијског описа стварања. Православна иконографија природу увек доводи у вету са човеком и зависност од човека. Показујући иконе ученицима, треба указати на оне елементе који то потврђују. Природа никада није насликана самостална, већ је она увек орјентисана ка Христу или неком од светитеља (планине, дрвеће – увек је нагнуто ка Христу или светитељу).				-Да схвате да је свет створен и за човека, а исти да га принесе Богу -Ученик ће бити способан да научи да Исус Христос, иако физички одсутан, присутан је на Литургији као плод наше љубави према Њему. -Да разумеју православну икону Васкрсења и њена повезаност са Адамом и Евом

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
дијалошка		уџбеник
	фронтални	бојице
Графичко приказивње	индивидуални	бојанице
Рад на тексту	рад у пару	постери
	групни рад	иконе
		Компакт диск
		пројектор
		двд

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-организује гледање цртаног филма о стварању света -објашњава ученицима смисао ове библијске приче -објашњава значење непознатих речи и израза -учи ученике да певају песме	-посматрају -коментаришу библијску причу -цртају главне ликове -организују се по групама ради израде заједничке библијске приче -певају духовне песме	-Час треба искористити за обнову градива на креативан начин кроз игру, разговор, радионицу, и слично.	-српски језик -природа и друштво

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ** **Годишњи фонд часова :36** **Недељни фонд часова:1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Подстицање групног рада, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло Пријатељство и моралне дилеме у вези с тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж) Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање Заштита од насиља; ненасилно решавање сукоба Развијање моралног расуђивања	Подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика трећег разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.	У образовно-васпитном раду на реализацији овог предмета разликујемо неколико основних задатака: - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима; - подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности; - оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге; - развијање свести о потреби уважавања различитости и особености; уочавање и превазилажење	- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима; - подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности; - оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба; - развијање и неговање еколошке свести; - развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности; -развијање и неговање појма пријатељства.	- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;	Ученик: -ради у групи,договара се и сарађује са вршњацима и одраслима; -разуме сопствене потребе и потребе других; -уважава различитост и особеност,превазилази стереотипе везане за пол,узраст,изглед, понашање,порекло; -ненасилно решава сукобе; -упознаје,уважава и остварује дечја права; -развија и негује еколошку свест; -развија појам пријатељства.

Развијање еколошке свести; брига о животињама и биљкама Евалуација		стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло; - оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба; - развијање појма пријатељства; - оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама; - оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању; - оспособљавање ученика да активно доприносе развоју школе по мери детета.			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Вербално-текстуалне методе (монолошка метода, дијалошка метода,	Фронтални	Уџбеник
демонстративна метода;	Индивидуални	ЦД
Експериментално-практичне методе;	Групни или тимски	Аудио-визуелни и електронски медији
Откривачка метода (хеуристички метод);	Рад у пару	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Води развојно- подстицајну размену, подстиче и одржава интересовање и сазнајну мотивацију ученика динамичном сменом различитих видова експресије (игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета...), помаже ученицима да формирају позитивну слику о себи, да стекну самопоуздање, и да осете да кроз процес размене са другима обогаћују своју личност, подржава ученике када им је тешко да се изразе или слушају, и отворен је да чује и оно што није у складу са његовим вредностима без критиковања и процењивања.	Искуствено учење, откривање и сазнавање о себи и другима; кроз размену и кроз игру истражују разноврсна , дивергентна решења за проблеме са којима се суочавају, активно раде и активно слушају.	Ученици се не оцењују класичним школским оценама нити пореде, већ наставник својим понашањем, начином рада и односом према деци демонстрира вредности које жели да његови ученици усвоје. -Ученици се оцењују описно. Критеријуми за оцењивање су : редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес наставе.	Српски језик Математика Музичка култура Народна традиција Природа и друштво Ликовна култура Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 3. **Наставни предмет: НАРОДНА ТРАДИЦИЈА** **Годишњи фонд часова :36** **Недељни фонд часова:1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Традиционални занати	Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.	Усвајање елементарних знања о:разлици између фолклорног и актуелног окружења, и то кроз: - упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке, легенде, приче, песме, пословице); - упознавање са дечјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице итд.); - усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима (различити за сваки разред у првом циклусу); годишњем циклусу, и то кроз познавање: - основних	- упознавање са фолклорним веровањима као пратећим формама традиционалних заната, - упознавање карактеристичних обичајно-обредних облика понашања везаних за одређене традиционалне занате, - упознавање типичних традиционалних заната урбаних и руралних средина, - схватање значаја о чувању и неговању традиционалних заната.	запажање декоративних елемената обичаја и обреда везаних за верске и сезонске фолклорне празнике -активан додир са објектима традицијске културе -препознавање и разврставање традиционалних заната	Ученик: -разликује различите традиционалне занате.

		разлика између градског и сеоског начина живота, - основних сезонских радова, - основних обичајно-обредних радњи везаних за те радове, - основних и општих празника, - обичајно-обредних радњи везаних за те празнике. У трећем разреду у оквиру овог изборног предмета, наставља се развијање тема из прва два разреда (Питај своју баку, Радови и празници, Зимски хлебови и пролећно биље; Биљке и Кућа) и додаје им се нов носећи мотив у оквиру теме Традиционални занати. Циљ и задаци: - развијање знања о фолклорним			

		празницима, биљкама, хлебовима и кући - дому, - познавање разлика између отвореног и затвореног простора (ливада - кућа), - упознавање различитих традиционалних заната у окружењу, -- упознавање са фолклорним веровањима као пратећим формама традиционалних заната, - упознавање карактеристичних обичајно-обредних облика понашања везаних за одређене традиционалне занате, - упознавање типичних традиционалних заната урбаних и руралних средина, - схватање значаја о чувању и неговању традиционалних заната.			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Вербално-текстуалне методе (монолошка метода, дијалошка метода,	фронтални	уџбеник
демонстративна методе;	индивидуални	цд
Експериментално-практичне методе;	групни или тимски	аудио-визуелни и електронски медији
Откривачка метода (хеуристички метод);	рад у пару	слике, народна ношња
		илустације,слике боје

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник води и усмерава ученике, представља резултате рада, врши избор садржаја, активности, амбијента; користи различите изворе информација.	За остваривање циљева ученици ће се бавити различитим активностима – посматрање, сакупљање материјала и података, упоређивање, класификовање, бележење, објашњење, коришћење података, самостално и групно истраживање.	Сагледавање општег ангажовања ученика као и његовог рада и на основу тога истаћи бројчану оцену.	Српски језик Математика Музичка култура Грађанско васпитање Природа и друштво Ликовна култура Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Трећи **Наставни предмет: Чувари природе** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
ЖИВОТНА СРЕДИНА ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину	- препознавање негативних појава у човековом односу према животној средини (квалитет воде, ваздуха, земљишта, хране, биљног и животињског света);	- васпитавање ученика да чува и уређује простор у коме живи и учи; - стицање навика одговорног понашања према животињама; - развијање интересовања и способности за активно упознавање и чување животне средине;	- разумевање појава везаних за непосредну животну средину; - уочавање узрочно-последичних веза у животној средини; - уочавање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа; - развијање правилног става и критичког мишљења. - решавање једноставних проблем-ситуација - самостално и у тиму;	Ученик: -препознаје негативне појаве у човековом односу према животној средини; -чува и уређује простор у коме живи и учи; -се одговорно понаша према животињама; -чува животну средину.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Вербално-текстуалне методе (монолошка метода, дијалошка метода		Уџбеник
демонстративна методе;	фронтални	Цд
Експериментално-практичне методе;		аудио-визуелни и електронски медији
Откривачка метода (хеуристички метод);	индивидуални	слике, народна ношња
	групни или тимски	илустације,слике боје
	рад у пару	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник води и усмерава ученике, представља резултате рада, врши избор садржаја, активности, амбијента; користи различите изворе информација.	За остваривање циљева ученици ће се бавити различитим активностима – посматрање, сакупљање материјала и података, упоређивање, класификовање, бележење, објашњење, коришћење података, самостално и групно истраживање	Сагледавње општег ангажовања ученика као и његовог рада и на основу тога истаћи бројчану оцену	Српски језик Математика Музичка култура Грађанско васпитање Природа и друштво Ликовна култура Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: Трећи	**Наставни предмет: Руке у тесту**	**Годишњи фонд часова: 36**			**Недељни фонд часова: 1**
Тематски садржај програма	**Циљ наставног предмета**	**Задаци наставног предмета**			**Исходи**
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

-Испитајмо нека својства ваздуха, воде и смеша (раствора), или онога што удишемо, пијемо и једемо. -Да ли је боца празна? -Ветроказ. -Мали замрзивач. -Како сачувати лед. -Водена турбина. -Потопи једрењак. -Плива - тоне јаје. -Направи магнет. -Да ли вода проводи електричну струју? -Да ли ће заједно да падну на земљу (кликери различитих величина, једнаке коцке од дрвета, пластике и стиропора...)? -Шта најбрже пада: лист, лоптица или авион - све од хартије? -Како нам помаже Земљина тежа? **-Мерење времена. Пешчани сат.**	-Развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање; -Развијање радозналости и истраживачких способности; -Развијање основних елемената критичког и логичког мишљења; -Развијање дечијих интересовања и интелектуалне активности - Формулисање питања, постављање хипотеза и исказивање претпоставки за решавање проблема; -Подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и записе о изведеним огледима	формирање елементарних научних појмова из природних наука; - уочавање важних особина, објеката или појава које се испитују; - препознавање неких критеријума за класификацију објеката и живих бића, на основу уочених особина; - постављање хипотеза, односно, исказивање претпоставки за решавање проблема; - извођење једноставних огледа; - уочавање узрочно-последичних веза између појава и процеса у окружењу и изведеним огледима; - решавање једноставних проблем-ситуација, самостално и у тиму;	- подстицање истрајности и сарадње, у покушајима заједничког постављања и решавања проблема; - развијање критичког односа према информацијама, које се добијају чулима	развијање способности истраживања појава у окружењу, - задовољење сопствене радозналости трагањем за одговорима на различите начине (постављањем питања, хипотеза, испробавањем...) ;	зна да изводи огледе самостално и у групи, -уочава и разуме узрочно-последичне везе између појава у природи; -зна основне појмове из природних наука; -уочава важене особине објеката или појава које се испитују; -уме да класификује појмове према неком одређеном својству; - задовољава своју радозналост на различите начине: посматрањем, истраживањем, кроз самосталну активност и добро осмишљен поступак, -зна да реши проблемске ситуације; -проучава, анализира и критички вреднује информације о појавама из непосредног окружења -зна основне јединице за мерење дужине,масе и запремине; - зна својство електрицитета и наелектрисавања тела; -зна како настаје сенка и њена својства; -уочава и разуме промене на живим бићима;

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Д – дијалошка **Фронтални, индивидуални,** **М – монолошка** **групни рад,** **ПР – метода писаних радова** **рад у пару** **МПР-метода практичних радова** **ВЕ – вербална** **ЕК-експериментална** **ИА – игровне активности** **ИЛ – илустративна** **ТЕ – текстуална** **КМ – компаративни метод** **ИЛД – илустративно демонстративна** **Х – херуистичка**	**Фронтални, индивидуални** **групни рад** **рад у пару**	**Предмети и узорци материјала, Лопатице, лупа, тегле...потребан прибор и материјал за огледе** **Текстови, упитници, Радни-наставни лисови,Уџбеник,свеске** **штампани, аудио-визуелни и електронски** **медији; посебно аутентични природни и друштвени извори као** **најверодостојнији показатељи стварности, појава и процеса у** **свету у коме живимо**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-Води и усмерава ученике у свим етапама истраживачког рада: приликом постављања питања и хипотеза, предлагања огледа, њиховог извођењаи представљања резултата рада, -врши корелацију садржаја кроз остале предмете где је могуће	- посматра, сакупља материјале и податке, упоређује, класификује, бележи, замишља и поставља огледе, објашњава, користи податке, представља оно што је виђено и урађено, поставља једноставне моделе, дискутује о резултатима и даје предлог за нове експерименте, учествује у самосталном и групном истраживању; -изводи огледе и експерименте самостално и уз помоћ; -анализира посматране појаве, снимке и фотографије о природним појавама -активно учествује у разговору и дискусији и доноси закључке; -активно учествује у мерењу масе,дужине и запремине на објектима из непосредне околине - показује, посматра, проналази, препознаје, евидентира, именује појаве и промене у окружењу	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Прир. и друш: Оријентација у простору и времену(Кретање промена положаја у простору и времену, просторне (напред, назад, горе, доле, лево, десно) и временске одреднице Кретање свуда око нас, Покретање и заустављање предмета (гура,вуче,подиже), Кретање у различитим срединама и по различитим подлогама (брзина и правац кретања), Утицај облика предмета на његово кретање, клизање и котрљање; Прир и друш: Нежива природа (Вода,ваздух, земљиште, сунце); Материјали (Својства материјала); Математика:Мерење и мере (Поредити, процењивати и мерити дужину: стопом, кораком, метром, центиметром); Ликовна култура: Облици и њихови квалитети

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _IV__ **Наставни предмет: _СРПСКИ ЈЕЗИК__** **Годишњи фонд часова: _180** **Недељни фонд часова: _5___**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
1. КЊИЖЕВНОСТ **(ЛИРИКА ЕПИКА ДРАМА НАУЧНО-ПОПУ- ЛАРНИ И ИНФОРМ. ТЕКСТОВИ)** 2. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА **(УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ ПИСМЕНО ИЗРА- ЖАВАЊЕ)** 3. ЈЕЗИК **(ГРАМАТИКА ПРАВОПИС ОРТОЕПИЈА)**	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине	Ученици треба да се оспособе: - за читање наглас и у себи као увод у разговор о тексту; - за усмерено читање (са претходно датим задацима); - за откривање карактеристика ликова (поступци, речи, изглед, особине), радњи, догађаја, природних појава и описа - за уочавање језичко-стилских слика - за читање усклађено с врстом и природом текста (лирски, епски, драмски, научно-популарни, новинарски); - за варијације у темпу, јачини и интонацији гласа и на логичко паузирање у читању;	**развијати жељу за учењем, радозналост, љубав према књигама -развијати хуманост, широкогрудост (великодушност), прихватање разлика -схватити значај и лепоту уметности, развијање маште -развијати код ученика способност запажања детаља разним чулима, уочавање поређења - упознавање антологијских дела светске дечје књижевности, развијање естетских осећања, развијање маште, инвентивности и толеранције --**	**-оспособљавати ученике да своје ставове и утиске аргументовано износе - оспособљавање ученика за критичко размишљање и просуђивање - развијати код ученика способност за уочавање: део-целина и оспособљавати их да примерима илуструју своје ставове : самостални приступ анализи песме,текста, издвајање детаља из целине и од детаља склапати целину, развијање љубави према природи,изражајно читање**	**Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу . 1. ГОВОРНА КУЛТУРА У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:** 1СЈ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1СЈ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1СЈ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења" или „скандирања" 1СЈ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвај ања значај них делова или занимљивих детаља 1СЈ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања),

		- за усмерено читање у себи: брзо схватање садржине, тражење одговарајућих података о лику, опису, осећањима и начину њиховог приказивања - за казивање напамет поетских и прозних целина и одломака - за сценске импровизације - за уочавање и тумачење песничких слика, тока радње, главних ликова и основних порука у књижевном делу; - за уочавање значајних појединости у опису природе (откривање чулних дражи: визуелних, акустичних, кинетичких, тактилних, мирисних и др.) - за указивање на значајна места, изразе и речи којима су изазвани поједини утисци	**-запажање позитивних особина код других, солидарност, дружељубивост, љубав према природи : критички однос према моралним особинама: скромност, истрајност, великодушност, стрпљење, упорност, доброта, храброст, правичност, хуманост, честитост, одлучност, самопоуздање, вера у сопствену снагу ,односи у породици праведност, превртљивост, недоследност тврдичлук, завидљивост, ускогрудост, -поштовање родитеља, уважавање животног искуства, развијати код ученика самокритичност**	**-развијати способност запажања и закључивања, логичког просуђивања уочавање узрочно-последичних односа,** **- развијати љубав према епској народној поезији** **- оспособљавање ученика за анализу и синтезу у тумачењу књижевних дела; оспособљавање за компаративну анализу** **- оспособљавање за схватање смисла уметничких слика и исказа, да откривају поруке дела, да самостално анализирају и процењују уметничка дела -, подстицање луткарског стваралаштва -Основно описмењавањен**	добро распоређујући основну информацију и додатне информације 1СЈ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1СЈ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју 1СЈ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став **2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ** **У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:** 1СЈ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличког и латиничког текста 1СЈ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1СЈ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту

		у поетским, прозним и драмским текстовима; - за уочавање и именовање садржинских целина у прозним текстовима- за стварање плана; - за запажање чинилаца који у разним ситуацијама делују на поступке главних јунака; - за уочавање и тумачење израза, речи и дијалога којима су приказани поступци, сукоби, драматичне ситуације и њихов узроци, решења и последице; -за препознавање дужине стиха према броју слогова; -за уочавање персонификације као стилског средства; - за уочавање сликовитости као обележја песничког пејзажа;	**- развијати смисао за медијску културу** **- развијање језичког и литерарног сензибилитета, развијање љубави према књижевности, стицање уметничког укуса** **-Развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;** **-Развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и Унапређује;** **-Навикавање на редовно праћење и критичко**	**ајмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;** **-Оспособља-вање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникацио-ним ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);** **-Развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;** **-Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво**	1СЈ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1СЈ.1.2.5. одређује основну тему текста 1СЈ.1.2.6. разуме дословно значење текста 1СЈ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1СЈ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате **3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ** **У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:** 1СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1 СЈ.1.3.2. уме да се потпише 1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункциј ским знаком 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1СЈ. 1.3.5. пише кратким

		-за усвајање основних обележја лирских песама; -за уочавање теме и идеје у епском делу -за уочавање фабуле, хронолошког реда догађаја -за усвајање појмова: приповедач, приповедање, дијалог, монолог, опис у епском делу; - усвајање основних обележја романа за децу; Ученици треба да се оспособе: -за уочавање речи које у говору и писању мењају свој основни облик (промењиве речи)- без дефиниција и захтева за променом по падежима и временима; -за уочавање речи које задржавају свој основни облик у свим ситуацијама (непромењиве	**процењивање емисија за децу на радију и телевизији; подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; Подстицање,неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);** **-Васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредност** **-Развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.**	**усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;** **-Увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);** **-Оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање свестрано тумачење и вредновање књижевноумет-ничких дела разних жанрова;** **-Упознавање,читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;**	потпуним реченицама једноставне структуре 1 СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1 СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије) **4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА** **У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:** 1СЈ. 1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1 СЈ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1 СЈ.1.4.3. препознаје врсте реченица по

		речи) без именовања врсте тих речи; за усвајање појма глаголског предиката; -за усвајање појма субјекта -за уочавање речи у функцији атрибута уз именицу и именичког скупа речи; -за усвајање реда речи у реченици; -за усвајање глагола; -за усвајање појма и препознавање збирних и градивних именица; род и број; -за уочавање значења, рода и броја у реченици- присвојних и градивних придева; -за усвајање појма и препознавање личних заменица у функцији субјекта у реченици; -усвајање главних (основних) и редних бројева;	**Основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; развијање сазнања о вредности тимског рада, рад у групи - развијање правописне културе развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује**	**-Поступно, систематично и доследно оспособљава-ње ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;** **-Развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне);** **Поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;** **-Поступно и систематично оспособљава-ње ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште,**	комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) **У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:** 1 СЈ.1.4.4. препознаје антонимију 1СЈ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.) **5. КЊИЖЕВНОСТ** **У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:** 1СЈ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1 СЈ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1 СЈ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1 СЈ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту

		појам и препознавање у реченици; -појам и основна значења презента, перфекта и футура; -за замену глаголских облика у времену лицу и броју; -за усвајање управног и неуправног говора; Ученици треба да се оспособе: -за употребу великог слова у писању имена држава и покрајина и њихових становника, имена насеља (градова, села) и њихових становника; -за писање управног и неуправног говора (сва три модела); -за правилну употребу и писање наводника и заграда; -за писање присвојних придева		**филм);** **-Усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;** **- П подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; Подстицање,негов ање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна , језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.); одстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; Подстицање,негов ање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна , језичка,**	**Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на <u>средњем нивоу.</u>** **2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ** **У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:** 1СЈ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту ј е пауза, место логичког акцента; кој и део текста треба прочитати брже, а кој и спорије 1СЈ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1СЈ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1СЈ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детаљ који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1СЈ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову

		изведених од властитих имена (-ов, -ев, -ин, -ски); -за писање сугласника Ј у придевским облицима на -ски и у личним именима и презименима; -за писање скраћеница типа итд. сл. нпр. и скраћеница које означавају имена држава; Ученици треба да се оспособе: -за уочавање наглашених и ненаглашених речи: вежбе у изговарању акценатских целина; вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору ученика; -за изговор свих сугласника и гласовних група у складу са књижевнојезичком нормом Ч, Џ, Ћ Х, -дс, -ио, -ао.. -за уочавање диференцијалне функције акцента у речима истог гласовног		**рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);** **-развијање способности запажања и закључивања, правилног писања реченица** **- развијање способности запажања и примене стеченог знања основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; Подстицање и**	намену 1СЈ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1СЈ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1СЈ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1СЈ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни 1СЈ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације **3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ** **У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ** **ученик/ученица:** 1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1 СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и

		састава, а различитог акцента; Ученици треба да се оспособе: -за препричавање текста са променом граматичког лица; -за причање према самостално одабраној теми; -за препричавање текста у целини и по деловима-по датом плану, по заједнички и самостално сачињеном плану; -причање у дијалошкој форми, уношење дијалога, управног говора у структуру казивања; -за настављање приче инспирисане датим почетком; -за састављање приче по слободном избору мотива; -за описивање слика које приказују пејзаже,		**развој способности деце и ученика; Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;** **-Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот**	места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве *(-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки);* правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1 СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1 СЈ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1 СЈ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1 СЈ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1 СЈ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1 СЈ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синониме (нпр. да избегне понављање) 1 СЈ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) 1СЈ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са

		ентеријере, портрете --за извештавање о обављеном или необављеном задатку у школи или код куће- у облику одговора на питања; -за ортоепске вежбе: увежбавање правилног изговора речи, израза, реченица, пословица, брзалица, загонетака, питалица, краћих текстова; -за диктате: са допуњавањем, изборни, слободни, контролни; -за лексичке и семантичке вежбе: грађење речи-формирање породице речи; изналажење синонима и антонима, уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и туђице-њихова замена језичким станда рдом; основно и			основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење) 1СЈ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира **4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА** **У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:** 1СЈ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1СЈ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1СЈ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1СЈ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1СЈ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски

		пренесено значење речи; за синтаксичке и стилске вежбе: састављање и писање реченица према посматраним предметима, слици и задатим речима; састављање и писање питања о тематској целини у тексту, на слици, у филму; писање одговора на питања; -за преписивање реченица у циљу савладавања правописних правила; за коришћење уметничких, научнопопуларних и уметнички текстова као подстицаја за сликовито казивање ; вежбе за богаћење речника и тражење погодног израза; уопштено и конкретно казивање; промена гледишта; уочавање и отклањање безначајних			предикат 1СЈ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику **У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:** 1СЈ.2.4.8. препознаје синонимију 1СЈ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава **5. КЊИЖЕВНОСТ** **У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:** 1СЈ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1СЈ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1СЈ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1СЈ.2.5.4. одређује карактеристичне особине,

		појединости и сувишних речи у тексту и говору; отклањање празнословља; отклањање нејасности и двосмислености; увежбавање технике израде писменог састава; посматрање, уочавање и избор грађе; -за анализу домаћих задатака на часу; писање побољшане верзије састава.			осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1СЈ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1СЈ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1СЈ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту **Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме <u>на напредном нивоу.</u>** **2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ** **У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:** 1СЈ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1 СЈ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела,

					графички приказ) 1СЈ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста *vs.* мишљења учесника у догађају) 1 СЈ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст 1СЈ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1СЈ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.) 1СЈ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста) **3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ** **У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ**

					ученик/ученица: 1СЈ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1 СЈ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1СЈ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1 СЈ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1 СЈ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1 СЈ.3.3.6. издваја пасусе **4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА** **У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/учпеница:** 1СЈ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)

					1СЈ.3.4.2. уме да промени облик промењљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1СЈ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин **У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:** 1СЈ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени 1 СЈ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу **5. КЊИЖЕВНОСТ** **У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:** **5. КЊИЖЕВНОСТ** **У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:** 1СЈ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1СЈ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1СЈ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Д – дијалошка **М – монолошка** **ПР – метода писаних радова** **ВЕ – вербална** **ДР – драматизација** **ИА – игровне активности** **ИЛ – илустративна** **ТЕ – текстуална** **КМ – компаративни метод** **ИЛД – илустративно демонстративна** **Х – херуистичка**	**ФР – фронтални** **И – индивидуални** **ГР – групни** **П – рад у пару**	**Читанка,"Поуке о језику",Наставни листови,радни листови,апликације,илустрације,CD -дискови,CD-плејер,плакати,енциклопедије,часописи за децу,ви-део-пројектор,компјутер,интернет,вежбанке,свеске...**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-организује наставни процес -поставља(логичка) питања -подстиче ученике на стваралаштво -интерпретира усмено објашњава -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке -развија интересовања ученика - организује радна часу,мотивише, даје објашњења,посматра, даје сугестије, води разговор,показује, упућује,демонстрира,активира ученике,поставља питања,вреднује одговоре,коригује,подстиче ученикена размишљање изакључивање	-Писање, читање и цртање -Игра словима, сликама и речима Осмишљавање приче, говорне вежбе инспирисане догађајем -Прати,посматра,уочава ,описује,процењује,запажа,учествује у,истраживачким активностима ученика,коментарише, размишља,закључује,проналази решења,самостално ради, обнавља,истражује,повезује,групише,анализира	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Ликовна култура Музичка култура Народна традиција Физичко васпитање Математика Природа и друштво

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: четврти **Наставни предмет: енглески језик** **Годишњи фонд часова: 72 часа** **Недељни фонд часова: 2 часа**					
Тематски садржај прог.	**Циљ наставног предмета**	**Задаци наставног предмета**			**Исходи**
	Циљ наставе страног језика на млађем	**образовни**	**васпитни**	**функционални**	**Ученик препознаје**

1. Модул 1 ***О мени*** **Наставне јединице:** **1) То је робот** **2) Породица** **2. Модул 2** ***Људи*** **Наставне јединице:** **3) Летење** **4) Упомоћ!**	**школском узрасту је да оспособи ученика да комуницира на основном нивоу страним језиком,,у усменом и писаном облику о темема из његовог непосредног окружења.** **Настава страног језика треба да :** **-подстакне потребу за учењем страних језика,** **-подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика,** **-олакша разумевање других и различитих култура и традиција,** **-стимулише машту,креативност и радозналост,** **-подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.** **Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући друге,стиче свест о значају свог језика и културе у контакту са другим језицима и културама.Ученик развија радозналост ,истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.** **Задаци на нивоу језичких вештина:** **Ученик треба да:** **-препознаје гласове у говорном ланцу,акценат,ритам и интонацију,** **-разуме вербални садржај уз помоћ невербалне комуникације,** **-разуме кратке дијалоге,приче и песме о познатим темама које чује уживо или са аудио-визуелних записа,**	**Именовање и писање назива чланова породице, описивање особа. Именовање боја, способности, делова тела и изражавање припадања. Употреба садашњег простог времена, као и have got и садашњег трајног врмена, императива и присвојних придева. Читање кратких текстова и дијалога везаних за описивање физичког изгледа, осећања и делова тела. Употреба модалног глагола can.**	**Однос према ужој и широј породици. Понашање у самопослузи, ресторану и фразе које се користе приликом упознавања и изражавања могућности да се нешто уради. Обавезе у кући, помоћ родитељима као и организовање слободног времена. Културолошке разлике везане за конзумирање хране.**	**Употреба основног вокабулара везаног за породицу и кућу и конверзација на тему самостално и уз помоћ. Казивање свакодневних активности и описивање физичког изгледа и осећања особа. Креативно прављење дијалога на тему које вештине поседујемо. Увежбавање писања и израда граматичких вежби – допуни. Примена садашњег простог времена. Изражавање обавезе и способности употребом модалног глагола can.**	**енглеске гласове, препознаје и пише слова енглеског алфабета, речи и реченице везане за тему школа. Разуме кратке дијалоге и учествује у њима. Разуме значење кратких текстова и уме да их чита. Реагује адекватно на личне поруке везане за тему. Учествује у свим активностима на часу. Даје основне информације о себи и окружењу самостално и уз помоћ. Казује време на сату, идентификује предмете у учионици, представља себе и другове. Поштујући правопис преписује, допуњава и пише краће реченице у вези са темама Препознаје основне граматичке елементе. Схвата везу између свог залагања и постигнућа. Уме да говори о свакодневним активностима и свом хобију. Уважава културолошке разлике.**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: четврти **Наставни предмет: енглески језик** **Годишњи фонд часова: 72 часа** **Недељни фонд часова: 2**

часа					
Тематски садржај програма	**Циљ наставног предмета**	**Задаци наставног предмета**			**Исходи**
3. Модул 3 ***Околина*** **Наставне јединице:** **5) Живот** **6) Време** **4. Модул 4** ***Куповина*** **Наставне јединице** **7) Места** **8) Корпа**	**-разговетно изговара гласове акцентује речи,поштује ритам и интонацију при говору и читању,** **-даје основне информације о себи и свом окружењу,самостално и уз наставникову помоћ,** **-описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама,** **-репродукује,сам или у групи,кратке рецитације или бројалице и познате песме.** **Усмено изражавање** **Ученик треба да:** **-разговетно изговара гласове акцентује речи,поштује ритам и интонацију при говору и читању,** **-даје основне информације о себи и свом окружењу,самостално и уз наставникову помоћ,** **-описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама,** **-репродукује,сам или у групи,кратке рецитације или бројалице и познате песме.** **Интеракција** **Ученик треба да :** **-реагује вербално и невербално на постављена упутства и питања,** **-поставља једноставна питања,** **-изражава допадање и недопадање,** **-учествује у заједничким активностима на часу,** **-поставља питања и тражи разјашњење када нешто не разуме.**	**ОБРАЗОВНИ** **Савладавање вокабулара везаног за спортове, одлазак у природу, причање прича, активности у слободно време. Писање кратке приче и описивање неке авантуре. Упортеба садашњег врмена, прилога за учесталост, предлога за место и some-any. Писање разгледнице и кратког писма.**	**ВАСПИТНИ** **Истицање потребе бављења спортом и другим активностима. Развијање такмичарског духа. Истицање потребу читања књига и одласка у библиотеку. Анализирање телевизијског програма и филмских жанрова. Указивање на начине комуникације прилиом одласка на путовање.**	**ФУНКЦИОНАЛНИ** **Неговати и подстицати течну комуникацију на енглеском језику и могућност краћег самосталног излагања везаног за тему. Израда кратких састава на тему омиљени спорт или игра, басна, омиљени ТВ програм. Подспешивање активног учешћа у свим активностима и праћење сопственог напретка. Употреба садашњег врмена, прилога за учесталост, предлога за место и some-any.**	**Ученик препознаје енглеске гласове, препознаје и пише слова енглеског алфабета, речи и реченице везане за тему школа. Разуме кратке дијалоге и учествује у њима. Разуме значење кратких текстова и уме да их чита. Реагује адекватно на личне поруке везане за тему. Учествује у свим активностима на часу. Даје основне информације о себи и окружењу самостално и уз помоћ. Казује време на сату, идентификује предмете у учионици, представља себе и другове. Поштујући правопис преписује, допуњава и пише краће реченице у вези са темом школа. Препознаје основне граматичке елементе. Схвата везу између свог залагања и постигнућа. Уме да говори о свакодневним активностима и свом хобију. Користи облике компарације придева да изрази поређење особа и ствари. Казује датуме и прави распоред часова.Уважава културолошке разлике.**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: четврти **Наставни предмет: енглески језик** **Годишњи фонд часова: 72 часа** **Недељни фонд часова: 2 часа**

Тематски садржај прогр.	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

5. Модул 5 *Слободно време* Наставне јединице 9) Она је висока 10) Брже 6. Модул 6 *Приче* Наставне јединице 11) Он је био застрашујућ 12) Планови	Писмено изражавање Ученик треба да : -поштујући правопис,преписује,допуњава и пише речи и краће реченицеу вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем, -пише личне податке(име,презиме и адресу), -прави спискове са разлишитим наменама(куповина,прославе рођендана,обавезе у току дана...), -допуњава честитку. Знања о језику Ученик треба да: -препознаје основне граматичке елементе, -користи језик у складу са нивоом формалности и комуникативне ситуације(нпр. Форме учтивости), -разуме везу између сопственог знања и залагања и постигнућа у језичким активностима	ОБРАЗОВНИ Именовање придева за описивање физичког изгледа, активности у слободно време. Описивање људи и животиња усмено и у писаном облику. Правилана употреба компарације придева. Увођење и увежбавање прошлог врмена глагола и обнављање садашњих времена.. Обнављање компарације придева. Израда различитих вежбања како би се нове граматичке партије лакше усвојиле.	ВАСПИТНИ Неговање љубави према природи, околини, житотињама и потребе правилног односа према свету око нас. Упућивање ученика на коришћење Интернета као додатног извора информација, фотографија и видео материјала. Вођење телефонског разговора на енгеском језику. Правила понашања у Зоо врту. Потреба групног рада, подстицање узајамне сарадње у оквиру одељења и групе	ФУНКЦИОНАЛНИ Стварање језичке компетенције за усмену и писмену комуникацију о наведеним темама. Учествовање у активностима на часу које симулирају говорне ситуације. Употреба енглеског језика да се говори о себи на основу примера из уџбеника. Писање кратких састава на тему животиње, љубимци, неки догађај. Течно читање и поштовање граматичких модела при говору и писању. Израда граматичких вежбања која систематизују градиво обрађено у четвртом разреду.	Ученик препознаје енглеске гласове, препознаје и пише слова енглеског алфабета, речи и реченице везане за тему школа. Разуме кратке дијалоге и учествује у њима. Разуме значење кратких текстова и уме да их чита. Реагује адекватно на личне поруке везане за тему. Учествује у свим активностима на часу. Даје основне информације о себи и окружењу самостално и уз помоћ. Казује време на сату, идентификује предмете у учионици, представља себе и другове. Поштујући правопис преписује, допуњава и пише краће реченице у вези са темом школа. Препознаје основне граматичке елементе. Схвата везу између свог залагања и постигнућа. Уме да говори о свакодневним активностима и свом хобију. Користи облике компарације придева да изрази поређење особа и ствари. Казује датуме и прави распоред часова.Уважава културолошке разлике.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
комуникативна	фронтални	Уџбеник Smart Junior 4, радна свеска, ЦД и ЦД-РОМ уз уџбеник
интерактивна	индивидуални	Флеш картице предмети у учионици, бројеви
кооперативна	у пару	Предмети из непосредног окружења
ТПР	у групи	Бојице, фломастери
дијалошка	у низу	Аудио материјал везан за тему
демонстративна		Флип постер
аудио-лингвална		илустрације
диктат		Маказе, лепак
сликовни диктат		Распоред часова
језичке игре		Играчке

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес, мотивише ученике, развија интересовања ученика, итерпретира, демонстрира, поставља питања, показује на илустрацијама, чита, пише на табли, користи аудио запис. Уводи нове језичке садржаје користећи слике, апликације, илустраије, писани текст и ЦД. Подстиче обнављање језичких садржаја кроз различите активности ученика. Иницира рад у пару и групи, надгледа и усмерава активности ученика. Оцењује.	Учествује у креирању правила понашања на часу, слуша инструкције, понавља речи и изразе које наставник уводи и коригује изговор, сарађује са другим ученицима у заједничким активностима, разликује енглески алфабет од српске азбуке, памти нове речи и богати речник. Црта, увежбава писање, чита хорски и индивидуално. Прати, понавља и вежба. Преписује, допуњава. Учи и прикупља информације. Уочава културолошке разлике. Развија позитиван став према страном језику. Учествује у групном раду и раду у пару. Труди се да што више учествује у свим активностима на часу. Поштује правила енглеског правописа и вежба и код куће	Разговор, посматрање, усмено изражавање, активност на часу, залагање у групном раду, интеракција у одељењу, прецизност усменог изражавања, константне белешке о напредовању, диктати, сликовни диктати, десетоминутне провере, писмене вежбе, домаћи задаци, ученички радови	Корелација са предметима српски језик, ликовна култура, музичка култура, математика, физичко васпитање, природа и друштво, чувари природе, народна традиција, грађанско васпитање, верска настава.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _IV_ **Наставни предмет: _Математика_** **Годишњи фонд часова: 180__** **Недељни фонд часова: __5__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	-СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА:
1. Скуп природних бројева 2. Мерење и мере 3. Површина	Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика.	– да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу; – да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатнсоти (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад; – да развија ученикову способност посматрања,	-Указивати на уредно и правилно записивање цифара, подстицање ученика на тачност изражавања - Подстицати ученике на упорност, системати-чност, тачност и уредност у раду - Развијати тачност, уредност и прегледност, поступност у раду. - Подстицање ученика на уредност и прегледност писања бројева у таблици месних вредности. Развијање позитивног става према	-Развијати мишљење, пажњу, памћење, закључивање, запажање односа међу бројевима - Развијати способност уочавања, логичког мишљења, поступности - Оспособити ученике да самостално броје, записују цифрама и речима бројеве до 100 000 и одређују претходнике и следбенике задатих бројева - Оспособити ученике да самостално записују задане бројеве у таблице месних вредности. - Развијати смисао логичког повезивања	Основни ниво: -МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој. МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде. МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде. МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом. МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}(n \leq 10)$ и препозна његов графички приказ. МА.1.3.2. уме да израчу половину, четвртину десетину неке целине

		опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења; – да развија радне, културне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава; – да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања; – да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању; – да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост,	математици и подстицати интерес за стицањем нових знања и вештина. - Подстицати ученике на континуирано учење и мотивисати их за постизање још бољег успеха . Оспособити ученике за објективно процењивање свог рада и знања. Развијати коректан однос међу ученицима Развијати уредност, прецизност и упорност у раду . Развијати самосталност, самопоуздање и осећај одговорности . Јачати свест о потреби редовног учења и рада, подстаћи интересовање за	апстрактних објеката у једну целину. - Развијати способност тачне, брзе и прецизне примене усвојених правила и стеченог знања - Ученике подстицати на даље напредовање у раду . Усавршавати јасноћу и тачност у писменом и усменом изражавању. Развијати критичност у процени резултата - Оспособљавати ученике за алгоритамски приступ у решавању проблема,тј. за рашчлањивање поступка решавања на поједине кораке који следе један за другим по	Средњи ниво - МА.2.1.1. уме да примен својства природних броје (паран, непаран, највећ најмањи, претходни, следећ број) и разуме декадни броји систем. МА.2.1.2. уме да одре десетицу, стотину и хиља најближу датом броју. МА.2.1.3. сабира и одузим рачуна вредност израза. МА.2.1.4. рачуна вредно израза с највише две операциј МА.2.1.5. уме да решава једначине МА.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b}$ $(b \leq 10,\ a < b)$ када је графички приказан на фигури подељеној на b делова. МА.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{1}{n}$ $(n \leq 10)$. Напредни ниво: -МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака. МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и

		упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад; – да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика; да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику; – да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;	самостално вежбање. Оспособити ученике за објективно процењивање сопственог рада и знања. Развијати тачност,поступност, уредност и прегледност у раду. Развијати уредност, прецизност и упорност у раду. Развијати самосталност, самопоуздање и осећај одговорности. Јачати свест о потреби редовног учења и рада. Развијати осећај за прецизно мерење, тачно и уредно записивање вредности Утицати на развијање усменог и писменог	тачно утврђеном ред Развијати технике писменог сабирња и одузимања четвороцифрених, петоцифрених и шестоцифрених бројева Оспособити ученике да самостално писмено сабирају иодузимају вишецифрене бројеве. Развијати способност тачне, брзе и прецизне примене усвојених правила и стеченог знања. Оспособљавати ученике за тачну и уредну писмену примену стеченог знања Оспособљавати ученике за манипулисање словима по	одузимања и уме да их примени. МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми. МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом. МА.3.3.1. уме да прочит формално запише и графич прикаже разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$). МА.3.3.2. зна да израчуна део $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и користи то у задацима МЕРЕЊЕ И МЕРЕ: -Основни ниво: -МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама. МА.1.4.2. зна коју јединицу м употреби за мерење запремине течности (l, dl, ml). МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t).

		– да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција; – да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе; да оспособи ученике за прецизност у мерењу, ц ртању и геометријским конструкцијама -коришћење таблице КЛАСА за лакше писање и читање вишецифрених бројева -одређивање месне вредности цифре у декадном запису бр. проширивање знања о усменом и писменом сабирању у скупу N_0, када је збир	описивања објеката у простору Развијати усмено и писмено описивање мреже коцке и квадра Подстицати ученике на континуирано учење и мотивисати их за постизање још бољег успеха. Оспособити ученике за објективно процењивање свог рада и знања Усавршавати радне навике, упорност и марљивост у решавању задатака. Развијати такмичарски дух и коректан однос према другима Развијати самосталност, самопоуздање и	законима рачунских операција. Оспособити ученике за самостално решавање непознатог броја Оспособљавати ученике за манипулисање словима по законима рачунских операција и користити правила о неједнакости. Развијати критичност у процени сопствених резултата. Оспособити ученике да множе и деле бројеве Оспособити ученике да множе и деле бројеве Развијати способност писменог множења и дељења бројева до милион,	МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме Средњи ниво: МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама. МА.2.4.2. зна јединице за време (секунду, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама. МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање. МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање. МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке Напредни ниво: МА.3.4.1. зна јединице за време (секунду, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама. МА.3.4.2. претвара

		цифара на истој позицији мањи од 10 -проширивање знања о усменом и писменом сабирању у скупу N_0, када је збир цифара на истој позицији већи од 10 -прошир. знања о усм.и пис. одузимању у скупу N_0, када је вредност цифре умањеника већа од вредности цифре умањиоца на истој позицији -прош. знања о усм.и пис. одуз. у скупу N_0,када је вредност цифре умањен. мања од вреднос.цифре умањиоца на истој п. -утврђивање узајамне везе између операција саб. и одуз. -провера тачности рачунања супротном операцијом -саб. и одуз. помоћу бројевне полуправе -утврђивање својстава оперција саб. и	осећај одговорности. Јачати свест о потреби редовног учења и рада.	развијати пажњу и памћење Развијати способност писменог множења и дељења вишецифрених бројева једноцифреним (на дужи и краћи начин) Развијати способност писменог множења и дељења бројева до милион. Развијати пажњу, памћење и запажање Развијати способност тачне, брзе и прецизне примене усвојених правила и стеченог знања. Оспособљавати ученике за тачну и уредну писмену примену стеченог знања Оспособити ученике за самостално	јединице за мерење запремине течности. МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе. ГЕОМЕТРИЈА Основни ниво: МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност). МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе. МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица. МА.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица. Средњи ниво: МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни. МА.2.2.2. претвара јединице за мерење

		одуз.; зависност збира од промене саб.,замена места саб.,здруживање саб.,нула као саб.,нула као умањилац, непроменљивост (сталност) збира и разлике -коришћење табела, слика, графикона за читање и израчунавање података, коришћењем операција саб. и одуз. -примена знања у различитим задацима -прош. знања о усм. и пис. множењу и дељењу у скупу N_0 -овладавање поступцима множења и дељења -изграђивање сигурности и спретности усм. и пис. рачунања -научити уч. да раде проверу резултата у извршеној рачунској операцији -оспособљавање		решавање задатака са више рачунских операција Оспособљавати ученике за примену знања о мерењу површине Оспособити ученике да самостално мере и израчунавају површине Развијати логичко закључивање на основу посматрања. Развијати способности препознавања предмета облика квадра из непосредне околине. Развијати логичко закључивање на основу посматрања. Развијати способности препознавања предмета облика	дужине. МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе. МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама. МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама. МА.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама Напредни ниво: МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање. МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника. МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника. МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама. Образовни стандарди

		уч. за то да у текстуалним задацима уочавају мат. релације у разним ситуацијама и обратно- да мат. апстркције примењују у одгов. жив. ситуацијама -постепено откривање идеје функције -формирање појма изводљивости операција множ. и дељења -упознавање и коришћење сва три облика изражавања аритметичких правила: процедуралног (пример по пример), рето-ичког (језичка форма) и симболичког (формулом) -овладавање својствима операција мн. и дељ.: замена места чинилаца, здруживање чин., улога 0 и 1 при мн. и дељ., мн. и дељ. збира и разлике бројем,		коцке из непосредне околине. Развијати способности препознавања односа величина правокутника у квадру Оспособити ученике за практичну примену формуле за израчунавање површине омотача коцке и квадра Примењивати знања стечена претходним школовањем. Развијати способности мишљења, пажње, логичког закључивања и памћења. Оспособљавати ученике за примену математичких појмова у свакодневном животу.	представљају знања, вештине и умећа која ученици треба да поседују на крају одређене школске године или на крају одређеног циклуса образовања. Сами стандарди осмишљени су због лакшег оцењивања ученика али и да сви ученици добију једнака знања. Стандарди су показатељ наставницима на кључне исходе и компетенције које треба да остваре код ученика,а ученицима су показатељ да одвоје битно од небитног, да покажу своје знање и да се труде да пређу на следећи ниво. Стандарди су подељени на три различита нивоу у току образовања: ОСНОВНИ НИВО-на овом нивоу описани су захтеви који представљају основни ниво знања, вештина и умења које ученик мора да постигне. Очекује се да ће 80% и више ученика достићи и престићи овај ниво. СРЕДЊИ НИВО- вештине, знања и умења које има просечан ученик, очекује се да ће 50% и више ученика постићи овај ниво. НАПРЕДНИ НИВО-дати су захтеви које морају да савладају ученици који ће највероватније бити најуспешнији у даљем,

		зависност производа од промене чин. и сталност производа -примена својстава операције мн. у практичном рачунању -читање и састављање простих и сложених израза -израчунавање вредности израза с више операција -одређивање вредности израза са словом, за дату вред. слова -упоређивање вредности израза без израчунавања -решавање текстуалних задатака састављањем израза -састављање текстуалних задатака на основу датог израза -увођење идеје о слову х као симболу променљиве која може узимати вредности из дефинисаног		Ученике подстицати на даље напредовање у раду. Усавршавати јасноћу и тачност у писменом и усменом изражавању. Развијати критичност у процени сопствених резултата Оспособљавати ученике за практичну примену усвојених формула и поступака. Изграђивати способност примене знања у решавању задатака	средњошколском образовању. Очекује се да ће 25% ученика достићи овај ниво. ОСНОВНИ ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ МАТЕМАТИЧКИХ ЗНАЊА И УМЕЊА УЧЕНИКА Знати: - низ природних бројева; - својства рачунских операција; - понашање нуле при сабирању и множењу и јединице при множењу; - јединице за површину; - формуле за површину квадрата, правоугаоника, коцке и квадра; Умети: - читати, записивати и упоређивати природне бројеве; - придруживати природним бројевима тачке бројевне полуправе; - читати и састављати изразе са више операција и израчунавати њихову

		скупа вредности -састављање једначина према услову задатка -решавање јед. са целобројним решењима извођењем одговарајућих рачунских операција -реш. нејед. провером вредности, таблично, на основу решавања одговарајуће једначине -сагледавање својства рачунских операција решавањем једначина и неједначина -трансфорисање сложених једначина у једноставнији облик -решавање сложенијих јед. и нејед. по аналогији с налажењем вредности сложеног израза -примена јед. и нејед. у решавању текстуалних задатака			вредност; - вршити четири основне рачунске операције у скупу природних бројева; - користити при обављању рачунских операција упозната својства тих операција ради лакшег и бржег рачунања; - уочавати зависност између резултата и компонената рачунских операција; - читати и писати разломке (наведене у програму); - решавати једначине и неједначине упознатих облика; Завод за унапређивање образовања и васпитања - самостално проверити тачност извршене рачунске операције, као и решење једначине или решење неједначине; - решавати текстуалне задатке (састављањем израза, односно помоћу једначине); - израчунавати површину квадрата, правоугаоника, коцке и квадра; - коректно записивати

		-издвајање дела фигуре која је подељена на једнаке делове-упознавање са разломцима облика а/б, а<б и бе (1,2,3,...10, 100, 1 000, 10 000...) -правилно записивање и читање разломака -упоређивање разломака са истим имениоцем или са истим бројиоцем помоћу модела -прим. стеч. зн. при трансформацији једне мерне јед. у другу -упоређивање површи по величини -схатање и разумевање појма мерења површи, запремине -одређивање површине преклапањем датом јед. мере -упознавање јединица за површину, запремину -познавање			решење задатка (у свесци или на табли); - користити уџбеник.

		међусобних односа јединица мере -познавање односа дужинских и одговарајућих површинских и запреминских јединица -примена јединица мере за израчунавање површина и запремина различитих геометријских облика -увиђање да се површина правоугаоника и квадрата може израчунати ако су нам познате њихове дужине страница -примена јед. за површину приликом израчунавања површине правоугаоника и квадрата -уочавање разлике измеђуповршине и обима прав. и квад. примена знања у различитим животним			

		ситуацијама -препознавање облика тела састављеног од кведра или коцки(облика квадра или коцке) -разликовање слике геометријског тела квадра и коцке од њихових модела и самих геометријских тела -прављење модела квадра и коцке -упознавање елемената квадра и коцке -упознавање особина квадра и коцке -дефинисање шта је квадар а шта коцка -анализа мрежа површи квадра и коцке -разликовање мрежа које могу или не могу да буду мреже површи коцке -правилно цртање мреже површи: најпре коцке, а затим квадра,			

		употребом прибора за цртање -одређивање површине квадра и коцке путем збира површина свих страна квадра, тј. коцке (путем збира површина правоугаоника, тј. квадрата) -одређивање збира дужина свих ивица квадра и коцке -примењивање познатих јединица за површину ($1m^2$, $1dm^2 1cm^2$) приликом израчунавања површине квадра и коцке као и примена сречених зн. у рачунским операцијама -примењивање површине и збира дужина свих ивица квадра и коцке у свакодневним ситуацијама НАПОМЕНА: обавезна су четири једночасовна школска писмена задатка са			

		једночасовним исправкама			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Д – дијалошка **М – монолошка** **ПР – метода писаних радова МПР-метода практичних радова** **ВЕ – вербална** **ЕК-експериментална** **ИА – игровне активности** **ИЛ – илустративна** **ТЕ – текстуална** **КМ – компаративни метод** **ИЛД – илустративно демонстративна** **Х – херуистичка**	**ФР – фронтални** **И – индивидуални** **ГР – групни** **П – рад у пару**	**Математика 1 и 2,Радна свеска,наставни-радни листови, апликације,илустрације,слике,модели коцке,квадра,мо-дели мера за површину,запремину,графофолије,графос-коп,видео-пројектор, CD-дискови, CD-плејер, к омпјутер, интернет, вежбанке, свеске, прибор за геометрију.**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организовањем учења мотивисати и подстицати способности ефикасним и подстицајним методама доћи до начина који омогућава усвајање знања која представљају основу за успешно савладавање градива.	Стичу знања, математичку културу; посматрају, опажају и логички закључују, показају културне, радне етичке и естетске навике; стичу способност изражавања математичким језиком у усменом и писменом облику.	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Српски језик Музичка култура Ликовна култура Природа и друштво Физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: IV **Наставни предмет: Природа и друштво** **Недељни фонд часова: 2** **Годишњи фонд часова: 72**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	ВАСПИТНИ	
Наставна тема: 1. МОЈА ДОМОВИНА – ДЕО СВЕТА 2. СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ 3. ИСТРАЖУЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ 4. РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА 5. ОСВРТ УНАЗАД - ПРОШЛОСТ	Основна сврха изучавања интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице. Наставни предмет Природа и друштво развија код деце сазнајне способности, формира основне појмове и постепено гради основе за систем појмова из области *природе, друштва* и *културе.* Истовремено, стичу се знања, умења и вештине које им омогућавају даље учење. Активним упозна- вањем природних и друштвених појава и процеса, подстиче се природна радозналост деце. Најбољи резултати постижу се уколико деца самостално истражују и искуствено долазе до сазнања спознају свет око себе као природно и друштвено окружење. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују. Преко интер- активних социјалних активности они упознају себе, испољавају своју индивидуалност; уважавајући различитости и права других, уче како треба живети заједно. Усвајањем елементарних форми функционалне писмености, омогућује се стицање и размена	-да ученици формирају појам државе; да уоче основне симболе свих држава; -да ученици упознају своју државу и њен географски положај; да се упознају са појмовима *континенти, океани и полуострво* -Да ученици упознају своју државу и њен рељеф да се ученици упознају са воденим богаством Србије; да усвоје појам слива -Усвојити појам климе и уочити карактеристике климе Србије -Обновити и проширити знања о становништву и његовим правима -Да ученици прошире знања о живој природи и уоче начин њене поделе; да усвоје појам *царство;* -да уоче на основу чега се врши подела живе природе на царства;	– развијање основних научних појмова из природних и др- уштвених наука; – развијање основних појмова о ширем природном и др- уштвеном окружењу – завичају и домовини; – развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; – развијање способности запажања основних својстава материјала, објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;	– развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; – развијање основних елемената логичког мишљења – развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; – оспособљавање за самостално	Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу: 1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица: 1ПД. 1.1. прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД. 1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД. 1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД. 1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД. 1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД. 1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима 2. ЕКОЛОГИЈА У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица: 1ПД. 1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе

	информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење. Примена наученог подстиче даљи развој - детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи и свету који га окружује и омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота. Општи циљ интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и др- уштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.	да уоче значај чувања живе природе -Обновити знања о биљкама и животињама; кроз практичне активности повезати знања о биљкама и животињама као и знања о царствима. -Разумети повезаност и међусобну условљеност живе и неживе природе -Развијање способности уочавања фактора који угрожавају биљни и животињски свет. Препознавање угрожених врста и брига о њима. -Упознати ученике како држава Србија штити живи свет на својој територији. Научити правила понашања у заштићеним подручјима -Упознавање ученика са пореклом култивисаних биљака и домаћих животиња. -Код ученика развити способност уочавања и разумевања повезаности услова	– развијање елемената логичког мишљења; – стицање елементарне научне писмености, њена функционална примењивост и развој процеса учења; – оспособљавање за сналажење у простору и времену; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама; – коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у комуникацији и другим интеракцијским односима; – развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу	учење и проналажење информација; – интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва; – стицање елемената научне писмености и стварање основа за даље учење; – усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања; – развијање еколошке свести и навика здравог живљења	1ПД. 1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса 1ПД. 1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 3. МАТЕРИЈАЛИ У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица: 1ПД. 1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД. 1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД. 1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1ПД. 1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД. 1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД. 1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре. Услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха 4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ У области КРЕТАЊЕ И

		живота и прилагођености живих бића. -Схватити да је човек део живе природе; учити основне сличности и разлике са врстама животињског -Упознати основне делове тела -Упознати ученике са начином здравог живота -Уочити разлику између рада животиња и човека; схватити свесност као основну карактеристику људског рада. -Уочити и разумети да живот и рад човека зависи од природних и друштвених фактора. -Ученици треба да схвате шта су природна богаства, како се сврставају и како их људи користе. -Да ученици упознају изворе енергије и њихову класификацију; да уоче обновљиве и необновљиве изворе енергије -Усвојити појам сировина и начин на који се долази до	и културном наслеђу; чување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину - Применити стечена знања из природе и друштва у непосредном окружењу.		ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица: 1ПД. 1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД. 1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД. 1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца 1ПД. 1.4.4. знајединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век 1ПД. 1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара 5. ДРУШТВО У области ДРУШТВО ученик/ученица: IПД. 1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови IПД. 1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД. 1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу 1ПД. 1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД. 1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља 6. ДРЖАВА СРБИЈА И

		материјала, упознати се са недовољно искоришћеним изворима енергије. -Разумевање важности заштите о природних богатстава -Уочити везу између услова живота и делатности људи -Усвајање знања о историјским изворима односно начинима на које можемо упознати прошлост -Да ученици разумеју ток настанка и развоја српске државе; да се оријентишу на линији времена. - Понављање и проширивање знања о династији Немањића. Усвајање појмова властелин, владар и упознавање са изгледом друштвеног живота у време Немањића - Да ученици разумеју и повежу даље догађаје у српској држави; ; да се упознају са условима живота српског народа под турском влашћу - да ученици стекну знања о Првом и Другом српском			ЊЕНА ПРОШЛОСТ У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица: 1ПД. 1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД. 1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД. 1. 6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво 1ПД. 1..6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости . 1ПД. 1. 6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД. 1. 6.6. зна шта су историјски извори и именује их . Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу. 1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/учениа: I ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1 ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака,

		устанку; да разумеју и повежу даље догађаје у српској држави; ; да стекну знања о значајним догађајима после Другог српског устанка - да усвоје знања о догађајима у Првом и Другом светском рату; да усвоје знања о значајним догађајима између два светска рата; да разумеју и повежу даље догађаје у српској држави; да усвоје знања о најзначајнијим догађајима у послератној историји; да ученици разумеју и повежу даље догађаје у српској држави - Уочити како настаје кретање, открити узрок и последице, извршити генерализацију. Открити шта утиче на пређено растојање. Открити шта утиче на клизање тела. Направити клатно и открити шта утиче на његову брзину. Открити шта утиче на величину сенке и			животиња и људи I ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића 1 ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића I ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту 1 ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници 2. ЕКОЛОГИЈА У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица: I ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1 ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса I ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1 ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити 3. МАТЕРИЈАЛИ У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица: 1 ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање I ПД.2.3.2. зна да су

		висину звука. - Упознати начин добијања материјала и њихова основна својства - Разумети електрицитет као особину материјала и нека његова својства - Усвојити појам смеше и уочити неке њене особине			различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава 1 ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1 ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њиховуупотребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала I ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјалм од оних промена материјала при којима не настају други материјалм 4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица: 1 ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски 1 ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља

					1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена 5.ДРУШТВО У области ДРУШТВО ученик/ученица: 1 ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова I ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама I ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности 6. ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица: 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1 ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора -

					рељефа, вода, климе и делатности људи 1ПД.2.6.4. зна редослед којим су сејављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад 1 ПД.2.6.6. препознаје основна културна и друштвена обележја различитихисторијских периода 1 ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу. 1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица: I ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима 1 ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића 3. МАТЕРИЈАЛИ У области МАТЕРИЈАЈТИ ученик/ученица:

					1 ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи 1 ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу 4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица: 1 ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова 5.ДРУШТВО У области ДРУШТВО ученик/ученица: 1 ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима I ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују 6. ДРЖАВА СРБИ.ЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица: 1ПД.3.6.1. зна шта је претходило. а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Најефикасније методе учења у настави предмета Природа и друштво јесу оне методе које ученика стављају у адекватну активну позицију у процесу стицања знања. Потребно је стварање ситуација учења у којима ће доћи до изражаја различите активности ученика које омогућују различите начине учења. Пог- одне су различите методе учења – наставе. *Партиципативне методе* учења поред стицања знања омогућују развој способности и вештина, а посебно доприносе развоју когнитивних процеса , захваљујући делању – практиковању одређених радњи. *Решавање пробпем-ситуација* које доводе до когнитивног конфликта погодују развоју мисаоних способности. *Кооперативне методе* учења омогућују социјалне акгивности на заједничким задацима, велики степен личног ангажовања и сналажење у социјалном контексту. *Интерактивне методе,* од рада у пару до тимског рада, омогућују разне облике социјалне партиципације и обогаћивање с опственог искуства кроз размену са другима. *Амбијентално учење* омогућује реалан контекст (животни простор) за упознавање природе или друштва, односно света око нас. Променљивост амбијента обезбеђује сагледавање исте ствари са различитих аспеката,, у различитим околностима и различитим појавним формама. Д – дијалошка М – монолошка ПР – метода писаних радова МПР-метода практичних радова РПС-решавање проблемске ситуације ВЕ – вербална ДР – драматизација ИА – игровне активности ВФ – вођена фантазија ИЛ – илустративна ТЕ – текстуална КМ – компаративни метод Х – херуистичка ИЛД – илустративно демонстративна Е – експримантална	ФР-фронтални рад ИН-индивидуални рад ГР-групни рад ПР-рад у пару	У – уџбеник РС – радна свеска ИЛ – илустрације ФТ – фотографије ПР – презентација ФМ – филм КС – карта Србије,Европе ЗС – зидне слике ; глобус, заставава и слике застава, новчанице, пасоши, химна, енциклопедије предмети и узорци материјала, прикупљене биљке, Лопатице, лупа, тегле...потребан прибор и материјал за експерименте(огледе)... Текстови,упитници,Радни-наставни лисови,Уџбеник,свеске штампани, аудио-визуелни и електронски медији; посебно аутентични природни и друштвени извори као најверодостојнији показатељи стварности, појава и процеса у свету у коме живимо

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
организује наставу – учење, утиче мотивационо и подстицајно на развој способности ученика- -поставља (логичка) питања -показује у тексту, на карти -демонстрира -даје практичне инструкције са повратном информацијом како би се исправиле грешке -прати напредак ученика (Праћење и вредновање- оцењивање треба обављати континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима, оцењивање усагласити са одредбама правилника о оцењивању ученика основне школе)	– Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних кар-актеристика); – Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – Процењивање – самостално одмеравање; – Груписање – уочавање сличности и различитости ради класи - фиковања; – Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – Бележење – графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – Практиковање у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума са материјалом из природног и друштвеног окружења; – Стварање – креативна продукција; – Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање, реализација и презентација. Већина циљева и задатака овог наставног предмета постиже се кроз непосредну истраживачку активност деце уз ненаметљив подстицај и подршку учитеља.	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...) -посматрање -праћење ангажовања ученика -продукти ученикових активности -белешке -задовољство ученика на часу -домаћи задаци	Српски језик Математика Музичка култура Ликовна култура Народна радиција Грађанско васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: __IV____ **Наставни предмет: _Ликовна култура__** **Годишњи фонд часова: _72_____** **Недељни фонд часова: _2___**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. КОЛАЖ, ФРОТАЖ, ДЕКОЛАЖ И АСАМБЛАЖ 2. ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ТРОДИМЕНЗИОНАЛНОМ ПРОСТОРУ И У РАВНИ (6+4) 3. СЛИКАРСКИ МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ (6+4) 4. ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ БОЈЕ (6+4) 5. ЛИНИЈА, ПОВРШИНА, ВОЛУМЕН, БОЈА, ПРОСТОР (16+8) 6. АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ	Циљ в|аспитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.	-упознавање ученика с материјалима за цртање, усвајање појма *скица*, развијање способности ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи - развијање способности ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи; примена стечених знања; развијање моторичких способности ученика -: повезивање ученичких знања о линијама, површинама и волумену у одређеном простору, подстицање ученика на	- разликују и повезују дводимензионалне и тро димензионалне облике; - граде искуства и критеријуме према захтевима програма, ликовних уметности и ликовних појава у животу; - усвоје знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја; - ускладе ликовни рад са другим медијима (з вуком,	- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи; да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење; - стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених	ОСНОВНИ НИВО Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу. У области МЕДИЈИ, МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, ● сликање, вајање) визуелних уметности изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ● описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ● У области ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ И САДРЖАЈИ (ТЕМЕ, МОТИВИ, ИДЕЈЕ...) ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: описује свој рад и радове

ПРОСТОР (6+4)		уочавање и представљање односа у простору, разумевање природних законитости - развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности, усвајање појмова *илустрација* и *илустратор,* упознавање ученика са захтевима које добра илустрација мора да испуни, усклађивање ликовног рада с другим медијима - развијање сензибилитета за лепо писање, разликовање дводимензионалних и тродимензионалних облика, упознавање ученика са животом и радом Гијо-ма Аполинера - развијање сензибилитета за лепо писање, развијање	покретом, литерарним изразом и сценским амбијенти-ма); - препознају ликовне технике - развијање и неговање културе међусобних односа, стварање услова за разумевање друштвених појава, развијање сензибилитета за лепо писање препознавање савремене уметности развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности, препознавање савремене уметности	појава; - стварати услове да ученици на сваком часу у процес у реализације садржаја користе технике и средства ликовно - визуелног изражавања; - развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности; - развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у само сталном изражавању коришћењем примерених техника и	других (нпр. исказује утисак) ● У области УЛОГА, РАЗВОЈ И РАЗЛИЧИТОСТ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, ● култура и периода зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени ● учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне ● уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу Следећи искази описују шта ученик/ученица зна

		љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности - упознавање ученика с техником фротажа, разликовање својстава различитих површина, упознавање с биографијом и радом немачког уметника Макса Ернста, развијање способности опажања код ученика - обрађивање појма *пејзаж*, подстицање ученика да уочавају и представљају односе у простору, упознавање ученика с биографијом и радом Винсента ван Гога, развијање осетљивости за ликовне вредности - развијање љубави према вредностима	развијање способности ученика за опажање облика, величина и положаја облика, помоћ ученицима у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава, упознавање ученика с техникама, материјалима, поступцима и терминологијом у вези с вајањем повезивање опажених информација и примена стечених знања, развијање љубави према вредностима израженим у свим видовима уметности, препознавање модерне, савремене	средстава; - развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности; - да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара; - да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу; - развијати сензибилитет за лепо писање; - развијати моторичке способности ученика.	и уме на средњем нивоу. МЕДИЈИ, МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и ● савремених медија, техника и материјала визуелних уметности образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) У области ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ И САДРЖАЈИ (ТЕМЕ, МОТИВИ, ИДЕЈЕ...) ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ● образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) У области УЛОГА, РАЗВОЈ И РАЗЛИЧИТОСТ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: лоцира одабрана уметничка дела у

		израженим у делима свих облика уметности, усклађивање ликовног рада с другим медијима, стварање интересовања и потребе за посећивањем изложби, музеја, галерија - усвајање појма волумен, разликовање отвореног и затвореног волумена, разликовање дводимензионалних и тродимензионалниих облика - разликовање дводимензионалних и тродимензионалних објеката, развијање способности за препознавање традиционалне, модерне и савремене уметности, развијање моторичких способности ученика - посматрање природних	уметности, повезивање опажених информација и примена стечених знања, развијање љубави према вредностима израженим у свим видовима уметности развијање љубави према вредностима израженим у свим видовима уметности развијање љубави према вредностима израженим у свим видовима уметности,	- помагање ученицима у самосталном изражавању коришћењем колаж технике - увођење ученика у нова искуства заснована на већ постојећим искуствима о колажу - препознавање савремене уметности, креативна игра различитим површинама, развој маште и индивидуалног ликовног израза, развој моторичких способности ученика увођење ученика у нова искуства заснована на већ постојећим искуствима о колажу, коришћење природних и вештачких материјала, препознавање	историјски и друштвени контекст НАПРЕДНИ НИВО Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу. У области МЕДИЈИ, МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених ● медија, техника и материјала визуелне уметности одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ● ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју У области ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ И САДРЖАЈИ (ТЕМЕ, МОТИВИ, ИДЕЈЕ...) ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику,

		облика и боја и повезивање опажених информација, помагање ученицима у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава - подстицање ученика да повезују опажене информације, помагање ученицима у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава - усвајање знања о основним и изведеним бојама, креативан практичан рад са односима боја - усвајање знања о основним и изведеним бојама, креативан практичан рад са односима боја, развијање способности ученика за препознавање		савремене уметности усвајање знања о ликовним техникама, препознавање ликовних техника, разликовање и повезивање дводимензионалних и тродимензионалних облика самостално изражавање коришћењем примерених техника и средстава, повезивање опажених информација, развијање способности за препознавање савремене, модерне и традиционалне уметности, развијање моторичких способности ученика проналажење детаља који	поступак) помоћу којих ● ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и ● принципе да би постигао одређени ефекат користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности ● (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других У области УЛОГА, РАЗВОЈ И РАЗЛИЧИТОСТ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ ученик/ученица: анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према ● културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...)

		традиционалне, модерне и савремене уметности - стицање елементарних знања о основним и изведеним бојама, рад по перцепцији и аперцепцији, развијање способности ученика за опажање боја, развијање способности за препознавање традиционалне, модерне и савремене уметности - упознавање с топлим и хладним бојама, развијање способности за опажање боја, повезивање информација, креативан практичан рад са односима боја - развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности, стварање услова за разумевање		амбијент чине препознатљивим, примена у раду стечене осетљивости за ликовне и визуелне вредности, усклађивање ликовног рада с другим медијима усклађивање ликовног рада с другим медијима, примена стечених знања	описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за ● визуелне уметности користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио ● своја знања из визуелних уметности разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота

		природних законитости, примена стечених знања - усвајање знања о сликарским техникама, помагање ученицима у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава, препознавање сликарских техника, упознавање ученика с животом и радом Едгара Дега - упознавање с карактеристикама акварел технике, оспособљавање ученика да користе сликарски материјал, препознавање ликовних техника - упознавање ученика с гваш техником, оспособљавање ученика да успешно прате наставу ликовне културе, - упознавање с			

		површинским колажом, увођење ученика у нова искуства заснована на већ постојећим искуствима о колажу, развијање потецијала ученика у области ликовности и визуелности - усвајање знања о ликовној техници колаж, , - усвајање појмова *амбијент, сценографија, сценограф,* уочавање карактеристика појединих амбијената,			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Дијалошка, монолошка, демонстративна, практичан рад, текстуална, експериментална, посматрање	фронтални индивидуални групни рад у пару	*Ликовна култура 4 – уџбеник и Радни листови и материјал за рад уз уџбеник,* фотографије, репродукције, лист из блока, различите површине, мека графитна оловка, , CD са музиком, фотографије, репродукције уметничких дела, фотографије, темпере, тушеви у боји, предмети, књиге, илустрације, дрвене бојице, наставни листић, воће, предмети, глинамол (ДАС маса, предмети из народне радиности, , предмети из природе, безбојни лак,тегла, народне рукотворине, саксија за цвеће, варјача, текст песме, CD са музиком, пастели (креде у боји), DVD или фотографије, водене боје, флис папир, шљокице, тања жица, , CD уз уџбеник *Музичка култура4,* Креативни центар, новогодишње честитке, чвршћи папир, предмети и материјал за украшавање, фотографије из часописа и новина, парчићи тканине, етикете, улазнице, налепнице , предмети храпавих површина, дрвене боје, воштане боје, тањи папири, глина, различите врсте картона и папи дебљи картон, текстил ра, фотографије дела Пабла Пикаса, ситни предмети, картони, картонске кутије, чаршави, завесе, маске, костими, сценографија

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-организује наставни процес -поставља (логичка) питања -демонстр- ира уметничка дела -коригује -даје пра-ктичне инструкци-је са повратном информацијом како би се исправиле грешке -прати напредак ученика (посматрање ангажованости на часу -ученички радови и продукти ученичких активности)	посматра -описује процењује -групише -прати -примењује -изводи вежбе,огле-де,експери-менте -користи различите сликарске технике -сакупља -ствара -комбинује -истражује и експериментише	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Српски језик Природа и друштво Грађанско васпитање Математика Музичка култура Народна традиција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: __IV____ **Наставни предмет: Музичка култура_____** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова:1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. Извођење музике 2. Слушање музике 3. Музичко стваралаштво	Циљ наставе музичке културе је: -развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; - оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; - развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа Циљ наставе музике у основној школи је да ученику омогући да упозна све виталне димензије музике и то кроз лично искуство, да би могао у потпуности да разумед и доживи музичко дело и учествује у музичком догађају на начин и у степену који сам у буб будућности одабере.	Оспособљава-ње ученика за извођење и слушање музике различитог карактера и садржаја тактирање у трочетвртинском такту упознавање с музичком традицијом и културом европских народа упознавање с појмом и функцијом *прима волте* и *секунда волте* упознавање с начинима за продужавање ноте и паузе основних упознавање с тоном *ла* и усвајање знања о њему актирање у	- развијање способности извођења музике(певање и свирање); -стицање навике слушања музике,подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; -подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима; -упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа; -развијање критичког мишљења; -стицање искуства у слушном разликовању звучних боја	препознавање композиција које су ученици слушали током претходне школске године подстицање музичког памћења – проналажење и поправљање нота и пауза које нису правилно написане развијање осетљивости слуха у функцији разликовања и препознавања звучне боје клавира -оспособљава-ње ученика за - активно слушање и разумевање музичког дела -импровизација мелодије на задати текст; смишљање музичких питања и	1. Знање и разумевање Основни ниво У области *Знање и разумевање* ученик уме да: МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - музичких инструмената и састава - историјско–стилских периода - музичких жанрова - народног Стваралаштва Средњи ниво У области *Знање и разумевање* ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената

		четворочетвртинском такту упознавање с целом нотом и патузом и усвајање основних знања о њима извођење песме у трочетвртинском такту у опсегу *до–ла* упознавање с тоном *си* и *до*$_2$,усвајање основних знања о њему упознавање с појмовима *двогласно певање* и *двогласно свирање* упознавање појма *канон* упознавање са *C–dur* лествицом и усвајање основних знања о њој упознавање с појмом темпо и његовим ознакама	-упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности; Ствара-ње веселе и радне атмосфере на почетку школске године -оспособљавање ученика за активно слушање и разумевање музичког дела -подстицање интересовања за очување народне музике - слушање вредних дела уметничке и народне музике. -упознавање с вредним делом уметничке музике -развијање свести о сопственом националном пореклу	одговора; -импровизовање дијалога помоћу дечјих инструмената - певају песме по слуху; - певају песме солмизацијом; - изводе просте и сложене тактове; - познају и користе основе музичке писмености; - свирају на дечјим музичким инструментима; - изводе дечје, народне и уметничке игре; - импровизују мелодије на задани текст; - препознају звуке разних инструмената; -активно слушају и доживљавају музичко дело -развијање и	са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером) МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра (на пример, оперски финале са догађајима у драми) МК. 2.1.3. облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота Напредни ниво У области З*нање и разумевање* ученик: МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра

		упознавање с појмом и врстама интервала извођење ритмичко-мелодијских мотива учење и извођење песама о јесени,зими,Новој години,Божићу, пролећу,Ускрсу,лету...	-упознавање с музичком традицијом и културом српског народа -развијање свести о сопственом националном пореклу	подстицање музичког стваралаштва	и облика музичког фолклора МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом) 2. Слушање музике Основни ниво У области *Слушање музике* ученик уме, на основу слушања музичких примера, да именује: МК. 1.2.1. музичке изражајне елементе МК. 1.2.2. извођачки састав МК. 1.2.3. музичке жанрове МК. 1.2.4. српски музички фолклор

					Средњи ниво У области *Слушање музике* ученик уме да: МК. 2.2.1. опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената (на пример, узбуркана мелодија као резултат специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре) МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра Напредни ниво У области *Слушање музике* ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са:

					МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско–стилским контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора 3. Музичко извођење Основни ниво У области *Музичко извођење* ученик уме да: МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инстументу Напредни ниво У области *Музичко*

					извођење ученик уме да: МК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима. Област: 4. Музичко Стваралаштво Основни ниво У области *Музичко* *стваралашта* ученик уме да: МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско– ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима

					МК. 1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. Напредни ниво У области *Музичко стваралаштво* ученик уме да: МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова МК. 3 4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
НАСТАВНЕ МЕТОДЕ:1. Вербалне методе (монолошка и дијалошка) 2. Решавање проблема-хеуристички приступ 3. Рад на тексту, писани и графички радови 4. Демонстративна метода 5. Практични рад и радионица 6. Игровне активности 7. Истраживачки рад ученика 8. Комбиновани рад	**ОБЛИК РАДА**: фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и комбиновани	**НАСТАВНА СРЕДСТВА**: текстуална (штампани и писани текстови-уџбеник, приручник и сл.), визуелна (фотографије, цртежи, симболи), аудитивна (музички и тонски записи, шумови у природи, звучни ефекти-компакт диск), аудио-визуелна (филмови, дијафилмови, видео пројекције, ТВ емисије, настава уз помоћ рачунара-презентације,пројекти,игрице), мануелна (музички инструменти, метроном, материјали који производе звук), помоћно-техничка (столице, клупе, разноврсне табле)

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-организује наставни процес -поставља (логичка) питања -демонстр- ира уметничка дела -коригује -даје пра-ктичне инструкци-је са повратном информацијом како би се исправиле грешке -прати напредак ученика (-посматрање ангажованости на часу -ученички радови и продукти ученичких активности -усмено испитивање -разговор са учеником) -развија интересовања ученика за музику	-пева -свира -изводи песме одговарају- ће тежине -изражава се покретом и кретањем -изражава сопствено искуство -ствара музику на основу датог текста -импрови- зује музику и покрете -упознаје уметничку и народну музику	позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	**– српски језик: говорна вежба – разговор о млађем брату или сестри** **– физичко васпитање: играње кола** **- ликовна култура: *Боје, Основне боје, Изведене боје, Топле и хладне боје, Тонови*** **– физичко васпитање: савлађивање елемената валцра** **– српски језик: композиција на текст познатог песника** **– математика: сабирање нотних вредности** **– српски језик: читање и анализа песама** **– српски језик: бајка,брзалице,бројалице** **– српски језик: обрада песама о Новој години** **– српски језик: писање поруке** **– српски језик: обрада песама о**

			зими,Свети Сава као просветитељ **– ликовна култура: сликовито представљање музичког појма,илустрација Божица и Нове године,прављење украса,цртањефигура у покрету,цртање животиња,осликавање јаја** **– математика: римски бројеви** **– српски језик: абецеда** **– српски језик: народне умотворине,народна и уметничка књижевност и богаћење рецника** **– ликовна култура: цртање виолин** **– српски језик: обрада песама о пролећу** **– природа и друштво: царство животиња – фауна** **– физичко васпитање: плесни покрети,** марширање, вежбе загревања у ритму 4/4 – српски језик:реченице,дијалог,управни говор, препричавање **– природа и друштво: моја домовина** **– српски језик: народне обичајне песме,драматизација,о Вуку Караџићу и очувању народне баштине** – природа и друштво: прошлост српског народа Природа и друштво : симболи државе , годишња доба,историјски садржаји,државни симболи и историјски садржаји ,празници,обичаји,8.март,природа и животиње у природном окруже Веронаука ; Народна традиција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: _IV_	**Наставни предмет: Физичко васпитање**		**Годишњи фонд часова: _108_**		**Недељни фонд часова: _3_**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
	Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и	ОБРАЗОВНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	ВАСПИТНИ	ПРИРОДНИ ОБЛИЦИ

1. АТЛЕТИКА (техника трчања: скок увис, скок удаљ, бацање, штафетно трчање) 2. ВЕЖБЕ НА ТЛУ И СПРАВАМА (тло **,** прескок **,** двовисински **,** греда **,** паралелни разбој **,** вратило**.,** кругови **,** коњ са хватаљкама) *Вежбе на тлу:* *Прескок.,* *Греда - ниска, шведска клупаВратило - нижа притка разбоја:* **3.** РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ (равнотеже **,** окрети **,** скокови **,** вијача**.,** лопта**,** обруч**,** плесови**)** 4. ОСНОВИ СПОРТСКИХ ИГАРА (рукомет, кошарка, одбојка, фудбал) **5**. **Здравствено васпитање**:	систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.	Стицање знања о обавезама и активностима на настави физичког васпитања - Стицање знања о положају тела при ниском старту и његовој примени у трчању стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање; - усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја - Стицање знања о ефикасности брзог трчања применом правилног положаја тела у	Подстицање раста, развоја и правилног држања тела Развој и усавравање моторичких способности Утврдити технике ходања и трчања Овладати техником ниског старта Развијати брзину кретања и брзину кретне реакције на задати знак (старт) Такмичити се у брзини трчања оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада; усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације; - усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених	Формирање морално-вољних квалитета личности Стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад стицање и Развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине. задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл. ; - естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности; - усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика. Развијати осећај за колективизам и поштовање правила и улоге у игри Васпитавати	КРЕТАЊА Основни ниво 1.ФВ1.1.1.Правилно изводи вежбе на тлу 2. ФВ1.1.1Изводи вежбе и комбинације вежби на греди или замишљеној линији 3. ФВ1.1.1Изводи све облике природних кретања у складу са предвиђеним планом и програмом Средњи ниво 1. ФВ1.2.1Вешто изводи разноврсне форме природних облика кретања предвиђене на греди, тлу и са круговима 2. ФВ1.2.2.Правилно изводи сложеније вежбе обликовања на разбоју 3. ФВ1.2.3.Правилно изводи варијенте штафетно трчања Напредни ниво 1. ФВ1.3.1Правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на греди 2. ФВ1.3.2Зна атлетска правила неопходна за учествовање на такмичењу ГИМНАСТИКА Основни ниво 1. ФВ2.1.1Правилно изводи вежбе из ритмичке

- твоја физичка форма, - лична хигијена и хигијена здравља, - правилна исхрана, - правилан ритам рада и одмора, - прва помоћ.		ниском старту - Стицање знања о правилним покретима тела ради жељеног усмеравања реквизита - Стицање знања о манипулацији лопте стопалом Стицање знања о начину балансирања лоптом у одручењу -Стицање знања о ефикасности примене ниског старта у брзом трчању Стицање знања о значају примене правилн технике у игри - Стицање знања о значају прецизности и манипулативне спретности у игри - Стицање знања о техници извођења скока удаљ згрчном техником - Стицање знања о утицају згрчне технике на даљину доскока - Стицање знања о кореографији народног кола Стицање знања о	програмом физичког васпитања; - примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.) - Овладати техником додавања лопте ногом Развијати спретност и осећај за просторно и временско кретање Развијати координацију покрета рукама и целим телом Развијати манипулативну спретност ученика овладати елементима технике фудбала додавања лопте ногом Развијати спретности ногу и јачање мишића Развијати координацију покрета рукама и целим телом Развијати манипулативну спретност	свесну дисциплину Развијати такмичарски дух ученика Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл Формирање морално-вољних квалитета личности Стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад	гимнастике 2. ФВ2.1.2.Зна називе вежби и основе тренинга, пружа прву помоћ Средњи ниво 2.ФВ2.2.1Правилно изводи вежбу са реквизитима Напредни ниво 2.ФВ2.2.2.Правилно изводи самостални састав без и са реквизитима из ритмичке гимнастике и учествује на такмичењу ЕЛЕМЕНТАРНЕ И ШТАФЕТНЕ ИГРЕ Основни ниво 3. ФВ2.3.1Игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других 3. ФВ2.3.2.Зна функцију игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга Средњи ниво 3. ФВ2.3.3.Игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила 3. ФВ2.3.4. Зна функцију и значај спортске игре, већи број правила

		ефикасности увежбане кретања Стицање знања о вештини вођења лопте/играња кола Стицање знања о начинима шутирања/бацања лопте у разне циљеве из места и кретања Стицање знања о значају кретних радњи за исход игре Стицање знања о правилности извођења колута напред и назад Стицање знања о начину правилног и безбедног извођења колута напред преко лопте Стицање знања о правилном и безбедном извођењу летећег колута Стицање знања о начину правилног и безбедног извођења разношке прескоком Стицање знања о правилном поступку	ученика Развијати смисао за креативан ритмички израз Јачање мишића ногу Побољшање њихове експлозивне снаге Проширивање могућности кретања згрчном техником скока удаљ из залета Јачање мишића ногу Побољшање њихове експлозивне Проширивање могућности кретања згрчном техником скока удаљ из залета Оспособљавање за запамћивање кретних радњи Усавглашавање покрета са ритмом Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела Усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације		Напредни ниво 3. ФВ2.3.5.Игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке 1. ОСНОВНИ НИВО Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу. 1.1. ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕученик/ученица: ФВ.1.1.1. игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других ФВ.1.1.2. зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ У подобласти АТЛЕТИКАученик/ученица: ФВ.1.1.3. правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат ФВ.1.1.4. зна терминологију, значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ ФВ.1.1.5. зна правилно да

		извођења става о шакама Стицање знања о примени научених вежби на тлу у формирању састава Стицање знања о начинима савладавања препрека применом различитих облика природног кретања Стицање знања о начину извођења вежби на разбоју Стицање знања о техници: извођења виса узнетог на дохватним круговима/ходања и трчања по ниској греди Стицање знања о техници: извођења виса завесом о потколено на дочелном вратилу/извођења састава на ниској греди Стицање знања о начину извођења валцер корак Стицање знања о начину извођења гимнастичког	Развијање прецизности и осећаја за просторне релације Развијање сналажљивости и одважности Развијати кретну иницијативност Развијати осећај оријентације у простору и координације Повећавати покретљивост кичменог стуба и кукова Овладати колутањем у сложенијим условима Овладати летећим колутањем Овладати прескок разношком Увежбавање извођења става о шакама Развијање снаге мишића целог тела, а нарочито мишића руку и раменог појаса Развијање спретности и равнотеже Оспособљавање ученика за превазилажење различитих врста		скаче удаљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока ФВ.1.1.6. зна терминологију, основе тренинга и пружа прву помоћ ФВ.1.1.7. зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице ФВ.1.1.8. зна терминологију, основе тренинга и пружа прву помоћ ФВ.1.1.9. правилно баца куглу из места и мери дужину хица ФВ.1.1.10. зна правила за такмичење, сигурносна правила, влада терминологијом, основама тренинга и пружа прву помоћ У подобласти ВЕЖБЕна справама и тлу ученик/ученица правилно изводи основне вежбе и комбинације на справама и тлу, чува и помаже, поштује сигурносна правила: ФВ.1.1.11. ученик/ученица правилно изводи вежбе на тлу ФВ.1.1.12. ученик/ученица правилно изводи прескоке ФВ.1.1.13. ученик/ученица изводи вежбе и комбинације вежби на греди ФВ.1.1.14. ученица правилно изводи основне вежбе на двовисинском

		вишебоја/мачјег скока и скока „маказице Стицање знања о начину коришћења гимнастичких справа и кратке вијаче Стицање знања о начину извођења окрета и двоструког окрета Стицање знања о значају физичког вежбања на јачање организма Стицање знања о начинима поспешивања снаге мишића Стицање знања о техници правилног и безбедног извођења прекорачне технике скока увис Стицање знања: о вештини вођења лопте при праћењу и ометању пара/начинима коришћења обруча у ритмичкој вежби Стицање знања о начинима ефикаснијег	препрека Развијати смисао за прецизно и естетско кретно изражавање и моторичко памћење Развијати спретност и гипкост тела Проширивати кретно искуство елементима вежби на разбоју, упорима и висовима Проширивати кретно искуство елементима вежби на дохватним круговима, упорима и висовима Обучавати ученице за ходање и трчање по ниској греди Увежбавање валцер корака Јачање мишића ногу Изражавање осећаја за ритам кретњом Проширивати кретно искуство елементима вежби гимнастичким справама Обучавати ученице за		разбоју ФВ.1.1.15. ученик правилно изводи основне вежбе на коњу са хватаљкама ФВ.1.1.16. ученик правилно изводи основне вежбе на круговима ФВ.1.1.17. ученик правилно изводи основне вежбе на паралелном разбоју ФВ.1.1.18. ученик правилно изводи основне вежбе на вратилу ФВ.1.1.19. зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ У подобласти ПЛЕС ученик/ученица: ФВ.1.1.20. се успешно креће у ритму и темпу музичке пратње у простору основним облицима кретања (ходање, трчање) У подобласти РИТМИЧКАГИМНАСТИ-КА ученик-ца: ФВ.1.1.21. правилно изводи основне вежбе из ритмичке гимнастике ФВ.1.1.22. зна називе вежби и основе тренинга, пружа прву помоћ У подобласти ПЛИВАЊЕученик/ученица: ФВ.1.1.23. плива и поштује правила самоспасавања и безбедности око и у воденој средини У подобласти ВЕЖБЕ ОБЛИКОВАЊАученик/ученица:

		погађања циља гађањем у кретању Стицање знања о начину одузимања лопте противнику у фудбалу/ начинима извођења ритмичког креативног плеса Стицање знања о начинима вођења лопте у дриблингу/ мнипулацције обручем по такту на различите начине Стицање знања о значају правилног држања тела за здравље Стицање знања о техници извођења колута напред преко лопте до чучња Стицање знања о значају спретности и брзине у извођењу кретњи током игре Стицање знањеа о начину извођења колута напред до чучња и везаног колута назад Стицање знања о	прескакање кратке вијаче Оспособљавање ученика за извођење окрета тела ногама Проширивати кретно искуство новом техником скока увис Развијати спретност и снагу одраза Утврђивање вештине вођења лопте у сложенијим условима Развијање способности ритмичког и естетског кретног изражавања уз примену реквизита Правилно држање тела у седећем положају за време часа Правилан ход и положај тела при ходу Положај тела при раду Утврђивати технику високог старта Повећање скочног одраза Увежбавати манипулативну		ФВ.1.1.24. правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела ФВ.1.1.25. зна утицај и значај вежби обликовања за организам, познаје поделу вежби обликовања и њихову терминологију, и функцију појединих вежби у комплексу 1.2. ЗНАЊА О ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ У области ЗНАЊА О ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ ученик/ученица зна: ФВ.1.2.1. смисао Физичког васпитања ФВ.1.2.2. утицај физичког вежбања ФВ.1.2.3. основне појмове везане за физичко вежбање ФВ.1.2.4. безбедност током вежбања ФВ.1.2.5. основна правила спортских игара 1.3. ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА У области ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊАученик/ученица: ФВ.1.3.1. испољава позитиван став према физичком вежбању у свакодневном животу

		начину синхронизације покрета у извођењу валцер корака у пару Стицање знања о примени прескакања у игри Стицање знања о техници вођења лопте руком,ногом Стицање знања о начинима одржавања личне хигијене Стицање знања о начину заустављања лопте ногом Стицање знања о начину хватања и додавања лопте Стицање знања о новом елементу игре рукомета Стицање знања о најважнијим, основним правилима игре рукомета Стицање знања о начину извођења летећег колута Стицање знања о важности кондиције за трчање на дуге стазе Стицање знања о важности	спретност вођењем лопте руком Комбиновати различите облике кретања у низу Увежбавати одржавање личне хигијене у школи (прање руку, одржавање хигијене одеће). Овладати техником заустављања лопте ногом Усвајање основних правила шутирања лопте из места и вођења. Усвајање основних правила, технике и корака у рукомету Проширивање кретног искуства новим контролисаним обликом кретања, који се у практичном животу може искористити за ублажавање пада напред Развијање издржљивости трчањем на д дуже стазе		ФВ.1.3.2. испољава заинтересованост за физичко вежбање ФВ.1.3.3. доказује се кроз физичко вежбање ФВ.1.3.4. испољава позитиван став према сарадњи са другима у реализацији различитих задатака Физичког васпитања 2. СРЕДЊИ НИВО Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу. 2.1. ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕученик/ученица: ФВ.2.1.1. игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других ФВ.2.1.2. зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга У подобласти АТЛЕТИКАученик/ученица: ФВ.2.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања ФВ.2.1.4. зна правилно да скаче удаљ варијантом технике увинуће ФВ.2.1.5. зна правилно да скаче увис леђном

		поштовања правила игре Стицање знања о начинима слеђења и ометања пара као елементима фудбала Стицање знања о примени елемената фудбала у ситуацији коју намеће игра Стицање знања о начинима одузимања лопте у фудбалу Стицање знања о естетици извођења ритмичке вежбе обручем Стицање знања о начинима дриблинга у фудбалу Стицање знања о могућностима креативног ритмичког изражавања покретом Стицање знања о правилима кошарке и начину игре Стицање знања о утицају правилне исхране на здравље и снагу организма Стицање знања о	Овладавање кретањем у фудбалу приликом вођења лопте и ометања противника Усавршавање кретног ритмичког овладавања коришћењем обруча Стимулисање рада унутрашњих органа Даље овладавање елементима технике фудбала у условима које намеће игра и такмичење Овладавање правилима и техником кошарке у условима које намеће игра и такмичење Упознавање основних начела правилне исхране Упознавање појмова везаних за исхрану Увежбавати бацање медицинке Јачати мишиће целог тела, а		варијантом технике ФВ.2.1.6. правилно баца куглу леђном варијантом технике ФВ.2.1.7. зна правила за такмичење ФВ.2.1.8. учествује на такмичењу у једној атлетској дисциплини У подобласти ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ ученик/ученица, на справама на којима вежба и на тлу: ФВ.2.1.9. ученик/ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на тлу ФВ.2.1.10. ученик/ученица правилно изводи згрчку ФВ.2.1.11. ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на греди ФВ.2.1.12. ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на двовисинском разбоју ФВ.2.1.13. ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на коњу са хватаљкама ФВ.2.1.14. ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на круговима ФВ.2.1.15. ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на паралелном разбоју ФВ.2.1.16. ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на вратилу

		физичком напредовању ученика мерењем телесне тежине и телесне висине Стицање знања о експлозивној снази мишића руку и раменог појаса Стицање знања о манипулативној спретности и брзини кретне реакције бацањем лопте са одбијањем од зида и хватањем за 15 секунди Стицање знања о начину провере мишићне снаге руку издржајем у згибу Стицање знања о правилима нове тимске игре – одбојке Увежбавати усвојена знања о правилима игре и позицијама играча у одбојци Стицање знања о важности кретања и игре за здравље човека	нарочито руку и раменог појаса Увежбавање бацања и хватања лопте одбијене од зида Развијати спретност и брзину кретне реакције Увежбавање издржаја у згибу		ФВ.2.1.17. зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада У подобласти ПЛЕСученик/ученица: ФВ.2.1.18. повезује просторно и временски плесне елементе у целину, изводи и реализује најмање један одабрани дечији плес ФВ.2.1.19. влада основном терминологијом, препознаје и разликује друштвене и народне плесове У подобласти РИТМИЧКА ГИМНАСТИКАученица: ФВ.2.1.20. правилно изводи вежбу са реквизитима У подобласти ПЛИВАЊЕученик/ученица: ФВ.2.1.21. плива једном од техника спортског пливања, поседује вештину самопомоћи у води и безбедног понашања у и око водене средине У подобласти ВЕЖБЕ ОБЛИКОВАЊАученик/ученица: ФВ.2.1.22. правилно изводи и показује више комплекса вежби обликовања без и са реквизитима ФВ.2.1.23. зна принципе састављања комплекса вежби обликовања и дозирање оптерећења. 2.2. ЗНАЊА О ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ

					ВАСПИТАЊУ У области ЗНАЊА О ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ ученик/ученица зна: ФВ.2.2.1. терминологију ФВ.2.2.2. основе тренинга ФВ.2.2.3. да дозира оптерећење током вежбања Образовни стандарди су дефинисани за следеће области: • ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА • ЗНАЊА О ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ • ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА ОД СТРАНЕ УЧЕНИКА Област ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА чине савладани садржаји програма Физичког васпитања у Спортским играма (кошарка, одбојка, рукомет или фудбал), Атлетици (трчање, скокови, бацање), Вежбама на справама и тлу (тло, прескок, греда, двовисински разбој, кругови, коњ са хватаљкама, вратило, разбој), Плесу, Ритмичкој гимнастици, Пливању, Вежбама обликовања . Област ЗНАЊА О

					ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ чине појмови који се користе у физичком вежбању, знања о основним принципима вежбања и правила спортских игара и индивидуалних спортова. Област ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА ОД СТРАНЕ УЧЕНИКА чине уверења, ставови и вредности које ученик поседује о физичком вежбању и Физичком васпитању.. Напомена: у нашем систему физичког васпитања значајно место заузима развој моторичких способности, али ова област није обухваћена стандардима.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
-метод живе речи, -практични прикази задатка од стране учитеља или ученика старијих разреда - прикази пригодних садржаја путем слика, скица и видео-технике - Демонстративна, метода практичних радова, вербална	Фронтални рад, групни, индивидуални, рад у пару	лопта, ластиш, креда, метар, конзерве, штапићи, кошаркашке лопте, ЦД или инструмент за наставника (Тасино коло,валцер,Моравац), нотни запис,чуњеви, голови за мини фудбал,струњаче,балони,козлић,конопац за пењање, ниска греда, оквир шведског сандука, шведска клупа, козлић, медицинка кошаркашка лопта, разбој, дохватни кругови,вратило,мотка за прескакање.припремљени текстови,интернет,лопта за рукомет,слике, ППТ презентација, вага, висиномер,штоперица,модел метра,одбојкашка лопта,ко нопац за надвлачење

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
--организује наставни процес -сваког ученика усмерава на оне програмске садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада који одговарају његовим индивидуалним интересовањима и могућностима -ученицима пружају потребне информације у вези са конкретним задатком -Ученицима, који услед ослабљеног здравља, смањених физичких или функционалних способности, лошег држања тела и телесних деформитета не могу да прате обавезни програм, обезбеђује корективно-педагошки рад, који се реализује у сарадњи са одговарајућом здравственом установом -упућују ученике да у слободно време *самостално вежбају*, јер се садржаји у највећој мери савладавају само на часу физичког васпитања -ствара радну и ведру атмосферупрати ток рада и указује на грешке - објашњава које садржаје су увежбавали и у којој мери су их савладали -пригодним речима треба да процену рада	-посматра -описује -процењује -групише -прати -примењује -изводи вежбеде -изражава се покретом и кретањем -игра -трчи, скаче, баца, игра,...	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	-Српски језик -Природа и друштво -Музичка култура -Математика -Грађанско васпитање -Народна традиција

током протеклог часа и ученике упозна са наредним садржајем -похваљује и истиче добре примере извођења и рада и одговорности			

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _четврти Наставни предмет: ВЕРСКА НАСТАВА Годишњи фонд часова: _36 Недељни фонд часова: _1_

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. ЦИЉ ЗБОГ КОГА ЈЕ БОГ СТВОРИО СВЕТ **2.ЦРКВА ЈЕ КОНКРЕТНА ЛИТУРГИЈСКА ЗАЈЕДНИЦА** **3.ЛИТУРГИЈА ЈЕ ЗАЈЕДНИЦА МНОГИХ ЉУДИ И ПРИРОДЕ СА БОГОМ ПРЕКО ЈЕДНОГ ЧОВЕКА** **4.СТРУКТУРА ЛИТУРГИЈЕ** **5.ЦРКВА КАО ИКОНА БУДУЋЕГ ВЕКА** **6.ОДБИЈАЊЕ ПРВОГ ЧОВЕКА АДАМА ДА СЈЕДИНИ ПРИРОДУ СА БОГОМ** **7.ЦРКВА У АРХИТЕКТУРИ**	. Циљ верске наставе је стицање знања и упознавање структуре Литургије – Цркве, као и стицање знања о истовременој присутности и одсутности Христа. Разумевање да је Исус Христос, иако физички одсутан, присутан на Литургији као плод наше љубави према њему.	упознати ученике са програмом за други разред и планом рада; указати им на основне задатке предмета, на његову функцију и значај. оспособљавати ученике за самостално и целовито размишљање о садржајима којима се бави верска настава;	побудити ученичку радозналост и љубав према овом предмету, указати ученицима на праве вредности, неговати их; упознати ученике са традиционалним вредностима и веровањима, чиме се проширују сазнања о животу и на тај начин формира личност ученика.	побудити истраживачку радозналост ученика; развијати критичко мишљење; учити их свестраном сагледавању; припремати их за примену стеченог знања ;	Ученик разуме и зна садржај наст. плана и програма, као и начин његове реализације. Ученик разуме и зна да је Бог заједница конкретних личности: Оца, Сина и Светог Духа. Ученик зна елементе и структуру Литургије – Цркве и препознаје и објашњава литургијске службе. Ученик зна и разуме суштину постојања природе. Ученик зна елементе и структуру Литургије и разуме значај причешћа за човеков живот Ученик разуме појам и значај Евхаристије

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка,	**фронтални,**	
монолошка	**рад у групама**	
текст метода	**индивидуални**	**ученичке свеске**
комбинована	**Рад у паровима**	**радни налог**
метода самосталних ученичких радова		**табла, креда**
		интерактивни тестови и креативне слагалице

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организатор и реализатор наставног процеса Партнер у педагошкој и афективној комуник. Подстиче на размишљање, закључивање и развијање критичког Става Мотивише, подржава и развија интересовања ученика	Слушање **Писање** Читање Препричавање Игра асоцијација Квиз	**Наставник процењује у којој је мери ученик разумео и усвојио појмове на основу посматрања активности и ангажованости ученика. Усменим испитивањем остварује увид у ниво стеченог знања ученика. Даје повратну информацију о учениковом раду.**	**Ликовна култура** **Музичка култура** **Историја** **Географија** **Информатика**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _IV_ Наставни предмет: _Грађанско васпитање_ Годишњи фонд часова: _36_ Недељни фонд часова: _1_

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

1. ПОДСТИЦАЊЕ ГРУПНОГ РАДА 2. ДЕЧИЈА ПРАВА СУ УНИВЕРЗАЛНА, ЈЕДНАКА ЗА СВЕ 3. ЗАЈЕДНО СТВАРАМО ДЕМОКРАТСКУ АТМОСФЕРУ У НАШЕМ РАЗРЕДУ, ШКОЛИ 4. Живим демократију, демократска акција. 5. ЉУДСКО БИЋЕ ЈЕ ДЕО ЦЕЛОГ СВЕТА; РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ 6 ЕВОЛУАЦИЈА	Грађанско васпитање – сазнање о себи и другима 4 (ГВ 4) јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика четвртог разреда основне школе. Овај предмет пружа могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.	Задатак овог предмета је да образује ученике за демократски начин живљења, да оспособи ученике да живе у заједници, да негују демократске вредности и ставове; дечја и људска права и слободе – познавање својих права, препознавање најважнијих категорија дечјих и људских права; упознавање с Конвенцијом о дечјим и људским правима; разумевање односа између људских права и демократије, мира и развоја идентитет - разумевање појма идентитет, препознавање својих потреба и жеља, схватање себе у друштвеном контексту, схватање	Приврженост демократским начелима и поступцима; приврженост дечјим и људским правима; неговање и уважавање једнакости, правде; позивање на друштвену одговорност, плурализам, солидарност Приврженост ненасилном и конструктивном решавању проблема; Спремност на заступање и заштиту својих и туђих права; Спремност на преузимање одговорности за своје поступке; Заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама;	Да ученици науче да живе заједно кроз поштовање права других и кроз усвајање и разумевање појмова правде, права, личне одговорности, слободе избора, солидарности, као и активног учешћа у заједници. примена појмова – примерена употреба појмова у комуникацији; критичко мишљење – преиспитивање утемељености информација, поставки и ставова; јасно изражавање личних ставова и мишљења; аргументација, заступање и анализа ставова и мишљења и доношење закључака; самостално доношење одлука и одговорност у просуђивању и деловању; саосећајна комуникација –	Да стекну базичне способности и вештине које су им потребне као активним грађанима Да знају своја права и одговорности, да граде моралну процену и делују као информисани, самопоуздани и толерантни грађани Подстицај за развој, адаптацију на нове проблеме и одговор на нове изазове с циљем да се унапреди квалитет живота заједнице у којој дете живи. Ученици стичу основно знање о дечјим/људским правима (подучавање о људским правима, сазнање о пореклу и историји људских права, питање универзалног прихватања људских права) Развијају ставове, способности и вештине које им омогућују да учествују у отвореном демократском

		разлике између појединачног и групног, мањинског и грађанског идентитета друштвена одговорност – разумевање појма одговорности; схватање разлике између одговорности према себи, другим људима, заједници; прихватање и уважавање различитости препознавање и превазилажење стереотипа и предрасуда; подстицање схватања да је различитост сваког појединца темељ богатства света; једнакост – познавање појма једнакости у контексту расних, културних, националних, верских и других разлика; право и правда – разумевање	спремност на саосећање с другима и пружање помоћи онима којима је то потребно; спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима.	изражавање својих осећања, потреба и мишљења; активно слушање; разумевање и уважавање туђих осећања, потреба, ставова и мишљења; умеће истраживања – избор, прикупљање, критичка анализа и провера података из више извора као начин решавања проблема; тимски рад – прилагођавање свога мишљења групи у циљу изналажења заједничког решења; ненасилно решавање сукоба – примена саосећајног слушања, дијалога; преговарање и аргументовано излагање усмерено на постизање заједничких циљева; употреба ја-емпатије и ти-емпатије руковођење – одговорно управљање групом	друштву, како у школи (док су у школи), тако и касније, у зрелом животном добу. Развијају независан начин мишљења, толеранцију, способности слушања и сарадње с другима итд.

		значења појмова права и правде; схватање односа између права и правде; познавање улоге права у стварању појединачне и друштвене сигурности; познавање основних последица непоштовања правних норми; мир, сигурност и стабилност – разумевање значења појма мир; схватање улоге коју сарадња и мирно решавање сукоба имају за лични и глобални развој; познавање основних поступака мирног, ненасилног, конструктивног решавања сукоба; тимски рад – принцип функционисања тима и улога у тиму; схватање разлике између функционисања групе и тима;		према критеријуму опште добробити; учешће – укључивање у процес одлучивања од заједничког интереса.	

		демократија – познавање основних обележја демократског процеса и разумевање односа између демократије и дечјих и људских права.			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
истраживачке методе (пројекти, анализе случаја), – интерактивне методе (дискусија, расправа, преговарање, дијалог, интервју, дописивање и друге интерактивне методе), – симулацијске методе (игра улога, симулирање доношења одлука, симулирање међукултуралних односа), – игровне методе (драматизација, игре улога из прича, игре опуштања), – стваралачке методе (*олуја идеја*, писање писама или прилога за новине, обраћање локалној управи или ученичком парламенту, израда плаката), – приче из дечјег искуства које илуструју проблем и намерно су недовршене, отворене, тако да могу да подстакну размишљање и саосећање.	– рад у пару, – рад у групи, – размена у великој групи – одељењу, – рад целог разреда (више одељења), – индивидуални рад.	Материјал потребан за рад на реализацији предмета: радна свеска, 20 комада великих пак-папира, фломастери и бојице за сваког ученика, селотејп и маказе. Простор у којем се изводи настава, учионица опште намене, треба да пружа могућност за седење укруг и рад у одвојеним мањим групама (од 4 до 6 ученика). Пожељно је да се за наставу овог предмета користи посебна просторија и/или да се материјали и продукти рада ученика чувају на једном месту и могу изложити у учионици. *Приручник за наставнике:* "Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима 4", Министарство просвете и спорта Републике Србије, 2004. *Препоручена литература за наставнике:* Ршумовић Љубивоје, Буквар дечјих права, УНИЦЕФ, 1995. КОНВЕНЦИЈА УН о правима детета, УНИЦЕФ Розенберг М., Језик саосећања, Завод за издавање уџбеника, 2002. Колберг Лоренс, Дете као филозоф морала, у зборнику Процеси социјализације код деце, Завод за издавање уџбеника, 1986. Дејвид Белами, 101 начин да спасемо земљу, Одисеја, 2004.

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Да помогне ученицима да формирају позитивну слику о себи, да стекну самопоуздање, да осете да кроз процес размене с другима могу да обогате своју личност и сазнање; Да подстиче код ученика развој оних стилова понашања којима се штите дечја/људска права и јачају демократски односи у школи; Да подстиче развој ученика кроз интеракцију и изнутра, стварајући когнитивне сукобе који подстичу дечје активно реорганизовање сопственог искуства и тако доводе до развојних промена Да буде спреман да подржи ученике када им је тешко да се изразе или да слушају и да буде отворен да чује без критиковања и процењивања и оно што није у складу с његовим вредностима. Подстицајним питањима треба да наведе ученике да сагледају ситуацију из друге перспективе, да кроз социо-когнитивни конфликт сами реструктурирају своја мишљења и ставове. Да својим понашањем, начином рада и односом према ученицима демонстрира (демократске) вредности које жели да његови ученици усвоје.	-промишљање, -стављање себе у дату ситуацију, -разумевање угла гледања и поступака других, - налажење конструктивног одговора у ситуацијама сукоба. -посматра -описује процењује -групише -прати -примењује -сакупља -ствара -игра	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Народна традиција Природа и друштво

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: __IV_ Наставни предмет: __Народна традиција Годишњи фонд часова: __36 Недељни фонд часова: _1__

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. Традиционални облици транспорта и транспортна средства 2. Народни музички инструменти 3. Носиоци народне традиције	Циљ наставног предмета Народна традиција је: Увођење најмлађих нараштаја у традицијску културу кроз одговарајућу наставу усмерену на ревитализацију традиције, један је од начина да се спречи убрзано одумирање многих важних елемената *традицијске културе* и њихов нестанак из праксе, односно из самог живота. Правилним, одмереним и правовременим пласирањем информација о народној традицији постижу се и многа друга добра, као што су стицање свести о себи самом и свом месту у свету сличних и различитих, формирање представе о континуитету и укорењености и сл. Концепција наставе овог изборног предмета посебан нагласак ставља на локалну народну традицију, чиме се у мултинационалној и мултиконфесионалној средини, каква претеже у Србији, чувају права и особености мањина и њихов идентитет. Општи циљ: Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.	-Упознавање ученика са народним успаванкама које су део наше народне књижевности - Да ученици науче шта је повојница и који народни обичаји су везани за тај догађај; - Да ученици упознају обичај крштења, лепоту и значај тог обичаја; да схвате како се именом чува традиција, порекло и идентитет свога народа. - Да ученици науче да је кум особа која детету даје име, да се кум изузетно поштује и да је кумство највеће духовно сродство које негује наш народ.	-неговање љубави према нашој народној лирици, - развијање говорне културе, уочавање нежности у љубави мајке према детету - подстицање ученика да у својој средини прикупљају и записују народне обичаје, да их и сами прихватају, примењују и негују. -Целокупна и дуготрајна акција сакупљања предмета из прошлости треба да помогне ученицима да што боље схвате живот наших предака. Треба да науче називе тих предмета, њихову употребну вредност, машту,	Усвајање и коришћење елементарних знања о: *разлици између фолклорног и актуелног окружења*, и то кроз: - упознавање и препознавање основних фолклорних текстова (бајке, легенде, приче, песме, пословице); - упознавање са дечјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице итд.); - усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима (различити за сваки разред у првом циклусу);	Обрађујући садржаје из облати народне традиције 4. разреда, ученици ће, сходно своме узрасту, моћи да стекну одређена знања и представе о богатству наше прошлости и лепоти наше културе, језика, обичаја и веровања. У четвртом разреду наставни програм из ове области проширује се новим темама. То су: *Традиционални облици транспорта и транспортна средства* и *Народни музички инструменти.* Изучавањем ових тема, ученици ће упознати многе, већ заборављене, облике транспорта и транспортних средстава као и народне музичке инструменте са пратећим фолклорним обележјима простора и времена у којима су настали. Тако ће и они моћи да разумеју да су наши преци водили један сасвим другчији живот који је

		- Упутити ученике у облике транспорта и како се транспорт развијао кроз време; направити поређење са савременим начинима транспорта. -Упознати ученике да у нашем народу постоји култно дрво „запис"; упознати обичаје и народна веровање везана за запис; када се запис обилази и шта је циљ тог догађаја; зашто се ове поворке зову литије или крстоноше - Да ученици схвате како су некада деца проводила време, колико је њихов рад био користан, а детињство маштовито, богато; како су у вештим дечјим рукама оживљавале врбове и лескове гранчице, стабљике	креативност и смисао за лепо оних који су их правили. Овај час посветити сређивању и аранжирању тих предмета који ће учитељу бити од користи на часовима народне традиције - Подсетити ученике на гостопримство као лепу особину српског народа; зашто се сматрало грехом не примити путника у кућу? - Да ученици схвате колики су значај некада имале гусле у српском народу; како су се училе и ширили у народу гусларске песме. - Представити ученицима обичаје који су се некада неговали у домаћинским кућама у време дочека гостију - Да ученици схвате да су кочијаши били људи „од	*годишњем циклусу*, и то кроз познавање: - основних разлика између градског и сеоског начина живота; - основних сезонских радова; - основних обичајно-обредних радњи везаних за те радове; - основних и општих празника; - обичајно-обредних радњи везаних за те празнике. У четвртом разреду, у оквиру овог изборног предмета, ради се и даље на развијању тема из прва три разреда и додају им се нови носећи мотиви кроз теме *Традиционални облици транспорта и транспортна средства, Народни музички инструменти и Носиоци народне*	њима данас углавном непознат. Поред тога, на *јасан и непосредан начин представиће се* ученицма како се садржаји наше народне традиције преносе са једне на другу генерацију.

		бундеве, листови разноврсних биљака и производили чудесну свирку која је испуњавала дечји живот. - Представити ученицима како су у далекој прошлости изгледали путеви и који су били важни путни правци који су тада водили кроз Србију - Да ученици сазнају ко су били путници који су путовали нашим друмовима; зашто су путовали, чиме су се бавили - Да ученици схвате да су пешачење и јахање били једини могући начини путовања, да уоче предности јахања у односу на пешачење - Да ученици схвате шта су каравани и зашто су се трговци најчешће кратали у	заната", да је њихов посао био признат и важан за све путнике и њихов пртљаг који је требало да се превезе до одређеног места. - Упознавање ученика са дивним народним обичајима који су некада људе везали у свакодневном животу, развијати код ученика љубав према нашој традицији и жељу да се обичаји упознају, поштују и негују - представити им лепоту природе која се стапа у осећања и расположења комишара. - Да ученици што боље упознају наше народне обичаје везане за свадбе и свадбена весеља. - да схвате да су поруке које су они преносили биле много значајније од	*традиције*. -продубљив-ање знања о фолклорним празницима, биљкама, кући, занатима; - стицање елементарних знања о традиционалним облицима транспорта и транспортним средствима и њиховом значају за живот људи на селу и у граду; - упознавање различитих народних музичких инструмената и њихове улоге у традицијској култури; - упознавање са носиоцима народне традиције (усменим, писаним и материјалним); - схватање важности чувања и неговања народне традиције	

		караванима; да сазнају коју су робу носили и којим путним правцима су се кретали. - Да ученици сазнају ко су биле кирџије, шта је био њихов посао и колика одговорност у том послу. - Упознати ученике са овим грађевинама које су најчешће градили Турци и њихов значај за путнике и трговце - Да ученици сазнају да је запрега била један од главних начина превожењаљуди, робе и терета на селу. - Да ученици сазнају да су чезе и фијакери некада били основна превозна средства у нашим варошима - Упознати ученике да су рабџије некада били врста занатлија и да је	вести које су саопштавали телали и добошари - Представити ученицима како су се људи некада једни другима јављали из удаљених места, како су честитали празнике; обратити пажњу на занимљиве сличице и кратке, али садржајне текстове на њима; указати на трајност ових малих, али драгих успомена.		

		њихов посао био значајан за путнике и трговце - Упознати ученике са фрулом инструментом и начином свирања на њему. - Да ученици упознају гајде, овај инструмент, његову намену и да препознају звуке гајди. - Да ученици сазнају на које се све начине може прећи преко реке. - Да ученици сазнају како су некада добошари, саопштавали народу неке важне вести и информације -: Да ученици сазнају ко су били телали и какав је био њихов посао - Да ученици сазнају ко су били татари и каквим послом су се бавили			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
-усмено излагање, -разговоре, -демонстрација, -текстуална, -објашњавање, -самостално излагање ученика, -практични радови, -слушање музике, -извештавање,	Фронтални Индивидуални Груони рад Рад у пару Коминовани облици рада	уџбеник, ЦД, плакат слике, пешкир, цвеће , пешкир за крштење, црквени календар са нашим народним именима, слике са крштења које су ученици донели, помоћни текстови, слике, предмети из етно–кутка (обрамица, тестије, чабрица), слике, пригодан материјал за прављење свирала: стабљика бундеве, лист, врбова гранчица, разни предмети из прошлости које су ученици пронашли, сакупили и донели у школу, разне слике, фотографије, новински чланци, ручни радови, делови народне ношње из свога краја..., географске карте, слике путника пешака и путника јахача,ЦД са гусларским песмама, предмети из етно – кутка, дрвца, штапићи, картон, лепак, маказе, кора бундеве, ЦД са звуцима фруле, фрула, , ЦД са звуцима гајди или видео-запис са овим инструментом, школски бубањ, разгледнице и честитке из прошлости, колаж папир, боје, лепак, маказе...

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Води и усмерава ученике у истраживачком раду и сталној размени информација у циљу што боље спознаје садржаја локалних и општих обичаја и обреда, организује посете, изложбе, израде инструмената;врши корелацију садржаја кроз остале предмете где је могуће	Савладавање декоративних елемената, обичаја и обреда реконструкцијом; упознавање науке, установа и друштва који се баве неговањем традиције кроз етнологију, етномузикологију, музеје, етносела и др.	ЕВАЛУАЦИЈА И КОРЕКЦИЈА: позитивне стране или проблеми у реализацији часа и корекције за будуће планирање наставне јединице (да ли је циљ часа јасно исказан, да ли је усаглашен са избором садржаја, да ли избор метода одговара постављеном циљу, постоји ли повезаност са претходним градивом, да ли су задаци примерени узрасту ученика, да ли избор метода обезбеђује активност и пажњу свих ученика, каква је клима у одељењу...)	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Грађанско васпитање Математика Природа и друштво

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: IV **Наставни предмет: Чувари природе** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. ЖИВОТНА СРЕДИНА 2. ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ 3. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	***Чувари природе* имају за циљ:** - подизање свести о здравој животној средини; - продубљивање знања, вештина и навика у вези са заштитом природе; - јачање сопствене иницијативе, способности и одговорног односа према животној средини.	-Стицање знања, вештина и навика у вези са заштитом природе; - познавање узрочно-последичних веза у животној средини; -уочавање различитости у живом свету као услова за опстанак; - испитивање појава и промена у природи;	-познавање негативних утицаја човека на животну средину; - подстицање одговорног односа према живом свету; - подстицање одговорног односа за рационално коришћење природних богатстава; - подстицање одговорног, здравог односа према себи; -оспособља-вање за решавање проблемских ситуација самостално/тимски	Оспособља-вање за активно упознавање стања животне средине; - испитивање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа; -оспособља-вање за доношење правилног става и за критичко мишљење.	Схватање значаја очувања животне средине; Формирање свести о значају: - личног и колективног ангажовања код заштите животне средине; - рационалног коришћења природних богатстава; - постојања различитих врста зарад општег добра; - познавања особина природних појава; - одговорног односа према себи и другима; - правилног односа према животној средини; - критичког односа према неповољном деловању на животну средину; Препознавање узрочно-последичних веза у животној средини; Препознавање негативних утицаја на животну средину;

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Дијалошка	**Индивидуални**	**Уџбеници**
Демонстративна	**Групни**	**Стручна литература (енциклопедије и часописи)**
Илустративна	**Фронтали**	**Еколошки атласи**
Хеуристичка	**Рад у пару**	**Интерактивна табла**
Истраживачка		**Слике**
Експериментална		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Уз примену различитих метода наставник подстиче и усмерава интересовање и креативност ученика у покушају да самостално објасни узрок и последице човековог дејства на природу. Садржаје програма наставник може реализовати и учионици и ван ње.	Кад год је то могуће, у процесу учења треба омогућити ученицима избор различитих активности и садржаја, сходно њиховим субјективним склоностима, ради постизања жељених циљева. Активности треба осмислити тако да (уз опрез) дете *испробава своје могућности.* Неопходно је пружити му прилику да *кроз активности покаже своју оспособљеност* у практичној примени усвојених знања. Процес усвајања знања треба организовати кроз: -Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног	Сагледавање могућности ангажовања и знања ученика у процесу формирања бројчане оцене	Садржаји наставног предмета *Чувари природе* су најближи наставном предмету Природа и друштво и то у областима: -Заштите угрожених биљних и животињских врста; - рециклаже; -Заштити воде, ваздуха и земљишта од загађења; Корелација је могућа и са садржајима Грађанског васпитања (у областима одговорности према околини и хуманом односу према животињама), Српског језика (вредновање поступака јунака и тумачење пишчевих порука у текстовима средне тематске грађе) и Математике (решавање рачунских прича еколошке садржине)

	запажања и уочавања еколошких појава у окружењу (уочавање видних карактеристика); - Описивање - вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; - Процењивање - самостално одмеравање; - Груписање - уочавање сличности и различитости ради класификовања; - Праћење - континуирано посматрање ради запажања промена; - Бележење - записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - Практиковање – стечених знањау настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду;		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: IV **Наставни предмет: Рука у тесту** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. ИСТРАЖУЈЕМО Има ли правила која важе за сва кретања. Да ли је лакше помоћу стрме равни (подизање предмета, савлађивање успона). Чему служи полуга. Присуство притиска ваздуха (атмосферског притиска). Боца као барометар. Како угасити ужарено дрвце. Притисак у води. Како воду учинити бистром. У којој води сапун боље пени (кишница, вода са чесме, морска вода). Како вода проводи топлоту. Како направити водени термометар. У којој ће посуди чај најдуже	Назив предмета *Рука у тесту - откривање света* упућује на непосредну активност деце при изучавању појава у природи и откривању света који их окружује. Основна идеја увођења овог изборног предмета јесте неговање, подстицање и развијање природне дечје радозналости и тражење одговора на питања ШТА, КАКО и ЗАШТО. Неки циљеви и задаци предмета *Рука у тесту - откривање света* ослањају се на циљеве и задатке предмета *Свет око нас* и Природа и друштво, чиме се омогућује комплексније додатно разумевање појава у природи и развијање активног истраживачког односа према окружењу. Полазећи од сазнања стечених у оквиру предмета *Свет око нас*, ученик ће развијати интелектуалну активност и вештине у контексту природних наука. Циљ изборног предмета Рука у тесту је развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање; .	-развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање -формирање основних појмова из природних наука и њихово повезивање; -формулисање питања, постављање хипотеза и исказивање претпоставки за решавање проблема; - решавање једноставних проблем-ситуација	- подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и записе о изведеним огледима; - развијање толеранције, самосталности и способности за рад у групи.	-развијање радозналости и истраживачких способности; - развијање основних елемената логичког и критичког мишљења развијање способности за активно стицање знања о природним појавама кроз истраживање; - развијање дечјих интересовања и интелектуалне активности; - развијање способности запажања основних својстава објеката (материјала), појава и процеса и уочавање њихове	Ученик разуме и користи: - законе кретања; - принцип полуге; -својства ваздуха; -деловање ваздушног притиска; - особине и својства различитих вода; - топлотну проводљивост воде; - електричну проводљивост материјала; - магнета - различита огледала: -законе преламања светлости Ученик зна да направи: - стрму раван - полугу -барометар

остати топао. Лимун као батерија. Како су везане две сијалице које светле ако при одвртању једне друга остане да светли. Како направити компас. "Струјни" магнет. Како помоћу огледала осветлити део тела који је у сенци. Шта се догађа иза угла зграде (перископ). Ликови код равног огледала (различит положај предмета и огледала). Који се ефекти могу постићи са два равна огледала. Кашика као огледало. Да ли нас очи варају (преламање светлости). Лупа нам помаже - како.				повезаности; - формулисање питања, постављање хипотеза и исказивање претпоставки за решавање проблема; - развијање критичког мишљења кроз посматрање и експеримент;	-огледало од кашике; -струјно коло; -компас -перископ

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Дијалошка	**Индивидуални**	**Уџбеници**
Демонстративна	**Групни**	**Стручна литература (енциклопедије и часописи)**
Илустративна	**Фронтали**	**Енциклопедије**
Хеуристичка	**Рад у пару**	**Интерактивна табла**
Истраживачка		**Слике**
Експериментална		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник води и усмерава ученике у свим етапама истраживачког рада: приликом постављања питања и хипотеза, предлагања огледа, њиховог извођења и представљања резултата рада. Припрема наставника за овакве часове обухвата разматрање важних питања о теми часа, избору садржаја, активности, амбијенту за реализацију, коришћењем различитих извора информација (уџбеници, популарна и стручна литература, Интернет...). Поред тога, на часове се могу позвати разни гости - стручњаци (наставници предмета природних наука, научници/истраживачи...) који могу пренети своја искуства деци и дати им	За остваривање циљева и задатака овог предмета важно је да се омогући настава у којој ће активности ученика бити разноврсне: посматрање, сакупљање материјала и података, упоређивање, класификовање, бележење, замишљање и постављање огледа (експеримената), објашњавање, коришћење података, представљање оног што је виђено и урађено, постављање једноставних модела, дискутовање резултата и давање предлога нових експеримената, самостално и групно истраживање.	Сагледавање могућности ангажовања и знања ученика у процесу формирања бројчане оцене	Природа и друштво Српски језик Математика Ликовна култура Музчка култура Физичко васпитање

упутства како да унапреде свој начин рада			

ДРУГИ ЦИКЛУС

ПЕТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ			
Разред: _V_ ____	**Наставни предмет: ____ СРПСКИ ЈЕЗИК _____**	**Годишњи фонд часова: _180_**	**Недељни фонд часова: _5__**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

КЊИЖЕВНОСТ ГРАМАТИКА ПРАВОПИС	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.	ОБРАЗОВНИ упознати ученике са програмом за пети разред и планом рада, уџбеницима, лектиром, приручницима; указати им на основне задатке предмета српски језик и књижевност, на његову функцију и значај. оспособљавати ученике за самостално, целовито и садржајно причање на задату тему и подићи ниво културе усменог изражавања	ВАСПИТНИ побудити ученичку радозналост и љубав према језику и књижевности; кроз уметничка дела указати ученицима на праве вредности, неговати их; упознати ученике са традиционалним вредностима, веровањима, навикама, различитим начинима живота – чиме се проширују сазнања о животу и на тај начин формира личност ученика.	ФУНКЦИОНАЛНИ побудити истраживачку радозналост ученика; развијати критичко мишљење; учити их свестраном сагледавању, као и анализи језика и књижевности; припремати их за примену стеченог знања кроз решавање истраживачких и проблемских задатака; вештина читања и разумевања прочитаног, писано изражавање.	- разумеју прочитан текст - уочавају сличности и разлике између бајки и новела - повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима - разумеју прочитан текст - примењују стечено знање - повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима - примењују научена правописна правила - развијају машту и авантуристички дух - примењују стечено знање - повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима - разумеју прочитан текст - примењују стечено знање - повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима - примењују научена правописна правила - повезују историјску личност и личност књижевника - уочавају и повезују различите књ. врсте - разумеју прочитан текст - примењују стечено знање - повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима - разумеју прочитан текст - примењују стечено знање - повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима - примењују научена

					правописна правила -уочавају сличности и разлике између позоришне и драмске уметности -развијају правилан однос - разумеју прочитан текст - примењују стечено знање

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
дијалошка,	**фронтални,**	**Читанка,**
монолошка	**рад у групама**	***Радна свеска,***
текст метода	**индивидуални**	**ученичке свеске**
комбинована	**Рад у паровима**	**радни налог**
метода самосталних ученичких радова		**табла, креда**
метод наставних листића		**интерактивни тестови и креативне слагалице**
		Звучна читанка 5
		Граматика

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ	ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА

Наставника	Ученика		
Организатор и реализатор наставног процеса и мултимедијалне наставе Партнер у педагошкој и афективној комуник. Подстиче на размишљање, закључивање и развијање критичког става Мотивише, подржава и развија интересовања ученика	Слушање **Писање** Читање Препричавање Рецитовање Описивање Усмена драматизација Анализирање композиције и ликова Игра асоцијација Квиз	**течност у излагању, активност на часу, повезивање стечених знања,богаћење речника** **разликовање граматичких категорија, примена знања у комуникацији** **самостално усмено и писмено изражавање, употреба нових сазнања у одређеним ситуацијама**	**Ликовна Култура** **Музичка Култура** **Историја** **Географија** **Енглески** **Језик** **Немачки** **Језик** **Информатика**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Пети **Наставни предмет: Енглески Језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

HELLO	Утврђивање лексике и структура. Развијање креативности. Утврђивање граматичких и лексичких конструкција.	Обнављање градива из претходних разреда.	Развијање позитивног односа према давању података о себи и другима.	Представљање себе и других људи, поздрављање, идентификација и именовање боја, предмета у учионици, дана у недељи, месеца у години, итд.	Ученик треба да примени познате речи у комуникацији са другима, напише их, уради вежбе са познатим вокабуларом.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна, интерактивна, директна	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, вежбања,ЦД, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Демонстрира - Поставља питања - Даје упутства	- слушање - понављање - читање - рецитовање - певање - писање - постављање питања - попуњавање реченица	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, домаћи задаци, усмена провера усвојености градива из претходног разреда: спеловање, давање информација о себи, употреба основних и редних бројева, квизови.	Корелација са предметима српски језик, математика, грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Пети **Наставни предмет: Енглески Језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 1 SCHOOL DAYS	Оспособљавање ученика за давање података о себи и некој особи, везбе изговора и обнављање глагола to be (потврдног, одричног и упитног облика) као и присвојних придева.	Обрада нове лексике везане за тему упознавањна, дружења. Употреба глагола *to be* у Simple Present Tense-у	Развијање комуникативне компетенције везане за описивање себе и других особа.	Представљање себе и особа из окружења, сусрет са њима, њиховим пословима и интересовањима	Ученик треба да научи да користи глагол *to be* у различитим ситуацијама: представљању, упознавању, постављању питања.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Помаже ученицима - Показује илустрације	- слушање - понављање - читање - постављање питања - давање одговора - попуњавање података о себи и другима	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, писмено оцењивање, домаћи задаци, диктати са познатим вокабуларом. Употреба Simple Present Tense-а глагола бити. Употреба назива занимања, употреба неодређеног члана уз називе занимања, попуњавање формулара, чланске карте. Давање информација о вршњацима, постаљање питања везаних за информације о идентитету.	Корелација са предметима српски језик, географија, грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Пети **Наставни предмет: Енглески Језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 2 PEOPLE	Утврђивање лексике и граматичких структура везаних за чланове породице, опис фичког изгледа особа као и именовање и опис животиња. Употреба присвојних придева и правилне и неправилне множине именица.	Обнављање назива чланова породице, присвојних придева, делова тела и животиња. Употреба глагола have got.	Развијање позитивног односа и истицање важности породице.	Способност описивања свог и физичког изгледа других особа као и именовање и описивање животиња.	Примена глагола *have got* и присвојних придева, затим описивање особа и животиња. Правилна употреба множине именица и постављање питања са whose и давања одговора.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, илустрације, слике, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Помаже ученицима - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Показујр илустрације - Даје упутства	- слушање - понављање - препознавање граматичких конструкција - попуњавање sадатака у радној свесци	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, писмено оцењивање, домаћи задаци, диктати са познатим вокабуларом. Писање писма, препричавање лекције, употреба Simple Present Tense-а, казивање времена, писање назива предмета, решавање математичких задатака.	Корелација са предметима математикиа, српски језик, географија, историја, грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Пети **Наставни предмет: Енглески Језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 3 TIME OUT	Утврђивање граматичких структура везаних за Simple Present (потврдан, упитан и одричан облик), обнављање прилога за учесталост и њихова употреба.	Употреба The Present Simple Tense-а за чињенице и радњу која се понавља. Увођење нове лексике везане за слободно време и хобије.	Развијање позитивног става према музици и филму као и обавезама и корисним животним навикама.	Описивање свог слободног времена, хобија, животних навика. Разговор на тему музике и филма.	Ученик треба да научи о употреби the present simple tense-а, прилога учесталости и њиховом месту у реченици**.**

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Типнаставе (наставне мтоде, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, илустрације, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Усмено испитује - Писмено оцењује - Диктати са познатим вокабуларом - Контролне вежбе	- слушање - понављање - рецитовање - препознавање граматичких конструкција - постављање питања - попуњавање задатака у радној свесци	Посматрање ангажованости на часу, домаћи задаци, усмено испитивање, писмено оцењивање, контролне вежбе за проверу заменица као Simple Present i Present Continuous Tense-а. Употреба вокабулара везаног за активности у школи, часове физичког васпитања, давање тестова, школски живот. Квиз.	Корелација са предметима српски језик, физичко васпитање, грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Пети **Наставни предмет: Енглески Језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Test 1 Revision 1	Писмена провера граматичких структура везаних за Simple Present, глагол to be и присвојне придеве.	Систематизација, увежбавање и провера језичких структура обрађених у прве три лекције.	Развијање индивидуалног рада у току вежбања и израде контролне вежбе.	Примена језичких структура у изради контролне вежбе.	Провера усвојених језичких структура из претходне 3 лекције.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
метод писаних радова	**индивидуални**	**Тестови**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- **Организује наставни процес** - **Даје инструкције за писмену проверу знања**	- **примена стечених знања писменим путем**	**Писмено оцењивање, давање диктата и контролних вежби. Провера усвојености вокабулара, употреба заменица, Simple Present i Present Continuous Tense-a. Писмено давање одговора на питања везаних за теме школа и другови.**	**Корелација са предметима српски језик.**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Пети_ **Наставни предмет: _Енглески Језик_** **Годишњи фонд часова: _72_** **Недељни фонд часова: _2__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 4 PLACES	Утврђивање лексичких и граматичких структура. Коришћење предлога за место, одређеног и неодређеног члана као и модалног глагола can.	Увођење нове лексике везане опсивање градова, кућа, намештаја. Употреба глагола can.	Развијање позитивног односа према свом дому и онога што он заправо чини.	Описивање просторија у кући, намештаја, градова уз коршћење предлога за место. Описивање нечијих способности.	Ученик треба да научи да користи предлоге за место, да разликује употребу чланова као и модални глагол can.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, илустрације, слике, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- **Развија интересовања ученика** - **Даје упутства**	- **слушање** - **понављање** - **писање** - **постављање питања**	**Посматрање ангажованости на часу, оцењивање успешности усмене комуникације на тему кућни послови, слободно време. Употреба компарације придева.**	**Корелација са предметима грађанско васпитање, ликовна култура, српски језик, физичко васпитање, историја, географија.**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Пети_ **Наставни предмет: _Енглески Језик_** **Годишњи фонд часова: _72_** **Недељни фонд часова: _2__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 5 FOOD	Утврђивање језичких и граматичких структура везаних за храну и развијање креативности код ученика. П.О. Кувар	Обрада нове лексике везане за исхрану, наручивање хране у ресторану и бројиве и небројиве именице. Разлике у коршћењу some/any.	Оспосабљавање ученика за изражавање свог мишљења о различитим врстама хране, месту њиховог припремања.	Изражавање свиђања и несвиђања у вези са датом темом.	Ученик уме да користи називе хране, да наручи или постави питање у вези са храном и оброцима као и личне заменице у функцији објекта.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средств
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, илустрације, слике, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Показује илустрације	- слушање - понављање - читање - певање - писање - препознавање граматичких конструкција - попуњавање задатака у радној свесци	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, писмено оцењивање, домаћи задаци, контролне вежбе. Вредновање прецизног описивања куће и просторија, описивање енглеских навика, вођење разговора о храни.	Корелација са предметима грађанско васпитање, ликовна култура, српски језик, историја, гографија.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Пети **Наставни предмет: Енглески Језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
The First Written Schoolwork	Провера језичке и граматичке грађе.	Систематизација и увежбавање језичке грађе у првом полугодишту. Анализа резултата и најчешћих грешака.	Развијање индивидуалног рада у току вежбања и израде писменог задатка.	Примена језичких структура у изради писменог задатка.	Провера усвојених језичких структура из првог полугодишта.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни обици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
метод писаних радова	**индивидуални**	**Тестови, вежбанке**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Врши анализу најчешћих грешака на писменом задатку	- припрема и израда првог писменог задатка - анализа грешака	Писмено оцењивање, писмена провера усвојености новог вокабулара и обрађених глаголских времена, придева, заменица.	Корелација са предметима српски језик, немачки језик, француски језик.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Пети_	Наставни предмет: _Енглески Језик_	Годишњи фонд часова: _72_	Недељни фонд часова: _2__

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 6 CELEBRATIONS	Развијање креативности код ученика. Усвајање the present continuous tense-а и утврђивање претходних лексичких и граматичких структура.	Увођење the present continuous tense-а, као и разлике у употреби the present simple и Present continuous tense-а.	Развијање позитивног става и значаја породичних празника и начина на којих их прослављамо.	Разлике у начину казивања свакодневних и тренутних радњи.	Ученик треба да користи лексику везану празнике и да научи разлике у употреби the present и simple continuous tense-а. Такође би требало да зна да постави питање и да одговор који укључује датуме.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставе методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средств
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, илустрације, слике, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Даје упутства	- слушање - понављање - читање - певање - препознавање граматичких конструкција	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, диктати са познатим вокабуларом. Употреба вокабулара везаног за породицу, писање састава на тему Један члан породице, коришћење супротних придева. Правилна употреба Simple Past Tense-а глагола бити.	Корелација са предметима српски језик, немачки језик, француски језик, грађанско васпитање, ликовна култура.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Пети_	Наставни предмет: _Енглески Језик_	Годишњи фонд часова: _72_			Недељни фонд часова: _2__
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Test 2 Revision 2	Писмена провера језичке и граматичке грађе.	Систематизација, увежбавање и провера језичких структура обрађених у првих шест лекција.	Развијање индивидуалног рада у току вежбања и израде контролне вежбе.	Примена језичких структура у изради контролне вежбе.	Провера усвојених језичких структура из претходних 6 лекција.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
метод писаних радова	**индивидуални**	**Тестови**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Даје објашњења - Координира	- припрема за писмену проверу знања	Писмено оцењивање контролне вежбе или диктата. Провера усвојености знања компарације придева, going to плус инфинитив, Simple Past Tense to be. Описивање просторија.	Корелација са предметима српски језик, немачки језик, француски језик.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Пети_	Наставни предмет: _Енглески Језик_	Годишњи фонд часова: _72_			Недељни фонд часова: _2__
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 7 HOLIDAY	Утврђивање лексике и структура и развијање креативности код ученика. Усвајање the past simple tense-a.	Увођење the *Simple Past Tense-a* правилних и неправилних глагола и прилога за прошло време.	Развијање комуникативне компетенције везане за активности и догађаје у прошлости.	Ученик разговара о догађајима из прошлости и осећањима везаних за њих.	Употреба *Simple Past Tense-a* и прилога за прошло време у свакодневној комуникацији.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, групни, у пару, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, илустрације, слике, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика	- слушање - понављање - читање - препричавање - писање - попуњавање реченица	Посматрање ангазованости на часу, усмено испитивање, писмено оцењивање, домаћи задаци, диктати са употребом вокабулара везаног за тему. Провера усвојености језичке грађе глаголских времена и неправилне компарације придева.	Корелација са предметима српски језик, немачки језик, француски језик, физичко васпитање, биологија.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Пети_	Наставни предмет: _Енглески Језик_	Годишњи фонд часова: _72_			Недељни фонд часова: _2__
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
The Second Written Schoolwork	Утврђивање усвојености језичке и граматичке грађе писменим путем.	Систематизација и увежбавање језичке грађе у току године. Анализа резултата и најчешћих грешака.	Развијање индивидуалног рада у току вежбања и израде писменог задатка.	Примена језичких структура у изради писменог задатка.	Провера усвојених језичких структура у току године.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
метод писаних радова	**индивидуални**	**Тестови, вежбанке**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Припрема материјал потребан за реализацију писменог задатка и анализира грешке	- припрема за други писмени задатак	Писмено оцењивање путем тестова и писменог задатка. Писање кратког састава и израда граматичких задатака.	Корелација са предметима српски језик, немачки језик, француски језик.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _Пети_	Наставни предмет: _Енглески Језик_	Годишњи фонд часова: _72_			Недељни фонд часова: _2__
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
MODULE 8 OUR WORLD	Утврђивање језичких и граматичких структура везаних за будуће време и развијање креативности.	Употреба The Simple Future са одговарајућим прилозима, употреба модалног глагола must/mustn't као и поређења придева.	Развијање позитивног односа према животној средини, исказивање просторних односа.	Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања, преузимање одговорносри у договореној ситуацији.	Ученик ће кроз комуникативну функцију користити речи и изразе, модалне глаголе у вези са темама, The Simple Future за изражавање будуће радње.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна, интерактивна, директна, аудио-лингвалн	**фронтални, индивидуални**	**Уџбеник, радна свеска, ЦД, илустрације, слике, интерактивна табла**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Даје упутства - Помаже колико је потребно	- слушање - понављање - читање - писање - попуњавање реченица и задатака у радној свесци	Посматрање ангажованости на часу, усмено испитивање, диктати са познатим вокабуларом. Усмено излагање на тему празници и распуст, употреба Present Perfect Tense-a.	Корелација са предметима српски језик, верска настава, географија, историја, грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _V_____	Наставни предмет: ____Ликовна култура_____		Годишњи фонд часова: __72___		Недељни фонд часова: ___2_
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I – Слободно ритмичко компоновање	Слобода експериментисања ликовним елементима Компоновање облика из природе и окружења.	Упознавање ликовних техника.	Опажање облика,величина и боја.	Упознавање са ритмом у природи и окружењу.	Поседовање знања и вештине у стварању складне игре облика.
II – Линија	Упознавање са линијом врстама и карактеристикама Повезивање линија у простру.	Опажање и визуелно повезивање линија.	Коришћење богатства линија	Приказивање волумена и масе	Израда линеарне композиције
III – Облик	Упознавање са појмом и врстама облика. Дводимензионални и тродимензионални облици.	Комбиновање разноврсних облика.	Стилизовање облика.	Уочавање разлике међу облицима.	Уочавање облика на уметничким делима.
IV – Орнамент	Препознавање орнаменталних форми. Орнаменти кроз историју уметности.	Стварање орнамената помоћу линије облика и боја.	Успешно стилизовање орнаменталних форми.	Стварање симетрије и ритма у композицији.	Поседовање вештине и знања у декорацији и украшавању композиције.
V – Светлосни објекти и колаж	Коришћење различитих техника и материјала у ликовном изражавању.Препознавање различитих врста квалитета материјала.	Упознавање са врстама материјала и њихова примена у раду.	Симетрична израда ликовних форми помоћу колажа.	Познавање материјала у простору и окружењу.	Примена различитих врста материјала и повезивање форме у ликовну композицију.
VI – Визуелно споразумевање	Познавање основа дизајна и моћ перцепције. Значење визуелне поруке кроз цртеж.	Препознавање визуелних порука у окружењу.	Уочавање везе између ликовне и вербалне поруке.	Стилизовање ликовних елемената и израда знака или симбола.	Успешно стварање идејног решења за визуелни знак или симбол.
VII – Преобликовање употребних предмета	Активно уочавање правих ликовних вредности уметничких дела. Декорација обликовање употребних предмета .	Познавање различитих врста облика, структуре и текстуре.	Стварање предмета са наменом за свакодневну уптребу.	Обликовање постојећих форми, декорација и украшавање.	Успешна и креативна израда декоративних предмета.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање **Организација наставног процеса** **Пружање практичних инструкција** **Пружање мотивације у раду** **Анализа ученичких радова** **Групна естетска анализа** **Праћење напретка ученика у раду**	**Игра линијама и облицима** **Цртање, израда линеарног цртежа** **Стварање различитих врста облика** **Посматрање, истраживање** **Комбиновање и анализирање** **Израда и декорација предмета различитих облика**	**Ученик опажа облике и разноврсност међу њима.** **Уочава присуство ритма у природи.** **Познаје и користи различите материјале и ликовне технике.** **Препознаје и ствара различите орнаменалне форме.** **Ликовно гради визуелну поруку, знак и смбол.** **Декорише и ствара предмете различитих облика и намена.**	**Биологија** **Музичка култура** **Математика** **Историја** **Географија** **Техничко образовање**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: пети **Наставни предмет:Музичка култура** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I – Слушање музике	Упознавање са музичким саставима и соло инструментима.	Упознавање са уметничком музиком и фолклором нашег, али и других народа.	Развијање емоционалног осећаја за класичну, али и другу врсту музике, као и препознавање водећих инструмената.	Упознавање нотног писма, разликовање тонског рода.	Познавање и разликовање музичких састава, као и врсте музике.
II – Музичко извођење	Упознавање музичких примера кроз свирање и певање.	Упознавање са различитим музичким репертоаром кроз певање и свирање.	Развијање способности ученика за извођење музичких садржаја.	Разликовање у техници инструменталног и вокалног извођења.	Поседовање знања у смислу познавања основа музичке писмености, као и њихове примене у извођењу.
III – Музичко стваралаштво	Упознавање са Оровим инструметаријумом, као и осмишљавање музичких целина.	Упознавање са музичким стваралаштвом композитора ради лакшег соспственог музицирања.	Неговања смисла за заједничко музицирање. Развијање репродуктивне изражајне способности.	Стварање мањих музичких целина на постојећим инструментима.	Креативна израда и импровизација краћих музичких целина.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Вербална	Индивидуални	Табла
Демонстративна	Групни	Музички инструмент
Практичан рад	Фронтални	ЦД плејер
Рад на тексту		Пано
		Уџбеник

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
Мотивација ученика у раду	Посматрање, истраживање	Ученик препознаје врсту музике	Ликовна култура
Денострација, илустрација	Певање и свирање песама различитог музичког карактера	Свира и пева одређене песме	Историја
Анализа ученичких радова	Стварање краћих мелодија на задати текст	Примењује музичке облике у стварању	Етномузикологија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 5. **Наставни предмет: историја** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
1. Увод (шта је историја?)	Разумевање основних појмова историјске науке (периодизације, историјских извора, хронологије...)	-дефинисање историје као науке - разликовање узрока од повода одређеног историјског догађаја - усвајање појма историјски извори , уочавање разлика међу њима и процењивање њиховог значаја -разумевање основних временских одредница(деценија, век, миленијум)	-развијање културе говора и лепог понашања -подстицање на емпатију -развијање љубави према историји -развијање објективности	-развијање способности уочавања узрочно-последичних веза -усавршавање вештине говора и добре комуникације -навикавање на тимски рад и рад у групи - развијање критичког мишљења -развијање способности индивидуалног рада - појачавање радозналости и истраживачког духа - развијање критеријума за вредновање знања	-Ученици разумеју шта проучава историја -ученици знају шта означавају појмови деценија, век, миленијум -ученици схватају шта су историјски извори -ученици користе појмове праисторија, историја, стари, средњи и нови век
2. Праисторија	Разумевање друштва и друштвених односа у праисторији	-усвајање појма праисторија -стицање знања о подели праисторије и о главним карактеристикама живота у праисторији -разликовање начина живота појединца у каменом и металном добу -схватање и процењивање значаја проналаска ватре, точка...	-Подстицање на рад и учење, -развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. -Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. -Подстицање радозналости.	-Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења -усавршавање вештине говора и добре комуникације -навикавање на тимски рад и рад у групи - развијање критичког	Ученик има представу о животу првих људи. -Ученици разумеју појам праисторија -Ученици схватају главне одлике живота у каменом и металном добу -ученици знају која су највећа открића каменог и металног доба

				мишљења	
3. Стари век **(Стари исток, стара Грчка, хеленизам, сртари Рим)**	**-Разумевање појма држава и њеног развитка у времену и простору.** **-Усвајање знања о Старином истоку, старој Грчкој, хеленизму, старом Риму** **-Познавање веровања и обичаја и повезаности вере и културе у прошлости и садашњости**	**-Стицање знања о најбитнијим догађајима из историје Старог истока, Грчке и Рима** **-усвајање појмова робовласничко друштво, Стари исток, култура, хијероглихи, папирус** **–оспособљавање за коришћење историјске карте** **–стицање знања личностима које су обележиле епоху старог века (о владарима, књижевницима, говорнцима)** **–упознавање са основним одликама античке културе** **-стицање основних знања о хришћанству**	**-Подстицање на рад и учење,** **-развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика.** **-Стицање тачности, прецизности и уредности у раду.** **-Подстицање радозналости** **-развијање културе говора и лепог понашања** **-подстицање на емпатију** **-развијање љубави према историји** **-развијање објективности**	**-Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења** **-усавршавање вештине говора и добре комуникације** **-навикавање на тимски рад и рад у групи** **- развијање критичког мишљења**	**-Ученици знају основна обележја Старог истока (разумеју географски појам, набрајајунајпознатије државе)** **- ученици схватају шта је све обухватала Стара Грчка, а шта Стари Рим** **-ученици разумеју појам робовласничко друштво** **-користе појмове папирус, хијероглифи** **-ученици користе историјске карте** **-ученици знају да наведу најпознатије грчке и римске владаре, књижевнике и историчаре** **-ученици схвају шта је религија и шта значи политеизам, а шта монотеизам** **-ученици познају основне појмове из хришћанства**

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошка Дијалошка илустративно-демонстративна, текст метода	Фронтални Индивидуални групни рад рад у пару	Уџбеник, табла креда, рачунар, пројектор, историјске и географске карте, историјски атлас енциклопедије историјски извори пстери фотографије

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: **- планира извођење наставе** **- осмишљава бнаставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју** **-коригује рад ученика на часу** **-процењујњ могућности ученика** **-вреднује степен усвојености знања . усменог изражавања, израду пројекта, залагања на часу** **- упучује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања** **- подстче ученике на активности на часу и интеракцију са другим ученицима** **-сарађују са предметним наставницима, педагогом, директором и стручним службама школе** **- прати све новине у области педагогије и стручно се усавршава у току школске године**	**Ученици:** **- посматрју и уочавају и реагују на команде наставника** **- откривају и истржују наставне садржаје дате на часу** **-примењују атечена знања кроз појединачну или групну интеракцију** **- уче путем игре** **- богате речник** **- радена изради пројеката, паноа, зидних новина, постера (појединачно. Групно или у пару)** **- одговарају на питања везана за наставну јединицу** **- активно учествују у раду на часу**	**Вредновање активности наставника и ученика вршиће се кроз дискусију, анкете,дебату свих учесника у овом процесу.На основу сазнања добијених на тај начин уложиће се напор да се недостаци отклоне и настава побољша.** **Вредновање стечених знања ученика вршиће се кроз свакодневни рад са ученицима , путем квизова,мини-тестова,контролних задатака, кроз дискусију.**	**Да би што потпуније остварила своје задатке, настава историје треба да обезбеди корелацију бар са сродним предметима, као што су географија, српски језик и књижњвност, ликовна и музичка култура, верска настава и грађанско васпитање.**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 5 **Наставни предмет: Географија** **Годишњи фонд часова: _36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1. УВОД **Предмет проучавања, подела и значај**	**Наставник уводи ученике у наставни предмет, упознаје их са циљевима и задацима**	**Ученици треба да упознају предмет проучавања, поделу и значај географије као наставног предмета.**	**Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина и радних навика. Стицање тачности и прецизности и уредности у раду.**	**Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза.**	**Ученик разуме предмет и значај географије и њену поделу.**

			Подстицање радозналоси.		
2. ВАСИОНА И ЗЕМЉА **Звезде сазвежђа, галаксије, Сунце, сателити, континенти, океани , глобус**	**Стицање знања о Васиони, Сунчевом систему, планети Земљи, њеном постанку и величини**	**Стицање система појмова значајних за праћење наставе географије Разумевање природних законитости.**	**Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина и радних навика. Стицање тачности и прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналоси.**	**Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза**	**Ученик зна да распознаје васионска тела и појам васионе**
3. ГЕОГРАФСКА КАРТА **Меридијани и паралеле, географска ширина и дужина, географска карта и орјентација карте.**	**Да ученици савладају картографску писменост и да се оспособе за коришћење географске карте.**	**Развијање способноси примене географских карата у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу.**	**Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина и радних навика. Стицање тачности и прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналоси.**	**Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза**	**Ученик зна да користи географску карту, познаје картографске знаке и уме да се сналази на карти.**

4. ПЛАНЕТА ЗЕМЉА **- Земљина кретања: ротација и револуција;** **- Унутрашња грађа и рељеф: стене, вулкани и земљотреси, обликовање рељефа;** **- Ваздушни омотач Земље: атмосфера, време, клима, загађивање атмосфере.**	**Подстаћи радозналост ученика при посматрању и уочавању природних појава и процеса у локалној средини и у свету.**	**Ученици треба да стекну основна знања о ротацији и револуцији, о унутрашњој грађи Земње, рељефу и ваздушном омотачу Земње.**	**Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина и радних навика. Стицање тачности и прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналоси.**	**Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза**	**Ученик разуме земљина кретања и њихове последице, зна унутрашњу грађу земље и облике рељефа, зна шта је атмосфера, време, клима и познаје климатске типове. Зна значај заштите атмосфере од загађивања.**

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошо-дијалошка	**Фронтални**	**Географска карта Света**
Илустративно-демонстративна	**Индивудуални**	**Глобус**
Рад на тексту	**Рад у пару**	**Комјутер**
Монолошко-дијалоско демонстративна	**Групни**	**‘’Паметна табле’’**
Писмени радови		**Видео бим**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Планира извођење наставе осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика на часу, процењује могућности ученика, вреднује степен усвојености знања:усменог изражавања,израду пројекта, залагање на часу, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивањестеченог знања, сарађује са предметним наставницима и педагогом прати све новине у васпитно-образовном процесу.	Посматрају, уочавају и истражују наставне садржаје дате на часу, примењују стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију, уче путем игре,богате рчник, раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) одговарају на питањавезана за наставну јединицу и активно учествују у раду на часу.	Вредновање активности наставника и ученика вршиће се кроз дискусију, анкете, дебату свих учесника у овом процесу. На основу сазнања добијених на тај начин уложиће се напор да се недостаци отклоне и настава побољша.Вредновање стечених знања ученика вршиће се кроз свакодневни рад са ученицима путем квизова, мини- тестова, кроз дискусију.	Да би што потпуније остварила своје задатке, настава географије треба да обезбеди корелацију бар са сродним предметима, као што су историја, математика, биологија, ликовна култура и грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: Пети	**Наставни предмет: МАТЕМАТИКА**	**Годишњи фонд часова: 144**			**Недељни фонд часова: 4**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
1. СКУПОВИ	Циљ наставе математике у основној школи јесте:	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	ОСНОВНИ НИВО

2. ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЈЕКТИ 3. ДЕЉИВОСТ БРОЈЕВА 4. УГАО 5. РАЗЛОМЦИ 6. ОСНА СИМЕТРИЈА 7. ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ И АНАЛИЗА	да ученици усвоје елемнтарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика; обраде, вежбају, утврде, продубљују и примењују стечена знања; напредовање према способностима; развијање запажања и критичког мишљења; формирање позитивних ставова према раду.	Усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима; савлађивање основних операција са природним, позитивним рационалним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операциај; упознавање најважнијих геометријских фигура; оспособљавају се за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама; стичу више сигурности и самоконтроле у самосталном решавању задатака,	Развијати марљивост код ученика, уредност, упорност; изграђивати позитиван однос према раду; развијати вољу, истрајност и задовољство при решавању задатака; самопоуздање и поверење у властите математичке способности	Развијати интелектуалне функције код ученика (перцепција, пажња, закључивање, логичко, стваралачко и апстрактно мишљење); повезивања знања и његове примене у свакодневном животу	МА 1.1.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 1.2.1. (2., 3., 4.) МА 1.3.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 1.4.1. (2., 3., 4.) МА 1.5.1. (2., 3., 4.) СРЕДЊИ НИВО МА 2.1.1. (2., 3., 4.) МА 2.2.1. (2., 3., 4., 5.) МА 2.3.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 2.4.1. (2., 3.) МА 2.5.1. (2., 3., 4.) НАПРЕДНИ НИВО МА 3.1.1. (2., 3.) МА 3.2.1. (2., 3., 4., 5.) МА 3.3.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 3.4.1. (2.) МА 3.5.1. (2., 3., 4.)

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Метода разговора	**Фронтални (задаци на три нивоа)**	**Модел Веновог дијаграма**
метода усменог излагања	**групни (задаци на три нивоа)**	**Модел разломка**
хеуристичка метода	**Индивидуални (задаци на три нивоа)**	**Модели углова**
метода писаних радова	**Рад у паровима (задаци на три нивоа)**	**Уџбеник**
Метода рада с текстом		**Збирка задатака**
Метода демонстрације		**Цртежи и слике**
Метода писмених и графичких радова		**Припремљен материјал**
		Лаптоп
		Пројектор
		Прибор за геометрију
		Креда, фломастер, табла

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Предавање, контрола и праћење рада ученика, развијање љубави према предмету. упознати ученике са циљевима и садржајима програма - упознати их са правилима рада - упознати их са критеријумима оцењивања по областима - упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање - редовно пратити рад и залагање ученика на часу - водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику - подстицати код ученика развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника	- активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - навести очекиване активности ученика с обзиром на тему (запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство....)	Врши се: - посматрањем - слушањем - бележењем одговора - увид у успешност решених задатака - процењивањем - подржавањем - оцењивањем	- примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења - ТИО - Физика и хемија за наредне разреде -

- неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентификовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) - Самовредновање реализације програма - планирање новина и измена за следећу школску годину	Вежбање на часу и домаћим задацима.		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 5	**Наставни предмет: биологија**	**Годишњи фонд часова: 72**			**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	**У табели у прилогу**
1. Увод 2. Особине живих бића и разноврсност живог света 3. Царство биљака – грађа и животни процеси биљака 4. Разноврсност биљака, значај и заштита **5.** Царства гљива	Изучавањем биологије ученици треба да – упознају основне појмове о живом свету, његовом историјском развоју, природним појавама и законитостима које у њему владају, треба развијати основну научну писменост, логичко расуђивање, свест о властитом положају у природи, способност критичког мишљења, објективност, љубав према природи и осећање дужности да чувају и заштите природу, да развијају хигијенске навике и здравствену културу.	- да ученици схвате појам биологије као науке значајне за напредак човечанства - буду оспособљени за руковање лабораторијским прибором, лупом и микроскопом, израда препарата - упознају основну јединицу грађе живих бића - упознају разноврсност живих бића -ученици треба да схвате појам ботанике као научне области биологије - упознају и знају да објасне основну спољашњу грађу вегетативних биљних органа - знају да објасне грађу и улогу цвета, плода и семена - схвате процесе	Развијање правилног односа према раду, разумевање улоге и значаја биологије за развој и напредак човечанства разумеју поступност у развоју живог света, схвате да су жива бића груписана према сродству у пет царстава, стекну основна знања о грађи и функционисању живих бића, развијају способност повезивања појмова и процеса у живим бићима и природи, стекну знања о разноврсности и распрострањености живих бића, схвате узајамне односе живих бића и животне	Развој опажања, упоређивања, логичког закључивања, оспособљавање ученика за посматрање, опажање и уочавање битних појмова и чињеница, доношење закључака, развијање критичког мишљења и закључивања	

		и начине опрашивања и оплођења - упознају царство биљака и најзначајније групе - упознају основне елементе заштите и степен угрожености биљака делатностима човека - развијају интересовање за проширивање знања у одговарајућим институцијама- ботаничка башта,музеј - развијају осећање одговорности према стању животне средине - да ученици упознају царство гљива и њихове основне карактеристике	средине, као и динамику кружења материје и протицања енергије, развијају осећање одговорности према стању животне средине,стекну неопходне хигијенске навике за очување сопственог здравља и здравља других људи, упознају грађу и функционисање човечијег оргаизма, користе методе посматрања, мерења и експеримента		

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошко - дијалошка		**уџбеник, радна свеска**
Дијалошка	**индивидуални**	**слике, шеме, постери, фотографије**
Метода илустрације	**фронтални**	**презентације, кратки филмови**
Метода демонстрације	**групни облик рада**	**модели**
Метода читања и рада на тексту	**рад у пару**	**микроскопски препарати**
Метода практичних и лабораторијских радова		**енциклопедије, атласи**
		природна наставна средства
		лабораторијски прибор

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују.. редовно пратити рад и залагање ученика на часу - водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику - подстицати код ученика	- активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство....	разговор; одговарање на питања; посматрање ангажованости на часу; константне белешке о напредовању; испитивање; ученички радови и продукти ученичких активности , бележење присуства ученика, домаћи задаци, усмено испитивање, ученички радови, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика	Природа и друштво Свет око нас Географија Ликовна култура

развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника - неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика			

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ЗА ПРЕДМЕТ БИОЛОГИЈА

Број теме	Назив теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
I	УВОД	Ученик/ученица: БИ.1.1.1 уме да наведе основне карактеристике живог света, БИ.1.1.2 разликује живу и неживу природу у непосредном окружењу и у типичним случајевима	Ученик/ученица: БИ.2.1.1 примењује критеријуме за разликовање живог од неживог на карактеристичном биолошком материјалу (препаратима, огледима)	Ученик/ученица: БИ.3.1.1 примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима и у атипичним примерима (вируси, делови организама, плодови и сл.), БИ.3.1.2 уме да објасни зашто је нешто класификовано као живо или као неживо
II	ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	БИ.1.1.1 уме да наведе основне карактеристике живог света, БИ.1.1.2 разликује живу и неживу природу у непосредном окружењу и у типичним случајевима, БИ.1.1.3 препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња	БИ.2.1.1 примењује критеријуме за разликовање живог од неживог на карактеристичном биолошком материјалу (препаратима, огледима), БИ.2.1.2 познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима	БИ.3.1.1 примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима и у атипичним примерима (вируси, делови организама, плодови и сл.), БИ.3.1.2 уме да објасни зашто је нешто класификовано као живо или као неживо, БИ.3.1.3. разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима

III	ЦАРСТВО БИЉАКА – ГРАЂА И ЖИВОТНИ ПРОЦЕСИ БИЉАКА	БИ.1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе, БИ.1.2.1 зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије, БИ.1.2.2 зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија, БИ.1.2.3 зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма, БИ.1.2.4 познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси, БИ.1.2.5 разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном, БИ.1.2.6 разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножавање), БИ.1.2.7 зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином, БИ.1.3.1 разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте,	БИ.2.1.4уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у околностима када делује мањи број чинилаца на типичне заједнице живих бића или организме, БИ.2.2.1 разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијским организмима (разлике између биљне и животињске ћелије, између коштане и мишићне ћелије и сл.), БИ.2.2.2 зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа, БИ.2.2.3 зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека, БИ.2.2.4 разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам, БИ.2.2.5 разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје, БИ.2.2.6. разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене	БИ.3.1.5 уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у комплексним ситуацијама у сложенијим заједницама, БИ.3.2.1 зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека, БИ.3.2.2 разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност, БИ.3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције, БИ.3.2.4 разуме да је у остваривању карактеристичног понашања неопходна функционална интеграција више система органа и разуме значај такве интеграције понашања за преживљавање, БИ.3.2.5. разуме сличности и разлике у интеграцији грађе и функције јединке током животног циклуса, БИ.3.2.6. зна и разуме главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који информишу организам о стању у околини и њихову улогу у одржавању унутрашње равнотеже (улога нервног система)

		БИ.1.3.2. зна основне појмове о процесима размножавања	материје могу да се разграђују, при чему се ослобађа енергија у процесу који се назива дисање БИ.2.2.7 познаје термин хомеостаза и зна да објасни шта он значи, БИ.2.2.8 зна да је неопходна координација функција у вишећелијским организмима и зна који органски системи омогућују ову интеграцију, БИ.2.3.1. разуме основне разлике између полног и бесполног размножавања, БИ.2.3.2 разуме механизам настанка зигота	

IV	РАЗНОВРСНОСТ БИЉАКА, ЗНАЧАЈ И ЗАШТИТА	БИ.1.1.4 уме да наведе називе пет царстава и познаје типичне представнике истих, БИ.1.2.1 зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије, БИ.1.2.2. зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија, БИ.1.2.3 зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма, БИ.1.4.3 уме на задатом примеру да одреди материјалне и енергетске токове у екосистему, чланове ланаца исхране и правце кружења најважнијих супстанци (воде, угљеника, азота), БИ.1.4.6 разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад), БИ.1.4.7 препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (националних паркова, природних резервата), БИ.1.4.8. зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења,	БИ.2.1.3 познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа кола/класе, БИ.2.2.1 разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијским организмима (разлике између биљне и животињске ћелије, између коштане и мишићне ћелије и сл.), БИ.2.2.2 зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа, БИ.2.2.3 зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека, БИ.2.4.3 уме да на разноврсним примерима одреди основне материјалне и енергетске токове у екосистему, основне односе исхране и најважнија својства биоценоза и популација, БИ.2.4.4. зна да у природи постоји кружење појединих супстанци (воде, угљеника и азота), БИ.2.4.8 разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије, БИ.2.4.9 разуме значај природних добара у заштити природе	БИ.3.1.4 познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа класе/реда најважнијих група, БИ.3.2.1 зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека, БИ.3.2.2 разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност, БИ.3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције

		БИ.1.5.6. разуме предности и недостатке употребе додатака у храни и исхрани (конзерванси и неконтролисана употреба витамина, антиоксиданата, минерала итд.) и опасности до којих може да доведе неуравнотежена исхрана (редукционе дијете, претерано узимање хране и сл.) и познаје основне принципе правилног комбиновања животних намирница	(националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова), БИ.2.5.2, разуме значај и зна основне принципе правилног комбиновања животних намирница БИ.2.5.3. зна како се чува хранљива вредност намирница	

V	ЦАРСТВО ГЉИВА	БИ.1.1.3 препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња, БИ1.2.4. познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси, БИ1.2.6. разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножавање), БИ1.2.7. зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином, БИ1.3.1. разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте, БИ1.5.1. зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава, БИ1.5.2 разуме значај примене хигијенских навика у исхрани и посебно значај термичке обраде хране,	БИ.2.1.2 познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима, БИ2.2.4 разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам, БИ2.4.4 зна да у природи постоји кружење појединих супстанци (воде, угљеника и азота), БИ2.5.1. познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља	БИ.3.1.3 разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима,

Разред: V Критеријуми за оцењивање за предмет биологија

НАСТАВНА ТЕМА	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР(3)	ВРЛО ДОБАР(4)	ОДЛИЧАН(5)
I УВОД	Да зна шта биологија проучава Да наведу основне методе упознавања природе Да препозна оптичке инструменте и зна чему служе Наведе основне карактеристике живог света Набројн и препозна лабораторијски прибор и зна чему служи	Да уочи на примеру из свог окружења како се природа упознаје, повеже и прошири знања користећи различите методе Да знају да наброје и опишу оптичке и механичке делове микроскопа Зна да покаже и повеже делове микроскопа и овлада техником микроскопирања	примењује критеријуме за разликовање живог од неживог на карактеристичном биолошком материјалу (препаратима, огледима) Да зна да у одговарајући формулар унесе и среди прикупљене податке карактеристична за 2 параметра Да се упозна са деловима микроскопа оспособљавање за руковање и примену Да примене стечено знање о деловима микроскопа повежу надограде и уз логичко размишљање дођу до циља	уме да објасни зашто је нешто класификовано као живо или као неживо зна да самостално осмисли оглед реализује и извести истог уме да рукује са микроскопом и прави једноставне препарате уз присуство наставника зна да користи лабораторијски прибор и зна основне карактеристике о њему и да их рангира код различитих експеримената
II ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА	препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња да опише грађу ћелије и наведе основне делове да уочи сличност и разлику у грађи биљне и животињске ћелије да дефинише појам ткива, органа, система органа, организма да наведе и упореди	Да наведе и именује ћелијске органеле и образложи њихову улогу и грађу Да набројн и препозна различите врсте ткива, органа и система органа Да објасни разлику између једноћелијских и вишећелијских органаизама Да предвиди, објасни и покаже шта је од лабораторијског прибора потребно за извођење огледа	познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима да образложе теорију о постанку живота на земљи да повеже заједничке особине живих бића и да своје мишљење о томе да упореди и групише сличности и разлике у грађи биљне и животињске ћелије	разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима повеже, закључи и образложи појмове фосили, праокеан направи табелу и прикаже заједничке особине живих бића са освртом на битне карактеристике да уз помоћ наставника направи нативни препарат

	заједничке особине живих бића – пралела између биљака и животиња да опише и дефинише појам органске еволуције да наведе лабораторијски прибор који је потребан код постављања огледа	– посматрање ћелије, покорице црног лука	да наведе образложи и представи неку особину коју има само биљна ћелија – ћелијски зид, хлоропласт, вакуоле да зна како се израчунава увећања микроскопа	ћелије покорице црног лука и извести о резултату огледа – скицира грађу биљне ћелије и обележи одреди увећање микроскопа код изведених огледа
III ЦАРСТВО БИЉАКА – ГРАЂА И ЖИВОТНИ ПРОЦЕСИ	зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије, зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином, упореди грађу бактерије и вируса и наведе карактеристичне болести које изазивају да зна да наведе, препозна, представи поједине групе биљака на примерима препозна и разликује гљивична обољења да уочи основну разлику између вегетативних и редпродуктивних органа и опише њихову улогу да препозна и наведе животне процесе који се одвијају у листу да повеже делове семена уз одговарајуће објашњење да опише и наведе услове	Закључи на основу цртежа ком облику поједине бактерије припадају Препозна на примеру ко је изазивач одређене болести Да разликује и препозна безцветнице од цветница Да повеже и сажме основне карактеристике о грађи праживотиња, алги, гљива, лишајева Да препозна јестиве и отровне гљиве и гљиве из свог окружења Да именује лишајеве као индикаторе чистог незагађеног ваздуха Да повеже, дефинише и представи основну грађу вегетативних и репродуктивних органа Да представи и опише карактеристичне процесе као што су дисање, транспирација, фотосинтеза Да повеже и препозна улогу инсеката у природи са процесом опрашивања и оплођења Уз упутство наставника да	разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијским организмима (разлике између биљне и животињске ћелије, између коштане и мишићне ћелије и сл.), разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје, зна на цртежу да обележи и препозна грађу бактерија и вируса образложи термине вирозе, наследни материјал као и болести код вируса наведе и повеже основне карактеристике ограђи али, праживотиња, гљива, лишајева са освртом на корисну и штетну улогу у природи на примеру из окружења опише сиптоме тровања гљивама као и последице уз помоћ наставника табеларно представи	зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека, разуме да је у остваривању карактеристичног понашања неопходна функционална интеграција више система органа и разуме значај такве интеграције понашања за преживљавање, да самостално креира табелу и наведе основне представнике карактеристичне за свако царство направи паралелу између бактерија и вируса у погледу грађе, облика, болести и табеларно прикаже направи самостално табелу, креира је и унесе основне податке у погледу грађе, значаја, појединих група и презентира податке да користи податке из енциклопедије са интернет страна и да занимљиве податке изнесе на најбољи начин

	који неопходни за клијање семена навести пример о повезаности вегетативног размножавања и примене у цвећарству	постави оглед клијања семена пасуља и табеларно прикаже	вегетативне и репродуктивне органе у погледу грађе, преображаја, попречног пресека, улоге.. обележи и препозна делове на попречном пресеку корена стабла и листа самостално постави оглед клијања пасуљаи изведе закључак уочи и објасни спољашње и унутрашње факторе раста биљака уз помоћ наставника демонстрира технику калемљења и одговарајући прибор	да зна да састави укрштенице и асоцијације о вегетативним и репродуктивним органима оспособљавање да самостално изводе огледе и праве нативне препарате корена, стабла и листа као и огледе – издвајања хлорофила, доказивање огледа, дисање и транспирација на примеру из свог окружења опише покрете биљака под дејством силе земљине теже, сунчеве светлости, температуре
IV РАЗНОВРСНОСТ БИЉАКА, ЗНАЧАЈ И ЗАШТИТА	зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија да наведе и опише шта проучава систематика као биолошка дисциплина опише поједине врсте алги у зависности од боје пигмената да уоче сличности и разлике у грађи и размножавању маховина и папрати наброј најчешће врсте четинара у нашим крајевима да наведе карактеристичне фамилије везане за наш крај	Да наведе најчешће карактеристике по коме се биљке међусобно разликују Да уоче и групишу поједине врсте алги у зависности од места где живе и грађе пигмената Да наведе најчешће карактеристике по чему се разликују маховине и папрати Да објасни како четинари и зими врше процес фотосинтезе Да објасне шта је карактеристично у грађи појединих фамилија дикотила и монокотила Наведи по неколико примера	зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа, да изабере различите врсте из своје околине и табеларно представи сличности и разлике датих врста различитих фамилија да објасни зашто су алге „фабрике хране“ и кисеоника у морима и океанима уочи и повежи шта је карактеристично у	зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека, разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност, уме да креира табелу према два до четири критеријума – грађа, улога, размножавање, значај обухватајући алге, маховине и папрати зна да обележи и образложи размножавање маховина и папрати на шематском приказу да повеже и дефинише карактеристичне четинаре у

	дикотиледоних и монокотиледоних биљака наброј и опиши лековите биљке које зна и њихова лековита својства да познаје и опише карактеристичне житарице које се сеју у нашим крајевима и њихову корист да препозна најчешће факторе угрожавања и нестанка биљних врста да зна чему служе црвене књиге и да ли у Србији постоје	лековитих, отровних, коровских и зачинских биљака Наброј биљке у нашим крајевима које су потпуно нестале Образложи и представи главне разлоге изумирања биљних врста и мере заштите за очување природе	размножавању маховина и папрати направи табеларно разлику у грађи дикотиледоних и монокотиледоних биљака у погледу корена, стабла, листа, цвета, плода и семена зна да препозна, објасни и покаже на хербаријском материјалу карактеристичне представнике фамилије дикотила и монокотила наведи неколико закона о заштити угрожених врста знају да направе табелу и у њој рангирају степен угрожености појединих врста, као и врсте које су у потпуности нестале да објасни појам биодиверзитета и националних паркова од каквог су значаја за сваку земљу	погледу грађе и локалитета да препозна, објасни, детерминише и опише на хербаријском материјалу маховине, папрати, голосеменице, најважније фамилије дикотиледоних и монокотиледоних биљака наведи биљке, повежи и рангирај у табелу у зависности од њиховог дејства – јестиве, лековите,медоносне, коровске, зачинске и отровне самостално повеже како је човек својим негативним деловањем утицао на ишчезивање и нестанак многих биљних врста да запамти да природу морамо да чувамо јер тиме обезбеђујемо наш опстанак на планети Земљи

V ЦАРСТВО ГЉИВА	разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножа препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња, вање), наведе пет царстава и препозна организме који припадају појединим царствима да наведе пример аутотрофног и хетеротрофног организма у погледу исхране зна опште одлике гљива зашто су издвојене у посебно царство	Осмисли , опише дат појам са одговарајућим објашњењем за свако царство Познаје разноврсност гљива Зна да разликује плесни и квасце познаје њихове опште одлике Схвата појам хифе и мицелије Зна какав је значај гљива	познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима, описује, црта, објашњава грађу и поделу гљива зна како да разликује отровне и јестиве печурке	разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима, зна табеларно да прикаже разлике између различитих врста гљива црта, обележава, разуме улогу и значакј хифа зна на основу чега можемо разликовати отровне и јестиве печурке, наводи примере, изводи закључке

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 5 **Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
УВОД (4)	Ученици треба да се упознају са техничко-технолошким развијеним окружењем, кроз стицање основне техничке и информатичке писмености, техничке културе, радних вештина и културе рада.	Стицање оште слике о садржајима који ће се изучаватати из предмета ТиО. Стицање знања о природним ресурсима, материји и енергији. Стицање знања о правилној организацији радног места.	Подстицање ученика да се интересују за технику и технологију. Развијање правилног односа и схватање важности природних богатстава. Стицање радних навика	Заинтересовати ученике за техничка занимања. Уредити и одржавати ред радног места.	Ученик формира општу слику о томе шта ће учити у оквиру предмета ТиО; има правилан однос према радном месту; уме да наброји природне ресурсе, разуме значај природног богатства.
САОБРАЋАЈ (8)	Ученици треба да стекну основна знања о правилима и прописима кретања пешака и бициклиста у јавном саобраћају. Дати општи преглед функционисања саобраћаја: врсте, структура и функција. Тежиште је на друмском саобраћају и у том контексту бицикл у саобраћају. Ученици треба да се упознају са правилима и прописима кретања пешака и бицикла у јавном саобраћају, начине регулисања саобраћаја и безбедно кретање од школе до куће	Упознавање ученика са организацијом, правилима и законитостима саобраћајних система. Упознавање са начинима регулисања друмског саобраћаја. Стицање знања о основним правилима кретања пешака и бициклиста	Развијати одговорност за свој и туђ живот у систему саобраћаја. Схватање значаја регулисања саобраћаја и придржавања правила ради безбедности у саобраћају.	Стечена знања о саобраћају користити у свакодневним ситуацијама, као учесник у саобраћају (пешак и/или бициклиста). Повећање безбедности у саобраћају.	Ученик познаје основна правила и прописе кретања пешака бицикла у јавном саобраћају; - познаје хоризонталну, вертикалну и светлосну сигнализацију у саобраћају
ГРАФИЧКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ (8)	Ученици треба да упознају основне елементе техничког цртања: формат, врсте линија, приказивање предмета, котирање и размеру. Науче приказивање своје идеје	Стицање знања о основама графичког	Заинтересовати ученике за размену идеја	Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик је способан да своје идеје прикаже скицом и једно ставнијим техничким

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 5 **Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
	помоћу скице и техничког цртежа, да правилно користе прибор за техничко цртање и развију вештину његовог коришћења.	изражавања на техничким цртежима, о форматима папира, о димензионисању и употреби техничког писма, размери и просторном приказивању предмета, као и значење појмова модел и макета.	путем графичког изражавања и комуникације; за техничко цртање и техничко писмо, подстицање интересовања за моделарство и макетарство.	развијање особина као што су тачност, прецизност, уредност; стечена знања применити на часовима израде практичних радова, при изради модела и макета.	цртежом.
ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (16)	Да знају називе и функцију основних и допунских уређаја рачунара. Да науче да укључе рачунар и знају функцију тастатуре. Да науче да користе рачунар за исписивање текста и за једноставније техничке цртеже без програмирања. Да знају примену рачунара у свакодневном животу. Да науче повезивање рачунара са периферним уређајима у јединствену целину.	Стицање знања о хардверу, софтверу, о повезивању и функционисању рачунарског система.	Заинтересовати ученике за ИТ - хардвер, софтвер, повезивање, функционисањ е	Утицај на професионалну оријентацију; стечена знања користити при свакодневној употреби рачунара	Ученик уме да укључи рачунар и покрене одговарајући програм; - користи рачунар за исписивање текста и једноставније техничке цртеже, без програмирања;
ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ (8)	Реализација сопствених идеја употребом конструкторских комплета, са и без обраде материјала. Са завршеним моделима ученици демонстрирају њихову функцију и намену.	Стицање знања о поступку реализације идеје, израде алгоритма тог поступка; упознавање са појмом техничка документација.	Заинтересовати ученике за стваралаштво и иновације у техници, као и за макетарство и моделарство; развијате навику планирања поступака.	Развијање спретности ученика и стварање позитивног односа према моделарству и макетарству; Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик уме да састави једноставније статичке и динамичке моделе и макете од делова из конструкторског комплета, према одговарајућим упутствима и својим идејама; Ученик зна да уради план радних поступака.
МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНОЛОГИЈЕ (12)	Упознају врсте и карактеристична својства лако обрадивих материјала: дрво, картон, кожа, пластичне масе. Упознају алате и приборе за ручну обраду.	Стицање знања о основним својствима и подели техничких	Подстицање интересовања за техничке материјале (папир, дрво,	Утицај на професионалну оријентацију; стечена знања користити на	Ученик разликује природне и вештачке материјале; - зна битне карактеристике материјала погодних за механичку обраду;

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 5 **Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
		материјала (папир, дрво, текстил, ПВЦ), о употреби алата за ручну обраду тих материјала и о рециклажи материјала.	текстил, ПВЦ); за алате и начине обраде материјала. Развијање еколошке свести.	часовима практичних радова при изради модела и макета.	
ЕНЕРГЕТИКА (4)	Значај разних видова енергије за човечанство. Начин коришћења енергије и претварање једног облика енергије у други. Указати ученицима на значај, врсте и основне изворе енергије. Да упознају могућност коришћења енергије сунца, ветра и воде. Да се навикавају на штедњу енергије	Стицање знања о енергији и њеним изворима, о коришћењу и штедњи енергије и њеном претварању из једног облика у други	Подстицање интересовања за енергетику и развијање свести о рационалном коришћењу енергије.	Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик зна изворе енергије, начине искоришћавања енергије Сунца, воде и ветра;
КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (12)	Ученици треба да упознају основне принципе механичке обраде материјала. Науче правилно да користе алат за механичку обраду материјала. Науче самосталнио да израде једноставније предмете по својој идеји помоћу одговарајућих прибора и ручног алата за одговарајући лако обрадиви материјал	Проширивање и утврђивање знања и праксе при обради дрвета приликом израде модела и макета	Развијање интересовања за моделовање, као и особина прецизности и тачности.	Развијање спретности у раду руку, развијање сарадње међу ученицима, као и стрпљења и упорности у раду.	Ученик уме самостално да изради једноставније предмете од лако обрадивих материјала, по својој идеји, помоћу одговарајућег прибора и ручног алата, применом основних радних операција;

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Избор метода зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. Од метода у употреби су: - Монолошка - Дијалошка - Демонстративна - Графичка - Метода практичних радова - Експериментална - Употреба рачунара - Текстуална - Активне методе	Фронтални облик рада примењује се најчешће зато што је економичан у припремању и одржавању часова и ученицима обезбеђује поступност, систематичност као и лакше праћење и контролисање рада и резултата рада ученика. Међутим, у настави техничког и информатичког образовања треба водити рачуна и о слабим странама фронталног облика рада као што је спутавање иницијативности и самосталности у раду, немогућност ангажовања свих ученика у раду, појединци не могу да задовоље своје склоности и развију своје способности темпом који им одговара. Групни облик рада и рад у пару се чешће користи у настави техничког и информатичког образовања, а посебно у реализацији наставних садржаја као што су: упознавање принципа и начина функционисања појединих справа, уређаја, апарата, машина и сл. Приликом њиховог расклапања и склапања; проучавање појединих технолошких процеса; примена практичних знања, умења и вештина и др. Индивидуални облик у настави техничког и информатичког образовања има посебну улогу у реализацији модула и конструкторског моделовања. Израда пројекта захтева од наставника индивидуални рад са сваким учеником тако да им омогући рад у складу са својим способностима, склоностима и интересовањима. Овај облик рада се примењује када ученици постигну одређена знања, умења и вештине и извесно искуство које могу примењивати у самосталном раду при реализацији "пројекта".	Избор наставних средстава зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. Од наставних средстава у у потреби су: - Уџбеник - Слике, постери - Енциклопедије - Интернет - Прибор за техничко цртање - Видео бим - Алат за обраду папира - Алат за обраду текстила - Алат за обраду дрвета - Рам и тестерице - Алат за резање и сењчење - Разне четке боје - Алат за завршну обраду - Рачунари и пратећа рачунарска опрема - Разне врсте софтвера

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: - организује - реализује - прича - пита - пише - црта - мотивише - прати активности ученика - подстиче - објашњава - демонстрира - показује	Ученици: - слушају - посматрају - причају - описују - упоређују - цртају - праве - одговарају на питања - дискутују - предлажу - користе алате - обрађују материјале - експериментишу - истражују - користе рачунаре	Задовољство ученика на часу Разговор са ученицима Посматрање ангажованости на часу Анализа рада на рачунару Анализирање часа са ученицима Анализа цртежа Анализа практичних радова	Ради што успешније корелације одговарајућих наставних садржаја, усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика неопходна је стална сарадња са наставницима физике, математике, хемије, биологије, ликовне културе, информатике и рачунарства и др.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 5	**Наставни предмет: Физичко васпитање**	**Годишњи фонд часова: 72**			**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

АТЛЕТИКА ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ РУКОМЕТ РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА	-Унапређење и очување здравља -Развијање антропомоторичких способности у складу са индивидуалним могућностима и узрасним добом - Развијање креативности покретом - Развијање животних и социјалних вештина - Развијање позитивног става према физичкој активности и креативном провођењу времена и здравом начину живота	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру - рад на изградњи и координацији тела у простору и естетског стваралаштва код ученика	-унапређење и очување здравља -оспособљавање ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј -научити децу како се негује тело и одржава хигијена	- повезивање физичког васпитања са животом и радом -развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности -развој гипкости и окретности -унапређење и очување здравља	**У**ченик зна: да правилно држи тело, зна улогу делова тела приликом вежбања, има основне навике личне и колективне хигијене, поседује навике редовне и квалитетне исхране, да унапређује своје антропомоторичке способности- снагу, брзину, издржљивост, координацију, гикост, реавнотежу и прецизност, да поседује вештину пливања бар једном техником, да покретом изражава своје емоције и искуства и повезује их са музиком, д се ученик игра и вежба у групи и успоставља сарадничке односе, развија културу навијања, уочава своје способности и особине, негује хумане и равноправне односе међу вршњацима, квалитетно користи слободно време за бављење физичким активностима организовано и самостално, препознаје хитна и ургентна станја и да пружи прву помоћ код лакших повреда.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 5	**Наставни предмет: Изабрани спорт**	**Годишњи фонд часова: 36**			**Недељни фонд часова: 1**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

ОДБОЈКА	- Развијање позитивног става према физичкој активности и креативном провођењу времена и здравом начину живота - Спортско техничко образовање - Упознавање ученика са специфичностима спортске игре и развијање љубави према истој -Развијање антропомоторичких способности у складу са индивидуалним могућностима и узрасним добом	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру	-унапређење и очување здравља Оспособљавање ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј	-развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности	Ученик зна: да правилно држи тело, зна улогу делова тела приликом вежбања, има основне навике личне и колективне хигијене, поседује навике редовне и квалитетне исхране, да унапређује своје антропомоторичке способности- снагу, брзину, издржљивост, координацију, гикост, реавнотежу и прецизност, да поседује вештину пливања бар једном техником, да покретом изражава своје емоције и искуства и повезује их са музиком, д се ученик игра и вежба у групи и успоставља сарадничке односе, развија културу навијања, уочава своје способности и особине, негује хумане и равноправне односе међу вршњацима, квалитетно користи слободно време за бављење физичким активностима организовано и самостално, препознаје хитна и ургентна стања и да пружи прву помоћ код лакших повреда

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: V	**Наставни предмет: Верска нстава**	**Годишњи фонд часова: 36**			**Недељни фонд часова: 1**
Тематски садржај програма	**Циљ наставног предмета**	**Задаци наставног предмета**			**Исходи**
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

1.Увод	Упознавање садржаја, програма и начина рада. Иавршити Прелиминарну систематизацију градива претходних разреда	-организује заједничко гледање филма Мојсије	-повезивање и разумевање историјског смисла Старог и Новог Завета	-коришћење моралних закона у животу	-Да сагледају градиво којим ће се бавити током школске године
2.Припрема света за долазак Сина Божијег у свет (Бог није одустао од свог плана да створени свет живи вечно и поред одбијања првог Адама да тај план спроведе у дело)	Упознавање са библијском историјом од пада Адама до позива Авраму да напусти родитељски дом и пође за Богом. Овде треба указати на то да се Бог не прејављује као индивидуа, већ кроз историјске догађаје и да су то они догађаји који свјом структуром и елементима указују на будуће Царство Божије.	-упућује ученике да разликују појмове вера-сујеверје	-морални закони и употреба истих		-Ученици ће бити способан да објасне шта је Свето Писмо (основна подела), начин и време настанка Старог Завета
3.Избор Аврама и његових потомака као почетак Цркве (Стари Завет између Бога и људи)					
4.Аврам и јеврејски народ као праслика Христа и Цркве	Упознавање са библијском историјом везаном за Аврама и упућивањем на моменте који су везани за чињеницу да је Аврам на основу вере пошао за Богом и због те вере био изабран од самога Бога да се у његовом наследству појави Месија				-Ученици треба да уоче да Бог из љубави према човеку, није одустао од првобитне намере да буде у заједници са човеком
5.Десет Божијих заповести (однос човека према Богу и другом човеку у старозаветној Цркви)	Треба показати да на то да библијска историја под избором Аврама подразумева многе, читав један народ, као и то да речи " Израиљ" и "слуга Божији " подразумева и једног и многе.Ово се доводи у везу са Христом и Литургијом.				-Ученици ће одредити појам историје спасења, препозна најважније епизоде којима се бавимо (Аврам, Савез, Обећање, Египатско ропство, Излазак и Пасха, Закон, Свети Град, Храм, пророци, и Месијанска нада).
6.Старозаветни мотиви у	Упознавање са старозаветним описом давања заповести				

православној иконографији	Мојсију на Синају, указујући да суштина овог закона није његово индивидуално упражњавање и испуњење, већ да он има има смисао у односу човека према Богу и другом човеку. Упознајући се са старозаветним мотивима у православној иконографији, ученици ће се сусрести са учењем да је старозаветна заједниоца са својим нормама најава новозаветног откровења и догађаја.				-примена десет Божијих заповести у животу -Ученици треба да уоче да Бог није напустио свет упркос греху првог човек

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка	индивидуални	библија
текстуална	фронтални	уџбеник
	групни	Дидактички материјал

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
-подстиче ученике на отворену расправу о историји јеврејског народа -дефинише појмове везане за Стари Завет -повезује десет Божијих заповести са данашњим савременим животом	-доводе у везу свој живот са заповестима	-заједничко понављање Декалога и усмено испитивање старозаветних поучних историјских догађаја	-историја -географија -српски језик -ликовна култура

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ПЕТИ **Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I Тема – Упознавање основних елемената програма II Тема – Сагледавање услова школског живота III Тема – Изборност проблема на коме ће се радити IV Тема – Сакупљање података о изабраном проблему V Тема – Активизам и партиципација VI Тема – Јавна презентација плана акције VII Тема – Осврт на научено - евалуација	✓ Циљ предмета је оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице, проширивањем знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање. ✓ Да ученик стекне потребна знања о демократији и грађанству; ✓ Да добро схвате права и одговорности појединаца у породици, школи и заједници; ✓ Да омогући разумевање и разматрање различитих мера које се у школи / локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; ✓ Да оспособи ученика да активно учествује и ради у тиму; ✓ Унапређење вештина комуникације у школи, на нивоу вршњачке групе и са наставницима, као и ван школе, са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локалне заједнице; ✓ Да омогући слободу изражавања мишљења и ставова о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; ✓ Да омогући повезивање властитог искуства са потребама школске/локалне заједнице и активно ангажовање; ✓ Да оспособи ученика да вреднује своје и туђе поступке.	✓ Упознавање ученика са Конвенцијом о правима детета; ✓ Упознавање ученика са школским правилима и процедурама; ✓ Упознавање ученика са правима и одговорности ма свих актера на нивоу школе; ✓ Упознавање ученика са инструментима за прикупљање података, за истраживање и слично; ✓ Развијање критичког мишљења	✓ Развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења; ✓ Навикавање ученика да поштују правила понашања у школи; ✓ Оспособљавање ученика да поштују туђе мишљење; ✓ Оспособљавање ученика за поштовање различитости међу ученицима; ✓ Подстицање и оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе; ✓ Развијање комуникацијских вештина	✓ Увођење ученика у разумевање функционисања органа управљања школе и стручних тела; ✓ Увођење ученика у технике групног рада; ✓ Развијање вештина за унапређењење услова школског живота кроз праксу; ✓ Развијање способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове; ✓ Оспособљавање ученика да процењује и вреднује	✓ Добро схвата права и одговорности појединаца у породици, школи и заједници; ✓ Ученик је развио знања и способности неопходна за схватање, анализирање и деловање у школском и свакодневном животу; ✓ Ученик разуме различите мере које се у школи / локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; ✓ Ученик поседује ставове и вредности које су потребне за решавање проблема; ✓ Ученик активно учествује и ради у тиму; ✓ Ученик је унапредио вештине комуникације у школи и ван ње; ✓ Ученик је развио свест о значају активног учествовања појединаца у друштву као и свест о значају поседовања сопственог мишљења; ✓ Ученик се слободно изражава и мисли о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали; ✓ Ученик повезује властито искуство са потребама школске/локалне заједнице и активно учествује. ✓ Ученик је оспособљен да вреднује своје и туђе поступке и да критички размишља.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Методе посматрања	**Фронтални облик рада**	**Папир**
Метода усменог излагања (објашњавање, образложење)	**Индивидуални и индивидуализовани облик рада**	**Фломастери**
Метода разговора (дијалошка метода)	**Рад у пару**	**Хамер**
Метода демонстрације (показивања)	**Групни облик рада**	**Стикери**
Метода практичних радова	**Тимски облик рада**	**Анкетни листићи**
Метода писаних и цртаних радова		**Пројектор**
		Филмови
		Картице дечијих права
		Панои

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
✓ Дискутује; ✓ Координира; ✓ Презентује; ✓ Посматра; ✓ Даје инструкције; ✓ Подстиче на активност; ✓ Поставља питања; ✓ Слуша; ✓ Помаже; ✓ Процењује; ✓ Вреднује; ✓ Подстиче дискусију	✓ Дискутује; ✓ Анализира; ✓ Истражује; ✓ Игра се; ✓ Учи; ✓ Разговара; ✓ Анкетира; ✓ Аргументује; ✓ Осмишљава; ✓ Одлучује; ✓ Гласа; ✓ Активно учествује; ✓ Симулира; ✓ Прави план; ✓ Прави презентацију; ✓ Креативно се изражава; ✓ Износи и размењује мишљење са осталима; ✓ Процењује; ✓ Вреднује	✓ Разговор са ученицима; ✓ Посматрање; ✓ Евалуационе листе; ✓ Продукти ученика	✓ Историја, ✓ Језик и комуникација, ✓ Ликовна култура; ✓ Информатика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 5	**Наставни предмет: Информатика и рачунарство**		**Годишњи фонд часова: 36**		**Недељни фонд часова: 1**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
ОПЕРАТИВНИ СИСТЕМ (WINDOWS)	Ученици треба да се упознају са графичким радним окружењем Windows-a, са Control Panel-ом, Windows Explorer-ом и њиховом улогом; да се упознају са инсталацијом и деинсталацијом програма и периферије као и да знају да се заштите од рачунраских вируса.	упознавање ученика са интерфејсом оперативног система; упознавање са логичком организацијом ХД; упознавање ученика са инсталацијом додатних уређаја и програма;	Заинтересовати ученике за информациону технологију	Осамостаљивање у раду на рачунару. Утицај на професионалну оријетацију.	У овој области ученик треба самостално да користи Windows уме да користи програм Мој копјутер и Windows Explorer; уме да користи основне опције Контролне табле; уме да изврши проверу и опоравак оштећених делова хард диска и зна да користи заштиту од вируса.
РАД СА ТЕКСТОМ	Ученици треба да схвате улогу текст процесора, да се упознају са радом са документима, подешавањем стране, уписивањем, кориговањем, селектовањем, изменама текста; да се упознају са форматирањем текста, као и да упознају рад са сликама и цртањем у текст процесору и да умеју да одштампају своје радове.	упознавање ученика са радом у програму за обраду текста;	Заинтересовати ученике обраду текста на рачунару, употребом програма MS Word	Осамостаљивање у раду на рачунару. Утицај на професионалну оријетацију.	У овој области ученик уме самостално да уреди једноставнији текст, да уме да користи слике и цртеже у текст процесору и да самостална штампа.
УВОД У МУЛТИМЕДИЈУ	Ученици треба да схвате појам мултимедије и њену улогу, да се упознају са програмима за рад са мултимедијом (Media Player, Real Player) и њиховом линијом са алатима и да знају како да покрену апликације за мултимедију и њихову примену у настави.	упознавање ученика са основним програмима за рад у мултимедији; оспособљавање ученика за самостално коришћење рачунарских програма.	Заинтересовати уенике за употребу рачунара у сврху стварања мултимедијалних садржаја.	Осамостаљивање у раду на рачунару. Утицај на професионалну оријетацију.	У овој области ученик уме самостално да направи видео запис у једном од поменутих програма и да употреби основне ефекте.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Избор метода зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. Од метода у употреби су: - Монолошка - Дијалошка - Демонстративна - Метода практичних радова на рачунару - Експериментална - Употреба рачунара - Текстуална - Активне методе	Фронтални облик рада примењује се најчешће зато што је економичан у припремању и одржавању часова и ученицима обезбеђује поступност, систематичност као и лакше праћење и контролисање рада и резултата рада ученика. Међутим, у настави информатичког образовања треба водити рачуна и о слабим странама фронталног облика рада као што је спутавање иницијативности и самосталности у раду. Групни облик рада и рад у пару се ређе користи у информатичког образовања, јер реализација садржаја овог предмета заснива се на принципу "један ученик – један рачунар", Индивидуални облик у настави информатичког образовања је облик који се највише користи приликом часова вежби и утврђивања. Индивидуални обрчик не подразумева само да ученик сам ради за рачунаром, већ и наставников индивидуални са сваким учеником, што опет зависи од способности, склоности и интересовања самих ученика. Овај облик рада се примењује када ученици постигну одређена знања, умења и вештине и извесно искуство које могу примењивати у самосталном раду при реализацији "пројекта".	Избор наставних средстава зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. Од наставних средстава у у потреби су: - Уџбеник - Интернет - Видео бим - Рачунари и пратећа рачунарска опрема - Разне врсте софтвера

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: - организује - реализује - прича - пита - пише - црта - мотивише - прати активности ученика - подстиче - објашњава - демонстрира - показује	Ученици: - слушају - посматрају - причају - описују - упоређују - цртају - одговарају на питања - дискутују - предлажу - истражују - користе рачунаре и софтвер	Задовољство ученика на часу Разговор са ученицима Посматрање ангажованости на часу Анализа рада на рачунару Анализирање часа са ученицима Анализа степена самосталног рада на рачунару	Ради што успешније корелације одговарајућих наставних садржаја, ускланђивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика неопходна је стална сарадња са наставницима физике, математике, хемије, биологије, ликовне културе, техничког и информатичког образовања и др.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ 2016/17

Разред: _5 _____ Наставни предмет: ____Цртање сликање и вајање Годишњи фонд часова: __36___ Недељни фонд часова: ___1_

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1- Цртање -/Врсте и својства линија -Лепо писање са калиграфијом -Односи величина	Слобода експериментисања ликовним елементима Упознавање са линијом врстама и карактеристикама Упознавање са појмом и врстама облика. Стварање различитих вредности линија. Анализа перспективе, птичје,жабље, линеарне и односи величина пропорције.	Упознавање ликовних техника. Опажање и визуелно повезивање линија. Комбиновање разноврсних облика.	Опажање облика,величина и боја. Коришћење богатства линија Стилизовање облика.	Упознавање са ритмом у природи и окружењу. Приказивање волумена и масе Уочавање разлике међу облицима.	Поседовање знања и вештине у стварању складне игре облика. Израда линеарне композиције Уочавање облика на уметничким делима.
2-Сликање -Својства сликарских матерјала и подлога -Визуелно споразумевање -Временски и просторни низови (цртани филм, стрип)	Препознавање орнаменталних форми. Коришћење различитих техника и материјала у ликовном изражавању.Својства сликарских материјала и подлога. Обогаћивање скале појединих боја и њиховог композиционог односа и увођење у бојене вредности процесом рада по природии илустровању.	Стварање орнамената помоћу линије облика и боја. Упознавање са врстама материјала и њихова примена у раду.	Успешно стилизовање орнаменталних форми. Симетрична израда ликовних форми помоћу колажа.	Стварање симетрије и ритма у композицији. Познавање материјала у простору и окружењу.	Поседовање вештине и знања у декорацији и украшавању композиције. Примена различитих врста материјала и повезивање форме у ликовну композицију.
2- Вајање- врсте вајарских матерјала, везивање тродимензионалних облика у просзтору, обликовње употребних предмета.	Познавање основа дизајна и моћ перцепције. Активно уочавање правих ликовних вредности уметничких дела.Тродимензионално обликовање и облици. Волумен и простор, општа орјентација у вајарским облицима. Врсте вајарског материјала и њихова практична примена. Обликовање, преобликовање и декорација употребних предмета.	Препознавање визуелних порука у окружењу. Познавање различитих врста облика, структуре и текстуре.	Уочавање везе између ликовне и вербалне поруке. Стварање предмета са наменом за свакодневну уптребу.	Стилизовање ликовних елемената и израда знака или симбола. Обликовање постојећих форми, декорација и украшавање.	Успешно стварање идејног решења за тродимензионални предмет. Успешна и креативна израда декоративних предмета.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање Организација наставног процеса Пружање практичних инструкција Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	Игра линијама и облицима Цртање, израда линеарног цртежа Стварање различитих врста облика Посматрање, истраживање Комбиновање и анализирање Израда и декорација предмета различитих облика	Ученик опажа облике и разноврсност међу њима. Уочава присуство ритма у природи. Познаје и користи различите материјале и ликовне технике. Препознаје и ствара различите орнаменалне форме. Ликовно гради визуелну поруку, знак и смбол. Декорише и ствара предмете различитих облика и намена.	Биологија Музичка култура Математика Историја Географија Техничко образовање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: V **Наставни предмет: немачки језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни Васпитни	Васпитни	функционални	
1. Ich, du, wir ...	ученици се упозању са немачким говорним подручјем -препознају и користе бројеве -разумеју и одговарају на једноставна питања -схватају појам одређеног члана -препознају и користе личне заменице -постављају једноставна питања -одговарају на кратка питања	Стицање позит односа према немачком и Немачкој култур уважавање различитости и навикавање отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања функционисању страног и ма језика. *Препознавање страних речи,поздрави и представљање, саопштавање телефонског броја,тражење и давање информација Присећање или препознавање информације која је учена, употреба информација у новим ситуацијама и при решавању задатака који имају један	Развијање позитивног осећања према језику који се учи, основне комуникативне компетенције .	Поздрављање, представљање, упознавање. употреба лексичке грађе у сврху комуникације.	Ученик именује, чита и пише речи које означавају чланове породице, , бројеве до 100, собе и намештај, п, зимске спортове, посуђе, храну, оброке,месеце у години.. Учествује у интеракцији на часу и препознаје основне принципе граматичке и социо лингвистичке компетенције. Чита са разумевањем кратке писане текстове. Ученик је у стању да направи спискове различите намене – куповина, прослава итд. Води рачуна да правилно изговара гласове немачког језика и прави ралику у односу на матерњи језик. У стању је да самостално или уз помоћ другова и наставника пева, рецитује и изводи мини дијалоге на немачком језику.

2. Bei uns zu Hause	**слуша и разуме кратак текст** **-одговара на једноставна питања** **-поставља питања** **-разликује негације** **kein/nicht** **-разуме употребу негација kein/nicht** **-користи негације** **kein/nicht** **-усваја облик** **за учтиво обраћање** **-користи облик за учтиво обраћање**	**тачан одговор, изношење мишљења, Оспособљавање ученика за изражајно читање. Упознавање са новом лексиком ради коришћења исте у одговарајућим комуникативним ситуацијама.Описивање просторија стану,именовање предмета,разговор о обавезама у породици,позивање на заједничке активности.Усвајање нове лексичке грађ помоћ илустрација, увежбавање вештине слуша примена усвојен лексичке грађ описивање активности у дому.**	**Тражење и давање информација о себи и другима,представити своју породицу, именовање занимања, описивање члановапородице,описивање кућних љубимаца, изражавање допадања и недопадања,** **.**	**Разумевање и давање једноставних упутстава. Усвајање начина изражавања молбе и захвалности.** **Оспособљавање ученика за тражење и давање мишљења, за изражавање слагања или неслагања**	

3. Alltägliches **4**	**Разговор о оброцима.Визуелно усвајање назива намирница и упознавање са здравом и нездравом храном. Класификаија намирница по групама, оспособљавање ученика за употребу глагола mögen – möchten и за давање информација о оброцима.Упознавање ученика са терминологијом везаном за школу. Коришћење дијалошке форме искористити за развијање комуникативне компетенције. Продубљивање научене лексичке грађе говорним вежбама.Употреба усвојене лексике на конкретном задатку. Усвајање терминологије везане за школу.** **.**			**Именовање основних прехрамбених намирница, прибора за јело, оброка, изражавање осећања глади и жеђи, тражење информација о храни.** **Именовање основних прехрамбених намирница, прибора за јело, оброка, изражавање осећања глади и жеђи, тражење информација о храни.**	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
- комуникативна	-фронтални	Сликовнице, аудио касете и компакт дискови
-важбе слишања	-индивидуални	флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке
-вербална	-рад у пару	цртежи и илустрације, играчке, школски прибор
-демонстративна, илустративна	-групни рад	касетофон, цд плејер, пројектор, таблет
-учење путем открића		географска карта
-интерактивно учење		новински чланци
- смислено рецептивно учење		
- практично смисаоно учење		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Поставља (логичка) питања - Показује на илустрацији - Даје упутства	- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања - слуша и понавља прозн текст уз показивање - слушање и понављање песама и рецитација - слушање и понављање дијалога - слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби. - извршавање наредби цртање, бојење	Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.	Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: ___5___	**Наставни предмет: ___Француски**		**Годишњи фонд часова:72**		**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
I Destination fracais	**препознавање француских речи ,**	**ОБРАЗОВНИ**	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	**разумевање нове**

	прихватање и одбијање, личне информације	фонетика француског језика, ред речи у реченици, лични став	Поздрављање, опраштање, представљање Comment tu t'appelles?, Je m'appelle, Oui/non, Alphabet, les couleurs	Стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости	лексике, именовање делова , бројеви до 13, описивање личних ствари усвајање нових знање о земљама француског говорног подручја ученик самостално или уз малу помоћ наставника говор о свакодневним активностима школи или код куће ученик користи негацију описује себе и друге самостално или уз помоћ наставника, разумевање краћих порука
II Au collage	овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења странаог језик а	Pronoms sujets et toniques, Interrogation, C'est/il est, articles définies/indéfinis, l'apostrophe, J'aime/J'adore+infinitif, Présent des verbes être	учтиве форме обраћања, упознавање са цивилизацијским карактеристкама француских говорника	Представљање и описивање некога, разговор о укусима, одевању, препознавање и означавање количине	
III JOYEUX ANNIVERSAIRE	ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са	interrogation: est-ce que, ou…? Qu'est-ce que?	изражавање	Сналажење у	

IV fETES DE FAMILLE V Loisirs jeunes VI La ville VII une heure dans le omonde	људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално учење истог стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим проширивање лексичког фонда везаним за теме спорт и мода, сналажење у простору размења личних информација у циљу дружења људи различитих култура развијање одговорности, прихватање ризика и могућност избора,	Négation: ne…pas, Conjugaison des verbes (l'impératif), Nombres de 60 a 100 именовање боја, разговор о укусу, изражавање количине, разумевање сликовитих израза изрражавање осећања, разговор о хобијима коњугација глагола prendre,	припадности, разговор о осећањима, писање честитки и захвалница футур прош,множина именица,боје ,упитни облици упитне речи, изражавање узрока, предлози и прилози за место откривање различитости франкофоних градова	простору, означавање предмета у простору, описивање предмета, предлагање, давање наредби и савета, препознавање мушког и женског рода, постављање питања у вези са предметом и особом представљање делова тела, изражавање бола и нелагодности сналажење у простору, информације о правцу, праћење маршруте, превозна средства	

		подстицање на поштовање различитих култура и заштита животне средине	**безлични глаголи,**	**распоред часова**	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
монолошко дијалошка		
вербално - текстуална,	**фронални**	**уџбеник**
аудио визуелна		
комбинована	**индивидуални**	**радна свеска**
метода писаних радова		
илустратибна	**групни**	**припремељени материјал**
	рад у пару	**флеш лартице**
		разгледнице **и- борд**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
оспособљава ученике да предстве себе и друге на француском језику **подстиче и наводи ученике да опишу и окарактеришу једну особу** **наводи и оспособљава ученике да употребљавају личне заменице** **упућује ученике да пронађу питања и да дају одговоре** **да изразе шта воле/не воле (Qu'est-ce que tu adores? Je adore..** **да употребљавају и препознају бројеве до 60** **поспешује групни рад ученика,континуирано вреднује и оцењује стечена**	**слуша, чита и реагује на упутства и наредбе;** **ради у паровима или групи;** **учи путем игре;** **преводи гест у исказ и исказ у гест;** **одговара на постављена питања у вези са текстом /сликом –класира и упоређује;** **редовно ради домаће задатк**	**Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.**	**Енглески језик, српски језик, географија, музичко васпитање**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: V **Наставни предмет: Италијански језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни Васпитни	**Васпитни**	**функционални**	
1. Unità 1-Una nuova alunna	**У наставној теми „Una nuova alunna“ ученици ће научити да се поздраве и упознају, односно да се представе; бројаће до 10. Упознавање ученика са италијанским алфабетом.**	**Усвајање лексике везане за школу, учионицу, бројеве, школске активности. Усвајање италијанског писма.**	**Развијање позитивног осећања према језику који се учи, основне комуникативне компетенције на италијанском језику.**	**Поздрављање, представљање, упознавање.**	**Ученик именује, чита и пише речи које означавају чланове породице, занимања, бројеве до 100, собе и намештај, празнике, зимске спортове, посуђе, храну, оброке,месеце у години.**
2. Unità 2-Alla ricreazione	**Постављање питања и давање кратких одговора везаних за предмете у учионици и школски намештај, игре, предмете у школи, другове. Представљање треће особе и давање информација о имену, годишту. Увођење читања кратких реченица.Бројање и писање бројева до 15. Оспособљавање ученика да кажу колико је нечега. Оспособљавање ученика да говоре о активностима у учионици. Извођење скечева. Именовање предмета у школи и изражавање допадања и недопадања. Увежбавање писања распореда часова, дана у недељи.**	**Комуникација на основном нивоу у усменом и писаном облику везана за непосредно окружење у школи: поздрављање, распоред часова, дане у недељи.**	**Развијање свести о сопственом напредовању, стимуисање маште, креативности и радозналости. Подстицање употребе италијанског језика у личне сврхе и из задовољства.**	**Разумевање говора наставника и другова. Препознавање енглеских гласова. Употреба енглеског алфабета. Учешће у кратким дијалозима.**	**У стању је да усмено излаже самостално или уз помоћ о наведеним темама.**
3. Unità 3- A Roma	**У теми „У Риму“ ученици треба да: траже и дају обавештења о установама у граду; именују објекте у ближој и широј околини.**	**Увођење лексике о средини живљења и именовање предмета из непосредног окружења: градска средина, сеоска средина**	**Упознавање са културом народа италијанског говорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења**	**Разумевање и давање једноставних упутстава. Усвајање начина изражавања молбе и захвалности.**	**Учествује у интеракцији на часу и препознаје основне принципе граматичке и социо лингвистичке компетенције.**

4. Unità 4- Buon Natale a titti!	**У наставној јед.иници „Срећан Божић свима“ ученици ће научити да: честитају рођендан, Божић и Нову годину; захвале приликом примања поклона; траже и дају информацију о рођендану; изразе емоције и жеље; идентификују временске прилике и изразе став у вези са игром и играчкама.**	**Упознавање ученика са културолошким разликама прославе празника Божића, Нове године и рођендана код нас и у Италији.**	**Развијање комуникативне компетенције везане за прославе празника. Изражавање среће давањем и примањем поклона.**	**Честитање празника, примање и давање поклона, захваљивање, изражавање емоција и жеље.**	**Чита са разумевањем кратке писане текстове. Ученик је у стању да направи спискове различите намене – куповина, прослава итд.**
5. Unità 5- Anna, fermati!	**У овој јединици ученици треба да усвоје следеће: да именују основне прехрамбене намирнице, воће и поврће, прибор за јело и оброке; да изразе глад и жеђ, став у вези са храном; да траже информације о храни; да понуде храну и да прихвате или одбију понуду. ученици треба да науче да: именују чланове породице.**	**Усвајање лексике на тему о храни (намирнице, воће, поврће), прибор за јело.**	**Развијање комуникативне компетенције везане за тему хране, навике везане за храну и културно понашање за столом.**	**Именовање основних прехрамбених намирница, прибора за јело, оброка, изражавање осећања глади и жеђи, тражење информација о храни.**	**Води рачуна да правилно изговара гласове италијанског језика и прави ралику у односу на матерњи језик.**
6. Unità 6- Congratulazioni, ragazzo!	**У наставној јединици „Одећа“ ученици треба да усвоје следеће: да именују делове тела, делове одеће и радње у вези с одећом; да описују своју и туђу одећу и обућу (именовање предмета, боје и величине); да изразе став у вези с одећом и осећање хладноће или топлоте; да траже дозволу и да се захвале.**	**Обрада нових лексичких структура везаних за тему одеће, делова тела.**	**Развијање комуникативне функције за изражавање ставова о изгледу одеће или обуће.**	**Допадање или недопадање, изражавање става у вези са темом, осећање топлоте, хладноће.**	**У стању је да самостално или уз помоћ другова и наставника пева, рецитује и глуми на италијанском језику.**
7. Unità 7- Casa dolce casa	**У наставној теми „Мој дом“ ученици треба да науче да: именују просторије у стану, делове намештаја и активности у различитим просторијама стана; препознају просторне односе; траже и дају инфорјмације о метеоролошком времену.**	**Обнављање назива просторија у кући и намештаја. Описивање различитих активности у кући**	**Уочавање и исказивање односа везаних за простор у коме живимо. Развијање љубави**	**Развијање комуникативне некомпетенције везане sa тему Мој дом.**	

8. Unità 8- L'unione fa la forza!	**Усвајање вокабулара везаног за распуст, слободно време, спортове, филмове, телевизију. Самостално казивање кратке приче. Усвајање структура везаних за свакодневне ситуације у игри.**	**Разговор о активностима у кући и дворишту. Именовање и описивање различитих спортова. Спортске манифестације. Омиљене активности ученика.**	**према свом дому и свом животном окружењу.** **Упознавање са културом народа италијанског говорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења**	**Усвајање вокабулара везаног за распуст, слободно време спортове, филмове и телевизију. Самостално казивање кратке приче.**	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
- комуникативна	**-фронтални**	**Сликовнице, аудио касете и компакт дискови**
-важбе слишања	**-индивидуални**	**флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке**
-вербална	**-рад у пару**	**цртежи и илустрације, играчке, школски прибор**
-демонстративна, илустративна	**-групни рад**	**касетофон, цд плејер, пројектор, таблет**
-учење путем открића		**географска карта**
-интерактивно учење		**новински чланци**
- смислено рецептивно учење		
- практично смисаоно учење		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Организује наставни процес **- Мотивише ученике** **- Развија интересовања ученика** **- Интерпретира, односно објашњава** **- Демонстрира** **- Поставља (логичка) питања** **- Показује на илустрацији** **- Даје упутства**	**- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања** **- слуша и понавља прозн текст уз показивање** **- слушање и понављање песама и рецитација** **- слушање и понављање дијалога** **- слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби.** **- извршавање наредби** **цртање, бојење**	**Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.**	**Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура.**

ШЕСТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: шести	**Наставни предмет: Српски језик**	**Годишњи фонд часова: 144**			**Недељни фонд часова: 4**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

КЊИЖЕВНОСТ **лектира**	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.	– остваривање континуитета са градивом из петог разреда. – даље продубљивање знања из области народног епског стваралаштва са тематиком о Косовском боју, упознавање ученика са историјским и легендарним ликом Марка Краљевића и обрада народног лирског стваралаштва (породичне и обичајне). − читање и анализирање књижевних дела из програма школске и домаће лектире − усвајање основних књижевнотеоријских појмова − упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу − поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика − увођење ученика у грађење речи − упознавање са гласовним	− развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања − развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности – упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења – развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује – развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима − развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује – васпитавање ученика за живот и рад у духу	− оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење вредновање књижевноуметни-чких дела разних жанрова – поступно и сист. оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста − оспособљавање за уочавање и тумачење узрочно- -последичних веза у уметничком тексту, исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста и у разним говорним ситуацијама – развијање способности за уочавање и тумачење емоција, мотива и пес, слика у лирском тексту − навикавање на самостално коришћење библиотеке − поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама – поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и	-развијају машту, авантуристички дух -примењују стечено знање -повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима -разумеју прочитан текст -примењују стечено знање -повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима -примењују научена правописна правила -развијају машту, авантуристички дух -примењују стечено знање -повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима разумеју прочитан текст -примењују стечено знање -повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима

ЈЕЗИК **граматика и правопис** КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА		системом – упознавање гласовних алтернација, њихово уочавање у грађењу и промени речи – утврђивање знања о значењу и функцији придевских заменица; – стицање основних знања о грађењу и значењима глаголских облика (футур II; имперфекат; плусквамперфекат; императив; потенцијал; трпни глаголски придев; глаголски прилози) – проширивање знања о сложеној реченици − проверавање, понављање и увежбавање правописних правила обрађених у претходним разредима (писање речце ли уз глаголе, речце не уз глаголе, именицеи придеве, речце нај уз придеве, употреба великог слова) − обрада: писање одричних заменица уз предлоге, писање заменица Ви и Ваш, писање имена васионских тела, писање глаголских облика које ученици често погрешно пишу, растављање речи на крају реда – оспособљавање ученика за уочавање разлике између дугих акцената и	хуманости, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности − развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и	вредновање сценских остварења (позориште, филм) – навикавање на редовно праћење и критичко процењивање часописа за децу и емисија за децу на радију и телевизији – подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво – подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.) − оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца) – уочавање разлике између месног говора и књижевног језика − развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника,	-примењују научена правописна -повезују историјску личност и личност књижевника -повезују претходно стечена знања из граматике са новим појмовима правиларазумеју прочитан текст -уочавају разлику између духовитих и добронамерних шала и грубих и увредљивих -разумеју хумор у књижевном делу -разумеју нове појмове из граматике-уочавају осећање слободарства , љубави и социјалних мотива -разумеју нове појмове из граматике -примењују научена правописна правилауочавају топла људска осећања, љубав и пријатељство; Љубав према

усмено и писмено изражавање		увежбавање изговора појединих гласова и реченичне интонације − постепено упознавање структуре основних облика усменог и писменог изражавања	уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза	језичког и стилског израза − оспособљавање ученика за уочавање разлике између дугих акцената − описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика	животињама -примењују нове граматичке појмове-разумеју природу и развијају естетски укус -примењују стечено знање и повезују га са новим појмовима из граматике -примењују научена правописна правила-примењују стечено знања из граматике и књижевности

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка,	**фронтални**	**Читанка**
монолошка	**индивидуални**	**Граматика**
текст метода	**рад у паровима**	**Радна свеска**
демонстративна метода	**рад у групама**	**Правопис, лектира, литература**
комбинована метода		**ученичке свеске**
метода самосталних ученичких радова		**наставни листови**
		табла, маркери/креда
		интерактивни тестови и креативне слагалице
		лаптоп
		зидне новине, слике, шеме, постери, фотографије

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
КЊИЖЕВНОСТ − планира и припрема наставу − врши избор наставних метода, облика наставног рада и наставних средстава − израђује дидактички материјал − организује и реализује наставу − презентује наставни садржај − објашњава и дефинише појмове − објашњава непознате и мање познате речи и појмове − подстиче и усмерава ученике на доношење закључака и самостални рад − развија љубав према литератури − подстиче развој индивидуалних способности ученика − вреднује постигнућа ученика − упућује ученике на вреденовање сопственог рада	− слуша − чита − бележи − препричава − описује − запажа − анализира − дискутује − изводи закључке − поставља питања − ради самостално и у групама − користи различите изворе информација − истражује различите могућности	− активност на часу − течност у излагању − одговарање на питања и постављање питања −способност вођења дискусије − повезивање стечених знања − богаћење речника − ученички радови и продукти ученичких активности − константне белешке о напредовању ученика − бележење присуства ученика − посматрање и стално праћење активности ученика − разликовање граматичких категорија − превазилажење недоумица у вези са појединим граматичким појмовима − примена знања у комуникацији	историја географија ликовна култура музичка култура верска настава грађанско васпитање

− координира у раду одељења − упућује и усмерава ученике на самостално проналажење информација − укључује ученике у активну наставу − негује правилан однос према традицији − негује етичке вредности − развија правилан однос међу члановима породице − развија код ученика правилан однос према животу и друштву уопште ЈЕЗИК − планираи припрема наставу − врши избор наставних метода, облика наставног рада и наставних средстава − израђује дидактички материјал − организује и реализује наставу − презентује наставни садржај − објашњава граматичка правила − упоређује и повезује ново са старим градивом − подстиче ученике на доношење закључака и самостални рад − анализира домаће задатке − развија такмичарски дух у примени знања − континуирано повезује знања о језику са непосредном говорном праксом −проверава примену стечених знања КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА − развија културу усменог и писменог изражавања − подстиче ученике на самосталан рад − анализира домаће задатке − вреднује ученичка постигнућа − негује чистоту српског језика − објашњава непознате појмове − подстиче на правилан однос према природи и естетици − указује на лепоту пејзажа − усмерава ученике да правилно користе стечена знања − стимулише ученике за даљи рад	− усваја и примењује граматичка и правописна правила − чита − слуша − бележи − истражује − запажа − процењује − упоређује − закључује − повезује речи и слике -интерактивно учи -ради у групама и паровима − примењује граматичка и правописна правила − упоређује ново са сатарим градивом − приповеда − описује − извештава − истражује − решава проблем - анализира и изводи закључке − процењује свој напредак - увежбава изражајно читање и казивање - негује културу писменог изражавања	− самостално усмено и писмено изражавање, компоновање грађе − употреба нових сазнања у одређеним ситуацијама	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: шести **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 72 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Module 1 : My life	Обнављање градива из петог разреда: казивање времена на сату, именовае чланова породице, називи земаља и националности, називи дана у недељи, месеца у годинии личних ствари. Обнављање глагола бити, have got, глагола CAN, изражавање годишта, there is/there are. Описивање свакодневних активности употребом Simple Present Tense-а. Изражавање учесталости и употреба прилога за учесталост, прилошке одредбе за Simple Present Tense, описивање активности у слободно време, хоби. Употреба Present Continuous Tense-а за радњу у тренутку говора и истицање разлике са Present Continuous Tense-ом. Употреба глагола стања. Дијалог у омладинском клубу, називи предмета у домаћинству, намештај. Употреба some/any/no/every као и присвојних заменица и придева, саксонског генитива. Опсивање физичког изгледа, писање e-maila другу, разгововор два друга, редослед придева, опсивање најбољег друга.	Обнављање граматичких времена и лексике из 5. раз. Употреба *Simple Present Tense-а* и *Present Continuous Tense*, тражење и давање информација.Употреба детерминатора some/any/no/every, присвојних придева и заменица, генитива.	Начин живота вршњака енгеског говорног подручја, понашање и разговор вршњака у клубу.Описивање особа и свакодневних активности, хобија као и активности у тренутку говора.Изражавање допадања и недопадања	Поздрављање и представљање, давање информација о себи и постављање питања. Казивање времена.Разговор о хобију и свакодневним активностима. Описивање собе и особа.Изражавае припадности и способности. Писање меила о најбољем другу	Тражење и давање информација о себи, слободном времену, хобију, свакодневним активностима уз правилну употребу глаголских времена и лексике. Казивање тренутне радње, тачног времена, бројева, датума; именовање земаља и нација; конверзација о слободном времену. Изражавање допадања и недопадања, описивање физичког изгледа и личности као и просторије.. Писање меила на тему најбољи друг. Описивање тренутних активности. Уочавање разлике између уобичајене радње и тренутне радње.
Module 2: Believe it or not	Обнабљање вокабулара везаног за делове тела и описивање догађаја. Употреба придева који изражавају осећања. Увежбавање употребе Simple Past Tense-а, употреба could, used to. Увођење Past Continuous Tense-а и временских реченица са when и while. Истицање разлике између ова два прошла времена. Употреба прилога за начин. Читање чланака из новина и магазина, описивање прошлих догађаја и прављење дијалога и прича у прошлом времену. Упознавање са славним личностима енглеске књевности. Изражавање осећања, узрока и последице и навика у прошлости.	Употреба вокабулара везаног за описивање прошлих догађаја. Изговор наставка –ed. Употреба Simple Past и Past Continuous Tense и уочавање разлике.Упореба could I used to.	Изражавање осећања. Телефонирање полицији. Упознавање са писцем J.K. Rowling. Причање прича и читање чланака из магазина и новина.	Причање о активностима, догађајима и ситуацијама у прошлости, Изражавање саосећања. Описивање славних личности. Писање састава о прошлом догађају и кратке биографије. Писање приче на основу слика.	Ученик је у стању да говори о догађајима и необичним ситуацијама у прошлости као и да прича о навикама у прошлости. Уме да користи прошло време глагола моћи. Уочава разлику између Simple Past и Past Continuous Tense-а. Зна да прича о својим осећањима, изрази саосећање са неким и да прича о славним личностима. Пише кратке саставе о прошлом догађају и биографију славних

					личности.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: шести **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 72 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученик је у стању да пита и

Module 3: A visit to a city	Употреба вокабулара везаног за места у граду, давање упуства како да се стигне до неког места, превозна средства, фразе везане за околину, називи зграда. Модални глаголи can/could/may/might, предлози за место и предлози кретања. Давање предлога да се нешто уради. Обнављање компарације придева, Употреба упитне речи which. Обрада текстова о екологији, опису неког града. Прављење дијалога на тему сналажења у неком граду, нађеним стварима итд.	Употреба модалних глагола can/could/may/might, компарација придева, вокабулар везан за описивање града, употреба предлога за место и кретање.	Тражење. Давање и одбијање дозволе, учтиви захтеви. Изражавање вероватноће. Потреба да се води рачуна о екологији и заштити планете	Тражење и давање информације о неком месту у граду и упуства како негде доћи, читање мапе, давање предлога, прихватање и одбијање предлога.	одговара о местима и зградама и прича о знаменитостима.прихвата и одбија понуде, даје сугестије. Описује град и пише писмо о неком граду. Уме да направи поређење и правилно употреби предлоге за место. Прича о средствима превоза и развија свест о зашитити човекове средине.
Module 4: Science matters	Увежбавање вокабуара који је везан за науку и научну фантастику, свемир и природу. Увежбавање фразалних глагола са look, Увођење нултог и првог кондиционала. Употреба going to за планирану будућу радњу и Simple Future Tense-а за понуде, обећања, захтеве, одлуке у тренутку говора, упозорења, претње и предвиђања. Обрада научних текстова о џиновској лигњи, сунцу, и путовању кроз време. Писање меила о плановима за рођендан, и увежбавање дијалога везаних за позив на прославу.	Научни вокабулар, обрада нултог и првог кондиционала. Разлике у употреби going to и Simple Future Tense-а, фразални глаголи са look	Прављење претпоставке и хипотезе, позивање, прихватање и одбијање позива.Истицање значаја науке.	Дискутовање о научним истинама, описивање акција, ситуација и њихових последица. Изражавање будућих планова, одлуке у тренутку говора, захтева, понуда, обећања.	Ученик је у стању да говори о плановима за будућност, да изражава предвиђања, одлуку у тренутку говора, обећање, понуду, захтев. Уме да даје хипотезу и говори о општим истинама. Зна да позове, прихвати и одбије позив. Схвата значај науке и развија машту кроз писање научно'фантастичних параграфа.
Module 5: Danger	Вокабулар везан за авантуре, камповање, различита занимања, спортове и дивље животиње. Употреба и грађење Present Perfect Tense-а (ever, never, just, already, before, so far, once, twice, yet, how long, since, for…). Истицање разлике између Simple Past Tense-а и Present Perfect Tense-а.Читање дијалога, чланака и интервјуа на тему авантура. Писање писма са камповања или путовања.	Причање о прошлим искуствима, описивање летовања. Разговор о различитим занимањима, описивање животиња.	Писање састава о угроженим врстама. Развијање авантуристичког духа и љубави према спортовима. Разговор о занимањима.	Разговор о прошлим искуствима. Повезивање прошлости и садашњости. Описивање неке авантуре или летовања.	Ученик уме да описује догађаје из прошлости и повезује садађност и прошлост. Дискутује о различитим занимањима. Уме да опише неку животињу и говори о проблему угрожених животињских врста.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: шести **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 72 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Module 6: Nowadays	Усвајање вокабулара везаног за савремен живот младих, њихову свакодневицу и интерсовања: одећу, аксесоар, мобилне телефоне, компјутере, новац и посао. Употреба too/enough, one/ones, how much/how many, much/many, a lot of, lots of, loads of, a few/a little, Употреба односних заменица who/which/that. Употреба модалног глагола must/have to. Читање дијалога и текстова о куповини, компјутерима, уметности, различитим пословима. Квиз о некој познатој особи и игра улога у продавници. Употреба и уочавање разлике између mustn't / don't or doesn't have to. Изражавање потребе, забране и одсуства забране, Изражавање цена, описивање ствари које се купују, тражење и давање информација. Давање аргумената за и против.	Именовање и описивање одеће, предмета, цена. Употреба модалних глагола must/needn't/mustn't/don't или doesn't have to. Употреба односних заменица и квонтифајера: too, enough, much, many, how much, how many, a lot of, lots of loads of и неодређене заменице one/ones.	Понашање у куповини, изражавање цена, тражење и давање информација о производима. Разговор о модерној технологији, мобилним телефонима, компјутерима, уметности и пословима. Изражавање преферирања.Дефинисање људи и објеката. Давање аргумената.	Тражење и давање информација приликом куповине и продаје. Питање за цену. Изражавање потребе, забране и одсуства потребе. Објашњавање разлога. Вођење свакодневних разговора о гардероби, аксесоару, модерној технологији.	Ученик уме да води разговор о савременим темама и свакодневним интересовањима младих као што је гардероба, куповима, компјутери, мобилни телефони, уметност и посао. Зна да изрази потребу, забрану и одсуство потребе употребом модалних глагола. Поставља питања и даје информације о различитим предметима, њиховој цени и квалитету. Уме да полемише за и против. Пише састав о идеалном послу и прави квиз о некој познатој личности. Правилно користи односне заменице у реченици.
Module 7: Feeling good	Обнављање вокабулара везаног за здрав живот, правилну исхрану, потребу бављења спортом, болести, одазак у теретану, врсте хране и пића. Увођење нових фразалних глагола, Употреба модалног глагола should, question tags, infinitive-a, gerund-a. Читање текстова о здравој исхрани, спорту. Разговор између брата и сестре, телефонирање SOS служби. Брига о љубимцима и писање састава о потребама љубимаца. Писање писма тинејџерском часопису о неком проблему,	Именовање болести, хране, спортова. Употреба модалног глагола should за изражавање савета. Употреба question tags, infinitive, gerund. Изражавање мишљења. Дефинисање проблема.	Размењивање информација о здравој храни, спортовима и правилним навикама. Давање и тражење савета везаних за неки проблем. Изражавање слагања и неслагања, преферирања.	Тражење и давање потврде и савета. Дискутовање о здравој храни. Наручивање хране.	Ученик је у стању да именује називе хране и пића, болести и спортова, да изрази своје мишљење о потреби бављења спортом. Уме да идентивикује проблем који има и тражи и да савет другоме. Зна да наручи храну и изрази преферирање. Уме да опише осећања и да мишљење. Користи глагол should за савете и препознаје разлику у употреби gerund-a и infinitive-a.
оТематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

Module 8: Entertainment	Употреба вокабулара везаног забаву: музику, филмове, журке, изласке, телевизију, позориште, Употреба all/both/neither, none/so. Увођење садашњег и прошлог пасива. Читање чланака о ТВ програму, филмским звездама, забавним парковима, критици неког филма. Прављење интервјуа са познатом особом и писање састава о омиљеној ТВ емисији или филму.Изражавање слагања и неслагања са саговорником.	Дискутовање о чињеницама везаним за забаву и налажење заједничких тачака. Изражавање мареријала од чега је нешто направљено. Уочавање грађења и употребе пасивног стања.	Дискутовање о музици, филмовима, изласцима, ТВ пограму. Изражавање слагања и неслагања. Изражавање мишљења. Интервју са познатом особом.	Разговор о забави и модерним дешавањима у филму, музици, позоришту, телевизији. Писање критике филма или прављење интервјуа. Давање аргумената и чињеница.	Ученик уме да дискутује о музици, филму, позоричној представи, да каже своје мишљење, слагање и неслагање. Уме да каже шта више воли. Пише састав о омиљеној емисији или филму. Упознаје се са грађењем и употребом пасивног стања.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Демонстративни	**фронтални**	**Уџбеник**
Вербални	**индивидуални**	**Радна свеска**
Дијалошки	**у пару**	**Компакт диск са текстовима и вежбањима**
Рад на тексту	**групни**	**Табла и креда**
Писмене вежбе	**У низу**	**Интерактивна табла**
Писмени задаци		**Диск за интерактивну таблу са аудио и видео материјалом**
Комуникативна метода		**Приручник за наставника**
Интерактивна метода		**Интернет**
Комбинована		**Постери и илустрације**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес, мотивише ученике и развија њихова интересовања; интерпретира и објашњава; надгледа и усмерава активности ученика; помаже и даје инструкције; поставља питања; показује илустрације; иницира рад у пару или групи; користи аудио и визуелна средства. Користи Интернет кад год је могуће да прошири знање ушеника и упути их да код куће додатно раде. Даје писмене провере и теме зs писање кратких састава. Вежба правилан изговор и толерише неуспеле покушаје. Даје потстрек и развија љубав преме страним језицима и култури енглеског говорног подручја.	Користи речи и изразе које наставник уводи да би комуницирао у пару, групи, низу или индиидуално, Слуша звучни маретјал како би што боље усвојио правилан изговор; сарађује са другим ученицима у заједничким активностима, богати речник новим речима и изразима, даје информације о темамам и активно учествује у раду на часу; развија позитиван став према страном језику.Ради граматичка вежбања како би усвојио правила. Пише кратке саставе на задате теме, прави дијалоге, интервјуе и квизове. Труди се да примени нова правила приликом усменог изражавања. Даје своје мишљење и дискутује о темама.	Ангажованост на часу; усмеравање ученика на градиво на које треба да обрате пажњу; усмено испитивање ученика; држање бележака о сваком ученику, њиховом напредовању; развијање све четири вештине (говор, читање, писање, разумевање); промовисање рада и продуката ученичких активности; разговори са ученицима; праћење израде вежби на часу и задатака задатих за рад код куће. Константно охрабривање како би резултати били што бољи.	У настави енглеског језика у шестом разреду постоји корелација са следећим наставним предметима: српски језик, други страни језик, географија, биологија, историја, грађанско васпитање, физичко васпитање, верска настава, музичка култура.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _VI_____ Наставни предмет: ____Ликовна култура_____ Годишњи фонд часова: __36__ Недељни фонд часова: __1_

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I – Спонтани ритам бијених мрља, линија и светлина	Развијање естетског сензибилитета за ритам и композицију	Приказивање врста облика и тонских разлика	Поседовање осећаја за симетрију, ритам и композицију	Коришћење различитих материјала у изради апстрактних мотива.	Успешно приказивање линијске игре и тонских разлика. Изражена креативност и маштовитост.
II – Визуелно спразумевање	Значај визуелне комуникације, израда визуелног знака	Разликовање медија, материјала и техника	Самостално откривање визуелних појава	Коришћење визуелних симбола, декорација.	Развијена имагинација на темељу познатих догађаја и прича.
III – Текстура	Упознавање са појмом текстуре, врстама и применама.	Опажање облика и анализирање квалитета површина.	Поседовање осећаја за валерске вредности.	Коришћење ликовних елемената у стварању текстуре.	Стилизовање облика и спољног изгледа површине.
IV – Светлина	Опажање облика и упозавање са тонском скалом и валером.	Поседовање ликовног сензибилитета према светлини.	Употреба богатог колорита и стварање различитих тонова.	Успешно комбиновање боја и приказивање тонске скале.	Примена боја у грађењу композиције и уочавање валера на уметничким делима.
V – Боја	Познавање врста боја (основне, изведене, топле и хладне)	Коришћење свих врста боја и стварање контраста.	Познавање сунчевог спектра, неутралних и ахроматских боја.	Надоградња замишљених форми различитих боја.	Коришћење валера у ликовном раду и израда апстрактних мотива.
VI – Свет уобразиље у ликовним делима	Опажање реалних облика у простору и надоградња истих.	Примена термина за анализу реалних и апстрактних дела.	Познавање места и извора на којима се обогаћује знање и вештина.	Развијање моторичких способности и прецизности.	Примена различитих средстава и техника у компоновању апстракне форме. Поседовање имагинације.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање Организација наставног процеса Пружање практичних инструкција Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	Поседовање осећаја за основне ликовне елементе. Стицање знања и вештина у изради визуелног знака. Опажање квалитета површина и материјала. Разлика међу валерским и тонским вредоностима. Коришћење свих врста боја и стварање различитих тонова. Стварање нереалних форми и апстрактних мотива.	Ученик повезује облике и линије у композицији. Примењује знања и вештине у изради визуелног знака. Стилизује облике и спољни изглед површине. Изражава текстуру предмета и материјала. Користи се богатством боја. Поседује имагинацију и спретност у раду.	Биологија Музичка култура Математика Историја Географија Техничко образовање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: шести **Наставни предмет:Музичка култура** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I – Слушање музике	Упознавање са уметничком музиком сложенијих музичких састава.	Упознавање са уметничком музиком и фолклором нашег, али и других народа.	Развијање емоционалног осећаја за класичну, али и другу врсту музике, као и препознавање водећих инструмената.	Упознавање нотног писма, разликовање тонског рода.	Познавање и разликовање музичких састава, као и врсте музике.
II – Музичко извођење	Упознавање нотног писма кроз певање и свирање одрешених песама.	Упознавање са различитим врстом музике кроз певање и свирање.	Развијање способности ученика за извођење музичких садржаја.	Разликовање извођењу уметничке и народне музике.	Поседовање знања у смислу познавања основа музичке писмености, као и њихове примене у извођењу.
III – Музичко стваралаштво	Упознавање са ширим саставом Оровим инструметаријумом, као и осмишљавање сложенијих музичких целина.	Упознавање са музичким стваралаштвом композитора ради лакшег соспственог музицирања.	Неговања смисла за заједничко музицирање. Развијање репродуктивне изражајне способности.	Стварање сложенијих музичких целина на постојећим инструментима.	Креативна израда и импровизација музичких целина на задати текст.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Вербална	**Индивидуални**	**Табла**
Демонстративна	**Групни**	**Музички инструмент**
Практичан рад	**Фронтални**	**ЦД плејер**
Рад на тексту		**Пано**
		Уџбеник
		Слике

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Мотивација ученика у раду	Посматрање, истраживање	Ученик препознаје врсту музике	Ликовна култура
Денострација, илустрација	Певање и свирање песама различитог музичког карактера	Свира и пева одређене песме	Историја
Анализа ученичких радова	Стварање краћих мелодија на задати текст	Примењује музичке облике у стварању	Етномузикологија
Групна естетска анализа			Српски језик

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 6. **Наставни предмет: историја** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
1. УВОД	Циљ изучавања наставног предмета историје је културни напредак и хуманистички развој ученика. Такође, један од циљева је и разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању националног, европског и светског идентитета	Усвајање појмова :средњи век, феуд, властела, велможа Разумевање феудалних односа Усвајање појмова:житје, летопис, родослов, запис, натпис	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Ученици разумеју шта је средњи век -ученици знају шта означавају појмови феуд, властела, велможа - ученици знају шта означавају појмови житје, летопис, родослов, запис, натпис
2..ЕВРОПА И СРЕДОЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	Циљ наставе историје је да допринесе разумевању историјског простора и времана и историјских процеса и токова који су битно утицали на светско-историјске догађаје и у крајњој линији на обликовање тренутне стварност у којој живимо. Један од циљева наставе историје је и да ученици науче како да аргументовано износе своје ставове везане за одређене историјске догађаје и да их бране.	Усвајање појмова :велика сеоба, Франачка држава, хришћанска црква, ислам, Византијско царство Стицање основних знања о Карлу Великом, Јустинијану, народима који су учествовали у великој сеоби	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици разумеју појмове велика сеоба, Франачка држава, ислам, Велики раскол, Византијско царство Ученици знају ко су били Карло Велики, Јустинијан, Готи, Вандали, Хуни, Мађари, Авари

3.СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	Циљ изучавања наставног предмета историје је повезивање националне и светске историје, уочавање узрочно-последичних веза и сталног кретања и променљивости(граница, народа)	Стицање знања о Словенима, Србима од 7. до 9. веке, покрштавању Словена Разумевање појмова:Травунија, Паганија, Захумље, Дукља, Рашка Усвајање појмова глагољица, ћирилица, Мирослављево јеванђеље	-развијање толеранције према другим народима и религијама -развијање културе говора и лепог понашања -подстицање на емпатију -развијање љубави према историји -развијање објективности	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-ученици разумеју ко су Словени -Ученици знају основне податке о историји Срба од 9. До 12. века -Ученици познају историју ширења писмености и вере међу Јужним Словенима -Ученици разумеју појмове:Травунија, Паганија, Захумље, Дукља, Рашка
4.ЕВРОПА У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	Циљ наставе историје је да допринесе разумевању историјског простора и времана и историјских процеса и токова који су битно утицали на светско-историјске догађаје и у крајњој линији на обликовање тренутне стварност у којој живимо. Један од циљева наставе историје је и да ученици науче како да аргументовано износе своје ставове везане за одређене историјске догађаје и да их бране.	Стицање знања о Крсташким ратовима, средњевековним градовима,средњовековној култури Усвајање појмова:дечји крсташки рат, еснаф, цех, романика, готика	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици разумеју узрок е Крсташких ратова Ученици знају како су изгледали средњовековни градови Ученици наводе које културне области су постојале позном средњем веку
5. СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	Циљ изучавања наставног предмета историје је културни напредак и хуманистички развој ученика. Такође, један од циљева је и разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању национпалног, европског и светског идентитета	Стицање знања о :Србима од 12. до 14. века(о владавини Немањића), о Култури код Срба, Босанској држави и Дубровнику у позном средњем веку	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици знају важне догађаје из периода владавине Немањића Ученици разумеју како је текло ширење српске државе у средњем веку и који су фактори допринели њеном ширењу и јачању Повезују светску и националну историју Знају ко је био Тврткo 1. Котроманић

6.СРПСКЕ ЗЕМЉЕ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У ДОБА ОСМАНЛИЈСКИХ ОСВАЈАЊА	Циљ наставе историје је да допринесе разумевању историјског простора и времана и историјских процеса и токова који су битно утицали на светско-историјске догађаје и у крајњој линији на обликовање тренутне стварност у којој живимо. Један од циљева наставе историје је и да ученици науче како да аргументовано износе своје ставове везане за одређене историјске догађаје и да их бране.	Стицање знања о Турцима Османлијама и о њиховом продору на Балкан, о Косовском боју, Моравској Србији, Српској деспотовини,Паду Србије, Босне и Зете под турску власт,о пропасти Византије	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици знају важне податке о уређењу Османске државе Повезују националну и светску историју Разумеју шта је олакшало продор Турака Османлија на Балкан Знају да објасне појам деспотовина и Моравска Србија Могу да наведу битне податке о паду Деспотовине под турску власт

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - (наставне методе, наставни облици, наставна средства)

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошка Дијалошка илустративно-демонстративна, текст метода	**ФронталниИндивидуалнигрупни рад рад у пару**	**Уџбеник, табла креда,рачунар,пројектор, историјске и географске карте, историјски атлас енциклопедијеисторијски извори постери фотографије**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: - планира извођење наставе - осмишљава бнаставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењујњ могућности ученика -вреднује степен усвојености знања . усменог изражавања, израду пројекта, залагања на часу - упучује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - подстче ученике на активности на часу и интеракцију са другим ученицима -сарађују са предметним наставницима, педагогом, директором и стручним службама школе - прати све новине у области педагогије и	**Ученици: - посматрју и уочавају и реагују на команде наставника - откривају и истржују наставне садржаје дате на часу -примењују атечена знања кроз појединачну или групну интеракцију - уче путем игре - богате речник - радена изради пројеката, паноа, зидних новина, постера (појединачно. Групно или у пару) - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу**	**Вредновање активности наставника и ученика вршиће се кроз дискусију, анкете,дебату свих учесника у овом процесу.На основу сазнања добијених на тај начин уложиће се напор да се недостаци отклоне и настава побољша. Вредновање стечених знања ученика вршиће се кроз свакодневни рад са ученицима , путем квизова,мини-тестова,контролних задатака, кроз дискусију.**	**Да би што потпуније остварила своје задатке, настава историје треба да обезбеди корелацију бар са сродним предметима, као што су географија, српски језик и књижњвност, ликовна и музичка култура, верска настава и грађанско васпитање.**

стручно се усавршава у току школске године			

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 6 **Наставни предмет: Географија** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
	Циљ настае географије јесте да се осигура да сви	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

1.Увод 2.Планета Земља а.Воде на Земљи б.Биљни животинјски свет на земљи 3.Становништво и насеља на Земљи 4.Географска средина и људске делатности 5.Регионална географија Европе	ученици стекну базичну , језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситурацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје као и да ученицима пруже знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Сбрије. Ослањајући се на претходно стечена знања и умења ученика, настава географије ће им омогућити разумевање основних физичко-геграфских одлика наше земље и упознавање сложених друштевно-економских процеса и промена, како у нашој држави тако и н а Балканском полуострву, Европи и свету као целини.	Упоунавање основних појмова, процеса И феномена у хидросфери И географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике. Схватање значаја вода за живот на Земљи. Упознавање биљног и животисњког света и утицаја природних фактора и човека на његов развој.Упознавање основних појмова из географије становништва и насеља,схватање појма природне и географске средине,стицање основних знања о привреди. Упознавање најважнијих природних и друштевно-економских одлика Европе и њених држава.	Формирање и развијање позитивног односа према природи и окружењу у коме живимо.Изграђивање систематичног приступа конкретном простору,разумевање основе географског начина мишљења и њихова примена у одговарајућим ситуацијама,развијање позитивног односа према другим народима, религијама, расама и културама.Развој еколошке свести и разумевања негативних утицаја човека на околину и њихових последица.	Развијање способности сналажења на географској карти, развијање вештине уочавања и закључивања помоћу карте (значај положаја Србије) , оспособљавање за сналажење у простору помоћу географске карте, развијање способности за самосталан рад уз коришћење доступне литературе, књиге, свеске, атласа,као и употребе рачунара у циљу стицања нових географских знања и бољих разумевања неких природних појава и процеса.	Знаће основне појмове, процесе и феномене у хидросфери, географски размештај хидрографских објеката, значај вода. Разумеће факторе који утицу на кара ктеристике и разместај биљног и животињског света,основне појмове из географије становништва и насеља као и основна знања о привреди.Умеће уз помоћ географске карте да објасне природногеографске и друштвеноекономске одлике Европе и њених држава. Формираће позитиван однос према природи и окружењу као и другим народима, расама ,религијама и културама.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошо-дијалошка	**Фронтални**	**Географска карта света**
Илустративно-демонстративна	**Индивидуални**	**Географска карта Европе**
Рад на тексту	Рад у пару	**Globus**
Монолошко-дијалоско демонстративна	**Групни**	**Графоскоп**
Писмени радови	**Рад у паровима**	**Видео бим**
		Компјутер

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Умесно објашњава И показује на карти,поставља питања И подстиче ученике на мисаоно ангажовање,организује рад по групама,прати рад,даје потребна објашњења,као И одговоре на постављена питања,поставља питања И оцењује одговоре.	Слуша,користи карту,анализира табеле и графиконе и доноси закључке,дискутује,износи своје мишљење,мисаоно се ангажује на раду у групи и доноси закључке,износи своје ставове и даје одговоре на постављена питања.	Зна основне појмове о хидросфери,помове,процесе и феномене у хидросфери као и геогрфски размештај хидрохрафских објеката. Схвата значај вода за живот на земљи и њихову заштиту од загађивања. Разуме карактеристике и размештај----- живог света на земљи,објашњава појмове из географије становништва,насеља и привреде,разуме значење појмова природна и геог. Средина и геог.регија,објашњава на географ. Карти света карактеристике геог. Положаја Европе њене природне и друштвено-географске одлике као и њених регија и држава.	Историја, биологија, екологија, физика, хемија, музичка култура, техничко образовање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: шести **Наставни предмет: физика** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
УВОД КРЕТАЊЕ СИЛА МЕРЕЊЕ МАСА И ГУСТИНА ПРИТИСАК	Циљеви наставе физике су: да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу	Упознавање ученика са основним методама проучавања у физици, научити ученике о појму кретања, величинама брзина, пут и време, појму силе и повезивање те величине са појмом промене кретања. Упознавање ученика са појмом силе и тежине тела, појмом инерције. Дефинисање појма масе, густине као и успостављање везе између тих појмова. Упознавање са појмом притиска (хидростатички и атмосферски)	Подстицање на рад и учење, пазвијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења Увежбавање мерења, бележења, руковања лабораторијским прибором и посуђем	- Уме да препозна основне методе проучавања у физици -Уме да препозна врсту кретања -Разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици.Нпр:директну и обрнуту пропорционалност -Уме да препозна векторске величине, нпр.брзину -Зна основне особине гравитационе силе и еластичне силе - Разуме појма масе, густине као и успостављање везе између тих појмова - Схвата и разуме појам притиска (хидростатички и атмосферски)

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Метода усменог излагања – монолошка	Фронтални	**Разне врсте теразија, магнет, лењир, мензура, штоперица, динамометар, компас, ебонитна и стаклена шипка, тегови**
Метода разговора – дијалошка метода	**Групни**	**Лаптоп и пројектор**
Метода писмених и графичких радова	У пару	
Метода рада са текстом	**Индивидуални**	
Метода демонстрације	Комбиновани	
Метода практичних и лабораторијских радова		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник се припрема за час, организује и реализује наставни процес. Мотивише, подржава и развија интересовање ученика тако што даје препоруке шта да се чита, охрабрује ученике који желе да се баве истраживачким радом. Разговара са ученицима, упућује их и усмерава, објашњава. Извештава их о раду и постигнућима. Прати напредак ученика.	Решава проблеме и задатке, примењује знање на текстуалним задацима, посматра, уочава везу са претходо усвојиним градивом, анализира комбинује, упоређује, процењује, мери. Ученик се припрема за час и учи пређено градиво. Повезује градиво и уочава разлике и сличности.Усмено одговара и ради задатке уз консултацију са наставником. Разговара са наставником о свим потешкоћама	бележење присуства ученика на часовима, домаћи задаци, усмено испитивање, тестирање (писмено испитивање) контролни задаци, ученички радови и продукти ученичких активности, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика	Математика, биологија, хемија, географија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 6	**Наставни предмет: Математика**	**Годишњи фонд часова: 144**			**Недељни фонд часова: 4**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Цели бројеви	Оспособљавање за: - стицање основне мат. писмености - решавање разноврсних задатака из животне праксе	Усвоје појам негативног броја, супротног броја, апсолутна вредност броја, структуру скупа целих бројева;	стичу навике извођења операција рационалним поступцима	умеју да приказују целе бројеве на бројевној прави	Ученик је оспособљен да: –решава проблеме и задатке у непознатим ситуацијама и разноврсне задатке из животне праксе; –изрази и образложи своје мишљење и дискутује са другима; –развије мотивисаност за учење и заинтересованмост за предметни садржај; –развије менталне способности
Рационални бројеви	- развијање апстрактног мишљења - решавање проблема применом једначина - изграде основе за успешно настављање математичког образовања	усвоје операције сабирања и одузимања у скупу рационалних бројева	стичу навику извођења операција рационалним поступцима	умеју да примењују једначине и неједначине у решавању практичних проблема	
Троугао	- схватање геометр. облика - развијање естетских склоности коришћењем геом. облика	усвоје појам троугла и елементе, врсте троуглова и односе међу елементима троуглова;	стичу навике посматрања и уочавања, као и навике уредног и прецизног рада.	умеју да доказују једноставније теореме, да конструишу углове и решавају практичне задатке применом теорема о троуглу;	
Четвороугао	- схватање геометр. облика - развијање естетских склоности коришћењем геом. облика	усвоје појам четвороугла, врсте и својства четвороугла	стичу навике концизног образлагања (доказивања) ставова и конструкција применом математичке симболике	умеју да изводе конструкције четвороугла и доказују поједина својства;	
Површина троугла и четвороугла	- схватање геометриј. облика и израчунавање њихових површина	усвоје појам површине и правила (формуле) за израчунавање површине четвороугла и троугла	стичу способност прегледног и уредног записивања података, процењивања и анализирања резултата	умеју правилно да примењују формуле код израчунавања површине у практичним задацима	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка	**Фронтални**	**Табла**
монолошко- дијалошка	**рад у паровима**	**Креда**
самосталан рад	**Индивидуални**	**Уџбеник**
	рад у групама	**Збирка задатака**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- припрема наставне садржаје - користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини инересантном - развије љубав за математичке садржаје	- активно учешће у раду на часу - самосталним вежбањем и израдом домаћих задатака стварати радне навике - праве моделе, табеле и графиконе	–разговарање –праћење и посматрање –дискутовање –анализа –извођење закључака –презентација групног рада –вредновање –оцењивање	- примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења - ТИО - Физика и хемија за наредне разреде -

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 6	**Наставни предмет: биологија**	**Годишњи фонд часова: 72**			**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	**У табели у прилогу**
1. УВОД 2. ПРАЖИВОТИЊЕ 3. ЦАРСТВО ЖИВОТИЊА 4. УГРОЖЕНОСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА **5.** УВОД У ЕВОЛУЦИЈУ ЖИВОГ СВЕТА	Изучавањем биологије ученици треба да усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о животном простору, начину живота, основној грађи, разноврсности и значају животињског света.	да ученици упознају основне појмове о природном систему животиња и еволуотивном развоју главних животињских група- упознавање спољашње и основне унутрашње грађе праживотиња да науче основни грађу и начин живота, распрострањеност и значај сунђера, дупљара, пљоснатих црва, ваљкастих црва, чланковитих црва, мекушаца, зглавкара и бодљокожаца - упознају обољења која изазивају празити - схвате улогу инсеката у природи -да науче основну грађу,	Развијање правилног односа према раду, развијање љубави према природи и осећања дужности да је очувају за себе и будуће генерације, упознавање спољашње и унутрашње грађе праживотиња и животиња, поступно и систематично упознавање разноврсности животињског света, развијање одговорности према животињама, разумевање еволутивног развоја живог света, развијање хигијенских навика и здравствене културе	Развој опажања, упоређивања, логичког закључивања, оспособљавање ученика за посматрање, опажање и уочавање битних појмова и чињеница, доношење закључака, развијање критичког мишљења и закључивања	

		начин живота, распрострањеност и прилагођеност различитим условима живота: риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара - схвате значај бриге о потомству сисара и птица да схвате значај одговорног односа према животињама да ученици схвате елементарне основе теорије органске еволуције и разумеју историјски развитак Земље и живота на њој знају да живот на Земљи има историју са којом се могу упознати на основу фосилни остатака разумеју еволуцију живог света и схвате њен значај у формирању савременог биолошког мишљења			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошко - дијалошка	**индивидуални**	**уџбеник, радна свеска**
Дијалошка	**фронтални**	**слике, шеме, постери, фотографије**
Метода илустрације	**групни облик рада**	**презентације, кратки филмови**
Метода демонстрације	**рад у пару**	**модели**
Метода читања и рада на тексту		**микроскопски препарати**
Метода практичних и лабораторијских радова		**енциклопедије, атласи**
		природна наставна средства
		лабораторијски прибор

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују.. редовно пратити рад и залагање ученика на часу **- водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику** **- подстицати код ученика**	**- активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу** **- практична примена стечених знања** **- активно учешће у раду** **- самопроцењивање напретка** **- запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно**	**разговор; одговарање на питања; посматрање ангажованости на часу; константне белешке о напредовању; испитивање; ученички радови и продукти ученичких активности , бележење присуства ученика, домаћи задаци, усмено испитивање, ученички радови, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика**	**Физика** **Географија** **Ликовна култура**

развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника - неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика	искуство....		

ИСХОДИ ЗА ПРЕДМЕТ: **БИОЛОГИЈА** **Разред: шести**

Назив теме	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО	ЕВАЛУАЦИЈА
1. УВОД	1.1.3 препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња 1.1.4 уме да наведе називе пет царстава и познаје типичне представнике истих 1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе 1.2.1 зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике граће такве ћелије 1.2.3 зна основне карактеристике граће биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма 1.4.3. уме на задатом примеру да одреди материјалне и енергетске токове у екосистему, чланове ланаца исхране и правце кружења најважнијих супстанци (воде, угљеника, азота)	2.1.2. познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима 2.1.3. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа кола/класе 2.1.4. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у околностима када делује мањи број чинилаца на типичне заједнице живих бића или организме 2.2.2. зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа 2.2.3. зна карактеристике и основне функције спољашње граће биљака, животиња и човека 2.2.4. разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам 2.2.5. разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје 2.2.6. разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене материје могу да се разграђују, при чему се ослобађа енергија у процесу који се назива дисање	3.1.3. разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима 3.1.4. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа класе/реда најважнијих група 3.1.5. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у комплексним ситуацијама у сложенијим заједницама 3.2.1. зна карактеристике и основне функције унутрашње граће биљака, животиња и човека	разговор; одговарање на питања; посматрање ангажованости на часу; константне белешке о напредовању; испитивање; ученички радови и продукти ученичких активности , бележење присуства ученика, домаћи задаци, усмено испитивање, ученички радови, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика

2. ПРАЖИВОТИЊЕ	**1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе** **1.2.1 зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике граће такве ћелије**	**2.2.4. разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам**	**3.2.2. разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност** **3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања граће и функције током еволуције**	
3. ЦАРСТВО ЖИВОТИЊА	**1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе** **1.2.2 зна да је ћелија најмања јединица граће свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике граће тих ћелија** **1.2.4 познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси** **1.2.5 разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном** **1.2.6 разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножавање)** **1.2.7 зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином** **1.3.1 разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте** **1.3.2 зна основне појмове о процесима размножавања**	**2.2.8. зна да је неопходна координација функција у вишећелијским организмима и зна који органски системи омогућују ову интеграцију** **2.3.1. разуме основне разлике између полног и бесполног размножавања** **2.3.2. разуме механизам настанка зигота** **2.3.5. уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизама** **2.3.6. уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине**	**3.2.2. разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност** **3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања граће и функције током еволуције** **3.2.6. зна и разуме главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који информишу организам о стању у околини и њихову улогу у одржавању унутрашње равнотеже (улога нервног система)** **3.3.5. разуме како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције** **3.6.1 разуме значај и уме самостално да реализује систематско и дуготрајно прикупљање података** **3.6.2 уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата** **3.6.3 уме самостално да прави графиконе и табеле према два критеријума уз детаљан извештај** **3.6.5 зна, уз одговарајуће навођење наставника, самостално да осмисли, реализује и извести о**	

			експерименту на примеру који сам одабере	
4. УГРОЖЕНОСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА	**1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад)** **1.4.8. зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења** **1.5.1. зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава** **1.5.3. разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња и правилног опхођења са њима**	**2.4.9. разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)**		
5. УВОД У ЕВОЛУЦИЈУ ЖИВОГ СВЕТА	**1.3.8 зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи** **1.3.9 зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа** **1.3.10. зна да је природно одабирање основни механизам прилагођавања организама**	**2.3.5. уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизама** **2.3.6. уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине**	**3.3.5. разуме како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције**	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 6 **Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
УВОД У АРХИТЕКТУРУ И ГРАЂЕВИНАРСТВО (4)	Ученици треба да: - упознају врсте грађевинских објеката и њихове намене; - упознају технике грађења;	Стицање знања о врстама грађевнских објеката и њиховој намени. Стицање знања о техникама градње	Подстицање ученика да се интересују за архитектуру и грађевинарство .	Заинтересовати ученике за архитектуру и грађевинарство. Утицај на професионалну оријентацију	Ученици су информисани о историјском развоју архитектуре и грађевинарства, знају врсте грађевинских објеката, и нформисани су о разним техникама градње грађевинских објеката.
ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ (8)	Ученици треба да: упознају карактеристике грађевинског техничког цртања и основне грађевинске симболе; - науче да читају и користе једноставније грађевинске цртеже - документацију за изградњу, адаптацију и уређење стана, одговарајуће проспекте;	Стицање знања о основама графичког изражавања у области архитектуре играђевинарства	Заинтересовати ученике за размену идеја путем графичког изражавања и комуникације; подстицање интересовања за моделарство и макетарство	Стечена знања користити при изради тех.документације на часовима практичне наставе. Утицај на професионалну оријентацију	Ученик познаје основна правила техничког цртања у архитектури и грађевинарству и уме да чита једноставније цртеже.
ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (16)	Ученици треба да: - науче да користе готове једноставне софтверске алате за цртање; - науче како се користи ЦД-ром, флеш меморија и штампач;	Стицање знања о софтверу укоји се користи за цртање грађевинских објеката.	Заинтересовати ученике за примену ИТ у архитектури и грађевинарству .	Утицај на професионалну оријентацију; израде једноставнијих цртежа	Ученик је способан да своје идеје прикаже једноставнијим цртежом у одговарајућем софтверу.
ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛИ (4)	Ученици треба да: упознају основне врсте, карактеристике и примену грађевинских материјала;	Стицање нових и обнављање постојећих знања о врстама, карактеристикама и примени грађевинских материјала	Заинтересовати ученике за нове грађевинске материјале.	Подстаћи заинтересованост за иновиреање у области грађевинских материјала.	Ученик уме да разликује грађевинске материјале. Зна основне карактеристике и намену ових материјала.
ЕНЕРГЕТИКА (4)	Ученици треба да:	Стицање знања о	Развијање	Рационално	Ученик зна основне начине

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 6 **Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
	стичу навике за рационално коришћење материјала и енергије, као и да се упознјају са новим начинима градње у циљу енергетске ефикасности	коришћењу и штедњи енергије и њеној ефикасној употреби у грађевинским објектима.	свести о рационално употреби и штедњи енергије.	коришћење енергије у домаћинству	коришћења енергије у циљу рационалне употребе.
ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ (4)	Ученици треба да: стекну знања о примени и битним карактеристикама грађевинских машина;	Стицање знања о основним својствима, подели, намени, примени и битним карактеристика грађевинских машина	Подстицање интересовања за техничка средстава која се користе у грађевинарству	Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик разликује техничка средства и зна њихову намену у грађевинарству
САОБРАЋАЈНИ СИСТЕМИ (2)	Ученици треба да: - стекну представу о функционисању и организацији саобраћаја у саобраћајним објектима	Упознавање ученика са организацијом саобраћајних система, као и о саобраћајним објектима.	Информисаност о саобраћајним објектима и њиховој намени	Правилно коришћење саобраћајних објеката	Ученик зна намену и начин коришћења грађевинских објеката у саобраћајним системима
КУЛТУРА СТАНОВАЊА (4)	Ученици треба да: стичу и развијају културу становања у савременим условима;	Упознавање са правилима становања у савременим условима	Развијање културе становања	Правилно понашање у условима стамбених зграда	Развијена култура становања.
КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ - МОДУЛИ (22)	Ученици треба да: науче да примењују једноставније техничке цртеже у пројектовању модела или макета према сопственом избору: грађевинских или саобраћајних објеката; грађевинских или пољопривредних машина и уређаја; детаља из	Стицање знања о поступку реализације идеје, израде алгоритма тог поступка; као и израда макета	Заинтересовати ученике за стваралаштво и иновације у техници, као и за макетарство и моделарство; развијате	Развијање спретности ученика и стварање позитивног односа према моделарству и макетарству;	Ученик уме да састави једноставније статичке и динамичке моделе и макете од делова из конструкторског комплета, према одговарајућим упутствима и својим идејама;

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 6	**Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање**		**Годишњи фонд часова: 72**		**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
	уређивања стана и др.		навику планирања поступака.	Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик зна да уради план радних поступака.
ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ПОЉОПРИВРЕДИ (4)	Ученици треба да: упознају основне процесе у пољопривредној производњи	Стицање знања о основним својствима, подели, намени, примени и битним карактеристика техничких средстава у пољопривреди	Подстицање интересовања за техничка средстава која се користе у пољопривреди	Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик разликује пољопривреднаа техничка средства и зна њихову намену у грађевинарству

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Избор метода зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. **Од метода у употреби су:** - **Монолошка** - **Дијалошка** - **Демонстративна** - **Графичка** - **Метода практичних радова** - **Експериментална** - **Употреба рачунара** - **Текстуална** - **Активне методе**	Фронтални облик рада **примењује се најчешће зато што је економичан у припремању и одржавању часова и ученицима обезбеђује поступност, систематичност као и лакше праћење и контролисање рада и резултата рада ученика. Међутим, у настави техничког и информатичког образовања треба водити рачуна и о слабим странама фронталног облика рада као што је спутавање иницијативности и самосталности у раду, немогућност ангажовања свих ученика у раду, појединци не могу да задовоље своје склоности и развију своје способности темпом који им одговара.** Групни облик рада и рад у пару **се чешће користи у настави техничког и информатичког образовања, а посебно у реализацији наставних садржаја као што су: упознавање принципа и начина функционисања појединих справа, уређаја, апарата, машина и сл. Приликом њиховог расклапања и склапања; проучавање појединих технолошких процеса; примена практичних знања, умења и вештина и др.** Индивидуални облик **у настави техничког и информатичког образовања има посебну улогу у реализацији модула и конструкторског моделовања. Израда пројекта захтева од наставника индивидуални рад са сваким учеником тако да им омогући рад у складу са својим способностима, склоностима и интересовањима. Овај облик рада се примењује када ученици постигну одређена знања, умења и вештине и извесно искуство које могу примењивати у самосталном раду при реализацији "пројекта".**	**Избор наставних средстава зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада.** **Од наставних средстава у у потреби су:** - **Уџбеник** - **Слике, постери** - **Енциклопедије** - **Интернет** - **Прибор за техничко цртање** - **Видео бим** - **Алат за обраду папира** - **Алат за обраду текстила** - **Алат за обраду дрвета** - **Рам и тестерице** - **Алат за резање и сечење** - **Разне четке боје** - **Алат за завршну обраду** - **Рачунари и пратећа рачунарска опрема** - **Разне врсте софтвера**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: - **организује** - **реализује** - **прича** - **пита** - **пише** - **црта** - **мотивише** - **прати активности ученика** - **подстиче** - **објашњава** - **демонстрира** - **показује**	**Ученици:** - **слушају** - **посматрају** - **причају** - **описују** - **упоређују** - **цртају** - **праве** - **одговарају на питања** - **дискутују** - **предлажу** - **користе алате** - **обрађују материјале** - **експериментишу** - **истражују** - **користе рачунаре**	**Задовољство ученика на часу** **Разговор са ученицима** **Посматрање ангажованости на часу** **Анализа рада на рачунару** **Анализирање часа са ученицима** **Анализа цртежа** **Анализа практичних радова**	**Ради што успешније корелације одговарајућих наставних садржаја, ускланђивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика неопходна је стална сарадња са наставницима физике, математике, хемије, биологије, ликовне културе, информатике и рачунарства и др.**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: **6** **Наставни предмет:** **Физичко васпитање** **Годишњи фонд часова:** **72** **Недељни фонд часова:** **2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

АТЛЕТИКА **ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ** **КОШАРКА** **РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА**	-Унапређење и очување здравља -Развијање физичких способности ученика - Спортско техничко образовање - Повезивање физичког веспитања са животом и радом - Развој и усавршавање моторичких способности	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру - рад на изградњи и координацији тела у простору и естетског стваралаштва код ученика	-унапређење и очување здравља -оспособљавање ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј -научити децу како се негује тело и одржава хигијена	- повезивање физичког васпитања са животом и радом -развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности -развој гипкости и окретности -унапређење и очување здравља	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 6	**Наставни предмет: Изабрани спорт**	**Годишњи фонд часова: 36**			**Недељни фонд часова: 1**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

ОДБОЈКА	- Развијање позитивног става према физичкој активности и креативном провођењу времена и здравом начину живота - Спортско техничко образовање - Упознавање ученика са специфичностима спортске игре и развијање љубави према истој -Развијање антропомоторичких способности у складу са индивидуалним могућностима и узрасним добом	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру	-унапређење и очување здравља Оспособљава-ње ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј	-развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности	Ученик зна: да правилно држи тело, зна улогу делова тела приликом вежбања, има основне навике личне и колективне хигијене, поседује навике редовне и квалитетне исхране, да унапређује своје антропомоторичке способности- снагу, брзину, издржљивост, координацију, гикост, реавнотежу и прецизност, да поседује вештину пливања бар једном техником, да покретом изражава своје емоције и искуства и повезује их са музиком, д се ученик игра и вежба у групи и успоставља сарадничке односе, развија културу навијања, уочава своје способности и особине, негује хумане и равноправне односе међу вршњацима, квалитетно користи слободно време за бављење физичким активностима организовано и самостално, препознаје хитна и ургентна стања и да пружи прву помоћ код лакших повреда

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VI **Наставни предмет: Верска нстава** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.УВОД	Упознати ученике са библијским описом догађаја везаних за Христово рођење. Са аспекта слободе човека објаснити улогу Пресвете Дјеве Богородице у домострој спасења (у конкретном случају Христовог рођења). Зачеће Господа Исуса Христа од Духа Светога и Марије Девојке указује да је овај догађај акт слободе како Бога и човека. Марија је пристала слободно, на иницијативу Бога Оца да роди Сина Божијег као човека, што је особито важно јер се тиме показује Божија спремност да поштује човекову слободу као што је поштовао и слободу првог човека Адама	-Циљ и значај символа вере	-подстиче ученике на отворену дискусију (историјски значај стварања символа вере)	-одлазак на Литургију	-Да сагледају градиво којим ће се бавити током школске године
2.Тајна Христова – јединство Бога и човека	Скренути пажњу ученицима на опис Христовог живота забележеног у Јеванђељима и одлукама Првог и Четвртог всељенског Сабора, али виђеног , протумаченог из литургијске перспективе. Тиме се показује да је догађај " Христос " истовремено јединство многих преко једног пвог с Богом, као и то да је исус Христос конкретна Личност у којој је поново остварена заједница створене природе с Богом, због чега је Христос једини Спаситељ света, присутан у догађају заједништва са Богам и са људима.				-Ученици ће бити способни да разумеју околности у којима је Христос проповедао и разлоге зашто многи нису прихватили Месију **-Да на основном нивоу разумеју**

3.Рођење Христово од Духа Светог и Марије Дјеве	Упознати ученике са библијским описом догађаја везаних за Христово рођење. Са аспекта слободе човека објаснити улогу Пресвете Дјеве Богородице у домострају спасења (у конкретном случају Христовог рођења). Зачеће Господа Исуса Христа од Духа Светога и Марије Девојке указује да је овај догађај акт слободе како Бога и човека. Марија је пристала слободно, на иницијативу Бога Оца да роди Сина Божијег као човека, што је особито важно јер се тиме показује Божија спремност да поштује човекову слободу као што је поштовао и слободу првог човека Адама.				**узроке великог** раскола, као и разлике између источне и западне Цркве (целибатно свештенство, папство, промењена тријадологија) -Да објасне зашто је настао Символ вере
4.Христос је Син Божији који је постао човек, нови Адам, да би сјединио створену природу са Богом	Указати на литургијско искуство и виђење Христа у коме Христос престаје да буде индивидуа и постаје оно што јесте – Личност која да би постојала претпоставља заједницу с Богом , другим људима и са природом, на шта указује Литургијски догађај.				-Да разумеју да у Христу постоје две природе (савршени Бог и савршени Човек)
5.Улога Бога у спасењу света	На основу светописамских сведочанстава (особито Новог Завета), као и кључних				-Да разумеју улогу Цркве у развоју Српског културног идентитета (Свети Сава), стекне увид у богатство српске средњовековне уметности

6.Улога човека у спасењу света	светоотачких тумачења, нагласити да је кључни елемент у Тајни Христовој слобода Бога. Слично теми "Улога Бога успасењу света", На основу светописамских сведочанстава (особито Новог Завета), као и кључних светоотачких тумачења, нагласити да је кључни елемент у Тајни Христовој слобода, овог пута – човека (заједно са Божијом слободом).				-Ученици треба да уоче улогу Христовог страдања и васкрсења у спасењу света -одлазак на Литургију
7.Христово страдање и Васкрсење	Страдање Христа као Сина Божијег и човека јесте израз његове слободе као љубави према Богу Оцу. Јер, Христос као човек слободно, из љубави према Богу Оцу, иде у смрт. Овде треба нагласити улогу личности (човека) у спасењу природе од смрти. Васкрсење Христово из мртвих је израз слободе, љубави Бога Оца према Христу. У контексту васкрсења Христовог треба посебно скренути пажњу ученицима на то да Христос не васкрсава сам, већ да Њега васкрсава Бог Отац.				-Да запазе разлику између православне уметности и западне ренесансе у приказима Христовог живота
8.Христов живот у православној иконографији	На примерима православне иконографије који приказују Христов живот треба указати на наведене чињенице да је Христос Бог и човек и да је Он, као личност везан за Бога Оца.				

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошки	индивидуални	уџбеник
Рад на тексту	фронтални	црква
р	групни	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
-подстиче ученике на отворену дискусију	-слушају -дефинише нове појмове	-усмено испитивање пређеног градива - заједно научити Символ вере	-историја -географија -ликовна култура

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ШЕСТИ **Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I Тема – Упознавање основних елемената програма II Тема – Први корак – Уочавање проблема у заједници III Тема – Други корак - Избор проблема IV Тема – Трећи корак - Сакупљање података о изабраном проблему V Тема – Четврти корак – израда студије VI Тема – Пети корак - Јавна презентација студије VII Тема – Шести корак - Осврт на научено	✓ Упознавање ученика са њиховим правима, могућностима и начинима како да учествују у демократским процесима. ✓ Активно ангажовање ученика у живот локалне заједнице те подстицање грађанске свести међу њима, њиховим родитељима и осталим члановима заједнице; ✓ Стицање знања о техникама тимског рада; ✓ Проширивање практичних знања о демократији, њеним принципима и вредностима; ✓ Да омогући разумевање и разматрање различитих мера које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; ✓ Да омогући ученицима слободу изражавања мишљења и ставова о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; ✓ Да оспособи ученика да вреднује своје и туђе поступке.	✓ Разумевање основних појмова у демократским процесима; ✓ Упознавање мера власти; ✓ Упознавање права и одговорности грађана на нивоу заједнице; ✓ Упознавање са изворима информација	✓ Развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења; ✓ Развијање способности за тимски рад; ✓ развијање способности критичког расуђивања и одговорног одлучивања и делања	Увођење ученика у разумевање функционисања нивоа власти Оспособљавање ученика да уочавају проблеме у локалној заједници; обучавање за тимски начин рада; развијање способности критичког расуђивања и одговорног одлучивања и делања; оспособљавање ученика да траже и користе разноврсне изворе информација; развијање креативности; увођење ученика у технике писања пројекта повезивање искуства са потребама локал. заједнице и активно ангажовање	Ученик је оспособљен за активно учешће у животу школе и локалне заједнице проширивањем знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање. Код ученика је подстакнут развој спремности за активно грађанско учествовање у друштвеном и политичком животу; Ученик је изградио ставове и вредности и оспособљен је за решавање проблема, критичко примање информација и средстава комуникације; Ученик је стекао знања о техникама тимског рада и проширио практична знања о демократији, њеним принципима и вредностима Ученик је оспособљен за разумевање и разматрање различитих мера које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема Ученик је оспособљен да слободно изражава своје мишљење и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне Ученик је оспособљен да вреднује своје и туђе поступке и да критички размишља.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Методе посматрања	**Фронтални облик рада**	**Папир**
Метода усменог излагања (објашњавање, образложење)	**Индивидуални и индивидуализовани облик рада**	**Фломастери**
Метода разговора (дијалошка метода)	**Рад у пару**	**Хамер**
Метода демонстрације (показивања)	**Групни облик рада**	**Стикери**
Метода практичних радова	**Тимски облик рада**	**Анкетни листићи**
Метода писаних и цртаних радова		**Пројектор**
		Филмови
		Панои

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
✓ Дискутује; ✓ Координира; ✓ Презентује; ✓ Посматра; ✓ Даје инструкције; ✓ Подстиче на активност; ✓ Поставља питања; ✓ Слуша; ✓ Помаже; ✓ Процењује; ✓ Вреднује; ✓ Подстиче дискусију	✓ Дискутује; ✓ Анализира; ✓ Истражује; ✓ Игра се; ✓ Учи; ✓ Разговара; ✓ Анкетира; ✓ Аргументује; ✓ Осмишљава; ✓ Одлучује; ✓ Гласа; ✓ Активно учествује; ✓ Симулира; ✓ Прави план; ✓ Прави презентацију; ✓ Креативно се изражава; ✓ Износи и размењује мишљење са осталима; ✓ Процењује; ✓ Вреднује	✓ Разговор са ученицима; ✓ Посматрање; ✓ Евалуационе листе; ✓ Продукти ученика	✓ Историја, ✓ Језик и комуникација, ✓ Ликовна култура; ✓ Информатика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VI **(шести)** **Наставни предмет:** Информатика и рачунарство **Годишњи фонд часова:** 36 **Недељни фонд часова:** 1

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I. РАД СА ТЕКСТОМ - рад са табелама (креирање табела, унос текста, форматирање, рад са текстом у табели, кретање по табели, уметање редова и колона. брисање редова и колона, спајање и дељење ћелија, ширина и висина редова и колона), - оквири и сенчење табеле, - уметање табела у стране са текстом и сликама, - уметање заглавља и подножја стране, броја стране, датума и времена, - прелом стране, - позадина стране, - подешавање формата папира и маргина, - преглед пре штампања, - штампање. II. ИНТЕРНЕТ - појам глобалне и локалне рачунарске мреже, - повезивање на Интернет, - рад са основним услугама Интернета, - претраживање Интернета, - преузимање текста и слика са Интернета, - понашање на мрежи и заштита личних података, - сигурност на интернету III. ГРАФИКА - извори дигиталних слика, - обрада слика, - типови записа дигиталних слика, - конверзија између формата, . - припрема слика за штампу, екрански приказ и објављивање на Интернет странама IV. АНИМАЦИЈА - основе анимације, - израда једноставне анимације, V. ИЗБОРНИ МОДУЛИ - одабрана поглавља из програмирања или интерактивне графике	Циљ образовно-васпитног рада је да се ученици оспособе за самостално коришћење рачунара	упознавање ученика са радом са табелама у програму за обраду текста; - упознавање ученика са применом рачунара у области информација и комуникација; - упознавање ученика са основним елементима програма за графику и анимацију; - упознавање ученика са основним елементима програмирања; - упознавање ученика са различитим образовним софтверима.	Развијање позитивног односа према информационим технологијама, Развијати марљивост, уредност, и тачности.....	-Оспособоити и увежбати ученика за рад са табелама у програму за обраду текста; - Оспособити и увежбати ученика за примену рачунара у области информација и комуникација; - Увежбати ученика за рад са основним елементима програма за графику и анимацију; - Оспособити ученика за примену основних елементима програмирања; - Развити код ученика интересовања о различитим образовним софтверима.	**Усвајање знања о коришћењу и** употреби рачунара. Усвојено знање неопходно за израду и обраду сложеног текстуалног документа. Савладан рад на Интернету. Упознавање са програмима за рад са графиком и анимацијом. Савладано коришћење основних команди у програмима за рад са графиком и анимацијом. Израда пројекта коришћењем стеченог знања. Оспособљавање за самосталан рад на рачунару.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
КООПЕРАТИВНА НАСТАВА		
Разговор, демонстрација, куцани радови, анализа, синтеза, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Програмирани и полупрограмирани материјал, Интернет, рачунар**
ЕГЗЕМПЛАРНА НАСТАВА		
Метода демонстрације, анализе, синтезе, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Пројектор, рачунар**
ПРОБЛЕМСКА НАСТАВА		
Експериментална метода, аналитичко-синтетичка, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, рад у пару**	**Пројектор, вежбанка, рачунар**
АКТИВНА НАСТАВА		
Разговор, метода демонстрације, дијалошка метода, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Пројектор, вежбанка, уџбеник, рачунар, Интернет**
ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА		
Монолошка метода, дијалошка метода, метода разговора, демонстративна метода, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Вежбанка, уџбеник, рачунар, електронски материјали, Интернет**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- планирање **- осмишљавање** **- објашњавање** **- упућивање** **- демонстрирање** **- коориговање** **- корекција** **- вредновање** **- процењивање** **- сарадња**	**- посматрју и уочавају и реагују на команде наставника** **- откривају и истражују наставне садржаје дате на часу** **-примењују стечена знања кроз појединачну или групну интеракцију** **- уче путем игре** **- богате речник** **- раде на изради пројеката, (појединачно или у пару)** **- одговарају на питања везана за наставну јединицу** **- активно учествују у раду на часу**	**- ученички радови,** **- праћење и посматрање,** **- разговор,** **- јавна презентација групног рада,** **- индивидуални ученички радови,** **- формативна и сумативна евалуација,** **- пројекти ученика**	**Математика,** **Српски језик,** **Енглески језик,** **Музичка култура,** **Техничко и информатичко образовање** **Ликовна култура** **Физика**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: _ 6 _____	**Наставни предмет: Цртање, сликање, вајање ____ ___**	**Годишњи фонд часова: __ 36 ___**			**Недељни фонд часова: __ 1_**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

I –ЦРТАЊЕ -Цртање и цртачки матерјали -Тачка, линија, смер -Слободан ритам маса и волумена -Компоновање тродимензионалних облика	Развијање естетског сензибилитета за цртеж и композицију. Цртачки матерјали (оловке, туш и перо, пастел...) Дводимензионална и тродимензионална форма.	Приказивање врста линија и стварање линеарног цртежа.	Поседовање осећаја за симетрију, ритам и композицију	Коришћење различитих материјала у изради апстрактних мотива.	Успешно приказивање линијске игре и тонских разлика. Изражена креативност и маштовитост. Сенчење.
II –СЛИКАЊЕ -Хроматски и ахроматски скуп боја -Интензивне боје и боје ослабљеног интензитета -Топле и хладне боје и њихова градација.	Перцепција и аперцепција, сликарски матерјали. Упознавање са појмом текстуре, врстама и применама. Спектар боја (тонирање и градација). Основне и изведене боје, и њихова градација.	Разликовање медија, материјала и техника Опажање облика и анализирање квалитета површина.	Самостално откривање визуелних појава Поседовање осећаја за валерске вредности.	Коришћење визуелних симбола, декорација. Коришћење ликовних елемената у стварању текстуре.	Развијена имагинација на темељу познатих догађаја и прича. Стилизовање облика и спољног изгледа површине.
III- ВАЈАЊЕ -Обликовање маса и волумена, пантомима, говор тела, амбијент, сценски простор, чврста и мека форма, конвексна и конкавна форма.	Испупчена и удубљена форма. Вајање и вајарски матерјали. Обликовање тродимензионалних форми. Преобликовање употребних предмета. Опажање реалних облика у простору и надоградња истих.	Поседовање ликовног сензибилитета према светлини. Коришћење свих врста боја и стварање контраста. Примена термина за анализу реалних и апстрактних дела.	Употреба богатог колорита и стварање различитих тонова. Познавање сунчевог спектра, неутралних и ахроматских боја. Познавање места и извора на којима се обогаћује знање и вештина.	Успешно комбиновање боја и приказивање тонске скале. Надоградња замишљених форми различитих боја. Развијање моторичких способности и прецизности.	Примена боја у грађењу композиције и уочавање валера на уметничким делима. Коришћење валера у ликовном раду и израда апстрактних мотива. Примена различитих средстава и техника у компоновању апстракне форме. Поседовање имагинације.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање **Организација наставног процеса** **Пружање практичних инструкција** **Пружање мотивације у раду** **Анализа ученичких радова** **Групна естетска анализа** **Праћење напретка ученика у раду**	**Поседовање осећаја за основне ликовне елементе.** **Стицање знања и вештина у изради визуелног знака.** **Опажање квалитета површина и материјала.** **Разлика међу валерским и тонским вредоностима.** **Коришћење свих врста боја и стварање различитих тонова.** **Стварање нереалних форми и апстрактних мотива.**	**Ученик повезује облике и линије у композицији.** **Примењује знања и вештине у изради визуелног знака.** **Стилизује облике и спољни изглед површине.** **Изражава текстуру предмета и материјала.** **Користи се богатством боја.** **Поседује имагинацију и спретност у раду.**	**Биологија** **Музичка култура** **Математика** **Историја** **Географија** **Техничко образовање**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VI **Наставни предмет: немачки језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни Васпитни	Васпитни	функционални	
1. FREIZEITAKTIVITÄTEN	Оспособљавање ученика за описивање одевних предмета и изражавање мишљења о истим.Употреба усвојене лексичке грађе у комуникативне сврхе.	Усвајање лексике везане за слободно време, усвајање иникатива презента модалних глагола	Именовање месеци и годишњих доба, описивање годишњих доба. .	Тражење и дав информација, захваљивање, разговор плановима за летовање.	Ученик именује, чита и пише речи, говори о начину на које проводи слободно време, проширује лексички фонд везан за тему здрава храна и храна уопште, зна да опише телесне тегобе и да да давет везан за здравље, користи заповедни начин и реагује на молбе односно заповести, изражава се у прошлом времену, разликује употребу датива и акузатива, именује важне објекте у једном месту, именује најразличитије предмете и свог окруженја, сколе, куће, собе
2. KRANK, GESUND, UNGESUND	Оспособљавање уценика за коришћење назива намирница у различитим говорним ситуацијама. Употреба усвојене лексичке грађе у комуникативне сврхе.	Ученик остварој комуникацију и саговорником размењује информације у вези темама,ситуацијкомуникативним функцијама,пош социокултурне н интеракције	Изражавање физичких сензација, тражење мишљења и савета.	Усвајање на намирница упознавање са здраво нездравом храном. Развијање комуникатив некомпетенц ије везане sa тему спорт и здрава храна	

3. **MEIN STADTVIERTEL, MEINE VIER WÄNDE ...**	**Оспособљавање ученика за употребу нових речи ради решавања датих задатака. Оспособљавање ученика за сналажење у непознатом окружењу.** **Обнављање обрађеног.** **.**	**Усвајање облика за датив и акузатив одређеног члана као и примена истих у реченицама Коришћење прослих времена, претерита и перфектс**	**Оспособљавање ученика за употребу нових речи ради решавања датих задатака. оспособљавање ученика за сналажење у непознатом окружењу**	**Разумевање и давање једноставних упутстава. Усвајање начина изражавања молбе и захвалности.** **Именовање основних прехрамбених намирница, прибора за јело, оброка, изражавање осећања глади и жеђи, тражење информација о храни.** **Оспособљавање ученика за једноставну конверзацију**	

				на тему ускршњих празника на италијанском језику. **Усвајање вокабулара везаног за распуст, слободно време спортове, филмове и телевизију. Самостално казивање кратке приче у прошлом времену.**	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
- комуникативна	-фронтални	Сликовнице, аудио касете и компакт дискови
-важбе слишања	-индивидуални	флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке
-вербална	-рад у пару	цртежи и илустрације, играчке, школски прибор
-демонстративна, илустративна	-групни рад	касетофон, цд плејер, пројектор, таблет
-учење путем открића		географска карта
-интерактивно учење		новински чланци
- смислено рецептивно учење		
- практично смисаоно учење		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Поставља (логичка) питања - Показује на илустрацији - Даје упутства	- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања - слуша и понавља прозн текст уз показивање - слушање и понављање песама и рецитација - слушање и понављање дијалога - слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби. - извршавање наредби цртање, бојење	Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.	Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: __6__	**Наставни предмет: __француски језик____**	**Годишњи фонд часова: _72_ _**			**Недељни фонд часова: 2_**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	

I passe temps	Усвојена лексика се користи за самостално описивање , ствари; упоз	Ученик усваја прошло време , хронолошки говори о догадјајима , усваја дуративне изразе	Упознавање са различитимнавикама и имогућностима на одмору ,	Могућност споразумевања на француском на одмору, разговор о одмору	Ученик говори о активностима са распуста, описује далеке земље, изражавање допадања , уме да опише неко место. Коњугира повратне глаголе
II l habit ne fait pas le moine	Давање захтева, предлагање решења, чињење услуга	Користи предлоге , одречени и неодређени члан	Ученик зна који се језици говоре у различитим земљама ;	Употрба односних замениц, изражавање количине	Ученик се сналази у граду, пита за пут, уме да прича о својој породици
III interdit aux parents	Описивање чланова породице места становања предлагање активности,	употреба облика за прослост, интонација Усвајање наглашених личних заменица и показних придева	изражавање креативности у групи и самостално	Укључивање у различите пројекте	Примање и давање савета, уме да изрази негодовање, учествује у проналжењу решења
IV quand an aime, on ne compte pas	Давање захтева, предлагање решења, чињење услуга Изражавање жеље и обавез, писање кратке поруке,	passe copose	изражавање жље , изражавање допадања и недопадања	Самостално поставља питања и описује своја осећања подстицање на другарство	Зна да користи нове изразе из говорнног језика, одговара на липчна питања, уме да изрази жељу и обавезу
V Les gourmets	разумевање рецепта, изражавање потреба и укуса у исхрани	партитивни члан	могућност сопственог избора, изражавање става о националним кухињама	сналажење у продавници преговарање и кооперативност , избегавање ризика од насиља	
VI Enquete sur la police sciemtifique	хронологија догађаја из прослости,изражавање негације	перифрастична времена, пасе композе	подстцање на сарадњу, изражавање толеранције,		

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна	**Фронтални**	**Уџбеник,**
Монолошко - дијалошка	**Пленум**	**Радна свеска**
Текст метода	**Индивидуални**	**Припремљени материјал**
Аудио – визуелна	**Рад у пару**	**Постери , карте , разгледнице**
Аудитивна демонстративна	**Групни рад**	**Аудио и видео материјал**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Предаје ново градиво, чита текст објашњава значење нових речи, даје упутства, објашњава граматичка правила, проверава рад ученика, мотивише, партнер у педагошкој комуникацији, организује и реализује наставни процес Мотивише, партнер у педагошкој комуникацији организује и реализује наставни процес. Објашњава значење нових речи, даје упутства, објашњава граматичка правила, проверава рад ученика	**Слуша, реагује на упутства, одговара на питања, поставља питања, ради вежбе у уџбенику и радној свесци, реагује на наставниковеинструкције именује, игра се са речима и гласовима повезује звучни материјал са речима**	**Разговор, посматрање, одговори на питања, постављање питања, домаћи задатак, константне белешке о напредовању, ученички радови и продукти ученичких активности, разговор са ученицима**	**Енглески језик , српски језик , географија , биологија , грађанско баспитање**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VI **Наставни предмет: Италијански језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни Васпитни	Васпитни	функционални	
1. In bocca al lupo, ragazzi!	У наставној теми „In bocca al lupo, ragazzi!“ ученици ће усвајити изразе везане за школски амбијент и школске/ваншколске активности. . Оспособљавање ученика да говоре о активностима у учионици.. Именовање предмета у школи и изражавање допадања и недопадања. Увежбавање писања распореда часова.	Усвајање лексике везане за школу, учионицу, бројеве, школске активности. Усвајање облика индикатива презента глагола essere,avere,esserci. Усвајање одређеног и неодређеног члана.	Развијање позитивног осећања према језику који се учи, основне комуникативне компетенције на италијанском језику.	Поздрављање, представљање, упознавање. употреба облика поменутих глагола у оквиру једноставне комуникације.	Ученик именује, чита и пише речи које означавају чланове породице, занимања, бројеве до 1000, собе и намештај, празнике, зимске спортове, посуђе, храну, оброке,месеце у години. У стању је да усмено излаже самостално или уз помоћ о наведеним темама. Учествује у интеракцији на часу и препознаје основне принципе граматичке и социо лингвистичке компетенције. Чита са разумевањем кратке писане текстове. Ученик је у стању да направи спискове различите намене – куповина, прослава итд. Води рачуна да правилно изговара гласове италијанског језика и прави ралику у односу на матерњи језик. У стању је да самостално или уз помоћ другова и наставника пева, рецитује и глуми на италијанском језику.
2. Andiamo al cinema tridimensionale!	У теми „Andiamo al cinema tridimensionale!“ ученици треба да: траже и дају обавештења о установама у граду; именују објекте у ближој и широј околини. Ученици ће научити да воде разговор о слободном времену, филму и свакодневним активностима.	Комуникација на основном нивоу у усменом и писаном облику везана за непосредно окружење. Усвајање облика индикатива презента правилних глагола.	Развијање свести о сопственом напредовању, стимуисање маште, креативности и радозналости. Подстицање употребе италијанског језика у личне сврхе и из задовољства.	Разумевање говора наставника и другова. Учешће у кратким дијалозима. Упознавање са навикама и начином живота младих у Италији, уочавање	

				сличности и толеранција различитости.	
3. Sono arrivati i nuovi vicini!	Ученици ће знати да опишу себе и друге особе, као и предмете; да разговарају о кућним љубимцима и обавезама према њима;да изразе молбу и захвалност;да изразе припадање и поседовање .	Усвајање садашњег времена треће конјугације; присвојних придева у једнини; компарација придева.	Упознавање са културом народа италијанског говорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења	Разумевање и давање једноставних упутстава. Усвајање начина изражавања молбе и захвалности.	
4. A Carrnevale ogni sherzo vale!	У овој јединици ученици треба да усвоје следеће: -да воде разговор о празницима и обичајима -да самостално описују спољашњи изглед некога - да изразе припадање и поседовање	Усвајање садашњег времена глагола preferire i capire; повратних глагола, присвојних придева у множини; компарација придева.	Развијање комуникативне компетенције везане за прославе празника. Проширивање опште културе, оспособљавање за разговор на тему карневала и празника и обичаја уопште	Оспособљавање ученика за тражење и давање мишљења, за изражавање слагања или неслагања	
5. Voglio un gelato!	-Усвајање вокабулара везаног за храну -Усвајање уобичајеног начина обраћања на јавном месту(продавница, бар, ресторан) -ученици ће умети да изразе физичке сензације и потребе У овој јединици ученици треба да усвоје следеће: да именују основне прехрамбене намирнице, воће и поврће, прибор за јело и оброке; да изразе глад и жеђ, став у вези са храном; да траже информације о храни; да понуде храну и да прихвате или одбију понуду.	Усвајање лексике која се односи на куповину и оброке (ван куће); увођење садашњег времена глагола *dire*; увођење кондиционала садашњег и	Развијање комуникативне компетенције везане за тему хране, навике везане за храну и културно понашање за столом.	Именовање основних прехрамбених намирница, прибора за јело, оброка, изражавање осећања глади и жеђи, тражење	

		садашњег времена модалних глагола *volere* и *potere*;		**информација о храни.**	
6. Facciamo le decorazioni di Pasqua!	**У наставној јединици „Facciamo le decorazioni di Pasqua!** **“ ученици треба да усвоје следеће:** **- да препознају,именују активности везане за организовање славља** **-Уценици умеју да разговарају о неком догађају у будућности**	**Обрада лексике у вези са прославом Ускрса; увођење новог глаголског времена-футура;увођење објекатских заменица**	**Развијање комуникативне компетенције везане за прославе празника.**	**Оспособљавање ученика за једноставну конверзацију на тему ускршњих празника на италијанском језику.**	
7. Sul campo da tennis	**У наставној јединици „Sul campo da tennis“ ученици треба да усвоје следеће:** **-Разумева ње и давање упутстава и команди** **-Ученици умеју да разговарају о спорту, свакодневним обавезама у кући, оброцима, слободним активностима**	**Усвајање лексике која се односи на спортске активности, нарочито на тенис; увођење императива без облика за треће лице множине; систематизација облика садашњег времена глагола *stare***	**Проширивање опште културе, оспособљавање за разговор на тему празника и обичаја уопште.** **Развијање свести о важности спорта и здравог живота код ученика.**	**Развијање комуникативне некомпетенције везане sa тему спорт**	
8. Quanto è bella l’estate!	**Усвајање вокабулара везаног за распуст, слободно време, спортове, филмове, телевизију. Самостално казивање кратке приче. Усвајање структура везаних за свакодневне ситуације у игри.** **-Ученици знају да примене прошло време у опису једног свог летовања.**	**Увођење прошлог времена-Passato prossimo** **Одређени члан испред датума и дана у**	**Упознавање са културом народа италијанског говорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења.**	**Усвајање вокабулара везаног за распуст, слободно време спортове, филмове и телевизију. Самостално казивање кратке приче у прошлом времену.**	

		недељи.			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
- комуникативна	-фронтални	Сликовнице, аудио касете и компакт дискови
-важбе слишања	-индивидуални	флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке
-вербална	-рад у пару	цртежи и илустрације, играчке, школски прибор
-демонстративна, илустративна	-групни рад	касетофон, цд плејер, пројектор, таблет
-учење путем открића		географска карта
-интерактивно учење		новински чланци
- смислено рецептивно учење		
- практично смисаоно учење		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Поставља (логичка) питања - Показује на илустрацији - Даје упутства	- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања - слуша и понавља прозн текст уз показивање - слушање и понављање песама и рецитација - слушање и понављање дијалога - слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби. - извршавање наредби цртање, бојење	Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.	Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура.

СЕДМИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: седми	**Наставни предмет: Српски језик**	**Годишњи фонд часова: 144**			**Недељни фонд часова: 4**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

КЊИЖЕВНОСТ **лектира**	Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине и савремене уметности.	– активирање претходних знања и искустава, релевантних за усвајање нових знања – анализирање народне епске поезије и успостављање корелативног односа између историјске основе и тематике ових песама (покосовски, хајдучки и ускочки циклус) – обрада лирске поезије (љубавне и посленичке песме) – проширивање знања о просветитељском раду Светог Саве и Доситеја Обрадовића – указивање на активан однос уметника према природи и свету у целини и упућивање ученика у друштвено--историјску условљеност уметничког дела – упознавање ученика са страхотама које доноси рат – увиђање мана и	– развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања – развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности – развијати код ученика стваралачку машту и обогатити њихов емоционални живот – развијати код ученика љубав према домовини и духу слободарства, прегалаштва и хероизма – развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује – развијати код ученика љубав према природи и њеним лепотама	– оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметни-чких дела разних жанрова – увежбати информативно читање „са оловком у руци“(подвлачење, обележавање, записивање) – поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста – оспособљавање за уочавање и тумачење узрочно--последичних веза у уметничком тексту, за исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста и у разним говорним ситуацијама – развијање способности за	Ученик посматра - слуша - усваја - приповеда - описује - чита усклађено с природом различитих текстуалних жанрова - пише различитих облика текстова - изражајно казује и рецитуј -користи различите изворе информација -истражује (рад на тексту) -ствара - презентује - израђује паное и power point

		недостатака друштва и појединаца кроз критичко око писаца − усвајање знања о фабули, композицији књижевног дела, тематици и идеји, ликовима... − уочавање одлика драмских дела и увиђање сличности и разлика у односу на лирска и епска дела − усвајање основних појмова из теорије књижевности (симбол, метафора, алегорија; народна и уметничка лирика; ретроспекција;епизода ; средства изражавања у епском делу (хумор, иронија, сатира); роман; драма; комедија – познавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу − поступно и систематично	– васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманости, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности – развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима	уочавање и тумачење емоција, мотива и песничких слика у лирском тексту − навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне) − поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама – поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм) – навикавање на редовно праћење и критичко процењивање часописа за децу и емисија за децу на радију и телевизији – подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво – подстицање,	презентације слуша и одговара на питања, анализира, доноси самосталне закључке, осмишљава причу, решава проблеме, изражава сопствена искуства на нов начин - уочава, - повезује, систематизује - истражује, - усваја и примењује знања, коментариш - анализира, - закључује У правопису: пише

ЈЕЗИК **граматика и правопис**	– стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани. – развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује – поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика – упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика ,	упознавање граматике и правописа српског језика – упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика − систематизација и проширивање знања о врстама речи и граматичким категоријама промењљивих речи, о значењу и употреби падежа,о врстама глагола − систематизација и проширивање знања о реченичним члановима (напоредени односи) − усвајање знања о синтагми, комуникативним реченицама, независним предикатским реченицама и напоредним односима међу њима, конгруенцији − продубљивање	− развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује	неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.) -оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца) – уочавање разлике између месног говора и књижевног језика − развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника,	примењујући знања, упоређује и повезује ново са старим градивом

КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА **усмено и писмено изражавање**	– описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика, – развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује – оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца,	знања о акцентима − основни појмови о старословенском језику − систематски рад на стицању културе усменог и писменог изражавања: увежбавање изражајног читања и казивања; причање о догађају, описивање нечега и препричавање текста уз примену наученог (ретроспектива, различите форме приповедања,техничк и и сугестивни опис, техничка нарација, сажето препричавање) – писање честитке, позивнице, захвалнице, имејл порука – писање службеног писма (молба, жалба) – читање и разумевање нелинеарних елемената текста: легенде,табеле	− развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника,	језичког и стилског израза - оспособљавање ученика за уочавање разлике између дугих акцената развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања. развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања − описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика развијање способности, повезивање знања из различитих области,	

	саговорника и читаоца), - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности, – развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза – увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког), – упознавање, читање и тумачењепопуларних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу, - оспособљавање за самостално читање, доживљавање, књижевноуметничких дела разних жанрова, – навикавање на редовно праћење и критичко процењивање говорну културу – разликовање кратких акцената и реченични акценат,		језичког и стилског израза		

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка,	**фронтални**	**Читанка**
монолошка	**индивидуални**	**Граматика**
текст метода	**рад у паровима**	**Радна свеска**
демонстративна метода	**рад у групама**	**Правопис, лектира, литература**
комбинована метода		**ученичке свеске**
метода самосталних ученичких радова		**наставни листови**
		табла, маркери/креда
		интерактивни тестови и креативне слагалице
		лаптоп
		зидне новине, слике, шеме, постери, фотографије

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
КЊИЖЕВНОСТ **− планира и припрема наставу** **− врши избор наставних метода, облика наставног рада и наставних средстава** **− израђује дидактички материјал** **− организује и реализује наставу** **− презентује наставни садржај** **− објашњава и дефинише појмове** **− објашњава непознате и мање познате речи и појмове** **− подстиче и усмерава ученике на доношење закључака и самостални рад** **− развија љубав према**	**− слуша** **− чита** **− бележи** **− препричава** **− описује** **− запажа** **− анализира** **− дискутује** **− изводи закључке** **− поставља питања** **− ради самостално и у групама** **− користи различите изворе**	**− активност на часу** **− течност у излагању** **− одговарање на питања и постављање питања** **−способност вођења дискусије** **− повезивање стечених знања** **− богаћење речника** **− ученички радови и продукти ученичких активности** **− константне белешке о напредовању ученика** **− бележење присуства ученика** **− посматрање и стално праћење активности ученика**	**историја** **географија** **ликовна култура** **музичка култура** **верска настава** **грађанско васпитање**

литератури **− подстиче развој индивидуалних способности ученика** **− вреднује постигнућа ученика** **− упућује ученике на вреденовање сопственог рада** **− координира у раду одељења** **− упућује и усмерава ученике на самостално проналажење информација** **− укључује ученике у активну наставу** **− негује правилан однос према традицији** **− негује етичке вредности** **− развија правилан однос међу члановима** **породице** **− развија код ученика правилан однос према животу и друштву уопште** ЈЕЗИК **− планираи припрема наставу** **− врши избор наставних метода, облика наставног рада и наставних средстава** **− израђује дидактички материјал** **− организује и реализује наставу** **− презентује наставни садржај** **− објашњава граматичка правила** − упоређује и повезује ново са старим градивом **− подстиче ученике на доношење закључака и самостални рад**	**информација** **− истражује различите могућности** **− усваја и примењује граматичка и правописна правила** **– чита** **– слуша** **– бележи** **– истражује** **– запажа** **– процењује** **– упоређује** **– закључује**	**− разликовање граматичких категорија** **− превазилажење недоумица у вези са појединим граматичким појмовима** **− примена знања у комуникацији** **− самостално усмено и писмено изражавање, компоновање грађе** **− употреба нових сазнања у одређеним ситуацијама**	

− анализира домаће задатке − развија такмичарски дух у примени знања − континуирано повезује знања о језику са непосредном говорном праксом −проверава примену стечених знања КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА **− развија културу усменог и писменог изражавања** **− подстиче ученике на самосталан рад** **− анализира домаће задатке** **− вреднује ученичка постигнућа** **− негује чистоту српског језика** **− објашњава непознате појмове** **− подстиче на правилан однос према природи и естетици** **− указује на лепоту пејзажа** **− усмерава ученике да правилно користе стечена знања** **− стимулише ученике за даљи рад**	**− повезује речи и слике** **-интерактивно учи** **-ради у групама и паровима** **− примењује граматичка и правописна правила** **− упоређује ново са сатарим градивом** **− приповеда** **− описује** **− извештава** **− истражује** **− решава проблем** **- анализира и изводи закључке** **− процењује свој напредак** **- увежбава изражајно читање и казивање** **- негује културу писменог изражавања**		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 7. разред	**Наставни предмет:** енглески језик	**Годишњи фонд часова:** 72			**Недељни фонд часова:** 2
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
	Усвајање и увежбавање вокабулара везаног за упознавање	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученици су у стању

Unit 1 **It's September again**	различитих карактера људи, свакодневне активности, средњошколско образовање у Енглеској, слободно време младих у Америци, биоскопи у које се улази аутомобилом и порекло властитих имена у Великој Британији. Увежбавање *The Present Simple* и *The Present Continuous Tense*, као и употреба облика са суфиксом *–ing*. Понављање фраза са глаголом *have*, грађење придева додавањем суфикса *–ous* и *–ive* на именицу, као и именица на *–ion*. Употреба израза *good at* и *bad at*, слушање телефонског разговора, писање састава у коме се даје профил личности. Разговор на тему свакодневних активности, интересовања и школског живота тинејџера. Изражавање слагања и неслагања са саговорником, као и импровизација телефонског разговора. Обнављање бројева, казивање узраста, употреба *there is/ there are*, постављање питања са *how many*, употреба T*he Present Continuous tense*, множина именица.	Употреба вокабулара везаног за опис личности, разговор о слободном времену. Прављење разлике у употреби *Present Simple* и *Present Continuous Tense*. Употреба *Gerunda* и конструкција са глаголом *let*.	Развијање позитивног става према учењу енглеског језика. Како искористити слободно време. Истицање разлика у навикама младих енглеског говорног подручја и код нас.	Изражавање допадања и недопадања. Увежбавање фраза које се користе приликом телефонског разговора.	причају о начину живота младих користећи просто садашње време, описују особе и активности усмено и у писаном облику. Могу да креирају кратке дијалоге самостално или уз помоћ да би изразили допадње, недопадање или симулирали телефонски разговор. Користе фразе са глаголом имати, праве придеве додавањем суфикса. Могу да постављају питања и одговарају на њих.
Unit 2 **A Sporting Life**	Усвајање и овладавање вокабуларом везаним за спортове у енглеским школама, маратонске трке и припреме за њих, као и за најпопуларнију трку у веслању у Британији. Увођење команди и молби у индиректном говору. Понављање *The Past Simple* и *The Past Continuous Tense*. Употреба израза *used to* за навику у прошлости. Увежбавање вокабулара везаног за спортове као и називи спортова који се користе уз глаголе *do, go* и *play*. Увођење фраза са глаголом *take*. Слушање дијалога о спортовима. Писање састава на тему: Омиљени спортиста и Спорт у мом разреду. Усмено изражавање и дискутовање о спортовима, као и спровођење интервјуа. Изражавање савета и давање предлога употребом модалног глагола *should*.	Овладавање вокабуларом на тему спортова. Употреба *used to* за прошлу навику. Разликовање употребе *Simple Past* и *Past Continuous Tense*. Употреба команди и молби у индиректном говору.	Истицање потребе бављења спортом и стварања здравих навика. Развијање такмичарцког духа.	Правилна употреба новог вокабулара кроз вођење интервјуа са неком особом. Давање савета и прављење сугестија употребом модалних глагола. Изражавање допадања и недопадања и давање објашњења.	Ученици могу да користе вокабулар везан за спортске догађаје. Описују прошле догађаје употребом простог прошлог и трајног прошлог врмена. У стању су да направе интервју са познатом особом и кратки састав на тему омиљеног спорта. Течно читају текстове и дијалоге. Изражавају мишљење и дају савет и сугестију.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 7. разред **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 72 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Unit 3 Food for thought	Увежбавање и проширивање вокабулара везаног за храну и различите навике у исхрани. Истицање разлике између брзе хране и традиционалних јела и представљање једне фабрике чоколаде. Увежбавање бројивих и небројивих именица и употреба *much/many, some/any/no, a little/little/less* и *a lot of.* Употреба члана. Понављање *The Present Perfect* и *The Past Simple Tense*. Изражавање преферирања употребом *I'd rather, I'd like, I'd prefer, I prefer, I like …more than…* Понављање израза који почињу са *It*. Вођење дискусије о здравој храни и правилној исхрани, слушање дијалога како бити у доброј форми. Групни пројекат: Припреми неко јело. Позивање пријатеља на касни доручак. Давање савета везаних за здраву исхрану. П.О. НУТРИЦИОНИСТА	Употреба бројивих и небројивих именица, члана и вокабулара везаног за храну. Разумевање разлике у употреби *Present Perfect* и *Simple Past Tense*.	Указивање на потребу здраве исхране. Давање савета како да се припреми неко јело. Истицање разлика у исхрани у Енглеској, САД и код нас.	Давање савета о здравој исхрани и припремању хране. Изражавање жеље и преферирања. Изрази у ресторану и куповини.	Ученик је у стању да води разговор о здравој исхрани, о јелима која уме да припреми. Уме да чита текстове из уџбеника и пише по диктату. Самостално пише рецепт како да се направи неко јело. Креира кратке дијалоге. Користи члан у реченицама као и садашње и прошло време. Изражава позив пријатељу.
The First Written Schoolwork	Понављање и увежбавање лексичке и граматичке грађе обрађене кроз Unit 1,2 и 3. Израда првог писменог задатка и исправка писменог задатка. Анализа најфреквентнијих грешака.	Усвојеност граматичке и лексичке грађе обрађене у прве три лекције	Прецизно писмено изражавање.	Примена стечених знања вокабулара и обрађене граматике у вежбањима на писменом задатку.	Ученик је у стању да коректно уради припремљене задатке у којима се проверавају језичке структуре обрађене у претхоном периоду.
Unit 4 Celebrations	Читање и увежбавање текстова о прослави Божића и Нове године. Дискутовање о новогодишњим одлукама, разговор о прославама. Увођење *Passive Voice-Simple Present Tense*. Понављање употребе члана. Изражавање будућности. Понављање предлога за време *on, in, at*. Увођење конструкција *either…or, neither…nor*. Увежбавање вокабулара везаног за прославе. Истицање разлике између *each other* и *one another*. Грађење придева додавањем суфикса–*ful* и именица суфиксима –*ion* и *tion*. Описивање	Употреба вокабулара везаног за празнике и прославе, различити начини изражавања будућности, грађење и	Указивање на постојање културолошких разлика у прослави Божића и Нове године код нас и зељама енглеског	Изражавање позива и прихватање.Давање коментара о временским условима. Употреба уведеног вокабулара за самостално	Ученик је у стању да разговара на тему прославе божићних и новогодишњих празника. Уме течно да чита текстове из

	временских услова. Слушање текста о Божићној куповини. Учествовање у групном раду на тему: Организуј прославу. Писање састава на тему: Како се Божић слави у мојој земљи. Позивање и одговарање на позив да се негде оде. Коментарисање временских услова.	употреба *Present Tense Passive Voice*.	говорног подручја. Давање новогодишњих обећања.	излагање о празницима.	уџбеника и радне свеске. Пише краћи састав на тему празници или организ. неке прославе. Упознаје се са употребом садашњег пасива у енглеском језику. Ради вежбања типа попуни и пребаци у други облик.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 7. разред **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 72 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

програма					
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Unit 5 Home Sweet Home	Усвајање и увежбавање вокабулара везаног за различите начине живота, људе који живе у близини Северног пола, порекло назива америчких места. Увођење *Passive Voice – Simple Past Tense*. Понављање вокабулара везаног за кућу. Грађење придева додавањем суфикса *–able*. Понављање неодређене заменице *one/ones*. Слушање текста на тему: Где живим. Писање имејла и састава на тему предности и мане живота у селу или граду. Усмено изражавање на тему. Различите врсте домова – Мој град/село. Изражавање обавезе, способности, дозволе и молбе, употреба модалног глагола *can*.	Способност вођења разговора на тему различитих места за живот. Употреба модалних глагола *can, must/have to*. Грађење и употреба *Past Tense Passive Voice*. Писање имејла, изражавање дужности и обавезе.	Култура становања – различити типови кућа. Разговор о предностима и манама живота у селу или граду. Писање e-mail-а.	Изражавање обавезе, способности, дозволе и учтивог захтева употребом модалних глагола. Описивање прошлих догађаја.	Ученик је у стању да описује догађаје у прошлости. Може да поставља питања и даје одговоре о датој теми. Показује радозналост и истраживачки дух и труди се да прошири своје знање информацијама које је сам пронашао. Упознаје се са употребом прошлог пасива и зна да ради вежбања допуњавања или промене облика. Уме да напише меил
Unit 6 Pictures and Sounds	Читање и разговор о текстовима везаним за цртане и анимиране филмове, забавне паркове, музику и филмове. Понављање компарације придева и односних заменица. Увежбавање вокабулара везаног за типове филма. Грађење придева и прилога додавањем негативног префикса *un-*. Увођење глагола иза којих следи прилог. Слушање текста о одласку у биоскоп и сну једног тинејџера. Писање репортаже о неком филму. Организовање групног рада на тему: Мадона. Разговор на тему различитих врста филма и музике. Усмено излагање на тему: Последњи филм који сам гледао. Изражавање мишљења и питање за мишљење. Изражавање молбе.	Способност усменог изражавања на тему музика и филм. Давање писменог приказа неког филма. Употреба компарације придева и односних заменица. Изражавање мишљења.	Свет филма и музике. Разговор о различитим врстама музике и омиљеним филмовима. Израда пројекта о омиљеном певачу или групи или о неком филму.	Изражавање и питање за мишљење о нечему. Учтиви захтеви. Употреба усвојеног вокабулара за самостално излагање и креирање дијалога.	Ученик слуша текстове са разумевањем и у стању је да дискутује о њима. Течно чита и увежбава писање нових речи. У стању је да изрази свој став о различитим врстама музике и филма. Препричава филм по избору и пише састав на тему омиљени музичар.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

: 7. разред **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 72 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Unit 7 Going Places	Усвајање и увежбавање вокабулара везаног за најпознатији национални парк у САД *Yellowstone*, знаменитости Лондона и путовање по САД. Понављање кондиционалних реченица тип 1 и увођење кондиционалних реченица тип 2. Место прилога у реченици. Употреба модалног глагола *must/mustn't*. Употреба члана уз места. Употреба речи *hundred* и *thousand* као и лексике везане за путовања и знаменитости. Слушање приче о Снежани и принцу, сан једне тинејџерке. Писање писма и дневника. Разговор о различитим врстама путовања и неком замишљеном путовању. Изражавање правила и прописа. Давање корисних савета при поласку на путовање.	Писање дневника, казивање правила и прописа. Разговор о ТВ програму, одласку у биоскоп, обнављ. назива спортова, изражавање допадања и недопадања.	Путовања – различите врсте путовања. Описивање имагинарног путовања. Вођење дневника.	Тражење и давање мишљења. Употреба учтивих захтева. Описивање неког места. Употреба кондиционалних реченица првог и другог типа.	Ученик је у стању да пише дневник на енглеском језику. Уме да опише неко путовање. Описује знаменитости неког туристичког места или природни крајолик. Користи модалне глаголе да изрази обавезу или забрану. Користи први тип кондиционала и упознаје се са другим типом.
The Second Written Schoolwork	Понављање и систематизација језичке грађе обрађене у другом полугодишту седмог разреда. Припрема ученика за израду и израда писменог задатка. Исправка писменог задатка уз анализу резултата и указивање на најчешће грешке и недоумице.	Усвојеност језичке грађе обрађене у овој школској год.	Прецизно писмено изражавање.	Израда припреме sa писмени задатак и писменог задатка.	Ученик је у стању да коректно уради вежбања везана за градиво обрађено у претходном периоду.
Unit 8 Fashion Crazy	Увођење и увежбавање вокабулара везаног за живот тинејџера, начин на који се облаче и њихово мишљење о моди, нови трендови. Понављање грађења слођеница, компарације прилога и множине именица. Употреба фраза са глаголом *get*. Изражавање жеље употребом модалног глагола *would*. Дискутовање на тему различитих стилова облачења. Слушање дијалога о будућем занимању. Писање дијалога између продавца и муштерије и чланка о моди. Прављење постера о занимањима у групама. Увежбавање лексике везане за будуће занимање. П.О. ДИЗАЈНЕР	Употреба вокабулара везаног за живот тинејџера и моду. Употреба модалног глагола *would* за изражавање жеље, грађење сложеница, употреба компарације прилога, разговор о будућем занимању.	Дискутовање о моди и модним стиловима. Описивање одеће и модних промена. Разговор о професионалној оријентацији. Описивање раличитих занимања.	Изражавање жеље. Описивање одеће и изражавање допадања и недопадања у вези моде.	Ученик уме да дискутује о животу младих и модним детаљима. Описује своју одећу и изражава допадање и недопадање. Пише кратак састав о моди. Дискутује о различитим занимањима и њиховим добрим и лошим странама. Прича о својим жељама везаним за будуће занимање.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Комуникативна	**Фронтални**	**Уџбеник, радна свеска. ЦД**
кооперативна	**Индивидуални**	**Аудио материјал**
интерактивна	**У пару**	**интернет**
Аудио лингвална	**У групи**	**илустрације**
	У низу	**графофолије**
		Видео материјал
		Граматичка вежбања
		фотографије
		Листа неправилних глагола
		Граматичке табеле

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Користи аудио материјал како би увео нови вокабулар, даје објашњења на енглеском језику. Мотивише ученике на разговор на енглеском језику о задатој теми као и о личним искуствима. Бира материјале потребне за реализацију часа. Даје објашњења када је потребно.Прати активности на часу. Иницира групни рад и рад у пару и низу. Истиче културолошке разлике. Даје домаће задатке. Посматра и врши евалуацију. Припрема и даје писмене провере и прегледа задатке. Води рачуна да на часу влада пријатна и радна атмосфера	Слуша материјал са ЦД-а и учествује у разговору. Говори о теми и својим искуствима везаним за тему. Чита текстове и одговара на питања индивидуално или у пару. Учествује у грпним активностима. Ради граматичке вежбе и домаће задатке. Самостално даје примере како би применио правила. Уочава разлике код граматичких модела. Пише кратке саставе на задате теме. Припрема се за писмене провере и ради их. Дискутује о културолошком разликама. Користи функције језика за комуникацију са друговима и наставником. Прати своје напредовање и врши самоевалуацију.	Разговор са учеником, вредновање усменог изражавања и прецизности говора. Посматрање активности на часу, процена залагања у групном раду, вредновање интеракције у одељењу. Вођење константних белешки о напредовању сваког ученика. Давање диктата, десетоминутних провера, писмених вежби, домаћих задатака. Прегледање ученичких радова. Вредновање усвојености граматичких правила на примерима. За високу оцену вредновање самосталности, креативности и способности изражавања личног става. Поштовање мишљења ученика о свом залагању и напретку.	Корелација са предметима српски језик, француски језик, немачки језик, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, географија, историја, биологија, физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VII **Наставни предмет: Ликовна култура** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: ___1_**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I – Арабеска	Упозавање са појмом арабеска, и опжање геометријских облика у окружењу.	Познавање и примена свих врста арабески.	Анализирање познатих записса и грађевина.	Стилизовање облика у изради декоративних мотива.	Успешност у изради идејног решења са мотивом арабеске.
II – Пропорције	Опажање односа величина у простору и њихових длова .	Стицање знања о симетрији и равнотежи делова целине.	Израда различитих облика у циљу стварања комозиције.	Приказивање пропорција лица и тела линијским цртежом.	Квалитет и вештина у цртању модела и предмета.Познавање пропорције на уметничким делима.
III – Композиција и простор	Стицање сензибилитета за композицију и простор.	Приказ технике, теме и садржаја у стварању планске композиције.	Израда ликовне форме помоћу различитих облика.	Приказивање просторних планова који садрже облик и линију.	Познавање ликовних термина и стварање просторне композиције. Познавање свих врста перспектива.
IV – Обједињавање покрета игре и звука.	Опажање покрета, игре и звука у природи и окружењу.	Стварање илузије кретања помоћу линије и облика.	Познавање термина (перформанс,сценографија и костомографија).	Цртање фигура у плановима и стварање тонских разлика.	Успешан ликовни приказ сценског покрета. Познавање перформанса.
V – Фотографија	Позавање конструкције фотоапарата и значења светлости за сликање.	Уважавање светлости и позавање експозиције.	Креативно стварање уметничких фотографија различитих мотива.	Познавање делова фотоапарата и израда црно-белих и фотографија у боји.	Проналажење занимљивих мотива и фотографисање. Познавање настанка фотографије и развоја кроз време.

НАЧИНОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање Организација наставног процеса Пружање практичних инструкција Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	Опажање геометријских облика у окружењу. Препознавање присуства арабеске у калиграфији и стилском намештају. Примена знања и вештине у приказу симетрије и равнотеже. Приказивање облика у различитим плановима на композицији. Опажање покрета, игре и звука у окружењу. Познавање конструкције фотоапарата.	Ученик користи стилизацију облика у свом раду. Квалитетно приказује прпорцију облика. Познаје ликовне термине и ствара просторну композицију. Представља сценски покрет. Познаје перформанс. Познаје фотоапарат и фотографише занимљиве мотиве.	Биологија Музичка култура Математика Историја Географија Техничко образовање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: седми **Наставни предмет:Музичка култура** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I – Слушање музике	Упознавање са уметничком музиком раличитих епоха и инструментима, почев од праисторије.	Упознавање са раличитим врстама инструмената у уметничкој и народној музици.	Развијање емоционалног осећаја за класичну, али и другу врсту музике, као и препознавање водећих инструмената.	Упознавање симфонијског оркестра, епоха и њихових композитора.	Познавање и разликовање музичких епоха као и њихових представника.
II – Музичко извођење	Упознавање са традиционалном музиком нашег народа кроз певање музичких примера.	Упознавање са традиционалном музике кроз певање песама.	Развијање способности ученика за извођење музичких садржаја.	Разликовање у извођењу наше традиционалне музике са музиком других народа.	Поседовање знања у смислу познавања сложенијих музичких записа, као и сазнање о историји музике начег народа.
III – Музичко стваралаштво	Упознавање са ширим саставом Оровим инструметаријумом, као и осмишљавање сложенијих музичких целина.	Упознавање са музичким стваралаштвом композитора ради лакшег соспственог музицирања.	Неговања смисла за заједничко музицирање. Развијање репродуктивне изражајне способности.	Стварање сложенијих музичких целина на постојећим инструментима.	Креативна израда и импровизација музичких целина на задати текст.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Вербална	**Индивидуални**	**Табла**
Демонстративна	**Групни**	**Музички инструмент**
Практичан рад	**Фронтални**	**ЦД плејер**
Рад на тексту		**Пано**
		Уџбеник
		Слике инструмената

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Мотивација ученика у раду	Посматрање, истраживање	Ученик препознаје врсту музике	Ликовна култура
Денострација, илустрација	Певање и свирање песама различитог музичког карактера	Свира и пева одређене песме	Историја
Анализа ученичких радова	Стварање краћих мелодија на задати текст	Примењује музичке облике у стварању	Етномузикологија
Групна естетска анализа		Ученик опажа музичке облике и разлику међу њима.	Српски језик

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 7. **Наставни предмет: историја** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.УСПОН ЕВРОПЕ-ЕВРОПА ОД КРАЈА 15. ДО КРАЈА 18. ВЕКА	Циљ изучавања наставног предмета историје је културни напредак и хуманистички развој ученика. Такође, један од циљева је и разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању националног, европског и светског идентитета.	Усвајање појмова: Велика географска открића Хуманизам ренесанса Апсолутистичке монархије Реформација и противреформација Стицање знања о – Модерном добу, Великим географским открићима Процвату градова, Хуманизму и ренесанси, Реформацији и противреформацији ,Апсолутистичким монархијама	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Ученици разумеју шта је модерно доба -Користе појам хуманизам и ренесанса -Знају који су били најпознатији уметници ове епохе -Умеју да објасне како је дошло до настанка протестантске вере и које су последице -Разумеју појам апсолутизам
2. СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД 16. ДО 18. ВЕКА	Циљ наставе историје је да допринесе разумевању историјског простора и времана и историјских процеса и токова који су битно утицали на светско-историјске догађаје и у крајњој линији на обликовање тренутне стварност у којој живимо. Циљ наставе историје је повезивање националне и светске историје и уочавање узрочно-последичних веза.	Усвајање појмова :Пећка патријаршија, сеобе, Хабзбуршка монахија, привилегије, Војна крајина Стицање основних знања о Османском царству, Сулејману Величанственом, положају Срба под Османлијама, сеобама и њиховим узроцима и последицама	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Ученици разумеју појмове раја, власи, порта, султан, пашалук , санџак -Ученици знају ко су били Сулејман Велики, Арсеније Црнојевић, Мехмед паша Соколовић -Ученици могу да повежу утицај ратова између Османског царства и Хабзбуршке монархије на историју српског народ
3. ДОБА РЕВОЛУЦИЈА-	Један од циљева је и	. Стицање знања о историји света	-развијање	Развијање	-Ученици знају да наведе

ЕВРОПА И СВЕТ ОД КРАЈА 18. ДО 70- ТИХ ГОДИНА 19. ВЕКА	разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању национпналног, европског и светског идентитета и уочавање везе између онога што је било некада и онога што се данас дешава.	од краја 18. До седамдесетих година 19. Века Стицање знања о настанку САД и о грађанском рату у САД, о уједињењу Немачке, о уједињењу Италије Упознавање са важним догађајима из живота и владавине Наполеона Усвајање појмова: револуција, индустрија, буржоазија, трећи сталеж, расизам, грађански рат, Источна криза, Велике силе	толеранције према другим народима и религијама -развијање културе говора и лепог понашања -подстицање на емпатију -развијање љубави према историји -развијање објективности	аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	најважније догађаје светске историје од краја 18. до седамдесетих година 19. Века -Ученици увиђају узроке и последице настанка САД, грађанског рата у САД,уједињења Немачке и уједињења Италије -Ученици знају ко је био Наполеон и која је његова улога и значај у светској историји -Ученици разумеју и користе појмове: револуција, индустрија, буржоазија, трећи сталеж, расизам, грађански рат, Источна криза, Велике силе
4. НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА	Циљ наставе историје је да допринесе разумевању историјског простора и времана и историјских процеса и токова који су битно утицали на светско-историјске догађаје и у крајњој линији на обликовање тренутне стварност у којој живимо. Један од циљева наставе историје је и да ученици науче како да аргументовано износе своје ставове везане за одређене историјске догађаје и да их бране.	Стицање знања о - Првом српском устанку -Другом српском устанку и борби за аутономију -Уставобранитељима -Другој владавина Милоша и Михаила -Србији на путу ка независности -Црној Гори у 19. веку Усвајање појмова:дахије, сеча кнезова , Правитељствујушчи совјет, уставобранитељи,аутономија, независност	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици знају основне податке о: -Првом српском устанку -Другом српском устанку и борби за аутономију -Уставобранитељима -Другој владавина Милоша и Михаила -Србији на путу ка независности -Црној Гори у 19. веку Ученици са разумевањем користе појмове:дахије, сеча кнезова , Правитељствујушчи совјет, уставобранитељи,аутономија, независност
5.СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД КРАЈА 18. ДО 70-ТИХ ГОДИНА 19. ВЕКА	Циљ изучавања наставног предмета историје је културни напредак и хуманистички развој ученика. Такође, један од циљева је и разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању национпналног, европског и светског	Стицање знања о : - Србима у Хабзбуршкој монархији - Положају Срба у Османском царствуу 19.веку	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно	-Ученици знају какав је био положај Срба у Хабзбуршкој монархији и Османском царству у 19.веку

	идентитета		радозналости.	последичних веза	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошка Дијалошка илустративно-демонстративна, текст метода	Фронтални Индивидуални групни рад рад у пару	Уџбеник, табла креда,рачунар,пројектор, историјске и географске карте, историјски атлас енциклопедијеисторијски изворифотографије постери

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: - планира извођење наставе - осмишљава бнаставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењујњ могућности ученика -вреднује степен усвојености знања . усменог изражавања, израду пројекта, залагања на часу - упучује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - подстче ученике на активности на часу и интеракцију са другим ученицима -сарађују са предметним наставницима, педагогом, директором и стручним службама школе - прати све новине у области педагогије и стручно се усавршава у току школске године	Ученици: - посматрју и уочавају и реагују на команде наставника - откривају и истржују наставне садржаје дате на часу -примењују атечена знања кроз појединачну или групну интеракцију - уче путем игре - богате речник - радена изради пројеката, паноа, зидних новина, постера (појединачно. Групно или у пару) - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	Вредновање активности наставника и ученика вршиће се кроз дискусију, анкете,дебату свих учесника у овом процесу.На основу сазнања добијених на тај начин уложиће се напор да се недостаци отклоне и настава побољша. Вредновање стечених знања ученика вршиће се кроз свакодневни рад са ученицима , путем квизова,мини-тестова,контролних задатака, кроз дискусију.	Да би што потпуније остварила своје задатке, настава историје треба да обезбеди корелацију бар са сродним предметима, као што су географија, српски језик и књижњвност, ликовна и музичка култура, верска настава и грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: седми	**Наставни предмет: Географија**	**Годишњи фонд часова: 72**			**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
1.УВОД У ПРОГРАМСКЕ САДРЖАЈЕ	Упознати ученике и прузити им потребна објашњења о географским појавама,објектима и процесима на	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученици ће уз помоц географске карте знати да

2,ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА АЗИЈЕ 3,ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА АФРИКЕ 4,ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ 5,ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА СРЕДЊЕ АМЕРИКЕ 6,ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ 7,ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЗЈА АУСТРАЛИЈЕ И ОКЕАНИЈЕ 8,СВЕТ КАО ЦЕЛИНА 9,ГОДИСНЈА СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА	ваневропским континентима и омогућити им да разумеју и тумаче природногеографске и друштвеноекономске промене и процесе у свету. Да се ученици оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непзнатим ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и да дискутују са другима.	Стицање основних географских знања о ваневропским континентима у целини,њиховим регијама и појединим државама истицање регионалних разлика у оквиру континената и разумевање савремених економско-политичких промена у свету.	Формирање и развијање код ученика позитивног односа према природи,развијање географског логицког мишљења и његова примена у одговарајућим ситуацијама,развој позитивног односа према другим народима,религијама,расама и културама.Развој еколошке свести и раумевања негативних утицаја човека на околину и њихових последица.	Развијање способности сналажења на географској карти, као и вештине уочавања и закључивања помоћу карте,развијање способности за самосталан рад уз коришћење литературе као и употребе рачунара у циљу стицања нових географких знања и бољег разумевања природних и друштвених промена у свету.	објасне карактеристике географског положаја континената,њихових регија,и појединих држава као и природногеографске и друштвеноекономске одлике континената,регија и појединих држава.Имаће развијен позитиван однос према природи,другим народима,релгијама,расама и културама и знаће географски да мисле и препознају негативан утицај човека а околину и последице тог утицаја.

цаНАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни обли,,ци, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Монолошко-дијалошка	**фронтални**	**Географска карта света**
Илустративно-демонстративна	индивидуални	**Географска карта Азије,Африке,Северне,Средње и Јужне Америке,Аустралије и Океаније**
Рад на тексту	**Рад у пару**	**глобус**
		паметна табла
Монолошко-дијалошко-демонстративна	**групни**	**компјутер**
Писмени радови		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		

Усмено објашњава,показује на карти подстиче ученике на мисаоно ангажовање,организује рад у групама,прати рад,даје потребна објашњења и поставља питања. Оцењује одговоре,ствара проблемске ситуације наводећи ученике на мисаону активност.	Слушају,питају,повезују,решавају задатке,закључују,дискутују,уочавају,показују на карти,раде на немим картама,анализирају табеле и графиконе,износе своје мишљење и ставове и мисаоно се ангажују у току рада у групи.	Знају да објасне карактеристике географског положаја ваневропских континената,регија и појединих држава,као и њихове природногеографске и друштвеноекономске одике,међусобну повезаност и условљеност и значај интенграционих процеса у свету.	Историја,биологија,екологија,српски језик,хемија,физика,техничко образовањеимузичка култура.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: СЕДМИ **Наставни предмет: ФИЗИКА** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
СИЛА И КРЕТАЊЕ		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	- Схвати и разуме II и III

КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ СИЛА ТРЕЊА РАВНОТЕЖА ТЕЛА МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	Циљеви наставе физике су: да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодне-вном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу	Обнављање појма брзине, кретања и појма силе. Обнављање стеченог знања о I Њутновом законуи обрада II и III Њутновог закона. Да науче о равномерном промењљивом праволинијском кретању. Да науче како се тела крећу под дејством силе теже и силе трења. Да се упознају са појмом механичког рада, енергије и снаге. Усвајање знања о топлотном ширењу тела, као и дефинисање појма температуре.	Подстицање на рад и учење, пазвијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења Увежбавање мерења, бележења, руковања лабораторијским прибором и посуђем	Њутновог закона. - Зна о равномерном промењљивом праволинијском кретању. – Зна и разуме како се тела крећу под дејством силе теже и силе трења. - -- Схвата и разуме појам механичког рада, енергије и снаге. - Поседује знања о топлотном ширењу тела, као и дефинисање појма температуре.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Метода усменог излагања – монолошка	**Фронтални**	**Динамометар, тегови, Галилејев жлеб, лењир, дрвене коцке, различите подлоге**
Метода разговора – дијалошка метода	**Групни**	**Лаптоп и пројектор**
Метода писмених и графичких радова	**У пару**	
Метода рада са текстом	**Индивидуални**	
Метода демонстрације	**Комбиновани**	
Метода практичних и лабораторијских радова		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник се припрема за час, организује и реализује наставни процес. Мотивише, подржава и развија интересовање ученика тако што даје препоруке шта да се чита, охрабрује ученике који желе да се баве истраживачким радом. Разговара са ученицима, упућује их и усмерава, објашњава. Извештава их о раду и постигнућима. Прати напредак ученика.	Решава проблеме и задатке, примењује знање на текстуалним задацима, посматра, уочава везу са претходо усвојиним градивом, анализира комбинује, упоређује, процењује, мери. Ученик се припрема за час и учи пређено градиво. Повезује градиво и уочава разлике и сличности.Усмено одговара и ради задатке уз консултацију са наставником. Разговара са наставником о свим потешкоћама	бележење присуства ученика на часовима, домаћи задаци, усмено испитивање, тестирање (писмено испитивање) контролни задаци, ученички радови и продукти ученичких активности, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика	Математика, биологија, хемија, географија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: Седми **Наставни предмет: МАТЕМАТИКА** **Годишњи фонд часова: 144** **Недељни фонд часова: 4**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
8. РЕАЛНИ БРОЈЕВИ 9. ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА 10. ЦЕЛИ И РАЦИОНАЛНИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ 11. МНОГОУГАО 12. ЗАВИСНЕ ВЕЛИЧИНЕ И ЊИХОВО ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ 13. КРУГ 14. СЛИЧНОСТ 15. ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ И АНАЛИЗА	Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елемнтарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика; обраде, вежбају, утврде, продубљују и примењују стечена знања; напредовање према способностима; развијање запажања и критичког мишљења; формирање позитивних ставова према раду.	Усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима; савлађивање основних операција са природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операциај; припрема ученика за разумевање одговарајућих садржаја природних и техничких наука; оспособљавају се за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама; стичу више сигурности и самоконтроле у самосталном решавању задатака,	Развијати марљивост код ученика, уредност, упорност; изграђивати позитиван однос према раду; развијати вољу, истрајност и задовољство при решавању задатака; самопоуздање и поверење у властите математичке способности	Развијати интелектуалне функције код ученика (перцепција, пажња, закључивање, логичко, стваралачко и апстрактно мишљење); повезивања знања и његове примене у свакодневном животу	ОСНОВНИ НИВО МА 1.1.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 1.2.1. (2., 3., 4.) МА 1.3.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 1.4.1. (2., 3., 4.) МА 1.5.1. (2., 3., 4.) СРЕДЊИ НИВО МА 2.1.1. (2., 3., 4.) МА 2.2.1. (2., 3., 4., 5.) МА 2.3.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 2.4.1. (2., 3.) МА 2.5.1. (2., 3., 4.) НАПРЕДНИ НИВО МА 3.1.1. (2., 3.) МА 3.2.1. (2., 3., 4., 5.) МА 3.3.1. (2., 3., 4., 5., 6.) МА 3.4.1. (2.) МА 3.5.1. (2., 3., 4.)

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Метода разговора	**Фронтални (задаци на три нивоа)**	**Модели фигура за примену Питагорине теореме**
метода усменог излагања	**групни (задаци на три нивоа)**	**Модел разломка, степена, корена**
хеуристичка метода	**Индивидуални (задаци на три нивоа)**	**Модели многоуглова**
метода писаних радова	**Рад у паровима (задаци на три нивоа)**	**Модел круга и делова круга**
Метода рада с текстом		**Уџбеник**
Метода демонстрације		**Збирка задатака**
Метода писмених и графичких радова		**Цртежи и сллике**
		Припремљен материјал
		Лаптоп
		Пројектор
		Прибор за геометрију
		Креда, фломастер, табла

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- Предавање, контрола и праћење рада ученика, развијање љубави према предмету. упознати ученике са циљевима и садржајима програма - упознати их са правилима рада - упознати их са критеријумима оцењивања по областима - упознати ученике, одредити њихово претходно искуство, снимити иницијално стање - редовно пратити рад и залагање ученика на часу - водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику - подстицати код ученика развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника	- активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - навести очекиване активности ученика с обзиром на тему (запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство....)	Врши се: - посматрањем - слушањем - бележењем одговора - увид у успешност решених задатака - процењивањем - подржавањем - оцењивањем	- примери скупова из свакодневне праксе(из природног окружења) - ТИО - Физика и хемија - Ликовна култура

- неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада - Инсистирати на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентификовати напредак у учењу и постигнућима ученика - Навести активности наставника с обзиром на тему (подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...) - Самовредновање реализације програма - планирање новина и измена за следећу школску годину	Вежбање на часу и домаћим задацима.		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 7. **Наставни предмет: биологија** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	**У табели у прилогу**
1. ПОРЕКЛО И РАЗВОЈ ЉУДСКЕ ВРСТЕ 2. ГРАЂА ЧОВЕЧЈЕГ ТЕЛА 3. РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ	Циљ наставе биологије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о грађи и функционисању човечијег организма, развијају здравствену културу, хигијенске навике и схвате значај репродуктивног здравља. Изучавањем биологије код ученика треба развијати одговарајуће квалитете живота, навике, запажања, способности ктитичког мишљења, објективно и логичко расуђивање као и хумане односе међу половима.	Ученици треба да: -науче основне податке о развоју људске врсте, етапе у развоју савременог човека и еволутивни положај човека данас. стекну знања о грађи ћелија и ткива и повезаности органа и органских система у организам као целину; -упознају основну грађу и улогу коже; костију и мишића, нервног система и чула, жлезда са унутрашњим лучењем и њихову повезаност са нервним системом; система органа за варење; система органа за дисање; система органа за циркулацију; система органа за излучивање и	Развијање правилног односапрема раду, разумевање улоге и значаја биологије за развој и напредак човечанства развијање свести о властитом пореклу и положају у природи, разумевање еволутивног положаја човека, упознавање грађе и функционисања организма, усвајање одређених хигијенских навика, стицање одговорности за лично здравље и здравље других људи, схватање да је полност саставни део	Развој опажања, упоређивања, логичког закључивања, оспособљавање ученика за посматрање, опажање и уочавање битних појмова и чињеница, доношење закључака, развијање критичког мишљења и закључивања	

		њихов значај за промет материја; система органа за размножавање, фазе у полном сазревању човека и биолошку регулацију процеса везаних за пол; -упознају најчешћа обољења и повреде органских система човека; -науче основна правила пружања прве помоћи; -развију неопходне хигијенске навике. -схвате значај здравствене културе и репродуктивног здравља; -схвате значај и улогу породице у развоју, опстанку, напретку људског друштва као и последице њеног нарушавања.	живота и да човекова полност подразумева поштовање норми понашања које обезбеђују хумане односе међу људима стицање радних навика		

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Монолошко - дијалошка		**уџбеник, радна свеска**
Дијалошка	**индивидуални**	**слике, шеме, постери, фотографије**
Метода илустрације	**фронтални**	**презентације, кратки филмови**
Метода демонстрације	**групни облик рада**	**модели**
Метода читања и рада на тексту	**рад у пару**	**микроскопски препарати**
Метода практичних и лабораторијских радова		**енциклопедије, атласи**
		природна наставна средства
		лабораторијски прибор

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- **подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују.. редовно пратити рад и залагање ученика на часу** - **водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику** - **подстицати код ученика**	- **активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу** - **практична примена стечених знања** - **активно учешће у раду** - **самопроцењивање напретка** - **запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно**	**разговор; одговарање на питања; посматрање ангажованости на часу; константне белешке о напредовању; испитивање; ученички радови и продукти ученичких активности , бележење присуства ученика, домаћи задаци, усмено испитивање, ученички радови, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика**	**Физика** **Хемија** **Ликовна култура**

развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника - неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика	искуство....		

Разред: VII **Исходи за предмет биологија**

Број теме	Назив теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
I	ПОРЕКЛО И РАЗВОЈ ЉУДСКЕ ВРСТЕ	**Ученик/ученица:** **БИ.1.3.8.** зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи **БИ.1.3.9.** зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа	**Ученик/ученица:** **БИ.2.3.5.** уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизама БИ.2.3.6. **уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине**	**Ученик/ученица:** **БИ.3.3.5.** разуме како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције **БИ.3.3.6.** разуме да човек може да утиче на смер и брзину еволуционих промена својих популација и популација других врста
II	ГРАЂА ЧОВЕЧИЈЕГ ТЕЛА	**БИ.1.1.4.** уме да наведе називе пет царстава и познаје типичне представнике истих **БИ.1.2.1.** зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије **БИ.1.2.2.** зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија **БИ.1.2.3.** зна основне карактеристике грађе биљака,	**БИ.2.1.3.** познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа кола/класе **БИ.2.2.1.** разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијским организмима (разлике између биљне и животињске ћелије, између коштане и мишићне ћелије и сл.) **БИ.2.2.2.** зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи	**БИ.3.1.4.** познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа класе/реда најважнијих група **БИ.3.2.1.** зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека **БИ.3.2.2.** разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност **БИ.3.2.3.** разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције **БИ.3.2.4.** разуме да је у остваривању карактеристичног понашања

		животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма **БИ.1.2.4.** познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси **БИ.1.2.5.** разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном **БИ.1.2.6**. разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножавање) **БИ.1.2.7.** зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином **БИ.1.3.1.** разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте **БИ.1.3.2.** зна основне појмове о процесима размножавања **БИ.1.3.3.** зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал **БИ.1.3.4.** зна за појам и основну улогу хромозома **БИ.1.3.8.** зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи **БИ.1.3.9.** зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа **БИ.1.5.1.** зна основне мере за одржавање личне хигијене и	са истом функцијом системе органа **БИ.2.2.3.** зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека **БИ.2.2.4.** разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам **БИ.2.2.5.** разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје **БИ.2.2.6.** разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене материје могу да се разграђују, при чему се ослобађа енергија у процесу који се назива дисање **БИ.2.2.7.** познаје термин хомеостаза и зна да објасни шта он значи **БИ.2.2.8.** зна да је неопходна координација функција у вишећелијским организмима и зна који органски системи омогућују ову интеграцију БИ.2.2.9. **зна да нервни и ендокрини системи имају улогу у одржавању хомеостазе** БИ.2.3.1. **разуме основне разлике између полног и бесполног размножавања** **БИ.2.3.2.** разуме механизам настанка зигота **БИ.2.3.3.** разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке,	неопходна функционална интеграција више система органа и разуме значај такве интеграције понашања за преживљавање **БИ.3.2.5.** разуме сличности и разлике у интеграцији грађе и функције јединке током животног циклуса **БИ.3.2.8.** зна и разуме које су последице стресног стања за организам **БИ.3.3.1.** разуме разлику између телесних и полних ћелија у погледу хромозома и деоба **БИ.3.3.2.** разуме да полне ћелије настају од посебних ћелија у организму **БИ.3.5.1.** познаје узроке и физиолошке последице заразних болести **БИ.3.5.2.** познаје основне принципе лечења заразних и других болести **БИ.3.5.3.** разуме основне биолошке процесе који леже у основи физиолошки правилне исхране **БИ.3.5.4.** познаје главне компоненте намирница и њихову хранљиву вредност **БИ.3.5.5.** познаје симптоме и главне карактеристике болести метаболизма и узроке због којих настају (гојазност, анорексија, булимија, шећерна болест) **БИ.3.5.6.** разуме механизме поремећаја функције појединих органа

		хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава **БИ.1.5.4.** разуме зашто је важно да се придржава званичних упутстава која се односе на заразне болести (епидемије и пандемије) **БИ.1.5.5.** препознаје основне знаке поремећаја функције појединих органа и основне симптоме инфекције и разликује стање у коме може сам да интервенише од стања када мора да се обрати лекару **БИ.1.5.6.** разуме предности и недостатке употребе додатака у храни и исхрани (конзерванси и неконтролисана употреба витамина, антиоксиданата, минерала итд.) и опасности до којих може да доведе неуравнотежена исхрана (редукционе дијете, претерано узимање хране и сл.) и познаје основне принципе правилног комбиновања животних намирница **БИ.1.5.7.** разуме да загађење животне средине (воде, ваздуха, земљишта, бука, итд.) и неке природне појаве (UV зрачење) неповољно утичу на здравље човека **БИ.1.5.8.** зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора) **БИ.1.5.9.** разуме да постоје полне болести, познаје мере превенције и могуће путеве инфекције, као и њихове негативне последице на	али нису идентични са њима **БИ.2.3.4.** зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче и средина **БИ.2.3.5.** уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизама БИ.2.3.6. **уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине** **БИ.2.5.1.** познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља **БИ.2.5.2.** разуме значај и зна основне принципе правилног комбиновања животних намирница **БИ.2.5.3.** зна како се чува хранљива вредност намирница БИ.2.5.4. **зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека**	

		здравље		
III	РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ	**БИ.1.5.10.** зна да постоје природне промене у понашању које настају као последица физиолошких промена (пубертет, менопауза), зна да у адолесцентом добу могу да се појаве психолошки развојни проблеми (поремећаји у исхрани, поремећаји понашања, поремећаји сна и сл.) **БИ.1.5.11.** разуме одговорност и опасност превременог ступања у сексуалне односе и разуме зашто абортус у доба развоја има негативне последице на физичко и ментално здравље **БИ.1.5.12.** зна да болести зависности (претерана употреба дувана, алкохола, дроге) неповољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима) **БИ.1.5.13.** зна како се треба понашати према особи која болује од болести зависности или је ХИВ позитивна	**БИ.2.5.5.** зна механизме деловања хемијских материја на физиолошке процесе у организму и на понашање (утицај алкохола, различитих врста дрога, енергетских напитака и сл.)	**БИ.3.5.7.** познаје основне биолошке механизме који доводе до развијања болести зависности **БИ.3.5.8.** разуме механизме стресног стања и утицај јаких негативних емоција на физиолошке процесе у организму и на понашање појединца

Разред: VII

Критеријуми за оцењивање за предмет биологија

НАСТАВНА ТЕМА	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР(3)	ВРЛО ДОБАР(4)	ОДЛИЧАН(5)
I Порекло и развој људске врсте	зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа даа зна шта проучава антропологија, анатомија,физио логија,хигијена. да зна да наведе неке од предака човека и да зна типове људи данас. да уз помоћ наставника познаје Општу декларацију о правима човека.	детаљније објашњава еволуцију човека.Наводи особине и анализира типове људи.дискутује о научницима, заслужним за развој антропологије. уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизама	. уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине да разграничи и повеже врсте у еволуцији човека.Наведе одлике врста.Повезује и закључује да изглед људи данас зависи од климе станишта.Познаје рад антрополога.	. разуме како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције разуме да човек може да утиче на смер и брзину еволуционих промена својих популација и популација других врста да самостално истиче разлике и сличности између предака човека
II Грађа човечјег тела	. уме да наведе називе пет царстава и познаје типичне представнике истих зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси. зна да организми	**да набројi ћелијске органеле,зна њихову улогу и грађу, врши поделу ткива,да повеже,дефинише и представи основну грађу органа, да зна да користи моделе органа.** Зна шта је грешка мерења. Уме да постави инструмент. Црта табеле, шеме. Детаљније описује грађу	Зна на цртежу да препозна и обележи ћелију. Црта ћелијске органеле. Анализира и црта ћелијске деобе. разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима Препознаје ткива на трајним микроскопским препаратима и обележава их. Разуме и објашњава везе између органа. Црта људске органе,расклапа	разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције . разуме сличности и разлике у интеграцији грађе и функције јединке током животног циклуса Самостално црта органеле и фазе митозе и мејозе.Скицира

	функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином зна основне појмове о процесима размножавања зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава разуме да постоје полне болести, познаје мере превенције и могуће путеве инфекције, као и њихове негативне последице на здравље зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора)	чулних органа,сналази се на моделу ока,уха. Зна да покаже делове скелета. Показује на слици групе скелетних мишића.Познаје механизме и методе пружања прве помоћи. Детаљније говори о грађи нерног система. Сналази се на моделу мозга и уме да покаже неки од делова мозга. Разуме механизме поремећаја функције органа. Да зна симптоме болести. Детаљније објашњава грађу органских система. **Зна грађу зуба. Зна да нацрта делимично пирамиду исхране.Да зна неки од поремећајаисхране.Да познаје плућне капацитете.Да зна поремећаје и болести ендокриних жлезда.Да познаје технике мерења пулса и крвног притиска.Да познаје технике заустављања крварења.Да разликује болести крви од болести крвотока.Да детаљније прича о имунитету.Да делимично познаје грађу бубрега.Да зна састав урина.Познаје мере превенције од болести.Да**	моделе,обележава слике. Учествује и изводи мерења,пружања прве помоћи. Уочава битне разлике,лако разуме термин хомеостазе. Уме самостално да користи,калибрише инструменте. Уме самостално да прави графиконе и табеле. Разуме механизме стресног стања и утицаја јаких емоција на физиолошке процесе у организму. Описује ток болести,зна мере превенције. Детаљно објашњава грађу бубрега на моделу.Анализира графиконе.Зна да објасни менструациони календар и термин овулације. Зна да сложи хромозоме и направи кариограм познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека	ткива изводи самостално огледе Детаљно анализира грађу органа.Препознаје врсте кости,црта их и обележава делове. Уме да пружа прву помоћ Црта зуб иобележава га.Зна ензиме у процесу варења. Зна да објасни термине метаболизам и хомеостаза. Разуме значај контроле и пробе у експерименту.Уме да постави хипотезу и извуче закључак. Активно учествује у пружању прве помоћи и у вежбама. Зна да изведе и примени поступке и методе реанимације. Детаљно зна да објасни мали и велики крвоток. Објашњава грађу срца на моделу.мери самостално крвни притисак. Црта и објашњава графиконе. Зна да објасни механизам наслеђивања крвних група. Зна узрочно последичне везе између болести. Разуме и објашњава с лакоћом више нервне делатности,механизам настанка говора. стварање урина. Црта кариограм мушкарца и жене и разуме да на развиће организма утиче И средина.Самостално изводи огледе и анализира резултате,црта графиконе,извештава о резултатима. разуме везу између генетике и болести разуме основне

		зна секундарне полне одлике. Детаљније прича о трудноћи. Разликује кариограм мушке и женске особе.		биолошке процесе који леже у основи физиолошки правилне исхране познаје симптоме и главне карактеристике болести метаболизма и узроке због којих настају (гојазност, анорексија, булимија, шећерна болест) разуме механизме поремећаја функције појединих органа
III Репродуктивно здравље	Познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља.Зна да наброји болести зависности.Разликује конрацепциона средства.Познаје полне и заразне болести и схвата значај заштите. Зна коју болест изазива ХИВ вирус. Зна какве последице има абортус по репродуктивно здравље. зна како се треба понашати према особи која болује од болести зависности или је ХИВ позитивна зна да болести зависности (претерана употреба дувана, алкохола, дроге) неповољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима)	**Познаје узроке и физиолошке последице заразних болести.Зна механизме деловања штетних материја и болест зависности на организам.Разуме значај контрацепције.Јасно дефинише репродуктивно здравље. Зна како се ХИВ вирус преноси и који су симптоми болести.**	Зна основне принципе лечења заразних болести. Разуме механизме поремећаја функције појединих органа. Детаљно описује симптоме и последице болести зависности.Уме да објасни примену контрацепционих средстава.	познаје основне биолошке механизме који доводе до развијања болести зависности Зна симптоме и главне карактеристике болести метаболизма -гојазност, анорексија, булимија,шећерна болест. Активно учествује у едукацији вршњака о штетности болести зависности. Едукује вршњаке о врстама контрацепционих средстава.Уме да објасни употребу истих. Разуме шта је стрес и уме да објасни другима.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: _7.	**Наставни предмет: _Хемија_**	**Годишњи фонд часова: 72**		**Недељни фонд часова: _2**	
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

1. Хемија и њен значај 2. Основни хемијски појмови 3. Структура супстанци 4. Хомогоне смеше-раствори 5. Хемијске реакције и израчунавања	Циљ наставе хемије у основној школи : - да ученици усвоје елементарна знања из хемије која су потребна за схватање појава у природи и свакодневном животу, - да ученике оспособи да усвојена знања из хемије примени за разликовање разноврсних појава у свакодневном животу и природи, - да ученици упознају природне појаве које проучава хемија као и основне законе по којима те појаве настају, кроз истраживања, - да ученици стекну основну хемијску писменост, - да се усмере да примењују стечена хемијска знања у свакодневном животу	- упознавање са посуђем и прибором из хемијске лабораторије, - усвајање основних чињеница о супстанци као основном виду материје, њеним својставима, грађи и променама - упознавање основних хемијских закона, - усвајање основних хемијских појмова : атом, молекул, симбол, формула, једначина, елеменат, једињење, смеша. - усвајање основних знања о јонској и ковалентној вези - усвајање појмова раствор, растварач, растворена супстанца, као и воде као најзначајнијег растварача -препознавање основниох	- постицање на рад и учење, развијање марљивости, уредности, упорности, интелектуалних функција - подстицање организационих и радних навика као и поверења у стечена и усвојена знања, - развијање воље за стицањем нових знања, прецизношћу, тачношћу и уредности у раду	- развијање интелектуалне функције аналитичког мишљења, вештина уочавања, препознавања и процена. - развијање способности слушања и логичког закључивања. - увежбавање лабораторијског рада, бележење резултата као и руковање прибором и посуђем.	- зна предмет изучавања хемије, препознаје основно посуђе и прибор из хемијске лабораторије - схвата појам супстанце и разликује га од физичког тела. - разликује хемијске од осталих промена. - разликује чисте супстанце од смеша. - зна квалитативни и квантитативни значај хемијских симбола, формула и једначина. - прави расторе одређене процентне концентрације - врши једноставнија стехиометријска израчунавања. - влада извођењем једноставнијих лабораторијских огледа - организује радно место. - оспособи се за рад са уџбеником и свеском

		хемијских реакција- анализе и синтезе - разумевање односа масе и количине супстанци - представљање једначина једноставне хемијске реакције			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Метод разговора	Фронтални	**Периодни систем елемената, посуђе и прибор**
Метод излагања наставника	**Групни**	**Теразије, калотни и жичани модели атома,**
Метод писмене провере	У паровима	**Графикони, збирка задатака**
Метод демонстрације	**Индивидуални**	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Презентује правила понашања у хемијској лабораторији, поспешује самосталан рад ученика у хем. Лабораторији, подстиче ученике на дискусију резултата, објашњава и наглашава разлику између основних хемијских промена, подстиче ученике да постављају питања, буди креативност код ученика кроз повезивања својства супстанци и хемијске везе, кроз примере из праксе, показује шта је засићен а шта незасићен расрвор, наводи примене процентне концентрације у –ивоту, разграничава и објашњава шта је квалитативно а шта квантитативно значење, хемијске једначине , одговара на питањ ученика и подстиче нова питања, указује на повезаност масе и количине супстанце	Учи правила понашања у хемијској лабораторији,активно учествује и поставља питања, бележи резултате и дискусије, врши мерење масе, запремине и температуре, отворено и радознало поставља питања, прати ток реакције и изводи закључке, закључује шта је засићен а шта незасићен расрвор,припрема растворе исте концентрације а различите масе, израчунава процентне концентрације раствора, разуме квалитативно и квантитативно значење хемијске реакције,решава стехиометријске задатке, успоставља везу између масе супстанце и њене супстанце	Врши се: - бележење присуства ученика часовима - усменим испитивањем - контролним задацима - разговором са ученицима - контролом домаћих задатака - посматрањем и сталним праћењем њихових активности - бележењем одговора - анимирањем ученика за ученичке радове - увид у успешност израде задатих задатака	Физика, биологија, математика, географија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 7 **Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
УВОД У МАШИНСКУ ТЕХНИКУ (2)	упознавање са програмом за седми разред и са појмом машимска техника	Упознати ученике са новом научном дисциплином - машинством	Оспособити ученике да комуницирају на језику технике	Развијати интересовање код ученика за бављење техником	Ученик треба да схвати законитости природних и техничких наука.
ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У МАШИНСТВУ (8)	да науче представљање предмета у ортогоналној пројекцији и просторно приказивање предмета	Упознати ученике са значајем техничке документације у машинству. Проширити знања ученика о ортогоналном пројектовању и просторном приказивању објеката	Заинтересовати ученике за машинску технику. Развијање интересивања за технико цртање и развијање прецизности, тачности, уредности	Оспособити ученике да комуницирају на језику технике (користе стручну терминологију и израђују техничке цртеже). Утицај на професионалну оријентацију.	Ученик треба да зна да користи техничку документацију при пројектовању машинских склопова; уме да примењује техничке цртеже и да на цртежу представи једноставан предмет у ортогоналној пројекцији; уме да нацрта једноставан предмет у пресеку; уме да просторно прикаже предмете;
ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (14)	да науче да користе основне програмске пакете за техничко цртање, Power Point, као и делове рачунара.	Стицање нових знања о коришћењу програмских пакета за техничко цртање. Стицање нових знања о изради презентације у прграму Power Point, као и о могућностима употребе рачунара за управљање.	Заинтересовати ученике за коришћење софтвера за техничко цртање., за израду презентација у Power Point, као и за хардверске делове који се користе за управљање рачунаром.	Осамостаљивање у раду на рачунару. Утицај на професионалну оријентацију.	Ученик треба да зна да уз помоћ различитих софтверских алата нацрта једноставнији технички цртеж; да научи да користи рачунар за израду презентација; зна повезати интерфејс са рачунаром, и да користи готове програме за управљање;
МАТЕРИЈАЛИ (2)	Упознање специфичних техничкотехнолошких својтва појединих метала и легура	Упознати ученике са врстама и	Подстицање интересовања за технологију	Оспособити ученике да препознају	Ученик треба да на основу особина материјала зна да изврши одабир

		особинама машинских материјала	материјала	природне ресурсе и њихову ограниченост у коришћењу	материјалаза израду предмета или модела
МЕРЕЊЕ И КОНТРОЛА (2)	Обучити ученике да рукују инструментима за мерење; повежу знања о мерењу из физике шестог разреда;	Упознати ученике са уређајима за мерење и контролу и са прибором за обележавање	Стицање навика као што су: прецизност, уредност, итд.	Оспособити ученике да правилно користе мерне инструменте (помоћно мерило, микрометар...)	Ученик треба да разликује мерење од контроле, и да самостално користи мерне инструменте
ТЕХНОЛОГИЈА ОБРАДЕ МАТЕРИЈАЛА (4)	Упознавање специфичности, сличности и разлике обраде метала и других материјала	Упознати ученике са основним принципима обраде метала са и без скидања струготине;	Стицање радне навике, оспособљавање за тимски рад;	Оспособити ученике да на основу врсте обраде знају који алат и прибор да примене;	Ученик треба да зна да одабере и правилно користи одговарајући алат и прибор; да примењује одговарајуће поступке обраде материјала
МАШИНЕ И МЕХАНИЗМИ (16)	Циљ је да се ученици упознају и стекну основно образовање о машинским елементима, њиховим специфичностима, законитостима функционисања, као и употреби	Упознати ученике са основним појмовима и принципима рада машина и механизама као и са машимским елементима.	Развијати код ученика логичко мишљење и размишљање	Оспособити ученике да препознају примену основних машинских елемената.	Ученик треба да зна просте механизме и законе на којима се заснива њихов рад и да препозна машинске елементе и да разуме њихову намену
РОБОТИКА (2)	Да ученици упознају тенденцију роботизације у разним сферама живота и рада људи;	Упознати ученике са врстама робота, намени, конструкцији (механика, погон и управљање)	Указати на значај роботизације у производњи и свим сферама људског живота	Оспособити ученике да препознају основне врсте робота.	Ученик треба да разуме начин израде и управљање роботима
ЕНЕРГЕТИКА (6)	Стицање знања о претварачима енергије; стицање навике за рационално коришћење и штедњу енергије;	Упознати ученике са принципом рада погонских машина – мотора	Упознати ученике са значајем енергетике у савременом свету	Оспособити ученике да препознају природне изворе енергије и могућност њиховог	Ученик треба да стекне навике да рационално користи и штеди енергију

				коришћења	
КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ – МОДУЛИ (16)	Савладавање основних принципа руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљање технолошким процесима. Развијање склоности и способности; да помаже	Оспособити ученике да самостално израде пројекат са техничком документацијом и да самостално моделују производне машине, саобраћајна средства, транспортне машине и уређаје и др.	Развити код ученика љубав према раду, смисао за лепим, уредност, тачност, прецизност, одговорност, свесност	Утицај на професионалну оријентацију. Осамостаљивање у раду.	Ученик треба да кроз практичну израду модела стиче радне навике, развија психомоторичке способности

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Избор метода зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. **Од метода у употреби су:** - **Монолошка** - **Дијалошка** - **Демонстративна** - **Графичка** - **Метода практичних радова** - **Експериментална** - **Употреба рачунара** - **Текстуална** - **Активне методе**	Фронтални облик рада **примењује се најчешће зато што је економичан у припремању и одржавању часова и ученицима обезбеђује поступност, систематичност као и лакше праћење и контролисање рада и резултата рада ученика. Међутим, у настави техничког и информатичког образовања треба водити рачуна и о слабим странама фронталног облика рада као што је спутавање иницијативности и самосталности у раду, немогућност ангажовања свих ученика у раду, појединци не могу да задовоље своје склоности и развију своје способности темпом који им одговара.** Групни облик рада **се чешће користи у настави техничког и информатичког образовања, а посебно у реализацији наставних садржаја као што су: упознавање принципа и начина функционисања појединих справа, уређаја, апарата, машина и сл. Приликом њиховог расклапања и склапања; проучавање појединих технолошких процеса; примена практичних знања, умења и вештина и др.** Индивидуални облик **у настави техничког и информатичког образовања има посебну улогу у реализацији модула и конструкторског моделовања. Израда пројекта захтева од наставника индивидуални рад са сваким учеником тако да им омогући рад у складу са својим способностима, склоностима и интересовањима. Овај облик рада се примењује када ученици постигну одређена знања, умења и вештине и извесно искуство које могу примењивати у самосталном раду при реализацији "пројекта".**	**Избор наставних средстава зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада.** **Од наставних средстава у у потреби су:** - **Уџбеник** - **Слике, постери** - **Енциклопедије** - **Интернет** - **Прибор за техничко цртање** - **Видео бим** - **Алат за обраду метала** - **Разне четке боје** - **Алат за завршну обраду метала** - **Рачунари и пратећа рачунарска опрема** - **Разне врсте софтвера**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: - **организује** - **реализује** - **прича** - **пита** - **пише** - **црта** - **мотивише** - **прати активности ученика** - **подстиче** - **објашњава** - **демонстрира** - **показује**	**Ученици:** - **слушају** - **посматрају** - **причају** - **описују** - **упоређују** - **цртају** - **праве** - **одговарају на питања** - **дискутују** - **предлажу** - **користе алате** - **обрађују материјале** - **експериментишу** - **истражују** - **користе рачунаре**	**Задовољство ученика на часу** **Разговор са ученицима** **Посматрање ангажованости на часу** **Анализа рада на рачунару** **Анализирање часа са ученицима** **Анализа цртежа** **Анализа практичних радова** **Праћење коришћења алата**	**Ради што успешније корелације одговарајућих наставних садржаја, ускланђивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика неопходна је стална сарадња са наставницима физике, математике, хемије, биологије, ликовне културе, информатике и рачунарства и др.**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: __7____ **Наставни предмет:** **Физичко васпитање** **Годишњи фонд часова:** _72_ **Недељни фонд часова:** _2_

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

АТЛЕТИКА ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ ОДБОЈКА РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА	-Унапређење и очување здравља -Развијање физичких способности ученика - Спортско техничко образовање - Повезивање физичког веспитања са животом и радом - Развој и усавршавање моторичких способности	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру - рад на изградњи и координацији тела у простору и естетског стваралаштва код ученика	-унапређење и очување здравља -оспособљавање ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј -научити децу како се негује тело и одржава хигијена	- повезивање физичког васпитања са животом и радом -развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности -развој гипкости и окретности -унапређење и очување здравља	Ученик зна: да правилно држи тело, зна улогу делова тела приликом вежбања, има основне навике личне и колективне хигијене, поседује навике редовне и квалитетне исхране, да унапређује своје антропомоторичке способности- снагу, брзину, издржљивост, координацију, гикост, реавнотежу и прецизност, да поседује вештину пливања бар једном техником, да покретом изражава своје емоције и искуства и повезује их са музиком, д се ученик игра и вежба у групи и успоставља сарадничке односе, развија културу навијања, уочава своје способности и особине, негује хумане и равноправне односе међу вршњацима, квалитетно користи слободно време за бављење физичким активностима организовано и самостално, препознаје хитна и ургентна станја и да пружи прву помоћ код лакших повреда.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 7 **Наставни предмет: Изабрани спорт** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

ОДБОЈКА	- Развијање позитивног става према физичкој активности и креативном провођењу времена и здравом начину живота - Спортско техничко образовање - Упознавање ученика са специфичностима спортске игре и развијање љубави према истој -Развијање антропомоторичких способности у складу са индивидуалним могућностима и узрасним добом	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру	-унапређење и очување здравља Оспособљавање ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј	-развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности	Ученик зна: да правилно држи тело, зна улогу делова тела приликом вежбања, има основне навике личне и колективне хигијене, поседује навике редовне и квалитетне исхране, да унапређује своје антропомоторичке способности- снагу, брзину, издржљивост, координацију, гикост, реавнотежу и прецизност, да поседује вештину пливања бар једном техником, да покретом изражава своје емоције и искуства и повезује их са музиком, д се ученик игра и вежба у групи и успоставља сарадничке односе, развија културу навијања, уочава своје способности и особине, негује хумане и равноправне односе међу вршњацима, квалитетно користи слободно време за бављење физичким активностима организовано и самостално, препознаје хитна и ургентна станја и да пружи прву помоћ код лакших повреда

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VII **Наставни предмет: Верска нстава** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.Бог у кога хришћани верују јесте Света Тројица 2.Отац, Син и Свети Дух су три вечне, конкретне личности 3.Света Тројица је један Бог 4.Узрок Божијег постојања је Отац	Објашњење вере у једног Бога који је Света Тројица, Отац, Син и Свети Дух, односно да је Бог конкретна личност, а не безлична маса или безлична природа Усвајање сазнања да природа неможе постојати без личности, те када говоримо о Богу говоримо о три Божанска Лица која су по природи нераздељива као што није случај код људи Објашњење и разумевање једносуштности Свете Тројице, као три лица једне заједничке суштине која је нераздељива Усвајање основних појмова о узроку постојаења бића Божијег који је Отац. Тиме Богу претходи личност, а не природа као што уочавамо код људи. Уочавање појма савечности Оца, Сина и Светог Духа која	-Бог је конкретна личност -Отац, Син и Свети Дух, не говоримо о ри бога, о три божанске индивидуе које су међусобно раздељене по природи као што је случај са нама људима, где кад говоримо о човеку, говоримо о многим људима -постојање Свете Тројице темљи се на Оцу као узрочнику постојања	-значај личности	-одлазак на Литургију	- Да разумеју да су Света Тројица један Бог, заједница личности које имају једну исту природу, да објасне однос природе и личности у Светој Тројици, и да овладају текстом Символа вере -Ученици ће бити способни да разумеју да човек није само биолошко биће, већ првенствено боголико биће, схвати динамику развоја људског бића кроз слободан однос са

	произилази из нествореност и заједничке суштине				другим (Бог, човек, заједница)
5.Бог Отац изражава своје слободно постојање као љубав према другој личности – Сину и Светом Духу	Усвајање основне онтолошке поставке да је постојање Божанске природе, слободно постојање те Отац слободно постоји и мимо Њега нема постојања Божанске природе. Будући да личност неможе постојати сама Бог Отац слободно из љубави жели да има и има Сина и Светог Духа од вечности, вечно рађа Сина и исходи Духа				-Да увиде важнос тпразника Богојављења као централно и опипљиво познање Свете Тројице
6.Хришћанска антропологија	Објашњење да личност неможе постојати сама, те се суштина бића остварује као заједница слободе. Постојање једне конкретне личности не искључује, већ напротив, постојање многих је претпоставка постојања једне конкретне личности.				-Да разумеју улогу Христову као заједницу Бога и човека
7.Антрполошке последице вере у Свету Тројицу	Објашњење дијалектике створеног и нествореног (користећи Св. Писмо Старог завета) и основног антрополошког принципа по којем је човек позван да своју слободу изрази као љубав према другој личности				-Да разумеју да човек треба да живи на тројичан начин као Света Тројица

8.Кроз Литургију се пројављује Света Тројица	Указивање да је литургијско искуство пројава Свете Тројице и остварење конкретне заједнице свега и свих у Христу.Христос приноси дарове Богу Оцу, а Дух Свети конституише Цркву .Указивање на литургијско јединство у Духу Светом кроз Крштење, Миропомазање и Рукополагање.				-Ученици ће бити способни да разумеју да литургијско сабрање није обред који робује крутој форми, већ да изражава потребу заједнице да се оствари као Црква, као тело Христово
9.Крштење и Литургија као практично исповедање вере у Бога који је Света Тројица	Објашњење литургијског искуства у коме се Бог пројављује као Света Тројица, три конкретне личности које се познају и пројављују односом који имају једна према другој, те да је то основа вере у Једног Бога Који је Света Тројица				-Да објасне да је крштење чин којим човек постаје хришћанин -Разумеју значај и сврху крштења
10.Света Тројица у православној иконографији	Објашњење појма иконе и указивање на иконографски принцип представе Свете Тројице коришћењем икона				-Ученици ће бити способни да препознају на икони Свете Тројице, уметника Андреја Рубљова

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Рад на тексту	**индивидуални**	**Уџбеник Верске наставе за седми разред**
дијалошки	**фронтални**	**Дидактички материјал**
демонстративни	**групни**	**Лектира: Мали Принц- Антоан Де-Сент Егзипери**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-организује одлазак на Литургију -објашњава делове Литургије	-посматрају и слушају -прате ток	-усмено испитивање и практична примена наученог	-историја -географија -биологија -српски језик

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: СЕДМИ	**Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**		**Годишњи фонд часова: 36**		**Недељни фонд часова: 1**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I тема: Увод II тема: Грађанин III тема: Држава и власт IV тема: Ђачки парламент и иницијатива V тема: Завршни део	✓ Циљ предмета у седмом разреду јесте да ученици мењају непосредну праксу у окружењу, али и да користе школска искуства као платформу за увежбавање демократских процедура и развијање демократске културе деловања која ће им требати у будућности; ✓ Повезивање претходних знања са новим сазнањима; ✓ Разумевање историјског контекста развоја појмова грађанин и политика и развоја људских права; ✓ Разумевање значаја волонтерских акција; ✓	✓ Упознавање ученика са институцијом Ђачки парламент; ✓ Разумевање значења кључних појмова који се односе на *грађанина, државу* и *власт;* ✓ Упознавање са карактеристикама одговорног и активног грађанина; ✓ Разумевање места и улоге детета као грађанина у друштву; ✓ Упознавање са начинима развијања грађанске одговорности	✓ Неговање културе поштовања дечијих права; ✓ Оспособљавање ученика да развијају позитивну климу у школи; ✓ Оснаживање ученика да активно учествују у друштвеном животу заједница којима припадају	✓ Повезивање са новим знањима; ✓ Оспособљавање ученика да покрећу иницијативу; ✓ Оспособљавање ученика да увиђа проблем; ✓ Подстицање на ангажовање у различитим иницијативама и акцијама;	✓ Ученик повезује претходно стечена знања са новим сазнањима; ✓ Ученик разуме место и улогу грађанског активизма у постизању промена у друштвеној заједници; ✓ Ученик разуме историјски контекст развоја појмова грађанин и политика и развоја људских права; ✓ Разуме значај волонтерских акција; ✓ Ученик је стекао сазнања, формирао ставове, развио вештине и усвојио вредности које су претпоставка за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву; ✓ Ученик разуме своје место и улогу у демократском друштву ✓ Ученик је оспособљен да активно учествују у друштвеном животу заједница којима припада; ✓ Ученик је оспособљен да вреднује своје и туђе поступке

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Методе посматрања	**Фронтални облик рада**	**Папир**
Метода усменог излагања (објашњавање, образложење)	**Индивидуални и индивидуализовани облик рада**	**Фломастери**
Метода разговора (дијалошка метода)	**Рад у пару**	**Хамер**
Метода демонстрације (показивања)	**Групни облик рада**	**Стикери**
Метода практичних радова	**Тимски облик рада**	**Пројекционо платно**
Метода писаних и цртаних радова		**Пројектор**
		Филмови
		Картице дечијих и људских права
		Панои

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
✓ Дискутује; ✓ Координира; ✓ Презентује; ✓ Посматра; ✓ Даје инструкције и савете; ✓ Подстиче на активност; ✓ Поставља питања; ✓ Слуша; ✓ Помаже; ✓ Процењује; ✓ Вреднује; ✓ Подстиче дискусију; ✓ Усмерава; ✓ Учествује	✓ Дискутује; ✓ Анализира; ✓ Истражује; ✓ Игра се; ✓ Учи; ✓ Разговара; ✓ Анкетира; ✓ Аргументује; ✓ Иницира; ✓ Одлучује; ✓ Гласа; ✓ Волонтира ✓ Активно учествује; ✓ Прави план; ✓ Прави презентацију; ✓ Креативно се изражава; ✓ Износи и размењује мишљење са осталима; ✓ Процењује; ✓ Вреднује	✓ Разговор са ученицима; ✓ Посматрање; ✓ Евалуационе листе; ✓ Продукти ученика	✓ Историја, ✓ Језик и комуникација, ✓ Ликовна култура; ✓ Информатика; ✓ Географија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: VII **(седми)** **Наставни предмет:** Информатика и рачунарство **Годишњи фонд часова:** 36 **Недељни фонд часова:** 1					
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
I. ИНТЕРНЕТ	**Циљ образовно-васпитног рада јесте да се осигура да сви**	**ОБРАЗОВНИ**	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	**Усвајање основних знања о коришћењу Интернета.**

- појам електронске комуникације и препоруке за безбедно понашање на Интернету - електронска пошта - појам дискусије и коментара на Интернету, инстант порука, блога, форума, видео-конференције, електронског учења и учења на даљину - дигитална библиотека II. ОБРАДА ЗВУКА - формати звучних записа - конверзија између различитих формата - снимање и обрада гласа и других звукова - практичан рад на снимању и обради звука III. ОБРАДА ВИДЕО ЗАПИСА - снимање видео записа - обрада видео секвенци - примена визуелних ефеката - монтажа видео, звучних, графичких и текстуалних материјала у целину - самостална израда филма - формати и конверзија IV. ИЗРАДА ПРЕЗЕНТАЦИЈА - појам и структура презентације - рад са слајдовима - дизајн и готови шаблони - рад са текстом, сликама и објектима - постављање ефеката - повезивање слајдова унутар презентације - повезивање са спољним садржајима и веб страницама - самостална израда презентације и препоруке за успешну презентацију V. ИЗБОРНИ МОДУЛ - избор теме - израда плана рада на пројекту - избор средстава за реализацију пројекта - израда пројекта	ученици стекну базичну језичку и информатичку писменост и да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.	Научити примену рачунара у области информација и комуникација; - упознају са опасностима на Интернету и начинима заштите од њих; - Научити основама програма за снимање и обраду звука; - Научити са основама програма за снимање и обраду видео записа; - оспособе за израду мултимедијалних презентација; - оспособе за писање једноставних програма; - упознају са основама програма за цртање и графички дизајн; - упознају са образовним софтвером	Развијање позитивних вредности, осећаја личне вредности, правилно коришћење рачунара у свакодневном животу	- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду; - подстицање креативног рада са рачунаром; - оспособљавање за рад на рачунару.	Савладан рад са електронском поштом. Упознавање са програмима за обраду звука и видео записа. Савладано коришћење основних команди у програмима за обраду звука и видео записа. Упознавање са програмом за израду презентација. Савладане основне технике за израду мултимедијалне презентације. Израда мултимедијалног пројекта и оспособљавање за самосталан рад у програмима за израду презентација.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор, демонстрација, куцани радови, анализа, синтеза, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Програмирани и полупрограмирани материјал, Интернет, рачунар**
ЕГЗЕМПЛАРНА НАСТАВА		
Метода демонстрације, анализе, синтезе, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Пројектор, рачунар**
ПРОБЛЕМСКА НАСТАВА		
Експериментална метода, аналитичко-синтетичка, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, рад у пару**	**Пројектор, вежбанка, рачунар**
АКТИВНА НАСТАВА		
Разговор, метода демонстрације, дијалошка метода, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Пројектор, вежбанка, уџбеник, рачунар, Интернет**
ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА		
Монолошка метода, дијалошка метода, метода разговора, демонстративна метода, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Вежбанка, уџбеник, рачунар, електронски материјали, Интернет**
Разговор, демонстрација, куцани радови, анализа, синтеза, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Програмирани и полупрограмирани материјал, Интернет, рачунар**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- планирање **- осмишљавање** **- објашњавање** **- упућивање** **- демонстрирање** **- коориговање** **- корекција** **- вредновање** **- процењивање** **- сарадња**	**- посматрју и уочавају и реагују на команде наставника** **- откривају и истражују наставне садржаје дате на часу** **-примењују стечена знања кроз појединачну или групну интеракцију** **- уче путем игре** **- богате речник** **- раде на изради пројеката, (појединачно или у пару)** **- одговарају на питања везана за наставну јединицу**	**- ученички радови,** **- праћење и посматрање,** **- разговор,** **- јавна презентација групног рада,** **- индивидуални ученички радови,** **- формативна и сумативна евалуација,** **- пројекти ученика**	**Математика,** **Српски језик,** **Енглески језик,** **Музичка култура,** **Техничко и информатичко образовање** **Ликовна култура** **Физика**

	- активно учествују у раду на часу		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _7 _____ Наставни предмет: Цртање, сликање, вајање____ Годишњи фонд часова: __36___ Недељни фонд часова: __1_

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

I –ЦРТАЊЕ -Цртање и цртачки матерјали -Компоновање величина у простору -Арабеска	Развијање естетског сензибилитета за цртеж и композицију. Цртачки матерјали (оловке, туш и перо, пастел...)	Приказивање врста линија и стварање линеарног цртежа.	Поседовање осећаја за симетрију, ритам и композицију	Коришћење различитих материјала у изради апстрактних мотива.	Успешно приказивање линијске игре и тонских разлика. Изражена креативност и маштовитост. Сенчење.
II –СЛИКАЊЕ -Равнотежа облика и боје у простору -Контраст светлина, површина и облика у простору -Сродност ликовних вредности	Перцепција и аперцепција, сликарски матерјали. Упознавање са појмом текстуре, врстама и применама. Спектар боја (тонирање и градација).	Разликовање медија, материјала и техника Опажање облика и анализирање квалитета површина.	Самостално откривање визуелних појава Поседовање осећаја за валерске вредности.	Коришћење визуелних симбола, декорација. Коришћење ликовних елемената у стварању текстуре.	Развијена имагинација на темељу познатих догађаја и прича. Стилизовање облика и спољног изгледа површине.
III- ВАЈАЊЕ -Обликовање маса и волумена додавањем и одузимањем -Орнаменти (тродимензионални) , вајарски матерјали. перформанс	Вајање и вајарски матерјали. Обликовање тродимензионалних форми. Преобликовање употребних предмета. Опажање реалних облика у простору и надоградња истих.	Поседовање ликовног сензибилитета према светлини. Коришћење свих врста боја и стварање контраста. Примена термина за анализу реалних и апстрактних дела.	Употреба богатог колорита и стварање различитих тонова. Познавање сунчевог спектра, неутралних и ахроматских боја. Познавање места и извора на којима се обогаћује знање и вештина.	Успешно комбиновање боја и приказивање тонске скале. Надоградња замишљених форми различитих боја. Развијање моторичких способности и прецизности.	Примена боја у грађењу композиције и уочавање валера на уметничким делима. Коришћење валера у ликовном раду и израда апстрактних мотива. Примена различитих средстава и техника у компоновању апстракне форме. Поседовање имагинације.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање Организација наставног процеса Пружање практичних инструкција Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	Поседовање осећаја за основне ликовне елементе. Стицање знања и вештина у изради визуелног знака. Опажање квалитета површина и материјала. Разлика међу валерским и тонским вредоностима. Коришћење свих врста боја и стварање различитих тонова. Стварање нереалних форми и апстрактних мотива.	Ученик повезује облике и линије у композицији. Примењује знања и вештине у изради визуелног знака. Стилизује облике и спољни изглед површине. Изражава текстуру предмета и материјала. Користи се богатством боја. Поседује имагинацију и спретност у раду.	Биологија Музичка култура Математика Историја Географија Техничко образовање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VII **Наставни предмет: немачки језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни Васпитни	Васпитни	функционални	
1. Gestern,Vorgestern…	**-слуша и разуме текст у перфекту - правилно гради перфекат -разликује имперфект од презента - постави питања о садржају текста -напише разгледницу -примени перфекат и имперфекат на тесту -разуме текст са модалима у имперфекту -разуме слушани текст -припрени и изради писмени задатак -користи узрочну реченицу**	**Усвајање лексике везане за путовање, упознавања, бројеве,датуме . Претеит модалних глагола**	**Ученик се у писаној ф Изржава у вези са тем ситуацијама комуникативним функцијама предвиђе наставним прог поштујући правила писаног кода**	**Давање и тр информација о себи и другима Описивање пре Оспособљавањ ученика да препричава интерпретира у неколико ре садржај писаних илустрованих текстова препознавајући основна значења и реле детаље .** Изражавање физичких сензација, тражење мишљења и савета.	**Ученик именује, чита и пише речи, користи сложене реченице и морфо-синтаксичке конструкције. Учествује у интеракцији на часу и препознаје основне принципе граматичке и социо лингвистичке компетенције. Ћита и слуша са разумевањем текстове о познатој теми, користи обрађене граматичке партије у комуникацији, како писмено тако и у усменој комуникацији.**
2. Persönlichkeit, Pläne, Beziehungen	**-упозна географске податке о Немачкој -упозна нове сл.и јаке гл. у перфекту -варира дијалог и разуме прочитан текст -разуме грађење ob-реченица -примени перфект и зависне реченице -на основу читања и слушања разуме текст -напише кратко своју биографију -да да пар савета -уради тест -опише изглед и карактер особе -говори о одређеној теми у пару**	**Описивање прос активности Оспособљавање ученика за разг теми уз коришћење фреквентних речи и стру увођење нове лексичке гр разговор о л проблемима, тражење мишљ**	**Изражавање става. Позивање на заједнич активности. усвајање лексичке гра помоћ илустрација, увежбавање ве слушања, говора и усвојене лексичке грађе за о писивање активнос свом окружењу**	**Тражење и дава информација познатим особама, масовних медија на млад и њихов развој.**	

3. Landeskunde	**користи придеве предикативно** **-разуме прочитан текст** **-примени знања о предикативној употреби придева** **-чита и преводи лектиру** **-разуме прочитан текст** **-понови граматику модула** **-уради тест** **-опише ситуацију са карте** **- говори о себи и другима** **-упозна географске податке о немачкој** **-упозна познате личности из Немачке** .	**савета.** **.** **. Упознавање ученика са разли культурама и нач живота разл культура и вера у једној з**	**Упознавање са културом народа немачког говорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења.**	**Ближе упознав земљама не говорног подручја**	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
- комуникативна	-фронтални	Сликовнице, аудио касете и компакт дискови
-важбе слишања	-индивидуални	флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке
-вербална	-рад у пару	цртежи и илустрације, играчке, школски прибор
-демонстративна, илустративна	-групни рад	касетофон, цд плејер, пројектор, таблет
-учење путем открића		географска карта
-интерактивно учење		новински чланци
- смислено рецептивно учење		
- практично смисаоно учење		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Поставља (логичка) питања - Показује на илустрацији - Даје упутства	- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања - слуша и понавља прозн текст уз показивање - слушање и понављање песама и рецитација - слушање и понављање дијалога - слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби. - извршавање наредби	Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.	Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура.

	цртање, бојење		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ___7._ Наставни предмет: ____француски језик__ Годишњи фонд часова: _72__ Недељни фонд часова: __2_

Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
	ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	**Ученик је користи перфекат и имперфекат, приповедана**

употрба предлога, објекатских заменица, разговор о обичајима у Француској, и упоређивање са другим земљама **Иаражава сопствене укусе и склоности, разумевање историјског текста, препричава доживљаје из прошлости** **Оспособљавање ученика за коришћење лексике у вези са мм средствима комуникације у различитим говорним ситуацијама.** **Употреба усвојене лексичке**	**Коришћење нове лексичке грађе у комуникативне сврхе, усвајање порватних глагола, изражавање могућности, употреба релативних заменица** **Временско распоређивање догађаја , изражавање трајања ; предлог sans** **Употрба футура и кондиционала у изражавању жеље потребе, субјунктив идиректни говор** **Употрба имперфекта, , заменице en у,**	**спорт, француски национални празници, интерација међу ученицима уме да исприча причу, усмено приповеда о страним земљама и културама, зна афричке земље и језике који се у њима говоре** **Изражава протест или слагање, разуме узрочно последичну везу** **Разуме социолошку студију , изражава слагање или неслагање** **развијање**	**Коришћеље нове језичке грађе у комуникативне сврхе** **Користи нове речи за изражавање склоности, изражава свој емишљење о музичким стиловима, усвајање најопштијих података о ЕУ** **Изражање жеље и воље, разумевање разговора преко модерних средстав комуникације разговор о филмовима, и давање информација о дагађајима**	**тему миграција ,** **Пореди народе и културе,** **Уме да наведе називе некох афричких језиака** **Уме да изрази сопствене укусе и сколоности , разуме историјски текст, описује начин начин на који нешто ради** **Изражав жељу, вољу, потребу, своа осећања , користи субјунктив, исказује узрочно последичну везу** **Говори о уметничким делима, коментарисе иста, користи речи из свакодневице**

грађе у комуникативне сврхе, **іизражавање жеље, надања и мипљења** **Изражавање припближне количине, упоређивање и описивање земаља света и давање мишље ња о истим, коришћење нове лексичке грађе у комуникативне сврхе**	**изражавање циља, коришћење антомина придевање** **употрба кондиционала** **и** **зражавање узрочно последичне везе**	**свести о лепом, коментарише и процењује** **изражавање правила и поштовање истих** **Ученик уме да исприча причу, усмено приповеда о страним земљама и културама, зна афричке земље и језике који се у њима говоре**	**свакодневне навике, интернет, мултимедијалн и садржаји** **информације о клими и временској прогнози**	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна	**Фронтални**	**Уџбеник,**
Монолошко - дијалошка	**Пленум**	**Радна свеска**
Текст метода	**Индивидуални**	**Припремљени материјал**
Аудио – визуелна	**Рад у пару**	**Постери , карте , разгледнице**
Аудитивна демонстративна	**Групни рад**	**Аудио и видео материјал**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Предаје ново градиво, чита текст објашњава значење нових речи, даје упутства, објашњава граматичка правила, проверава рад ученика, мотивише, партнер у педагошкој комуникацији, организује и реализује наставни процес Мотивише, партнер у педагошкој комуникацији организује и реализује наставни процес. Објашњава значење нових речи, даје упутства, објашњава граматичка правила, проверава рад ученика	**Слуша, реагује на упутства, одговара на питања, поставља питања, ради вежбе у уџбенику и радној свесци, реагује на наставниковеинструкције именује, игра се са речима и гласовима повезује звучни материјал са речима**	**Разговор, посматрање, одговори на питања, постављање питања, домаћи задатак, константне белешке о напредовању, ученички радови и продукти ученичких активности, разговор са ученицима**	**Енглески језик , српски језик , географија , биологија , грађанско баспитање**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VII **Наставни предмет: Италијански језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни	Васпитни	функционални	
1.Siamo tornati dalle vacanze!	Одржавање мотивације за учење италијанског језика кроз интересантне и ученицима блиске теме; утврђивање и проширивање лексике и комуникативних функција у вези са одмором и повратком у школу; оспособљавање ученика за разумевање усменог говора и издвајање кључних информација из њега	Утврђивање ипроширивање лексике и комуникативних функција у вези са одмором, нарочито у вези са сеоским туризмом, упознавање још неких италијанских одморишта	Ученици треба да науче да аргументовано износе свој став, поштујући туђе мишљење. Гајење наклоности према Италији упознавањем њених природних лепота	Оспособљавање ученика за вођење дијалога на тему сеоског туризма и одмора уопште и за аргументовано изражавање свог става у вези са овом темом	Ученик именује, чита и пише речи које се односе на одмор, спорт, рекреацију, чланове породице, занимања, бројеве до 1000, собе и намештај, празнике, животну околину,здрав живот,здравље и здравствену заштиту, посуђе, храну,хуманитарне акције и волонтерски рад, путовања и превозна средства...
2.Voglio andare a vivere in campagna!	Ученици би требало да усвоје лексику везану за градску и сеоску средину и да развију позитиван однос према животној средини; да савладају исказивање просторних односа и величина	Усвајање облика кондиционала садашњег глагола *volere* и *potere* и њихове употребе	Истицање важности учтивог обраћања и персирања старијим особама	Употреба кондиционала садашњег за изражавање жеље и молбе на учтив начин	У стању је да усмено излаже самостално или уз помоћ наставника о наведеним темама. Учествује у интеракцији на часу и препознаје основне принципе граматичке и социо лингвистичке компетенције.
3. E tu, cosa farai da grande?	Ученици би требало да дају и траже информације о себи и другима; да причају о својим плановима и будућности; да усвоје лексику везану за различите професије; да се упознају са знаменитим личностима из Тоскане,њиховим изумима и животима	Усвајање неправилних облика глагола у будућем времену;	Неговање позитивног става и толеранције	Проширивање опште културе ученика повезивањем знања са знањима из других	Уме да тражи и да обавештење о горе наведеним темама. Зна да изрази молбу, захвалност,

		увођење назива професија и упознавање знаменитих италијанских личности из Тоскане (Галилео Галилеј, Данте Алигијери, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти	према италијанској култури кроз упознавање њених великана	школских предмета-физике, историје и ликовне културе	допадање или недопадање. Зна да води телефонски разговор на формалан и неформалан начин, да поручи храну и пиће у ресторану.
4. Feste, feste...ma anche solidarietà!	Оспособљавање ученика за вођење дијалога у вези са интересовањима у школи и ван ње, празницима, хуманитарним акцијама, волонтерским радом; ученици ће се упознати са уметничким и културним знаменитостима Фиренце	Утврђивање ипроширивање лексике и комуникативних функција у вези са италијанским празницима, хуманитарним акцијама и волонтерским радом, датуми и године, партитивна заменица *ne,* пословице у вези са пријатељством и празницима	Развијање свести код ученика о важности бављења волонтерским и хуманитарним радом	Оспособљавање ученика за једноставну конверзацију и изражавање датума и количине на италијанском језику	Чита са разумевањем дуже писане текстове. Ученик је у стању да направи спискове различите намене – куповина, прослава итд. Води рачуна да правилно изговара гласове италијанског језика и прави ралику у односу на матерњи језик.
5.Viva lo sport e la vita sana!	Ученици ће научити да изразе физичке сензације и потребе; усвојиће лексику и јез. структуре везане за здравствену заштиту и делове тела. Научиће да воде телефонски разговор на формалан и неформалан начин			Оспособљавање ученика за вођење једноставне конверзације на тему	У стању је да самостално или уз помоћ другова и наставника пева, рецитује и глуми на италијанском

		Усвајање назива делова тела на италијанском језику и начина за изражавање физичких сензација и потреба; утврђивање облика императива	Истицање важности бављења спортом и вођења здравог начина живота	здравља, спорта, слободног времена на италијанском језику	језику.
6. Che fame ragazzi!	Усвајање комуникативних функција за изражавање молби и израза захвалности; ученици ће усвојити лексику и језичке структуре везане за италијанску кухињу и културу исхране и научити да се учтиво обраћају	Обнављање и проширивање вокабулара који се односи на храну; усвајање правилне употребе предлога, утврђивање облика императива	Истицање важности поседовања навика здраве исхране и штетности брзе хране	Оспособљавање ученика за вођење конверзације на тему здраве исхране	
7. Tutti in viaggio!	Ученици ће научити да траже и дају обавештења у вези са путовањима и превозним средствима; упознаће се са културно-историјским знаменитостима града Пизе	Усвајање лексике која се односи на превозна средства и путовања; усвајање правилне употреба одређеног и неодређеног члана	Неговање позитивног става према учењу италијанског језика и развијање љубави према путовањима и интересовања за друге културе	Оспособљавање ученика за једноставну конверзацију тему путовања и за тражење и давање обавештења	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
- комуникативна	-фронтални	Сликовнице, аудио касете и компакт дискови
-важбе слишања	-индивидуални	флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке
-вербална	-рад у пару	цртежи и илустрације, играчке, школски прибор
-демонстративна, илустративна	-групни рад	касетофон, цд плејер, пројектор, таблет
-учење путем открића		географска карта
-интерактивно учење		новински чланци
- смислено рецептивно учење		
- практично смисаоно учење		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Поставља (логичка) питања - Показује на илустрацији - Даје упутства	- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања - слуша и понавља прозн текст уз показивање - слушање и понављање песама и рецитација - слушање и понављање дијалога - слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби. - извршавање наредби	Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.	Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура, здравствено васпитање.

	цртање, бојење		

ОСМИ РАЗРЕД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _VIII_ ____ **Наставни предмет: ____ СРПСКИ ЈЕЗИК** **Годишњи фонд часова: _136_ ___** **Недељни фонд часова: _4___**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
КЊИЖЕВНОСТ ГРАМАТИКА ПРАВОПИС	Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине и савремене уметности.	ОБРАЗОВНИ градиво посматрати са становишта матурског испита и целокупног школовања у основној школи; обавестити ученике шта могу оцекивати на матурском испиту, као и важности истог. неговати језички сензибилитет оспособљавањ ученика за разумевање и тумачење дела развијање критичког	ВАСПИТНИ развијати љубав према матерњем језику и потребу да се он негује и унапређује. подстицати слободно исказивање мишљења, развијати толеранцију и кооперативност, осећај целине и смисаоног повезивања градива; омогућити ученицима да емоционално изразе оно што су доживели, учинити од њих партнере/сара	ФУНКЦИОНАЛНИ − даље овладавање знањима из граматике, стилистике, лексикологије, историје књижевног језика, дијалектологије; − развијање позитивног односа према дијалектима (свом и другима), као и потребе да се усваја, негује и развија књижевни језик; − даље усвајање ортоепске, ортографске, граматичке, лексичке и стилске норме језика; − развијање критичког односа према	

		мишљења; усвајање научног погледа на свет.	днике у процесу образовања; указати им на значај образовања; подстаћи их на доношење одлука које ће унапредити развој личности; подстицати развој креативности.	језику и садржини текстова из свакодневног живота; развијање осетљивости на манипулацију језиком (нарочито у виду бирократског језика и језика реклама); − формирање критеријума за самосталан избор, анализу и процену уметничких дела приступачних овом узрасту;− систематизација знања о књижевнотеоријс ким појмовима; − овладавање расправом као обликом усменог и писаног изражавања; − обнављање и систематизовање знања из	

НАЧИНОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка,	**фронтални,**	**Читанка *Уметност речи,***
монолошка	**рад у групама**	***Радна свеска, Граматика***
текст метода	**индивидуални**	**ученичке свеске**
комбинована	**Рад у паровима**	**радни налог**
самосталног рада		**табла, креда**
метод наставних листића		**интерактивни тестови и креативне слагалице**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Књижевност планирање и припремање организовање реализовање презентовање избор садржаја, метода и техника, наставних објеката и средстава израда дидактичког материјала подстицање и усмеравање ученика осмишљена помоћ ученику преношење информациј развијање индивидуалних способности ученика вредновање ученичких постигнућа у	посматрање слушање усвајање приповедање описивање читање усклађено с природом различитих текстуалних жанрова писање различитих облика текстова изражајно казивање и рецитовање коришћење различитих извора информација истраживање (рад на тексту) стварање		језик, књижевност, језичка култура, уметност географија, верска настава, историја ликовна култура веронаука

свим облицима активности упућивање ученика на самостално проналажење информација вредновање и самовредновање рада обрађује градиво, дефинише појмове, организује наставу и координира у раду одељења, мотивише интерпретира, прати напредак ученика припрема материјала језик објашњава граматичка правила, подстиче, усмерава, коментарише, развија такмичарски дух у примени знања организује реализује презентује избор садржаја, метода и техника, наставних објеката и средстава израда дидактичког материјала подстицање и усмеравање ученика осмишљена помоћ ученику преношење информација развијање индивидуалних способности ученика вредновање ученичких постигнућа у свим облицима активности упућивање ученика на самостално проналажање информација вредновање и самовредновање рада континуирано повезивање знања о језику са непосредном говорном праксом пише примењујући знања упоређује и повезује ново са старим	презентовање израда паноа и power point презентација слуша и одговара на питања, анализира, доноси самосталне закључке, осмишљава причу, решаава проблеме, изражава сопствена искуства на нов начи -посматрање -слушање -усвајање -коришћење различитих извора информациај -истраживање -стварање -презентовање - израда паноа и power point -уочава, -повезује, -систематизује, -истражује, -усваја и примењује знања, -коментарише, -анализира, -закључује У правопису: пише примењујући знања, упоређује и повезује ново са старим градивом -слушање -приповедање -описивање -читање усклађено с природом различитих текстуалних жанрова -писање различитих облика текстова		

градивом језичка култура -усмерава, -коментарише, -анализира, -исправља, -подстиче, -негује говорну културу, -развија интересовања ученика, планира и припрема -организује -реализује -презентује -избор садржаја, метода и техника, наставних објеката и средстава -израда дидактичког материјала -подстицање и усмеравање ученика -осмишљена помоћ ученику -развијање индивидуалних способности ученика -вредновање ученичких постигнућа -упућивање ученика на самостално проналажење информација -континуирано повезивање знања о језику са непосредном говорном праксом	-изражајно казивање и рецитовање -коришћење различитих извора информација -истраживање Стварање -казује усмено или у писаној форми на одређену тему,		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 8. разред	**Наставни предмет:** енглески језик	**Годишњи фонд часова:** 68			**Недељни фонд часова:** 2
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Ученици су у

Module 1 **Teen Age**	Глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације) разумевање различитих усмених текстова (дијалози, монолози, песме и друго) о темама предвиђеним наставним програмом. Усвајање и овладавање одговарајућих реакција на усмене поруке у вези са активностима на часу (говор наставника и другова, аудио и визуелни материјали у настави). Схватање реклама, радио и ТВ емисије блиским интересовањима ученика или значајним за младе, као и емисија о темама образовног карактера из популарне науке. Усвајање и овладавање усмених текстова које исказују говорници различитих стандардних варијетета о темама из свакодневног живота ближег и даљег ученикових окружења, а који се односе на узрасно специфична интересовања.	Тематске целине и повезаност садржаја са другим предметима. Сналажење у раду са компјутером.	Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова.	Изражавање допадања и недопадања. Увежбавање фраза које се користе приликом разговора са вршњацима.	стању причају о начину живота младих, описују особе и активности усмено и у писаном облику. Могу да креирају кратке дијалоге самостално или уз помоћ наставника, да би изразили допадње, недопадање или симулирали телефонски разговор. Могу да постављају питања и одговарају на њих.
Module 2 **Travel**	Детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације) разумевање различитих писаних текстова (писма, новински чланци, јасна илустрована упутства, огласи, прилагођени књижевни текстови, текстови у вези са градивом других наставних предмета и слично) о темама из свакодневног живота и популарне науке, ближег и даљег ученикових окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања и чија дужина зависи од чињенице у коликој мери ученик познаје дату тему и контекст. Уочавање сличности и разлика између матерњег и страних језика. Разумевање значаја употребе интернационализама.	Употреба информација из медија и јачање медијске писмености. Образовни систем у другим земљама.	Стицање позитивног односа према сопственом језику и културном наслеђу, као и према другим језицима и културама, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији.	Правилна употреба новог вокабулара кроз вођење интервјуа са неком особом. Давање савета, прављење сугестија, изражавање допадања и недопадања и давање објашњења.	Ученик разуме и реагује на писане, илустроване и усмене текстове у вези са темама, ситуацијама и комуникативним функцијама предвиђеним наставним програмом. Изражава физичке сензације и потребе; именује активности, исказује просторне односе, релације и величине.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8. разред **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 68 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Module 3 Team spirit	Прилагођавање говора комуникативној ситуацији, у временском трајању од два до три минута, на структурисани начин. Увежбавање говора о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и ван ње. Изражавање утисака, осећања и аргументованих мишљења и ставова у вези са темама које су програмом предвиђене. Препознавање и коришћење граматичких садржаја предвиђених наставним програмом.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње (изласци, договори, преузимање одговорности у договореној ситуацији).	Подстицање на даље учење истог или другог страног језика, било самостално или на вишем нивоу образовања	Унапређивање знања из страног језика, која ће омогућити споразумевање са људима из других земаља у једноставној усменој и писменој комуникацији.	Ученик се усмено изражава, приступа различитим комуникативним ситуацијама и остварује комуникативне функције у вези са темама предвиђеним наставним програмом. Ученик је у стању да коректно уради припремљене задатке у којима се проверавају језичке структуре обрађене у претхоном периоду.
The First Written Schoolwork	Понављање и увежбавање лексичке и граматичке грађе обрађене кроз Module 1, 2 и 3. Израда првог писменог задатка и исправка писменог задатка. Анализа најфреквентнијих грешака.	Усвојеност граматичке и лексичке грађе обрађене у прве три лекције	Прецизно писмено изражавање.	Примена стечених знања вокабулара и обрађене граматике у вежбањима на писменом задатку.	
Module 4 Action	Упознавање са социокултурним нормама комуникације; учење поштовања норми. Размењивање информација са саговорницима, размењивање мишљења и ставова о темама из свакодневног живота, блиских интересовању ученика или из популарне науке и културе. Препознавање и коришћење граматичких садржаја предвиђених наставним програмом. Усвајање и овладавање започињања и вођења разговора о познатим темама, одржавање његовог континуитета и завршавање разговора.	Договор и узајамно поштовање међу члановима породице. Изражавање обавезе, забране, недостатака.	Развијање позитивног односа према животној средини и другим живим бићима (описивање времена, прогноза, загађивање/заштита човекове околине).	Изражавање позива и прихватање. Давање коментара о временским условима. Употреба уведеног вокабулара за самостално излагање.	Ученик остварује комуникацију и са саговорником размењује информације у вези са темама, ситуацијама и комуникативним функцијама предвиђеним наставним програмом, поштујући социокултурне норме нтеракције.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8. разред **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 68 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

програма					
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Module 5 Being human	Писање структурисаних и кохерентних текстова дужине 140-160 речи у којима се, користећи познату лексику и морфосинтаксичке структуре, описују догађаји и лична искуства. Разумевање везе између сопственог залагања и достигнућа у језичким активностима. Усвајање писања порука и писама (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја (захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација). Примењивање компензационе стратегије обраћањем пажње на речи / изразе који се више пута понављају, као и на наслове и поднаслове у писаним текстовима. Фокусирање на невербалне елементе (гестови, мимика итд. у усменим текстовима; илустрације и други визуелни елементи у писаним текстовима).	Способност вођења разговора на тему различитих места за живот. Однос према здрављу (развијање свести о здравом начину живота).	Култура становања – различити услови и стилови живота. Разговор о предностима и манама живота у селу или граду. Писање e-mail-а.	Изражавање и питање за мишљење о нечему. Учтиви захтеви. Употреба усвојеног вокабулара за самостално излагање и креирање дијалога.	Ученик се у писаној форми изражава у вези са темама и ситуацијама и комуникативним функцијама предвиђеним наставним програмом, поштујући правила писаног кода. Ученик препознаје принципе језика, уочавајући значај развијања личних стратегија учења страног језика.
Module 6 Time	Увођење и увежбавање ситуација када ученик посредује између особа (вршњака и одраслих) које не могу да се споразумеју. Усвајање усменог преношења суштине поруке са матерњег на циљни језик и са циљног на матерњи, као и писмено преношење поруке и објашњења и препричавање садржаја писаног или усменог текста. Препознавање и коришћење граматичких садржаја предвиђених наставним програмом. Примењивање компензационе стратегије размишљајући и утврђујући сличности и доводећи у везу стране речи са речима у српском језику. Тражење значења у речнику и покушавање употребе познате речи приближног значења уместо непознате речи (нпр. аутомобил уместо возило).	Стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који се учи.	Знаменитости, интересантна места и дешавања у већим градовима (у земљама чији се језик учи). Знаменити људи и популарне личности, њихова делатност (у земљама чији се језик учи).	Изражавање обавезе, способности, дозволе и учтивог захтева употребом модалних глагола. Описивање прошлих догађаја.	Ученик је у стању да описује догађаје у прошлости. Може да поставља питања и даје одговоре о датој теми. Показује радозналост и истраживачки дух и труди се да прошири своје знање информацијама које је сам пронашао.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

8. разред **Наставни предмет:** енглески језик **Годишњи фонд часова:** 68 **Недељни фонд часова:** 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Module 7 Colour	Усвајање и увежбавање изражавања утисака и осећања о кратком прилагођеном књижевном тексту и тексту из области књижевности за младе (песма, скраћена верзија приче, музичка песма), користећи вербална и невербална средства изражавања (цртежи, моделирање, глума). Препознавање елемената културе земаља (у тескту или усменој форми) чији језик учи. Увиђање сличности и разлике са матичном и осталим културама. Уз помоћ наставника, континуирани рад на усвајању и примени општих стратегија учења (генерализација, индукција, дедукција, инференција и позитивни трансфер).	Писање дневника, казивање правила и прописа. Оперативни задаци по језичким вештинама постепено се проширују и усложњавају.	У процесу учења страних језика ученик богати себе и, упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама.	Тражење и давање мишљења. Употреба учтивих захтева. Употреба кондиционалних реченица. Развијање радозналости, истраживачког духа.	Ученик представља себе и друге, идентификује и именује особе, објекате, делове тела, животиње, боје, бројеве, итд. Разуме и даје једноставна упутстава и команде; постав-ља и одговара на питања. Ученик је у стању да коректно уради вежбања везана за градиво обрађено у претходном периоду. Ученик уме да дискутује о животу младих и потрошачком друштву. Описује своју одећу и изражава допадање и недопадање. Преноси трећој особи основно значење исказано у оквиру комуникативних функција**.**
The Second Written Schoolwork	Понављање и систематизација језичке грађе обрађене у другом полугодишту осмог разреда. Припрема ученика за израду и израда писменог задатка. Исправка писменог задатка уз анализу резултата и указивање на најчешће грешке и недоумице.	Усвојеност језичке грађе обрађене у овој школској год.	Прецизно писмено изражавање.	Израда припреме sa писмени задатак и писменог задатка.	
Module 8 Consumer society	Увежбавање поштовања основних правила смисленог повезивања реченица у шире целине. Коришћење језика у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. Форме учтивости). Примењивање компензационе стратегије усмеравањем пажње, пре свега, на разумљив део комуникације, и покушавање разумевања значења на основу контекста и проверава питајући неког ко добро зна (друга, наставника итд). Покушавање замењивања или допуњавања исказа или дела исказа адекватним гестом / мимиком.	Употреба вокабулара везаног за живот тинејџера и потрошачко друштво. Разговор о ТВ програму, одласку у биоскоп, обнављање изражавање допадања и недопадања..	Вршњачка комуникација и људска права (толеранција, разумевање, хуманост). Професионална оријентација (жеље и реалне могућности у вези са даљим школовањем и усавршавањем.)	Изражавање жеље. Описивање одеће и изражавање допадања и недопадања. Развијање отворености према комуникацији са говорницима других језика.	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Комуникативна	**Фронтални**	**Уџбеник, радна свеска. ЦД**
кооперативна	**Индивидуални**	**Аудио материјал**
интерактивна	**У пару**	**интернет**
Аудио лингвална	**У групи**	**илустрације**
	У низу	**графофолије**
		Видео материјал
		Граматичка вежбања
		фотографије
		Листа неправилних глагола
		Граматичке табеле

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Користи аудио материјал како би увео нови вокабулар, даје објашњења на енглеском језику. Мотивише ученике на разговор на енглеском језику о задатој теми као и о личним искуствима. Бира материјале потребне за реализацију часа. Даје објашњења када је потребно.Прати активности на часу. Иницира групни рад и рад у пару и низу. Истиче културолошке разлике. Даје домаће задатке. Посматра и врши евалуацију. Припрема и даје писмене провере и прегледа задатке. Води рачуна да на часу влада пријатна и радна атмосфера	Слуша материјал са ЦД-а и учествује у разговору. Говори о теми и својим искуствима везаним за тему. Чита текстове и одговара на питања индивидуално или у пару. Учествује у грпним активностима. Ради граматичке вежбе и домаће задатке. Самостално даје примере како би применио правила. Уочава разлике код граматичких модела. Пише кратке саставе на задате теме. Припрема се за писмене провере и ради их. Дискутује о културолошком разликама. Користи функције језика за комуникацију са друговима и наставником. Прати своје напредовање и врши самоевалуацију.	Разговор са учеником, вредновање усменог изражавања и прецизности говора. Посматрање активности на часу, процена залагања у групном раду, вредновање интеракције у одељењу. Вођење константних белешки о напредовању сваког ученика. Давање диктата, десетоминутних провера, писмених вежби, домаћих задатака. Прегледање ученичких радова. Вредновање усвојености граматичких правила на примерима. За високу оцену вредновање самосталности, креативности и способности изражавања личног става. Поштовање мишљења ученика о свом залагању и напретку.	Корелација са предметима српски језик, француски језик, немачки језик, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, географија, историја, биологија, физичко васпитање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: _VIII_____	**Наставни предмет: ____Ликовна култура**	**Годишњи фонд часова: __34__**			**Недељни фонд часова: _1_**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

I – Слободно компоновање	Упознавање ученика са процесом израде слободне композиције.Изучавање различитих метода осликавања.	Примена различитих ликовних техника у осликавању мотива.	Комбиновање различитих ликовних елемената.	Стварање апстрактне композиције.	Примена знања и вештина у сликању нереалних форми.
II – Визуелна метафорика	Визуелно опажање околине и упознавање са свим видовима визуелне комуникације.Примена природних облика у осликавању.	Упознавање са различитим видовима комуникације.	Израда идејног решења као средства за визуелну комуникацију.	Презентација визуелних примера и мотивација за израду нових.	Израда и примена визуелних решења(лого,симбол,знак).
III – Контрасст, јединство и домонанта у простору	Упознавање супротности међу ликовним елементима. Домонантни мотив и склад у композицији.Различитост форми и боја.	Развијање спонтаности и стварање осећаја за лепо.	Осликавање контрастним бојама и истицање главног мотива.	Практична и вербална презентација супротности.	Истицање различитости у свакодневном животу и сликарским активностма.
IV – Слободно компоновање и фантастика	Осмишљавање имагинарних и нереалних композиција и њихов визуелни приказ.ј Развијање спонтаности и маште у стварању имагинарних форми.	Примена термина у анализи реалних и апстрактних дела.	Стварање надреалних ситуација на темељу реалних појава.	Развијање моторичких способности за осликавање нереалних мотива.	Примена различитих техника у компоновању апстрактног дела. Поседовање имагинације.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Ти наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање Организација наставног процеса Пружање практичних инструкција Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	Поседовање осећаја за основне ликовне елементе. Стицање знања и вештина у изради визуелног знака. Опажање квалитета површина и материјала. Разлика међу валерским и тонским вредоностима. Коришћење свих врста боја и стварање различитих тонова. Стварање нереалних форми и апстрактних мотива.	Ученик повезује облике и линије у композицији. Примењује знања и вештине у изради визуелног знака. Стилизује облике и спољни изглед површине. Изражава текстуру предмета и материјала. Користи се богатством боја. Поседује имагинацију и спретност у раду.	Биологија Музичка култура Математика Историја Географија Техничко образовање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _8 **Наставни предмет:музичка култура** **Годишњи фонд часова: 36** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I – Слушање музике	Упознавање и разликовање музичких праваца и оркестарских састава.	Упознавање музичких епоха, као и њихових музичких представника.	Развијање емоционалног осећаја за класичну, али и другу врсту музике, као и препознавање водећих инструмената епохе.	Разликовање музичких епоха и музичких састава.	Познавање и препознавање различитих музичких епоха и њихових композитора.
II – Музичко извођење	Упознавање музичких примера кроз свирање и певање.	Упознавање са различитим музичким репертоаром кроз певање и свирање.	Развијање способности ученика за извођење музичких садржаја.	Разликовање у техници инструменталног и вокалног извођења.	Поседовање знања у смислу познавања основа музичке писмености, као и њихове примене у извођењу.
III – Музичко стваралаштво	Упознавање са Оровим инструметаријумом, као и осмишљавање музичких целина.	Упознавање са музичким стваралаштвом композитора ради лакшег соспственог музицирања.	Неговања смисла за заједничко музицирање. Развијање репродуктивне изражајне способности.	Стварање мањих музичких целина на постојећим инструментима.	Креативна израда и импровизација краћих музичких целина**.**

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Демонстрација	**фронтални**	**Клавир**
Усмена анализа дела	**групни**	**Уџбеник**
Разговор	**индивидуални**	**ЦД плејер**
Самостални рад		**Фотографије**
Текстуална		**Енциклопедије**
Илустративна		**Видео снимци**
		Рачунар

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрације, илустрације	Стварање различизих врста музичких облика.	Ученик опажа музичке облике и разлику међу њима.	Ликовна култура
Мотивација ученика у раду	Посматрање, истраживање.	Препознаје музички жанр.	Историја
Анализа ученичких радова	Певање и свирање песама различитог музичког жанра.	Ствара инструменталне и вокалне музичке целине.	Географија
Групна естетска анализа	Препознавање музичких епоха	Свира и пева одређене песме.	Српски језик и књижевност
		Примењује музичке ознаке у стварању.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8. **Наставни предмет: историја** **Годишњи фонд часова: 68** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
1. Свет у другој половини 19. и почетком 20.века	Циљ изучавања наставног предмета историје је културни напредак и хуманистички развој ученика. Такође, један од циљева је и разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању национпналног, европског и светског идентитета	Стицање знања о друштврно-економским променама крајем 19. и почеком 20. века.Разумевање основних одлика нових идеологија. Упознавање културних и техничких достигнућа и њиховог утицаја. Развијање критичког односа. Разумевање блоковске поделе света и њеног утицаја на догађаје у свету.	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	**-Ученици наводе основне друшврно-економске промене крајем 19. и почеком 20. века. Препознају појмове и наводе године најбитнијих догађаја. Наводе земље блоковске поделе света.** **-Разликују основне друштврно-економске промене крајем 19. и почеком 20. века. Наводе последице блоковске поделе света.** **-Повезују и исказују своје мишљење о сличностима и разликама друшврно-економских промена крајем 19. и почеком 20. века..**
2. Србија, Црна Гора и Срби у Османском и Хабзбуршком царству од Берлинског конгреса до Првог светског рата	Циљ наставе историје је да допринесе разумевању историјског простора и времана и историјских процеса и токова који су битно утицали на светско-историјске догађаје и у крајњој линији на обликовање тренутне стварност у којој живимо.	Стицање знања о Србији од 1878. до 1914. године. Разумевње владавине Обреновића и Карађорђевића. Стицање знања о Црној Гори и развоју државе. Стицање знања о Балканским ратовима и разумевање узрока ,последица и карактера рата. Усвајање појмова: „Мајски преврат“ „царински рат“, „анексија“	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Ученици наводе и препознају најбитније догађаје из историје Србије и Црне Горе у периоду од 1878. до 1914. године. Ученици наводе најбитније битке Балканских ратова. - Разликују узрок, повод и карактер Балканских ратова. -Повезују и исказују своје мишљење о сличностима и разликама историје Србије и Црне Горе у периоду од 1878. до 1914. године. Одређују последице Балканских ратова као и узрочно поледичне везе са наредним догађајима. -Разумеју појмове „Мајски преврат“ „царински рат“, „анексија“

3. Савремено доба-Први светски рат и револуције у Русији и Европи	Један од циљева наставе историје је и да ученици науче како да аргументовано износе своје ставове везане за одређене историјске догађаје и да их бране.	. Стицање знања о догађајима у Првом светском рату. Разумевање узрока, повода, карактера и последица Првог светског рата.	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Ученици наводе и препознају најбитније догађаје из Првог светског рата. -Наводе и знају главне чињенице о најважним личностима и догађајима из Првог светског рата. Разликују узрок, повод, карактер и последице Првог светског рата
4. Србија и Црна Гора у 1.светском рату	Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању данашњег историјског тренутка(како су давни догађаји утицали на данашње време-уочавање узрочно последичних веза)	Стицање знања о значају битака које је српска војска добила у Првом светском рату, као и о последицама битака које је изгубила Упознавање са важним личностима из српске историје из периода Првог светског рата	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Повезују и исказују своје мишљење о Првом светском рату и његовим последицама на нашу историју. -Разумеју да национална историја представља саставни део опште историје. -Умеју да наведу најбитније битке и војсковође са наших простора из Првог светског рата. -Разумеју колика је била храброст, жртва и страдање српског народа у Првом светском рату. -Знају да испричају о преласку српске војске и цивила преко Албаније.
5. Свет између Првог и Другог светског рата	Циљ наставе историје је да се осигура да сви ученици напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и да решавају задатке у новим непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје	Стицање знања о догађајима који су карактеристични за Европу и свет између два светска рата. Усвајање појмова „ Версајски мир“, „Друштво народа“,“инфлација“,диктатура“, „нацизам“, „фашизам“	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици наводе и препознају најбитније догађаје у периоду између два светска рата. -исказују своје мишљење о догађајима у периоду између два светска рата. Разумеју и могу да објасне појмова „ Версајски мир“, „Друштво народа“,инфлација, диктатура“, „нацизам“, „фашизам“

6. Југословенска краљевина	Један од циљева наставе историје је и да ученици науче како да аргументовано износе своје ставове везане за одређене историјске догађаје и да их бране.	Стицање знања о догађајима који су карактеристични за историју краљевине Југославије у периоду 1918.-1941. године. Разумевање владавине Карађорђевића и особености њихових владавина. -Усвајање појмова:бановине,Краљевина Југославија, Шестојануарска диктатура -Разумевање друштвено-политичких прилика у држави и повезивање светске историје и националне историје између два рата(уочавање узрочно-последичних веза)	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Ученици наводе и препознају најбитније догађаје из историје Краљевине Југославије. -Повезују и исказују своје мишљење о историји Краљевине Југославије -Разумеју и могу да објасне појмове:бановина,Краљевина Југославија, Шестојануарска диктатура -Ученици могу да објасне друштвено-политичке прилика у држави и могу да повежу догађаје из светске историје и националне историје између два рата(уочавају узрочно-последичне везе)
7. Други светски рат-Тотални рат	Циљ изучавања наставног предмета историје је културни напредак и хуманистички развој ученика. Такође, један од циљева је и разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању национпналног, европског и светског идентитета	Стицање знања о догађајима у Другом светском рату. Разумевање узрока, повода, карактера и последица Другог светског рата. -Упознавање са током Другог светског рата, прекретницама у Другом светском рату -Усвајање појмова :Тројни пакт, Силе осовине, холокауст, антисемитизам, гасне коморе, коначно решење	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици наводе и препознају најбитније догађаје из Другог светског рата. -Разликују узрок, повод, карактер и последице Другог светског рата. -Повезују и исказују своје мишљење о Другом светском рату и његовим последицама -Користе и разумеју појмове: :холокауст, антисемитизам, гасне коморе, коначно решење
8. Југославија у Другом светском рату	Циљ наставе историје је да допринесе разумевању историјског простора и времана и историјских процеса и токова који су битно утицали на светско-историјске догађаје и у крајњој линији на обликовање тренутне стварност у којој живимо.	Стицање знања о догађајима карактеристичним за Југославију у Другом светском рату. -Разумевање узрока и последица потписивања и кршења Тројног пакта -Усвајање битних података везаних за грађански рат у Југославији(Србији) -Усвајање појма НДХ, четници,	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења.	-Ученици наводе и препознају најбитније догађаје у периоду Другог светског рата на простору Југославије,разумеју узроке и последице потписивања и кршења Тројног пакта, знају битне податке о грађанском рат у Југославији(Србији) -Умеју да објасне појмове НДХ, четници, партизани

		партизани -Уочавање повезаности светске и националне историје	Подстицање радозналости.	Уочавање узрочно последичних веза	- Повезују светску и националну историју
9. Свет после другог светског рата	Циљ изучавања наставног предмета историје је културни напредак и хуманистички развој ученика. Такође, један од циљева је и разумевање историјског времена и простора и историјских процеса и токова, као и развијању национпналног, европског и светског идентитета	Стицање знања о догађајима који су карактеристични за Европу и свет након Другог светског рата. Усвајање појмова: блоковска подела света, хладни рат, Уједињене нације ,Варшавски пакт, НАТО пакт, Савез несврстаних	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	-Ученици наводе и препознају најбитније догађаје у периоду након Другог светског рата. -Повезују и исказују своје мишљење о догађајима у периоду након Другог светског рата. -Ученици разумеју појмове: блоковска подела света, хладни рат, уједињене нације Варшавски пакт, НАТО пакт, Савез несврстаних
10. Југославија после Другог светског рата	Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању данашњег историјског тренутка(како су давни догађаји утицали на данашње време-уочавање узрочно последичних веза)	Стицање знања о догађајима који су карактеристични за Југославију након Другог светског рата.	Подстицање на рад и учење, развијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења. Уочавање узрочно последичних веза	Ученици наводе и препознају најбитније догађаје у Југославији након Другог светског рата. Повезују и исказују своје мишљење о догађајима у Југославији након другог светског рата.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошка Дијалошка илустративно-демонстративна, текст метода	Фронтални Индивидуални групни рад рад у пару	Уџбеник, табла креда, рачунар, пројектор, историјске и географске карте, историјски атлас енциклопедије историјски извори фотографије постери

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник: - планира извођење наставе - осмишљава бнаставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју -коригује рад ученика на часу -процењујњ могућности ученика -вреднује степен усвојености знања . усменог изражавања, израду пројекта, залагања на часу - упучује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - подстче ученике на активности на часу и интеракцију са другим ученицима -сарађују са предметним наставницима, педагогом, директором и стручним службама школе - прати све новине у области педагогије и стручно се усавршава у току школске године	Ученици: - посматрју и уочавају и реагују на команде наставника - откривају и истржују наставне садржаје дате на часу -примењују атечена знања кроз појединачну или групну интеракцију - уче путем игре - богате речник - радена изради пројеката, паноа, зидних новина, постера (појединачно. Групно или у пару) - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	Вредновање активности наставнка и ученика вршиће се кроз дискусију, анкете,дебату свих учесника у овом процесу.На основу сазнања добијених на тај начин уложиће се напор да се недостаци отклоне и настава побољша. Вредновање стечених знања ученика вршиће се кроз свакодневни рад са ученицима , путем квизова,мини-тестова,контролних задатака, кроз дискусију.	Да би што потпуније остварила своје задатке, настава историје треба да обезбеди корелацију бар са сродним предметима, као што су географија, српски језик и књижњвност, ликовна и музичка култура, верска настава и грађанско васпитање.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8 **Наставни предмет: Географија** **Годишњи фонд часова: _68** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
1.Географски положај ,границе	Циљ настае географије јесте да се осигура да сви	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

И величина Србије 2. Природне одлике Србије 3. Становништво И насеља Србије 4.ПривредаСрбије 5. Завичајна географија 6. Срби ван граница Србије 7. Србија у савременим интеграцијским процесима	ученици стекну базичну , језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситурацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје као и да ученицима пруже знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Сбрије. Ослањајући се на претходно стечена знања и умења ученика, настава географије ће им омогућити разумевање основних физичко-геграфских одлика наше земље и упознавање сложених друштвено-економских процеса и промена, како у нашој држави тако и н а Балканском полуострву, Европи и свету као целини.	Ученици треба да стекну основна знања о значају геог. Положаја своје земље на Балкану у Европи и у свету, стекну основна знања о природно-географским и друштевено-економским одликама Србије, њеним природним лепотама.Примењују стечена знања у свакодневном животу како би са разумевањем могли да прате друштевно-географске пројаве, процесе и односе на простору наше земље на Балкану у Европи и свету,познају својства географских објеката ,појава и процеса у којима живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном оу.	Формирање и развијање позитивног односа према природи и окружењу у коме живимо.Изграђивање систематичног приступа конкретном простору,разумевање основе географског начина мишљења и њихова примена у одговарајућим ситуацијама,развијање позитивног односа према другим народима, религијама, расама и културама.Развој еколошке свести и разумевања негативних утицаја човека на околину и њихових последица.	Развијање способности сналажења на географској карти, развијање вештине уочавања и закључивања помоћу карте (значај положаја Србије) , оспособљавање за сналажење у простору помоћу географске карте, развијање способности за самосталан рад уз коришћење доступне литературе, књиге, свеске, атласа,као и употребе рачунара у циљу стицања нових географских знања и бољих разумевања неких природних појава и процеса.	Знаће да ys помоћ географске карте објасне карактеристике географског положаја Србије на Балкану,Европи и свету као и његове добре и лоше стране.Ученици ће користећи географску карту знати да објасне природногеографске и друштвеноекономске одлике Србије. Знаће да стечена snања примењују у свакодневном животу како би са разумевањем могли да прате природне и друштвеногеографске појаве,процесе и односе на простору наше земље,Балкана,Европе и света . Имаће развијен позитиван однос према природи и окружењу у коме живе као и према другим народима, религијама и расама,знаће географски да мисле и да препознају негативне утицаје човека на околину и последице тих утицаја.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Монолошо-дијалошка	**Фронтални**	**Географска карта Европе**
Илустративно-демонстративна	**Индивудуални**	**Геогафска карта Србије**
Рад на тексту	**Рад у пару**	**Глобус**
Монолошко-дијалоско демонстративна	**Групни**	**''Паметна табле''**
Писмени радови		**Видео бим**
		Комјутер

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
Усмено објашњавају, показују на карти,подстичу ученике на мисаоно ангажовање,организују рад у групама, И прате рад, дају потребна објашњења, постављају питање И оцењују одговоре, стварају проблемске ситуације наводећи ученике на мисаону активност.	Слушају,питају,повезују,решавају задатке,закључују ,дискутују, уочавају, показују на карти,раде на немим картама, анализирају табеле и графиконе,износе своја мишљења и ставове,мисаоно се ангажују на раду у групи.	Знају да објасне карактеристике географског положаја Србије и уоче погодности таквог положаја за привредни развој земље.Објашњавају природно-географске и друштвено –економске одлике Србије и њихову међусобну повезаност и условљеност,објашњавају присуство присуство Срба ван граница Србије и значај интеграционих процеса у Европи и свету и сарадњу наше земље у међународним организацијама (УН, ЕУ и ММФ).	Историја, биологија, екологија, српски језик, хемија, физика, техничк образовање и музичка култура.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: ОСМИ	**Наставни предмет: ФИЗИКА**	**Годишњи фонд часова: 68**			**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
ОСЦИЛАТОРНО И		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	Схвата и разуме шта је

ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА МАГНЕТНО ПОЉЕ ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	Циљеви наставе физике су: да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу	Да ученици кроз разговор сазнају шта је осцилаторно и таласно краетање, како настају, које их величине описују и њихову примену у свакодневном животу. Упознавање са појмом светлости, основним појмовома и начину простирања светлости. Да науче шта је електично и магнетно поље и упознају њихове особине. Да науче шта је електична струја, како настаје и да примењују стечена теоретска знања у решавању задатака као и у свакодневном животу. Да упознају структуру атома, нуклеарне силе и њихове карактеристике. Да упознају достигнућа савремене физике.	Подстицање на рад и учење, пазвијање радних способности, самопоуздања, организационих вештина, радних навика. Стицање тачности, прецизности и уредности у раду. Подстицање радозналости.	Развијање аналитичког мишљења, вештине уочавања, препознавања и процењивања, способности слушања и логичког мишљења Увежбавање мерења, бележења, руковања лабораторијским прибором и посуђем	осцилаторно и таласно краетање, како настају, које их величине описују и њихову примену у свакодневном животу. Зна о појму светлости, основним појмовома и начину простирања светлости. Разуме и схвата шта је електично и магнетно поље и зна њихове особине. Зна шта је електична струја, како настаје и да примењују стечена теоретска знања у решавању задатака као и у свакодневном животу. Зна структуру атома, нуклеарне силе и њихове карактеристике.. Разуме значај достигнућа савремене физике.Схвата допринос физике у развоју других наука, пре свега медицине и технологије.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства
Метода усменог излагања – монолошка	*Фронтални*	***математичко клатно, тег обешен о опругу***
Метода разговора – дијалошка метода	***Групни***	***извори звука, звучна виљушка на резонаторској кутији***
Метода писмених и графичких радова	*У пару*	***мерна трака, хронометар;***
Метода рада са текстом	***Индивидуални***	***Равно и сверно огледало***
Метода демонстрације	*Комбиновани*	***призма, сочива, електроскоп***
Метода практичних и лабораторијских радова		***амперметар, волтметар, реостат, потенциометар***
		Лаптоп и пројектор

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник се припрема за час, организује и реализује наставни процес. Мотивише, подржава и развија интересовање ученика тако што даје препоруке шта да се чита, охрабрује ученике који желе да се баве истраживачким радом. Разговара са ученицима, упућује их и усмерава, објашњава. Извештава их о раду и постигнућима. Прати напредак ученика.	Решава проблеме и задатке, примењује знање на текстуалним задацима, посматра, уочава везу са претходо усвојиним градивом, анализира комбинује, упоређује, процењује, мери. Ученик се припрема за час и учи пређено градиво. Повезује градиво и уочава разлике и сличности.Усмено одговара и ради задатке уз консултацију са наставником. Разговара са наставником о свим потешкоћама	бележење присуства ученика на часовима, домаћи задаци, усмено испитивање, тестирање (писмено испитивање) контролни задаци, ученички радови и продукти ученичких активности, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика	Математика, биологија, хемија, географија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 8	**Наставни предмет: Математика**	**Годишњи фонд часова: 136**			**Недељни фонд часова: 4**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
Сличност троуглова	Оспособљавање за:	ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

(Талесова теорема, сличност троуглова) Тачка, права и раван Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом Призма	- стицање основне мат. писмености - решавање разноврсних задатака из животне праксе - развијање апстрактног мишљења - изграде основе за успешно настављање математичког образовања -усвајање знања о линеарним једначинама и неједначинама са једном непознатом - схватање геометриј. облика и израчунавање њихових површина и запремина - развијање естетских склоности коришћењем геом. облика	разумеју Талесову теорему при подели дужи на једнаке делове и у датој размери као и при конструкцији четврте геометријске пропорционале; усвоје основне геометријске појмове (тачка, права и раван) одређеност и узајаман положај усвоје појам еквивалентности ј-на, својства једнакости усвоје појам призме, елементе и врсте призме и опште појмове за израчунавање површине призме	стичу навике прецизности и уредности у раду развију способност просторног посматрања стичу навике прецизности у раду .	умеју да конструишу троугао и многоугао сличан датом; усвоје знање о ортогоналној пројекцији , рогљу и полие текстуалне проблеме постави у виду једначина са једном непознатом умеју да скицирају слике, направе мрежу и модел	Ученик је оспособљен да: –решава проблеме и задатке у непознатим ситуацијама и разноврсне задатке из животне праксе; –изрази и образложи своје мишљење и дискутује са другима; –развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметни садржај; –развије менталне способности

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8 **Наставни предмет: Математика** **Годишњи фонд часова: 136** **Недељни фонд часова: 4**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

Пирамида	- схватање геометриј. облика и израчунавање њихових површина	- усвоје појам пирамиде, елементе, врсте и формуле за израчунавање површине и запремине пирамиде	-развијају способност посматрања објеката у простору	умеју да скицирају слике, направе мрежу и модел	Ученик је оспособљен да: –решава проблеме и задатке у непознатим ситуацијама и разноврсне задатке из животне праксе; –изрази и образложи своје мишљење и дискутује са другима; –развије мотивисаност за учење и заинтересованмост за предметни садржај; –развије менталне способности
Линеарна функција	- схватање и цртање линеарне функције	- усвоје појам линеарне функције	- науче да читају и цртају график функције .	- умеју да преведу имплицитну у експлицитни облик и обрнуто	
Графичко представљање статистичких података	- стварање основе за настављање математ. образовања	усвоје представљање зависних величина табеларно и у координатном систему;	науче да пореде вредности узорка са средном вредношћу.	-савладају рачунање средње вредности и медијане	
Системи линеарних једначина с две непознате	-схватање система линеарних једначина и њихово решавања	-усвоје појам система линеарних једначина ;	примењују систем у решавању проблема	умеју да решавају системе методом супротних коефицијената, методом замене и графичком методом	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8 **Наставни предмет: Математика** **Годишњи фонд часова: 136** **Недељни фонд часова: 4**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
Ваљак	- схватање геометриј. фигура и израчунавање њихових површина и запремина	усвоје дефиницију и појам ваљка, његове елементе ; да на основу формула израчунавају површину и запремину ваљка	развијају способност посматрања објеката у простору	да знају да нацртају скицу ваљка, направе мрежу и модел ваљка	Ученик је оспособљен да: –решава проблеме и задатке у непознатим ситуацијама и разноврсне задатке из животне праксе; –изрази и образложи своје мишљење и дискутује са другима; –развије мотивисаност за учење и заинтересованмост за предметни садржај; –развије менталне способности
Купа	- схватање геометриј. фигура и израчунавање њихових површина и запремина	усвоје дефиницију и појам купе, њене елементе; да на основу формула израчунавају површину и запремину купе	развијају способност посматрања објеката у простору	да знају да нацртају скицу купе, направе мрежу и модел купе	
Лопта	- схватање геометриј. фигура и израчунавање њихових површина и запремина	- усвоје дефиницију и појам лопте, њене елементе ; да на основу формула израчунавају површину и запремину лопте	развијају способност посматрања објеката у простору	да знају да нацртају скицу лопте ;	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
дијалошка	**Фронтални**	**табла**
монолошко- дијалошка	**рад у паровима**	**креда**
самосталан рад	**индивидуални**	**лаптоп**
	рад у групама	**пројектор**
		уџбеник
		збирка задатака

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- припрема наставне садржаје - користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини инересантном - развије љубав за математичке садржаје	- активно учешће у раду на часу - самосталним вежбањем и израдом домаћих задатака стварати радне навике - праве моделе, табеле и графиконе	–разговарање –праћење и посматрање –дискутовање –анализа –извођење закључака –презентација групног рада –вредновање –оцењивање	- примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења - ТИО - Физика и хемија

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 8	**Наставни предмет: биологија**	**Годишњи фонд часова: 68**			**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	**У табели у прилогу**

1. УВОД 2. ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА 3. УГРОЖАВАЊЕ, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЕКОСИСТЕМА – ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 4. ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 5. ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ 6. ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЗДРАВЉЕ И КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	Да се осигура да сви ученици стекну базичну и научну писменост и да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, да развију знања и вештине и умења из области екологије и заштите животне средине уз примену концепта одрживог развоја	- да ученици упознају појам биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на земљи, науче и схвате нивое организације живог света у природи упознају предмет истраживања екологије и њен значај, упознају компоненте животне средине и њен значај за живи свет, схвате односе исхране и повезаност живих бића у ланцима исхране схвате значај еколошке равнотеже, упознају основне типове екосистема и животне услове у њима, стекну знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине - екосистема упознају глобалне последице загађивања животне	Развијање правилног односа према раду, упознавање еколошких појмова, развијање еколошке свести, образовање за животну средину, развијање потреба и могућности личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација	Развој опажања, упоређивања, логичког закључивања, оспособљавање ученика за посматрање, опажање и уочавање битних појмова и чињеница, доношење закључака, развијање критичког мишљења и закључивања	

		средине, разумеју улогу и значај личног ангажовања у заштити животне средине упознају појам и концепцију одрживог развоја, упознају природне ресурсе, њихову ограниченост и значај рационалног коришћења, изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине и допринос одрживом развоју да развијају еколошку, здравствену и културу живљења			

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Монолошко - дијалошка	**рад у пару**	**уџбеник, радна свеска**
Дијалошка	**индивидуални**	**слике, шеме, постери, фотографије**
Метода илустрације	**фронтални**	**презентације, кратки филмови**
Метода демонстрације	**групни облик рада**	**модели**
Метода читања и рада на тексту		**микроскопски препарати**
Метода практичних и лабораторијских радова		**енциклопедије, атласи**
		природна наставна средства
		лабораторијски прибор

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују.. редовно пратити рад и залагање ученика на часу - водити рачуна о индивидуализацији приступу ученику - подстицати код ученика	- активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство....	разговор; одговарање на питања; посматрање ангажованости на часу; константне белешке о напредовању; испитивање; ученички радови и продукти ученичких активности , бележење присуства ученика, домаћи задаци, усмено испитивање, ученички радови, разговор са ученицима посматрање и стално праћење активности ученика	Физика Географија Ликовна култура Хемија историја

развој мишљења и разумевања - менторска улога наставника - неговање позитивне климе у одељењу - омогућити подстицајну средину за рад и учење - охрабрује, помаже и подстиче ученике - омогућити ученицима да сами изводе закључке - подстицати ученике на учење - Оцењивањем мотивисати ученике за учење - Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика - Идентифовати напредак у учењу и постигнућима ученика			

Исходи за предмет биологија
Разред: VIII

Број теме	Назив теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
I	УВОД	**Ученик/ученица:** **БИ.1.1.5.** зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе **БИ.1.3.8.** зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи **БИ.1.3.9.** зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа **БИ.1.3.10.** зна да је природно одабирање основни механизам прилагођавања организама **БИ.1.4.1.** препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште - биотоп, животна заједница - биоценоза, популација, еколошка ниша, екосистем, биом, биосфера) и зна најопштије чињенице о њима **БИ.1.4.2.** препознаје утицаје појединих абиотичких и биотичких фактора на организме и популације	**Ученик/ученица:** БИ.2.1.4. **уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у околностима када делује мањи број чинилаца на типичне заједнице живих бића или организме** **БИ.2.3.5.** уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизама БИ.2.3.6. **уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине** **БИ.2.4.1.** употребљава еколошке појмове у опису типичних ситуација у природи **БИ.2.4.2.** зна и правилно именује делове екосистема, заједница и популација и зна да опише везе између делова	**Ученик/ученица:** **БИ.3.1.5**. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у комплексним ситуацијама у сложенијим заједницама **БИ.3.4.1.** уме да објасни како различити делови екосистема утичу један на други као и међусобне односе популација у биоценози

II	ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА	**БИ.1.2.5.** разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном **БИ.1.4.3.** уме на задатом примеру да одреди материјалне и енергетске токове у екосистему, чланове ланаца исхране и правце кружења најважнијих супстанци (воде, угљеника, азота) **БИ.1.4.4.** препознаје животне услове који владају у карактеристичним екосистемима Србије и најважније представнике врста које их насељавају	**БИ.2.4.3.** уме да на разноврсним примерима одреди основне материјалне и енергетске токове у екосистему, основне односе исхране и најважнија својства биоценоза и популација **БИ.2.4.4.** зна да у природи постоји кружење појединих супстанци (воде, угљеника и азота) **БИ.2.4.5.** препознаје различите биоме и зна њихов основни распоред на земљи **БИ.2.4.6.** препознаје животне услове који владају у појединим екосистемима Европе и света и карактеристичне представнике врста које их насељавају **БИ.2.4.7.** зна да објасни основне прилагођености живих организама на живот у ваздушној, воденој и земљишној средини	**БИ.3.2.1.** зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека **БИ.3.2.2.** разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност **БИ.3.2.3.** разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције **БИ.3.2.4.** разуме да је у остваривању карактеристичног понашања неопходна функционална интеграција више система органа и разуме значај такве интеграције понашања за преживљавање **БИ.3.4.2.** разуме да се уз материјалне токове увек преноси и енергија и обратно и интерпретира односе исхране у екосистему (аутотрофне, хетеротрофне, сапротрофне животне комплексе, ланце исхране и трофичке пирамиде) **БИ.3.4.3.** разуме значај кружења појединих супстанци у природи (воде, угљеника и азота) **БИ.3.4.4.** разуме просторну и временску организацију животних заједница и популација **БИ.3.4.5.** предвиђа на основу

				задатих услова средине тип екосистема који у тим условима настаје
III	УГРОЖАВАЊЕ,ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЕКОСИСТЕМА – ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	**БИ.1.4.5.** препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха, земљишта **БИ.1.4.6.** разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад) **БИ.1.4.7.** препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (националних паркова, природних резервата) **БИ.1.4.8.** зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења	**БИ.2.4.8.** разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије **БИ.2.4.9.** разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)	**БИ.3.2.6.** зна и разуме главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који информишу организам о стању у околини и њихову улогу у одржавању унутрашње равнотеже (улога нервног система) **БИ.3.2.7.** зна и разуме главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који реагују на промене у околини и карактеристике органа који враћају организам у равнотежу онда када је из ње избачен (стресно стање -улога ендокриног система) **БИ.3.2.8.** зна и разуме које су последице стресног стања за организам **БИ.3.4.6.** познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) **БИ.3.4.7.** познаје механизме деловања мера заштите животне средине, природе и биодиверзитета

				БИ.3.4.8. разуме зашто се неограничен развој човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете
IV	ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	**БИ.1.4.5.** препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха, земљишта **БИ.1.5.1.** зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава **БИ.1.5.3.** разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња и правилног опхођења са њима **БИ.1.5.4.** разуме зашто је важно да се придржава званичних упутстава која се односе на заразне болести (епидемије и пандемије)	**БИ.2.4.8.** разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије **БИ.2.5.1.** познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља **БИ.2.5.4.** зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека	**БИ.3.4.6.** познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) **БИ.3.5.1.** познаје узроке и физиолошке последице заразних болести

V	ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	**БИ.1.4.6.** разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад) **БИ.1.4.7.** препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (националних паркова, природних резервата) **БИ.1.4.8.** зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења **БИ.1.5.1.** зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава **БИ.1.5.3.** разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња и правилног опхођења са њима **БИ.1.5.4.** разуме зашто је важно да се придржава званичних упутстава која се односе на заразне болести (епидемије и пандемије) **БИ.1.5.7.** разуме да загађење животне средине (воде, ваздуха, земљишта, бука, итд.) и неке природне појаве (UV зрачење) неповољно утичу на здравље човека	**БИ.2.4.8.** разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије **БИ.2.5.1.** познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља **БИ.2.5.4.** зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека	**БИ.3.4.7.** познаје механизме деловања мера заштите животне средине, природе и биодиверзитета **БИ.3.4.8.** разуме зашто се неограничен развој човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете **БИ.3.5.1.** познаје узроке и физиолошке последице заразних болести

VI	ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЗДРАВЉЕ И КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	**БИ.1.5.1.** зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава **БИ.1.5.3.** разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња и правилног опхођења са њима **БИ.1.5.4.** разуме зашто је важно да се придржава званичних упутстава која се односе на заразне болести (епидемије и пандемије) **БИ.1.5.6.** разуме предности и недостатке употребе додатака у храни и исхрани (конзерванси и неконтролисана употреба витамина, антиоксиданата, минерала итд.) и опасности до којих може да доведе неуравнотежена исхрана (редукционе дијете, претерано узимање хране и сл.) и познаје основне принципе правилног комбиновања животних намирница **БИ.1.5.7.** разуме да загађење животне средине (воде, ваздуха, земљишта, бука, итд.) и неке природне појаве (UV зрачење) неповољно утичу на здравље човека	**БИ.2.5.1.** познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља **БИ.2.5.4.** зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека	**БИ.3.5.1.** познаје узроке и физиолошке последице заразних болести **БИ.3.5.8.** разуме механизме стресног стања и утицај јаких негативних емоција на физиолошке процесе у организму и на понашање појединца

Разред: VIII Критеријуми за оцењивање за предмет биологија

НАСТАВНА ТЕМА	ДОВОЉАН(2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
I УВОД	**.** зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште - биотоп, животна заједница - биоценоза, популација, еколошка ниша, екосистем, биом, биосфера) и зна најопштије чињенице о њима препознаје утицаје појединих абиотичких и биотичких фактора на организме и популације	Познаје критеријуме по којима се разликују царства.Опширније говори о биолошкој и културној еволуцији човека.Разликује биолошке од еколошких нивоа организације.Говори о значају биодиверзитета и разуме повезаност са привредом. Опширније говори о значају екологије,образлаже еколошке појмове.Зна да објасни мреже исхране.Разуме значај кружења појединих супстанци у природи. **Детаљније говори о сваком од еколошких нивоа**	употребљава еколошке појмове у опису типичних ситуација у природи. зна и правилно именује делове екосистема, заједница и популација и зна да опише везе између делова Уме да објасни да човек није сврха стварања света.Прецизно барата бројкама и научним чињеницама.Уме да на разним примерима објасни материјалне и енергетске токове.Детаљно објашњава просторну и временску организацију животних заједница и популација.Решава задатке из екологије.Зна да објасни графиконе.Радо учествује у практичном раду.Детаљно говори о условима живота у појединим екосистемима Европе и света и зна карактеристичне представнике врсте које их насељавају.	Уочава да постоје разлике између врста и предака човека човека и разуме да су оне настале деловањем еволуционих механизама. Уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавање организама на услове животне средине. Поседује шира знања о културној еволуцији човека. При опису ситуација у природи прецизно употребљава еколошке појмове. Самостално изводи експерименте и огледе. Детаљно анализира сложене ланце исхране и мреже исхране. Уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у комплексним ситуацијама у сложенијим заједницама. Разуме како различити еволуциони механизми,мењајући учесталост особина у популацији,доводе до

			Повезује и користи знања из других наука када говори о копненим и воденим екосистемима.	еволуције. Објашњава кружење воде,угљеника,азота у природи. Предвиђа ток и тип екосистема,који ће настати процесом природне или антропогене сукцесије. уме да објасни како различити делови екосистема утичу један на други као и међусобне односе популација у биоценози
II ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА	Зна шта је ланац исхране и уме да наведе карике истог.Зна да састави прост ланац исхране. Уме у сажетом облику да објасни кружење материје и протицање енергије. Уме да набројн типве водених и копнених екосистема.Познаје карактеристичне представнике. Разуме значај агроекосистема,урбаних екосистема,познаје мере заштите.Разуме начине биодиверзитета.Зна да набројн категорије природних добара.Разуме значај црвених листа и књига.Познаје класификацију природних добара,начине заштите.Уме да дискутује о некима од	Зна да објасни прилагођености живих организама на живот у ваздушној,воденој и земљишној средини.Зна да објасни распоред биома на земљи.Детаљније говори о воденим и копненим екосистемима,разуме организацију живог света у њима.Разуме значај природних добара-националних паркова,резервата,ботаничких башта,зоо вртова у заштити природе.Препознаје начине унапређења животне средине у својој околини	Разуме значај значај заштите екосистема,анализира црвене листе,разуме законитост заштите врста.Актер је и покретач еколошких активности. разуме просторну и временску организацију животних заједница и популација. зна да објасни основне прилагођености живих организама на живот у ваздушној, воденој и земљишној средини разуме значај кружења појединих супстанци у природи (воде, угљеника и азота) схвата значај очувања копнених и водених екосистема зна њихове опште одлике	разуме да се уз материјалне токове увек преноси и енергија и обратно и интерпретира односе исхране у екосистему (аутотрофне, хетеротрофне, сапротрофне животне комплексе, ланце исхране и трофичке пирамиде) предвиђа на основу задатих услова средине тип екосистема који у тим условима настаје Поседује проширена знања у вези са црвеним листама и књигама, значај и могучности заштите копнених и водених екосистема Носилац је активности у еколошким акцијама ушколи,локалној заједници и шире. Лако повезује знања из екологије и знања из других

	начина унапређења животне средине у граду угрожавања и заштите			наука. Уме да направи тест,графикон и да изврши анализу пробе или експеримента. Зна да уз навођење наставника самостално осмисли,релизује и извести о експерименту на примеру који одабере.Разуме значај и уме самостално да реализује систематско и дуготрајно прикупљање података.
III УГРОЖАВАЊЕ,ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЕКОСИСТЕМА – ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Уме да препозна изворе загађења воде,ваздуха и земљишта.Препознаје основне последице утицаја киселих киша,озонских рупа,глобалног загревања и глобалних климатских промена.Посадује основна знања о природним ресурсима препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (националних паркова, природних резервата) . зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења	Опширније говори о последицама,облицима и мерама заштите од загађења. разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова	Детаљно објашњава механизме загађења компонената животне средине уз коришћење пуно примера. Разуме значај црвених књига и листа Наводи предлоге за унапређивање животне средине Схвата значај очувања културних добара, износи предлоге	познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи познаје механизме деловања мера заштите животне средине, природе и биодиверзитета Говори о негативним активностима човека и уз конкретне примере уништавања станишта и врста. Зна да детаљно објасни,анализира,илуструје, истражује и реализује различите еколошке пројекте и акције Изводи закључке, даје предлоге о унапређењу животне средине Истражује стање угрожености животне средине у непосредном окружењу

IV ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Разуме да загађење животне средине неповољно утиче на здравље људи. Учествује у тимском раду. . препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха, земљишта Зна да наведе глобалне последице загађивања животне средине	Делимимично објашњава механизме глобалних еколошких промена. наводи основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха, земљишта	Учествује у активностима ширења еколошких знања млађим ученицима. разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије . познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека Објашњава кроз примере глобалне последице загађивања животне средине учествује у тимском раду схвата последице киселих киша, ерозије, нестајања биљних и животињских врста	Зна да детаљно објасни,анализира,илуструје ефекат стаклене баште,киселе кише и озонске рупе. . познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) Реализује пројекат глобалне последице загађивања животне средине зна да анализира резлутате, прати описује, истражујеизрађује табеле, презентује, закључује
V ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад) препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета	Разуме везу између природних ресурса,енергетске ефикасности и одрживог развоја. Учествује у еколошким акцијама. Разуме шта је рециклажа и учествује у акцијама рециклирања у свом	. разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије Израђује пројекте у вези са одрживим развојем. Разуме да опстанак човека и живота на	Објашњава енергетску ефикасност кућних уређаја. Разуме и уме да објасни значај алтернативних природних ресурса. Покретач је еколошких акција у вези са одрживим развојем.Шири у окружењу знања о рециклажи и значају исте.Зна да објасни везу

	(националних паркова, природних резервата) Зна шта су природни ресурси. Зна шта је енергетска ефикасност. Зна шта је рециклажа и разуме зашто је важно рециклирати! Зна и разуме зашто је значајно развити еколошку свест младих и зашто је екологија наука садашњости,али и будућности!	окружењу и школи. Разуме значај енергетске ефикасности.Посено разуме значај очувања биодиверзитета!	планети зависи од очувања биодиверзитета! Даје конкретан допринос селекцији отпада Разуме значај рециклаже	између хомеостазе и нарушене еколошке равнотеже. познаје механизме деловања мера заштите животне средине, природе и биодиверзитета
VI ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЗДРАВЉЕ И КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	разуме предности и недостатке употребе додатака у храни и исхрани (конзерванси и неконтролисана употреба витамина, минерала итд.) и опасности до којих може да доведе неуравнотежена исхрана и познаје основне принципе правилног комбиновања животних намирница разуме да загађење животне средине (воде, ваздуха, земљишта, бука, итд.) и неке природне појаве неповољно утичу на здравље човека	Схвата основне појмове везане за здраву животну средину шта она подразумева Наводи мере жаштите животне средине Зна предности и недостатке савременог живота Зна утицај буке, дуванског дима , брзе хране на здравље човека зна шта подразумева еколошка култура	Разуме шта је здрава животна средина, објашњава кроз примере Предлаже мере за заштиту животне средине Организује еколошке акције Истражује како бука, брза храна, дувански дим утичу на здравље човека Схвата појам еколошке културе познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека	разуме механизме стресног стања и утицај јаких негативних емоција на физиолошке процесе у организму и на понашање појединца Разуме и објашњава зашто се неограничан развој човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете! Учесствује у изради пројеката, анализира, закључује како савремени начин живота утиче на човеково здравље

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 8.	**Наставни предмет: Хемија**	**Годишњи фонд часова: 68**			**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	**Циљ наставног предмета**	**Задаци наставног предмета**			**Исходи**
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

1. Неметали, оксиди неметала и киселине 2. Метали, оксиди метала хидроксиди 3. Соли 4. Електролитичка дисоцијација киселина, база и соли 5. Увод у органску хемију 6. Угљоводоници 7. Органска једињења са кисеоником 8. Биолошки ва-на једињења 9. Хемија животне средине	Циљ наставе хемије у основној школи : - разумевање појмова и промена у природи на основу знања природних појава , теорије, модела, закона ; - развијање способности комуникације коришћењем хемијских термина симбол, формула, једначина ; - развијање способности за решавање теоријских и експерименталних задатака ; - развијање свести о важности одговорног односа према животној средини ; - развијање радозналости, потребе за сазнавањем о својствима супстанци у окружењу и позитивног става према учењу хемије ; - развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији	- омогућавање ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу за развој технологије у друштву и уопште ; - оспособљавање ученика да се користе хемијским језиком, да знају хемијску терминологију као и квалитативни и квантитативни значај симбола , формула и једначина ; - стварање наставних ситуација у којима ће ученици до сазнања долазити на основу демонстрационих огледа или огледа који сами изводе и развијање аналитичког мишљења и критичког става о њему ; - стварање наставних ситуација у	- постицање на рад и учење, развијање марљивости, уредности, упорности, интелектуалних функција ; - подстицање организационих и радних навика као и поверења у стечена и усвојена знања, - развијање воље за стицањем нових знања,тачности и уредности у раду	- развијање интелектуалне функције аналитичког мишљења, вештина уочавања, препознавања и процена. - развијање способности слушања и логичког закључивања. - увежбавање лабораторијског рада, бележење резултата као и руковање прибором и посуђем.	- знају о заступљености метала и неметала у природи у елементарном виду и у једињењима ; - знају физичка и хемијска својства важних метала и неметала и повезује их са положајем у периодном систему елемената ; - знају који елементи граде киселине , који хидроксиде и да се они могу доказати индикатором ; - знају да препознају класе неорганских једињења на основу њихове формуле ; - знају шта је електролитичка дисоцијација ; - знају шта је неутрализација и веза између неорганских једињења ; - знају шта су органска једињења и да је С атом у њима четворовалентан ; - разумеју да се С атоми везују у отвореним и затвореним низовима као и једноструким, двоструким и троструким везама ; - разумеју разлику између засићених, незасићених и ароматичних угљоводоника - разликују алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле ; - знају основна физичка и хемијска својства угљоводоника ; - разумеју структурну

		којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно руковати лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама ; - оспособљавање ученика за извођење једноставнијих истраживања ; - омогућавање ученицима да кроз једноставна израчунавања разумеју квант. глед, хемијских промена и њихових практичних примена			изомерију ; - знају главне природне изворе угљоводоничних једињења и деривата нафте; - знају функционалне групе органских једињења са коисеоником и њихово именовање ; -знају о штетности алкохола - знају шта су масти и уља и разумеју њихова основна хемијска својства ; - знају шта су угљени хидрати ; - разликују моносахариде ; - знају улогу протеина у живим бићима ; - знају да примене стечена знања о заштити животне средине и како се она загађује као и то како да искористе секундарне сировине и смање загађење животне средине .

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставана средства**
Метод разговора	**Фронтални**	**Периодни систем елемената, посуђе и прибор**
Метод излагања наставника	**Групни**	**Теразије, калотни и жичани модели атома,**
Метод писмене провере	**У паровима**	**Графикони, збирка задатака**
Метод демонстрације	**Индивидуални**	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Наставник усмерава учениково размишљање, наводећи их тако на одговарајуће закључке, демонстрирањем одговарајућих огледа, ствара ситуације у којима ће ученици примењивати и развијати експерименталне вештине, сугерише ученицима да повезују теоријско и практично знање, упућује ученике да повезују знање из биологије кроз реакције фотосинтезе и сагоревања, поставља занимљива питања ветана за примену једињења неметала и вештачких ђубрива, и тако држи пажњу и заинтересованост ученика, детаљно објашњава писање формула оксида преко валенци, координира рад у одељењу приликом извођења лабораторијских вежби, препоручује и објашњава најефикасније методе заштите од корозије, подсећа ученике како се пишу	Ученик посматра, бележи, запажа промене и анализира их, успешно пише формуле одговарајућих оксида, киселина и соли у циљу развијања функционалне хемијске писмености, критички размишља и доноси закључке, самостално презентује припремљене садржеје прикупљене из различитих бизвора, успешно повезује пређашње знање из хемије и биологие, и закључује да без кисеоника нема живота нити битних процеса у природи. Пленирање огледа, бележење резултата, решавање рачунских задатака, питања, дискусија о својствима хидроксида , киселина и соли, прикупљање података, претрживање и коришжење различите материје, дискусија, претраживање интернета ради прикупљања информација, посматрање својстава супстанци и промена	Врши се: - бележење присуства ученика часовима - усменим испитивањем - контролним задацима - разговором са ученицима - контролом домаћих задатака - посматрањем и сталним праћењем њихових активности - бележењем одговора - анимирањем ученика за ученичке радове - увид у успешност израде задатих задатака	Физика, биологија, математика, географија

формуле оксида, база и киселина помоћу валенци, подстиче ученике на логично размишљање које ће им омогућити да схвате на чему се заснива реакција неутрализације, као и повезаност оксида, киселина, база и соли, подстиче ученике да закључе шта је pH – скала и вредност, скрећући им пажњу на рекламе и средства за негу и личну хигијену. Упућује ученике да увиде разлику између органских и неорганских једињења, анимира ученике да праве разлике у писању алкана, алкена и алкина користећи моделе, подстиче ученике да повезују знања из других предмета са темама у настави хемије, скреће пажњу на проблеме загађења животне средине пластичним масама, упозорава на штетност алкохола на организам, указује на веома важну улогу витамина, масти и уља , угљених хидрата у људском организму, истиче неопходност повезивања градива различитих предмета, подсећа ученике на градиво из седмог разреда, постсвљањем питања повезује смеше и шећере. Упознаје ученика са најчешћим загађивачима воде и земљишта, упозорава на алармантну ситуацију по питању загађења у нашој земљи, организује акцију чишћења школског дворишта.	у датом огледу, анализа резултата огледа, претраживање и коришжење различите литературе, формулисање и објашњење за правилности уочене међу прикупљеним подацима.		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8 **Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање** **Годишњи фонд часова: 68** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (16)	Проширивање знања о основним командама оперативног система, о коришћењу интернета и електронске поште, о коришћењу основних програма за обраду текста, табела и слике, и израду презентација.	Стицање нових знања из области ОС, интернета и основних корисничких програма из Офис пакета	Заинтересовати ученике за информационе технологије	Развијати интересовање код ученика за бављење техником	Ученик самостално користи готове програме у решавању једноставних проблема помоћу рачунара; - уме да се укључи у рачунарску мрежу;
ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ МАТЕРИЈАЛИ И ИНСТАЛАЦИЈЕ (10)	Упознање електроинсталационих материјала и елементе према стандардима наведених електроматеријала, и основних електротехничких симбола, читање електротехничких шема.	Упознати ученике са врстама и наменом електротехничких инсталационих материјала и симболима за цртање ел.кола	Заинтересовати ученике за електроинсталационе материјале Развијање интересивања за цртање електрошема	Оспособити ученике да комуницирају на језику технике (користе стручну терминологију и израђују техничке цртеже).	Ученик препознаје електроинсталациони материјал, зна његову намену, зна основне електротехничке симболе, уме да црта једноставније шеме.
ЕЛЕКТРИЧНЕ МАШИНЕ И УРЕЂАЈИ (14)	Ученици треба да: стекну знања о примени и битним карактеристикама електричних машина;	Стицање знања о основним својствима, подели, намени, примени и битним карактеристика електричних машина	Подстицање интересовања за машине и средстава која се користе у електротехници	Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик разликује електричне машине и зна њихове карактеристике и намену.
ДИГИТАЛНА ЕЛЕКТРОНИКА (12)	Ученици треба да: стекну знања о основама аналогне и дигиталне технологије, основним електронским елементима, електронским уређајима у домаћинству, и о телекомуникационим и аудиовизуелним средствима: мобилна телефонија, ГПС системи, интернет и кабловска телевизија.	Стицање основних знања о електронским компонентама, њиховим карактеристикама и намени	Заинтересовати ученике за облат дигитална електроника	Откривање афинитета ученика за овуобласт. Утицај на професионалну оријентацију;	Ученик зна да разликује електронске компоненте, зна основне карактеристике и намену. Зна да наброји елек.уређаје у домаћинстви и њихове основне карактеристике
ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ - МОДУЛИ (16)	да помаже развоју општих техничких склоности и способности; да помаже савладавању основних принципа руковања различитим средствима рада, објектима технике и управа техно-лошким процесима	Оспособити ученике да самостално израде пројекат	Заинтересовати ученике за електронику и електротехнику	Препознавање афинитета, способности, интересовања	Ученик треба да зна да састави електрично и електронско коло и да кроз практичну израду модела

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ					
Разред: 8	**Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање**		**Годишњи фонд часова: 68**		**Недељни фонд часова: 2**
Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	
		са техничком документацијом и да самостално моделују електрична и елректронска кола.	и за њихову практичну примену.	ученика за ову област, како би се определили за неку од понуђених области:	стиче радне навике, развија психомоторичке способности

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Избор метода зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. Од метода у употреби су: - Монолошка - Дијалошка - Демонстративна - Графичка - Метода практичних радова - Експериментална - Употреба рачунара - Текстуална - Активне методе	Фронтални облик рада примењује се најчешће зато што је економичан у припремању и одржавању часова и ученицима обезбеђује поступност, систематичност као и лакше праћење и контролисање рада и резултата рада ученика. Међутим, у настави техничког и информатичког образовања треба водити рачуна и о слабим странама фронталног облика рада као што је спутавање иницијативности и самосталности у раду, немогућност ангажовања свих ученика у раду, појединци не могу да задовоље своје склоности и развију своје способности темпом који им одговара. Групни облик рада се чешће користи у настави техничког и информатичког образовања, а посебно у реализацији наставних садржаја као што су: упознавање принципа и начина функционисања појединих справа, уређаја, апарата, машина и сл. Приликом њиховог расклапања и склапања; проучавање појединих технолошких процеса; примена практичних знања, умења и вештина и др. Индивидуални облик у настави техничког и информатичког образовања има посебну улогу у реализацији модула и конструкторског моделовања. Израда пројекта захтева од наставника индивидуални рад са сваким учеником тако да им омогући рад у складу са својим способностима, склоностима и интересовањима. Овај облик рада се примењује када ученици постигну одређена знања, умења и вештине и извесно искуство које могу примењивати у самосталном раду при реализацији	Избор наставних средстава зависи од циља и задатака наставног процеса, опремљености кабинета наставним средствима и изабраног облика рада. Од наставних средстава у у потреби су: - Уџбеник - Слике, постери - Енциклопедије - Интернет - Прибор за техничко цртање - Видео бим - Адекватан алат и прибор - Електрични мерни инструменти - Рачунари и пратећа рачунарска опрема - Разне врсте софтвера

	"пројекта".	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		

Наставник: - организује - реализује - прича - пита - пише - црта - мотивише - прати активности ученика - подстиче - објашњава - демонстрира - показује	Ученици: - слушају - посматрају - причају - описују - упоређују - цртају - праве - одговарају на питања - дискутују - предлажу - користе алате - обрађују материјале - експериментишу - истражују - користе рачунаре	Задовољство ученика на часу Разговор са ученицима Посматрање ангажованости на часу Анализа рада на рачунару Анализирање часа са ученицима Анализа цртежа Анализа практичних радова Праћење коришћења алата	Ради што успешније корелације одговарајућих наставних садржаја, усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика неопходна је стална сарадња са наставницима физике, математике, хемије, биологије, ликовне културе, информатике и рачунарства и др.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: __8__ **Наставни предмет:** __**Физичко васпитање**__ **Годишњи фонд часова:** __72__ **Недељни фонд часова:** __2___

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета	Исходи

		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
АТЛЕТИКА ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ СПОРТСКА ИГРА ПО ИЗБОРУ УЧЕНИКА (РУКОМЕТ, КОШАРКА, ОДБОЈКА И ФУДБАЛ) РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА	-Унапређење и очување здравља -Развијање антропомоторичких способности у складу са индивидуалним могућностима и узрасним добом - Развијање креативности покретом - Развијање животних и социјалних вештина - Развијање позитивног става према физичкој активности и креативном провођењу времена и здравом начину живота	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру - рад на изградњи и координацији тела у простору и естетског стваралаштва код ученика	-унапређење и очување здравља -оспособљавање ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј -научити децу како се негује тело и одржава хигијена	- повезивање физичког васпитања са животом и радом -развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности -развој гипкости и окретности -унапређење и очување здравља	Ученик зна: да правилно држи тело, зна улогу делова тела приликом вежбања, има основне навике личне и колективне хигијене, поседује навике редовне и квалитетне исхране, да унапређује своје антропомоторичке способности- снагу, брзину, издржљивост, координацију, гикост, реавнотежу и прецизност, да поседује вештину пливања бар једном техником, да покретом изражава своје емоције и искуства и повезује их са музиком, д се ученик игра и вежба у групи и успоставља сарадничке односе, развија културу навијања, уочава своје способности и особине, негује хумане и равноправне односе међу вршњацима, квалитетно користи слободно време за бављење физичким активностима организовано и самостално, препознаје хитна и ургентна станја и да пружи прву помоћ код лакших повреда.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: 8 **Наставни предмет:** **Изабрани спорт** **Годишњи фонд часова:** 36 **Недељни фонд часова:** 1

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	

ОДБОЈКА	- Развијање позитивног става према физичкој активности и креативном провођењу времена и здравом начину живота - Спортско техничко образовање - Упознавање ученика са специфичностима спортске игре и развијање љубави према истој -Развијање антропомоторичких способности у складу са индивидуалним могућностима и узрасним добом	- спортско техничко образовање -усвајање аутоматизованих моторичких способности специфичних за ту спортску игру	-унапређење и очување здравља Оспособљавање ученика за самостално бављење спортом, побољшање кондиције, јачањем здравља и негом тела. -развијање осећаја праведности и осећаја за фер плеј	-развој и усавршавање моторичких способности -развој физичких способности	Ученик зна: да правилно држи тело, зна улогу делова тела приликом вежбања, има основне навике личне и колективне хигијене, поседује навике редовне и квалитетне исхране, да унапређује своје антропомоторичке способности- снагу, брзину, издржљивост, координацију, гикост, реавнотежу и прецизност, да поседује вештину пливања бар једном техником, да покретом изражава своје емоције и искуства и повезује их са музиком, д се ученик игра и вежба у групи и успоставља сарадничке односе, развија културу навијања, уочава своје способности и особине, негује хумане и равноправне односе међу вршњацима, квалитетно користи слободно време за бављење физичким активностима организовано и самостално, препознаје хитна и ургентна станја и да пружи прву помоћ код лакших повреда

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор		**Струњача**
Демонстрација	**Индивидуални**	**Кошаркашка, рукометна, одбојкашка и фудбалска лопта**
Практични рад	Фронтални	**Штоперица**
	Индивидуални	**Одскочна даска, греда и козлић**
		Двовисински и паралелни разбој
	Групни	**Цд плејер и цд**
		Кугла
	У пару и тројкама	**Стартни блок и штафетна палица**
		Вијача и обруч
		Сталци и мотка

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Едукује, планира, прати, мотивише, посматра, помаже, усмерава, припрема, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, показује, кординира, вреднује.	Посматра, прати, упоређује,уочава, замишља, припрема, слуша, сарађује, препознаје активно учествује, користи информације, закључује, процењује, планира.	Разговор, праћење и посматрање, анализа, извођење закључака, презентација групног рада, вредновање и оцењивање.	Физика, биологија, техничко и информатичко образовање, музичка култура, географија, ликовна култура, математика, биомеханика...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VIII **Наставни предмет: Верска настава** **Годишњи фонд часова: 34** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
1.Разлика између природе и личности у Богу	У контексту излагања Божијег постојања, а касније и постојања људи, треба посебну пажњу обратити на разлику између природе и личности у Богу, односно у човеку. природа је нешто опште, заједничко свим личностима. Личност је начин постојања природе. Природа указује на то да нешто јесте, да нешто постоји, док личност указује на то како нешто јесте, односно на који начин то нешто постоји. Својства Божанске природе су нестварност, бесмртност, неограниченост, недељивост, док су створеност, индивидуализам, растављеност, састављеност, смртност својства створене природе. Али од личности зависи на који ће начин постојати природа и да ли ће превазићи своју детерминисаност. Бог је по својој природи бестелесан, нестрадалан, али је ипак ради нас и нашег спасења, постао човек и страдао. Из овога произилази да је личност носилац постојања природе. Природа без личности не постоји.	-подстиче ученике на сопствено схватање текста, развија отворену комуникацију према различитим мишљењима	-откривају слободна схватања личности	-разликују појмове: слобода, љубав и личност	-Ученици ће бити способни да објасне како човек стиче идентитет, да разуме зашто је човеку неопходан други, и зашто је човек растрзан унутрашњим и спољашњим конфликтом, да разуме да је љубав једини начин за превазилажење сопствених недостатака и проблема који настају у односу са другима

2.Учење о личности на основу православне триадологије	Схватање човека као личности, односно као апсолутног и непоновљивог бића извире из хришћанске триадологије. До појаве хришћанства, свету није био познат појам човека као личности. Старојелинска философија, ма колико била узвишена, појединачној личности никад није давала онтолошку улогу. Конкретног човека, односно појединачну личност, посматрала је као део опстег бића. личност је била подређена природи. Захваљујући хршћанству, личност је добила онтолошку важност и то је тековина којом се данас слуђи, не само хришћански свет, већ свет уопште.				
3.Онтолошке последице православне триадологије по човека и створени свет (личност као носилац постојања природе)	За хришћане личност није индивидуа. Једна личност једнако је ниједна личност. Личност извире из заједнице слободе са друго личношћу. Истовремено, личност није део природе, већ је носилац постојања целокупне природе.				-Да разумеју да је свет створен сциљем да буде Царство Божије
4.Човек као личност (личност као заједница)	Човек је створен по икони Божијој, а то значи да је створен као личност. Слика Божија у човеку тиче се тога како човек постоји, а не онога што он јесте. Зато и поред тога што је природа човекова, будући створена, ограничена, односно смртна, од личности човека, од његове слободе, зависи да ли ће он				-Да направе разлику између личности и природе

	превазићи ограничења своје природе и на крају смрт, или неће. А ако то жели да постигне онда треба да постоји на начин на који постоји Бог.				
5.Сједињење тварне и нетварне природе у једној личности Христовој (Халкидонски, Четврти Васељенски сабор и његове одлуке)	Реализовање у контексту дефиниције ове проблематике на Четвртом Васељенском сабору уз следеће објашњење: личност може бити носилац постојања више природа.				-Ученици ће бити способни да многе приче протумаче из Светог Писма и да донесу закључке из наведеног текста
6.Обожење створене природе у Христовој Личности (Личност као носилац постојања природе може имати више природа у себи)	Указати на то да човек као личност има у себи многе природе, воду, ваздух, минерале, материјалну природу, духовну, али све те природе постоје у свакој од конкретних личности на посебан начин, не престајући даљ буду то што јесу по природи. После оваплећења, Син Божији има поред Божанске природе и људску природу. Међутим, људска природа у Христу постоји сада на божански начин, не престајући да буде људска природа, односно људска природа у Христу је превазишла своје ограничености, тј. обожила се захваљујући личности Сина Божијег.				-Учени ци ће разумети две природе у Христу, Његову улогу рођења, и Његову мисију човековог обожења

7.Црква као Тело Христово (литургијска појава Цркве)	Треба указати на то да је после оваплећења створена природа уипостазирана у Христову Личност, односно постала је Христова природа. Будући да створена људска природа не постоји мимо конкретних личности, њеног узимања од стране Сина Божијег - Христа представља заједницу људских личности са Сином Божијим - Христом. Овај процес почиње Христовим оваплећењем и наставља се Духом Светим кроз крштење и Литургију. Зато је Црква Тело Христово, јер је Христова личност носилац постојања створене природе која постоји као заједница многих у Христу, тј. као литургијска заједница која је преко њеног начелника Христа у заједници с Богом Оцем.				-Ученици ће знати ко је основао Цркву и који је њен циљ (ЦарствоБожије)
8.Будуће Царство Божије као узрок Цркве (последњи догађај Царства Божијег даје истинитост историјским	Упознавањем са објашњењем које даје Свети Максим Исповедник.				-Да разумеју и објасне да Царство Божије наступа по другом Христовом доласку и да кроз љубав може већ сада да наслути шта је Царство Божије -одлазак на Литургију

догађајима) 9. Светлост и Царство Божије у православној иконограгији	Надовезујући се на предходну тему треба указати на то да хришћанска историја има почетак и крај, циљ. Крај односно циљ историје, јесте узрок њеног почетка. тачније речено, литургијско постојање Цркве јесте иконично постојање Царства Божијег у историји, које је истовремено и дар Божији и историјски догађај који остварују људи. Приказујући човека и природу као слободне у односу на законе природе (на пример, на иконама светлост не оставља сенке, ап. Павле се приказује у сенци силаска Св. Духа на апостоле, иако је он после овог догађаја постао хришћанин), православна иконографија жели да их прикаже како ће они изгледати у будућем Царству Божијем.				-Дау ченици објасне историјски развој настанка иконе и учесника њихових и значење иконе у храму и у домовима

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	**Наставни облици рада**	**Наставане средства**
Дијалошка	**индивидуални**	**Уџбеник Верске наставе за 8. разред**
демонстративна	**фронтални**	**Дидактички материјал**
	групни	

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
-подстиче ученике на сопствено схватање текста - доноси и чита текст о личности и њеном поимању	-слушају, одговарају и постављају питања	-усмено пропитивање -остварује увид у стечена знања даје повратну информацију о ученниковом раду и заврши формативно оцењивање	-историја -географија -српски -ликовно

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: ОСМИ **Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ** **Годишњи фонд часова: 34** **Недељни фонд часова: 1**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I тема: Увод II тема: Деца у савременом свету III тема: Медији у савременом друштву IV тема: Завршни део	✓ Циљ предмета у осмом је да ученици стекну знања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву; ✓ Ученици треба да створе јасну слику о сопственом месту и значају у активностима чији је циљ унапређивање положаја детета у друштву. ✓ Ученици треба да стекну потребна знања и вештине које ће им омогућити преузимање иницијативе у различитим активностима; ✓ Ученици треба да схвате улогу медија у савременом свету, а посебно у креирању слике детета у једном друштву и осетљивости тог друштва за поштовање дечијих права. ✓ Ученици треба да развију своје вештине критичког разматрања информација.	✓ стицање знања о узроцима различитог степена остварености права детета у савременом свету; ✓ упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета; ✓ упознавање са местом, улогом и значајем националних и међународних организација које се у свом раду баве унапређивањем положаја деце; ✓ упознавање са националним законодавним оквиром чији је циљ заштита интереса деце; ✓ разумевање улоге и значаја медија у савременом друштву;	✓ подстицање развоја критичког односа према појавама злоупотребе права детета; ✓ разумевање места, улоге и одговорности државе, друштва, породице и детета у унапређивању положаја деце у једном друштву;	✓ повезивање са новим знањима; ✓ идентификовање особина, знања и вештина код деце које су значајне за њихову активну улогу у унапређивању положаја деце у друштву; ✓ унапређивање вештина критичког разматрања информација добијених преко различитих медија; ✓ оспособљавање да идентификују кључне појмове ✓ оспособљавање за самовредновање ✓ развијање способности да процењују употребљивост стечених знања и вештина за свакодневни живот	✓ Повезује претходна знања са новим сазнањима; ✓ Ученик је створио јасну слику о сопственом месту и значају у активностима чији је циљ унапређивање положаја детета у друштву; ✓ Стекао је потребна знања и вештине које ће му омогућити преузимање иницијативе у различитим активностима; ✓ Ученик схвата улогу медија у савременом свету, а посебно у креирању слике детета у једном друштву и осетљивости тог друштва за поштовање дечијих права; ✓ Ученик је развио своје вештине критичког разматрања информација; ✓ Ученик је оспособљен да вреднује своје и туђе поступке

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Методе посматрања	**Фронтални облик рада**	**Папир**
Метода усменог излагања (објашњавање, образложење)	**Индивидуални и индивидуализовани облик рада**	**Фломастери**
Метода разговора (дијалошка метода)	**Рад у пару**	**Хамер**
Метода демонстрације (показивања)	**Групни облик рада**	**Стикери**
Метода практичних радова	**Тимски облик рада**	**Анкетни листићи**
Метода писаних и цртаних радова		**Пројектор**
		Филмови
		Пројекционо платно
		Панои

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
✓ Дискутује; ✓ Координира; ✓ Презентује; ✓ Посматра; ✓ Даје инструкције; ✓ Подстиче на активност; ✓ Поставља питања; ✓ Слуша; ✓ Помаже; ✓ Процењује; ✓ Вреднује; ✓ Подстиче дискусију; ✓ Разговара; ✓ Подржава; ✓ Упућује; ✓ Размењује информације	✓ Дискутује; ✓ Анализира; ✓ Истражује; ✓ Игра се; ✓ Учи; ✓ Разговара; ✓ Анкетира; ✓ Аргументује; ✓ Осмишљава; ✓ Одлучује; ✓ Гласа; ✓ Активно учествује; ✓ Симулира; ✓ Прави план; ✓ Прави презентацију; ✓ Креативно се изражава; ✓ Износи и размењује мишљење са осталима; ✓ Процењује; ✓ Вреднује; ✓ Учествује у раду групе;	✓ Разговор са ученицима; ✓ Посматрање; ✓ Евалуационе листе; ✓ Продукти ученика	✓ Историја, ✓ Језик и комуникација, ✓ Ликовна култура; ✓ Информатика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VIII **(осми)** **Наставни предмет:** Информатика и рачунарство **Годишњи фонд часова:** 34 **Недељни фонд часова:** 1

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I. ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ **- радна свеска и радни лист** **- унос података** **- форматирање ћелија** **- рад са формулама** **- коришћење уграђених функција** **- рад са графичким објектима** **- израда графикона** **- штампање.** **II. ИЗБОРНИ МОДУЛИ (Презентације на мрежи)** - основни елементи језика ХТМЛ - боја и слика за позадину - рад са текстом - рад са сликом - хиперлинк - рад са табелама - специјализовани програми за израду веб страница **III. ИЗРАДА САМОСТАЛНОГ ПРОЈЕКТА** **- избор теме** **- израда плана рада на пројекту** **- избор средстава за реализацију пројекта** **- израда пројекта** **- вредновање пројекта**	Општи циљ наставе информатике и рачунарства јесте да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу	- упознавање ученика са применом рачунара у области табеларних прорачуна и изради графикона; - упознавање ученика са фазама израде проблемских задатака на рачунару; - упознавање ученика са основама језика за израду једноставних презентација на мрежи; - упознавање ученика са могућностима специјализованих програма за израду презентација на мрежи; - оспособљавање ученика за самосталну израду пројекта применом рачунарских технологија.	Формирати и развијати позитиван однос према могућностима коришћења рачунара у свакодневном животу, развијати психомоторне мисаоно-вербалне, социјане вештине	Оспособити ученике за рад на табелартним прорачунима. -Увежбати и усавршити израду презентација на мрежи - Оспособити ученике за израду самосталних пројеката	Усвајање основних знања о коришћењу и употреби рачунара у програму за табеларне прорачуне и у програму за израду web презентација. Савладан основни рад у програму за табеларни прорачун. Упознавање са елементима ХТМЛ језика. Овладавање знањима неопходним за израду самосталне презентације. Израда самосталног пројекта и оспособљавање за самосталан рад у програмима за израду web презентација.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Разговор, демонстрација, куцани радови, анализа, синтеза, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Програмирани и полупрограмирани материјал, Интернет, рачунар
ЕГЗЕМПЛАРНА НАСТАВА		
Метода демонстрације, анализе, синтезе, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Пројектор, рачунар**
ПРОБЛЕМСКА НАСТАВА		
Експериментална метода, аналитичко-синтетичка, презентација, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, рад у пару**	**Пројектор, вежбанка, рачунар**
АКТИВНА НАСТАВА		
Разговор, метода демонстрације, дијалошка метода, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Пројектор, вежбанка, уџбеник, рачунар, Интернет**
ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА		
Монолошка метода, дијалошка метода, метода разговора, демонстративна метода, рад на рачунару-практичне вежбе	**Индивидуални, фронтални, рад у пару**	**Вежбанка, уџбеник, рачунар, електронски материјали, Интернет**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
- планирање - осмишљавање - објашњавање - упућивање - демонстрирање - коориговање - корекција - вредновање - процењивање - сарадња	- посматрју и уочавају и реагују на команде наставника - откривају и истражују наставне садржаје дате на часу -примењују стечена знања кроз појединачну или групну интеракцију - уче путем игре - богате речник - раде на изради пројеката, (појединачно или у пару) - одговарају на питања везана за наставну јединицу - активно учествују у раду на часу	- ученички радови, - праћење и посматрање, - разговор, - јавна презентација групног рада, - индивидуални ученички радови, - формативна и сумативна евалуација, - пројекти ученика	Математика, Српски језик, Енглески језик, Музичка култура, Техничко и информатичко образовање Ликовна култура Физика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: _8 _____ **Наставни предмет: Цртање, сликање, вајање_** **Годишњи фонд часова: __34___** **Недељни фонд часова: __1_**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		ОБРАЗОВНИ	ВАСПИТНИ	ФУНКЦИОНАЛНИ	
I –ЦРТАЊЕ -Енформел -Слободно компоновање -Амблем -Визуелна метафорика	Развијање естетског сензибилитета за ритам и композицију	Приказивање врста облика и тонских разлика	Поседовање осећаја за симетрију, ритам и композицију	Коришћење различитих материјала у изради апстрактних мотива.	Успешно приказивање линијске игре и тонских разлика. Изражена креативност и маштовитост.
	Значај визуелне комуникације, израда визуелног знака	Разликовање медија, материјала и техника	Самостално откривање визуелних појава	Коришћење визуелних симбола, декорација.	Развијена имагинација на темељу познатих догађаја и прича.
II –СЛИКАЊЕ -Контраст -Јединство -Доминанта -Сродност ликовних вредности	Упознавање са појмом текстуре, врстама и применама.	Опажање облика и анализирање квалитета површина.	Поседовање осећаја за валерске вредности.	Коришћење ликовних елемената у стварању текстуре.	Стилизовање облика и спољног изгледа површине.
	Опажање облика и упозавање са тонском скалом и валером.	Поседовање ликовног сензибилитета према светлини.	Употреба богатог колорита и стварање различитих тонова.	Успешно комбиновање боја и приказивање тонске скале.	Примена боја у грађењу композиције и уочавање валера на уметничким делима.
	Познавање врста боја (основне, изведене, топле и хладне)	Коришћење свих врста боја и стварање контраста.	Познавање сунчевог спектра, неутралних и ахроматских боја.	Надоградња замишљених форми различитих боја.	Коришћење валера у ликовном раду и израда апстрактних мотива.
III- ВАЈАЊЕ -Контраст у обликовању и моделовању -Чврста и мека форма -Фотомонтажа -Слободно компоновање и фантастика	Опажање реалних облика у простору и надоградња истих.	Примена термина за анализу реалних и апстрактних дела.	Познавање места и извора на којима се обогаћује знање и вештина.	Развијање моторичких способности и прецизности.	Примена различитих средстава и техника у компоновању апстракне форме. Поседовање имагинације.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
Показивање репродукција	Фронтални	**Репродукције познатих уметника**
Демонстрација	**Индивидулни**	**Фотографије**
Разговор	Групни	**Завршени дечији радови**
Самостални рад		**Графофолије**
Комбинована техника		**Предмети из природе**
Описивање		**Литература, књиге**
Усмена анализа дела		**Слике познатих манастира**
Цртање на великом формату		**Вајарска дела**
Показивање завршених радова		**Геометријски облици**
Групна дискусија		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Демонстрација, илустровање Организација наставног процеса Пружање практичних инструкција Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	Поседовање осећаја за основне ликовне елементе. Стицање знања и вештина у изради визуелног знака. Опажање квалитета површина и материјала. Разлика међу валерским и тонским вредоностима. Коришћење свих врста боја и стварање различитих тонова. Стварање нереалних форми и апстрактних мотива.	Ученик повезује облике и линије у композицији. Примењује знања и вештине у изради визуелног знака. Стилизује облике и спољни изглед површине. Изражава текстуру предмета и материјала. Користи се богатством боја. Поседује имагинацију и спретност у раду.	Биологија Музичка култура Математика Историја Географија Техничко образовање

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VIII **Наставни предмет: немачки језик** **Годишњи фонд часова: 72** **Недељни фонд часова: 2**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни Васпитни	Васпитни	функционални	
1. In bocca al lupo, ragazzi!	Оспособљавање ученика за разговор о будућности, разговор о занимањима,	Усвајање лексике о плановима, преретит и перфекат, футур , зависне реченице	Развијање позитивног става о занимањима, изразавање мишљења, добрих и лоших страна, путовање , стимуисање маште, креативности и радозналости	Представљање могућности учења јеика у земљама различих говорних подручија	Ученик се изражава у прошлом и будућем времену, коришћење предлошко падежних конструкција, коришћење нве лекике, писање мејлова и одговора на исте, изажавање става о заштити животне средине, уређењу школског простора и околине, путовања, усвајање културолошких разлика, развој толеранције припадање групи , разговор о познатим и утицајним особама, упознавање са производима са немачког говорног подручја
2. Medien, Umwelt, Gesellschaft	Усвајање вокабулара везаног за нове медије у комуникацији, интернер , мобилни телефони .	Усвајање Валентности глагола, примена наученог о промени речи по падежима	Развијање свести о сопственом напредовању, о заштити животне средине,.	. Излагање резултата анкете , именовање терминологије о очувању животне средине	

3. Kennst du Oesterreich, Die Schweiz	**У овој јединици ученици треба да усвоје следеће:** **-да воде разговор о празницима и обичајима** **-да самостално описују земље немачког говорног подручја** **-**	**Самостално излагање и предтављање земаља, становника, обичаја и личности**	**Упознавање са културом народа инемачкогговорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења** **Развијање комуникативне компетенције везане за прославе празника.** **Проширивање опште културе, оспособљавање за разговор на тему карневала и празника и обичаја уопште** **Развијање комуникативне компетенције везане за прославе празника.** **Проширивање опште культуре,Упознавање са културом народа неамачког говорног подручја говорног подручја. Стварање отворености према комуникацији са говорницима других језика. Интеракција на нивоу одељења.**	**Развијање комуникативнекомпетенције везане sa тему спорт** **Усвајање вокабулара везаног за распуст, слободно време спортове, филмове и телевизију.** **Самостално казивање кратке приче у прошлом времену,**	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
- комуникативна	-фронтални	Сликовнице, аудио касете и компакт дискови
-важбе слишања	-индивидуални	флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке
-вербална	-рад у пару	цртежи и илустрације, играчке, школски прибор
-демонстративна, илустративна	-групни рад	касетофон, цд плејер, пројектор, таблет
-учење путем открића		географска карта
-интерактивно учење		новински чланци
- смислено рецептивно учење		
- практично смисаоно учење		

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Поставља (логичка) питања - Показује на илустрацији - Даје упутства	- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања - слуша и понавља прозн текст уз показивање - слушање и понављање песама и рецитација - слушање и понављање дијалога - слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби. - извршавање наредби	Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.	Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура.

	цртање, бојење		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: __VIII **Наставни предмет: __француски језик____** **Годишњи фонд часова: __68_** **Недељни фонд часова: _2__**

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
I les copains d abord	**Изражавање супротности два мишљења, предлагање**	**ОБРАЗОВНИ**	**ВАСПИТНИ**	**ФУНКЦИОНАЛНИ**	

	активности	Les pronoms personnels ;les formes de la négat	Култура коришћења мобилних уређаја	Слање кратких порука и имејлова	Употреба личних заменица у свим облицима и одричних облика
II un esprit sin dans un corps sai	Изражавање последица иследа догађаја и истицање битних информацијаболести и симптоми болести	Différents emplois des participes passés.ion	Култура изражавања, развијање позитивног става према књижевности	Писање краћих есеја и поезије уз дату риму	Уме да изрази сопствене укусе и сколоности , разуме историјски текст, описује начин начин на који нешто ради
III Réalisation d'une interview pour le journal ou le site du college	Употреба прошлог времена, разумевање аутобиографије Разговор о електонским медијима свих врста и њиховој заступљености у садашњици	Apprendre à exprimer la supposition et les formes du conditionnel présent. COD COI	Електронски медији и позитивна и негативна својства истих	Израда пројекта на тему сколски сајт	Изражав жељу, вољу, потребу, своа осећања , користи субјунктив, исказује узрочно последичну вез Изражавање слагања неслагања са одређеним темама
IV Les people	Давање предлога и усгестија, описивање личности и навика, решавање конфликата	редиговање кратких биографија	изражавање осећања, давање мисљења о различитим догађајима	изражавање трајања и постављање питања о трајању	
V trans Europe Express	описивање места и објеката, усвајање европских вредности	компарација, сибжанктив, кондиционала	изражавање жеље и хтења,	европски градови и значај културолошких разлика као и прихватање истих	
VI Parler jeune	писање смс порука, жаргон писање краће песме	сибжанктив презента, компаратив и суперлатив	изражавање мислења о укусима	разовор о будућем занимању	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставана средства
комуникативна	**Фронтални**	**Уџбеник,**
Монолошко - дијалошка	**Пленум**	**Радна свеска**
Текст метода	**Индивидуални**	**Припремљени материјал**
Аудио – визуелна	**Рад у пару**	**Постери , карте , разгледнице**
Аудитивна демонстративна	**Групни рад**	**Аудио и видео материјал**

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	**Ученика**		
Организује наставни процес; прати напредак ученика; развија интересовања ученика...	**Слуша. посматра, чита,пише, упоређује, закључује, игра словима, сликама и речима,решава проблеме и задатке**	**Разговор, посматрање, одговори на питања, постављање питања, домаћи задатак, константне белешке о напредовању, ученички радови и продукти ученичких активности, разговор са ученицима**	**Српски језик, енглески језик, грађанско васпитање, географија**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: VIII Наставни предмет: Италијански језик Годишњи фонд часова: 72 Недељни фонд часова: 2

Тематски садржај програма	Циљ наставног предмета	Задаци наставног предмета			Исходи
		Образовни	Васпитни	функционални	
1.BENTORNATI! 2. COME ERAVAMO DA BAMBINI 3. FACCIAMO IL DETECTIVE	Одржавање мотивације за учење италијанског језика кроз интересантне и ученицима блиске теме; утврђивање и проширивање лексике и комуникативних функција у вези са одмором и повратком у школу; оспособљавање ученика за разумевање усменог говора и издвајање кључних информација из њега Ученици би требало да дају и траже информације о себи и другима; да причају о својим детињству и прошлости; да усвоје лексику везану за различите професије; да се упознају са знаменитим личностима из Италије,њиховим делима и животима Ученици би требало да се упознају са књижевном врстом крими-роман; да прошире лексику везану за свакодневне обавезе у кући, предметима из свакодневног живота(облици и материјали); да науче да напишу оглас Оспособљавање ученика за вођење дијалога у вези са заједничким интересовањима и слободним активностима у школи и ван ње, празницима, хуманитарним акцијама, волонтерским радом; да се	Утврђивање ипроширивање лексике и комуникативних функција у вези са одмором, нарочито у вези са сеоским туризмом, упознавање још неких италијанских одмориштa Усвајање облика имперфекта и његове употребе; упознавање знаменитих италијанских личности из (E.Ramazzotti,E. Brizzi, R.Scamarcio, Natalia Ginzburg Усвајање облика плусквамперфекта и његове употребе; утврђивање ипроширивање лексике и комуникативних функција у вези са предметима из	Ученици треба да науче да аргументовано износе свој став, поштујући туђе мишљење. Гајење наклоности према Италији упознавањем њених kултурних и природних лепота Неговање позитивног става и толеранције према италијанској култури кроз упознавање њених великана Неговање позитивног става према учењу италијанског језика и развијање љубави према књижевности, музици и филму	Оспособљавање ученика за вођење дијалога на тему туризма и одмора уопште и за аргументовано изражавање свог става у вези са овом темом Употреба имперфекта за описивање лица и догађаја из прошлости Проширивање опште културе ученика Оспособљавање ученика за вођење једноставне конверзације о књигама, филмовима, музици Оспособљавање ученика за једноставну конверзацију и изражавање личног мишљења на	Ученик именује, чита и пише речи које се односе на одмор, спорт, рекреацију, чланове породице, занимања, , собе и намештај, празнике, животну околину,здрав живот,здравље и здравствену заштиту, посуђе, храну,хуманитарне акције и волонтерски рад, путовања и превозна средства... У стању је да усмено излаже самостално или уз помоћ наставника о наведеним темама. Учествује у интеракцији на часу и препознаје основне принципе граматичке и социо лингвистичке компетенције. Уме да тражи и да обавештење о горе наведеним темама. Зна да изрази молбу, захвалност, допадање или

4. CHE FACCIAMO DOPO LA SCUOLA 5.QUANTO MI PIACE FARE SHOPPING!	оспособе за разговор о животињама (проблем незбринутих животиња) Усвајање комуникативних функција за изражавање молби и израза захвалности; оспособљавање ученика за разговор о куповини, производима, моди и стереотипима о младима; усвајање формалног и неформалног начин обраћања; ученици ће научити да напишу писмо неком часопису; да расправљају о различитим укусима Ученици ће се оспособити за опис једног догађај из далеке прошлости; ученици ће бити у могућности да дају упутства и команде; забране и молбе; да се снађу у непознатом граду Ученици ће научити да траже и дају обавештења у вези са путовањима и смештајем у непознатом граду; моћи ће да разговарају о својим плановима за будућност; да траже и дају обавештења у вези са школама језика у Италији, студијским путовањима; да науче да попуне образац на италијанском језику	свакодневног окружења усвајање облика кондиционала садашњег за сва лица; утврђивање ипроширивање лексике и комуникативних функција у вези са слободним временом, хуманитарним акцијама и волонтерским радом, пословице у вези са животињама Обнављање и проширивање вокабулара који се односи на куповину и гардеробу; усвајање облика и употребе релативних заменица (CHE,CUI,CHI) усвајање правилне употребе предлога, утврђивање облика императива (правилних и неправилних); Упознавање ученика са још једним	Развијање свести код ученика о важности бављења волонтерским и хуманитарним радом. Развијање љубави и бриге према животињама; истицање важности бављења спортом и вођења здравог начина живота Истицање важности учтивог обраћања и персирања старијим особама; истицање важности изражавања личног мишљења Неговање позитивног става и толеранције према италијанској култури кроз упознавање њене прошлости и знаменитости	различите начине Оспособљавање ученика за вођење једноставне конверзације на тему куповине,личних укуса, гардеробе, слободног времена на италијанском језику Оспособљавање ученика за вођење конверзације на тему излета, сналажења у непознатом граду, историјским догађајима и личностима Оспособљавање ученика за једноставну конверзацију тему студијских путовања и за тражење и давање обавештења о школама језика	недопадање. Зна да води телефонски разговор на формалан и неформалан начин, да поручи храну и пиће у ресторану. Чита са разумевањем дуже писане текстове. Ученик је у стању да направи спискове различите намене – куповина, прослава итд. Води рачуна да правилно изговара гласове италијанског језика и прави ралику у односу на матерњи језик. У стању је да самостално или уз помоћ другова и наставника пева, рецитује и глуми на италијанском језику.	

6. TUTTI IN GITA 7. ANDIAMO IN ITALIA...PER STUDIARE!		прошлим временом Passato remoto Усвајање неправилних облика глагола у будућем времену; усвајање лексике која се односи на студијска путовања и становање;	Неговање позитивног става према учењу италијанског језика и развијање љубави према другим народима и културама		Ученик је у стању да води разговор на италијанском језику, да јасно изражава свој став и брани и образлаже своје мишљење. Ученик уме да напише краћи чланак на различлите теме; да попуни образац/пријаву на италијанском језику; да се изрази у прошлом, будућем и садашњем времену, да опише неки догађај или особу.	

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА - Тип наставе (наставне методе, наставни облици, наставна средства)			
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставане средства	
- комуникативна	-фронтални	Сликовнице, аудио касете и компакт дискови	
-важбе слишања	-индивидуални	флеш картице, постери, слике, фотографије, разгледнице и честитке	
-вербална	-рад у пару	цртежи и илустрације, играчке, школски прибор	
-демонстративна, илустративна	-групни рад	касетофон, цд плејер, пројектор, таблет	
-учење путем открића		географска карта	
-интерактивно учење		новински чланци	
- смислено рецептивно учење			
- практично смисаоно учење			

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
Наставника	Ученика		
- Организује наставни процес - Мотивише ученике - Развија интересовања ученика - Интерпретира, односно објашњава - Демонстрира - Поставља (логичка) питања - Показује на илустрацији - Даје упутства	- Посматра, уочава, именује, повезује, упоређује, открива релације и изражава их, закључује, примењује стечена знања - слуша и понавља прозн текст уз показивање - слушање и понављање песама и рецитација - слушање и понављање дијалога - слушање, понављање, рецитовање, певање,бојење, игре погађања, цртање, драматизација дијалога, показивање предмета из окружења, издавање наредби. - извршавање наредби цртање, бојење	Именовање предмета из непосредног окружења, градске и сеоске средине – називи животиња, превозних средстава итд. Реаговање на инструкције, активност у групи, правилно интонирање реченице, употреба новог вокабулара у кратким реченицама. Начини евалуације: посматрање, сликовни диктат, разговор, процена, константне белешке о напредовању.	Корелација са предметима математикиа, ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура, здравствено васпитање.